IMPLEMENTATION OF LAND AND AGRICULTURAL REFORM LAW

NO. 1757 IN URFA

(1960-1980)

by

Bahar Bilgen

Submitted to

The Atatürk Institute for Modern Turkish History

in partial fulfillment of the requirements

for the degree of Master of Arts

Boğaziçi University

2007

"Implementation of Land and Agricultural Reform Law No. 1757 in Urfa (1960-1980)" a thesis prepared by Bahar Bilgen in partial fulfillment of the requirements for the Master of Arts degree at the Atatürk Institute for Modern Turkish History in Boğaziçi University.

This thesis has been approved and accepted by:

Assoc. Prof. M. Asım Karaömerlioğlu (Thesis Advisor)

Prof. Şevket Pamuk

Assist. Prof. Yücel Terzibaşoğlu

September 2007

An abstract of the thesis of Bahar Bilgen for the degree of Master of Arts from the Atatürk Institute for Modern Turkish History to be taken September 2007

Title: Implementation of Land and Agricultural Reform Law No. 1757 in Urfa (1960-1980)

This thesis focuses on the implementation period of Land and Agricultural Reform Law No. 1757 in Urfa which was the region of implementation. The law remained in force between 1973-1978. After the application of the Democratic Party to the Constitutional Court, the law was abrogated in 1977. The Constitutional Court gave a one-year term to pass a new law; however, there wasn't any attempt to make a new law. As a result, Law No. 1757 ceased to have force in 1978. Until Law No. 3083 the Agricultural Reform Law on Land Arrangement in Irrigation Regions inured in 1984, several articles of the Law No. 1757 remained in force. Law No. 1757 was implemented in a very restricted way; nevertheless, it had drastic effects in Urfa. This law was a very flexible law that it may create a transformative effect in the region of implementation depending on the interpretation of certain articles related to expropriation and types of enterprises. On the other hand, it contained certain articles that allowed large land owners to compensate their loss or even avoid the expropriation process. In this respect, the success of the implementation very much depended on the government. The main questions of the thesis are that what kinds of effects the implementation of land reform had both on landless peasants and land owners and what their reactions were to being included in the process. The land reform had to be perceived as an implementation that might facilitate egalitarian social structure in a geography where not much industrial employment opportunities were provided and where serious inequalities were observed in land dispersion.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde Yüksek Lisans derecesi için Bahar Bilgen tarafından Eylül 2007'de teslim edilen tezin kısa özeti

Başlık: 1757 Sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu'nun Urfa'da Uygulama Süreci (1960-1980)

Bu tez 1757 Savılı Toprak ve Tarım Reformu Yasası'nın uvgulama sürecini incelemektedir. Bu yasa pilot bölge olarak seçilen Urfa'da uygulanmıştır. Yasa 1973-1978 yılları arasında yürürlükte kalmıştır. Demokratik Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne başvurmasından sonra yasa 1977 yılında iptal edilmiş ve yeni bir yasa çıkarılması için bir yıllık süre tanınmıştır. Ancak yeni bir yasa çıkarmak yönünde herhangi bir adım atılmamıştır. 1984 yılında 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu çıkana kadar, 1757 No.lu yasanın belirli maddeleri yürürlükte kalmıştır. Temel olarak yasanın çıkış süreci, uygulama süreci ve sonrası ele alınmaktadır. Bu anlamda tez, 60-80 arası dönemi kapsamaktadır. Yasa her ne kadar çok sınırlı ölçüde uygulanmış olsa da, Urfa için çok etkili sonuçları olmuştur. Bu yasa maddelerinin yorumlanmasına göre cok cesitli uygulama sonuçları doğuracak kadar esnek bir yasaydı. Bir taraftan bölgede sosyal ve ekonomik ilişkileri dönüştürücü bir etkişi olabilecekken, diğer taraftan toprak sahiplerinin bu uygulama sürecinin dışında kalmalarını sağlayacak kaçış noktaları da sağlıyordu. Bu tezin temel sorusu, toprak reformu uygulamasının topraksız köylüler ve toprak sahipleri üzerinde sürece müdahale acısından nasıl bir etkisi olmustur. Başarısız ya da yozlaştırılmış bir toprak reformu uygulaması ağaların otoritesini pekiştirmiş midir? Başarısız bir toprak reformu uygulaması, köylülerin toprak bilincinde bir uyanışa yol açabilir mi? Bu uyanış çeşitli şekillerde bir direnişin sinyallerini verebilir mi? Bu tez, Türkiye'deki toprak reformu çalışmalarına, bilgi alt yapısı ve elle tutulur bir kaynak sağlama yönünde bir katkı niteliğindedir.

To my dear parents,

Adalet Bilgen and Ekrem Bilgen

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to thank first and foremost to my dear parents Adalet and Ekrem Bilgen, words can not express my gratitude to them. I thank for their invaluable efforts and support of me throughout the thesis writing period. Without their faith in me and the peaceful environment they provided for me I could not have concluded this thesis. My mother has been of great moral support to me, not only while I was writing this thesis, but in my whole life. She has always believed in me and the choices I have made. Discussions we have made on several topics with my father during our long breakfasts would never to be forgotten.

I would like to thank to my thesis advisor, Assoc. Prof. Asım Karaömerlioğlu, not only for his academic support, but also for his understanding, tolerance and encouragement throughout the writing of the thesis. I also would like to thank to my jury members, Prof. Şevket Pamuk and Assist. Prof.Yücel Terzibaşoğlu for their questions and guiding advice.

I would like to thank to Prof Dr. Taha Parla, who always created time to talk about my thesis. He helped to eliminate the clouds in my mind in times of confusion.

I have chosen this thesis topic with the help of Burak Gürel, whose interest and generosity in sharing his resources and documents with me was unforgettable.

I'm grateful to Tracy Deliismail, who encouraged me to go to Urfa. I'm thankful to her for sincere interest in my thesis topic and her prompting questions.

I would like to thank to my friend, Fırat Kurt; and his uncle, Mehmet Kurt; and Ömer Abi and their large family. With their support, I felt at home in Urfa.

I can not forget the special interest of Prof. Dr. Mehmet Ali Çullu, Dean of Faculty of Agriculture of Harran University, who helped me to find contacts during my time in Urfa. I would like to express my special thanks to people in the Regional Presidency of Land Reform in Urfa: Aydın Aydemir, Mustafa Başar and Nusret Seyhanlıgil for their invaluable talk and sharing of documents with me. I would also thank to Müslüm Akalın and İbrahim Güllüoğlu, who shared their experiences and knowledge with me.

I would also thank to Ali Nejat Ölçen and Celal Beşiktepe, who shared their documents, experiences and invaluable ideas with me.

I would like to thank to my dear friend, Sevim Songün, with whom I shared both life since our undergraduate years and the working environment throughout this period. I would also thank to Yeliz, Alpkan, Seçil, Cem, Barış, Sonay, Halil and Ozan. I would also like to thank to Leyla Abla for her sincere talks and Necla Hanım and Kadriye Hanim, who always answered with understanding all my questions. I can not forget the careful effort of Ms. Kathryn Kranzler for editing my thesis.

Last but not least, this study could not have come into existence without the support and faith of my dear love, Bayram Şen. With his never ending energy, he encouraged me in stressful times. I thank to him for being my best friend and confidant since our first day in the intermediate class of YADYOK at Boğaziçi University. Without him all the time intervals, past, present and future would be meaningless.

PREFACE

The issue of land reform occupied the agenda of Turkey from the 1930s to the 1990s. Even though studies have been conducted on Land Provision Law of 1945, there is no academic work on the Land and Agricultural Reform Law of 1973. In this respect, this study provides a new perspective on the discussions of land reform in Turkey.

This thesis is comprised of five chapters including the introduction and conclusion. The second chapter titled, "Land Reform in the Environment of the 1960s", examines the political environment of the 1960s and their approach and interpretation of land reform. In the 1960s ideologies shaped politics. Land reform was not exempt from this situation. In this chapter, secondary resources are used like books and diaries etc.

The third chapter examines how discussions in the Parliament were shaped. In this chapter, *Meclis Tutanak Dergisi* is predominantly used in order to comprehend and reflect the concerns of the parliamentarians on the issue of land reform.

The fourth chapter discusses the implementations of land reform in Urfa, which was the region of implementation. We see both through the eyes of the landless peasants and of the landowners the conflicts and struggles given over the land. Land defined everything in Urfa; and land gave meaning to all relations in the region. I mainly used *Cumhuriyet* newspaper as a source. The second important source for this chapter was four interviews I conducted about the implementation of land reform. I used documentary material made for TRT (Turkish Radio and Television Organization) on 27 October 1975 by Gürol Sözen. In addition to this, a

vii

novel is written by one of grandchildren of a big landowner (*ağa*), *Türedi Ağa*. These materials helped me to fill in the blanks. However, if a field study is to be conducted in the region about both the experiences of the landless peasants and the ağas may contribute to understanding the power relations in the region. Having the ownership of land had a crucial effect on shaping the relations in the eastern Anatolia where, inequalities are experienced acutely. In this respect, it is important to bring up a forgotten matter in order to understand both the region and the politics.

Even though land reform basically aims at transforming the ownership of land; it carries meanings beyond the issue of property. It pursues the goal to change the social and political relations as well.

CONTENTS

CHAPTER I: INTRODUCTION 1
CHAPTER II: LAND REFORM IN THE POLITICAL ENVIRONMENT OF THE
1960S
Land Reform in the Discussions of the "Left"
Ecevit's Challenge and the New Image of the RPP: Left of Center
12 March 1971
CHAPTER III: THE MAIN ISSUES OF THE LAND AND AGRICULTURAL
REFORM LAW DURING THE NEGOTIATIONS IN THE PARLIAMENT 20
Understanding the Ownership of Land: Land Reform as a Recipe against
Communism or a Path towards Communism
Sharecropping and Tenancy
Agricultural Cooperatives
CHAPTER IV: IMPLEMENTATION PERIOD OF LAND REFORM (1973-1978)
Selection of Urfa as the Region of Implementation
Plans for 1975
Voice of the Peasantry
Ağa vs. the State
The Voice of the Ağas
Landowners in Action
After the 31 March 1975-Nationalist Front Government75
Türedi Ağa
Law No. 3083 for Return of Land to the Landowners
Concluding Remarks
CHAPTER V: CONCLUSION
BIBLIOGRAPHY: 103
APPENDICES

CHAPTER I

INTRODUCTION

Land reform has been one of the topics on which most heated debates have been held in Turkey since the 1930s. The scope of its implementation has been perceived as an implication of the regime of the country. Land reform carries with slogans of social and democratic equality and, in the political context of the world divided into two main camps since 1945, it is not incomprehensible. There have been two main laws of land reform that had drastic effects for the political life of Turkey other than its economic results: Land Provision Law No. 4753, and Land and Agricultural Reform Law No. 1757.

In this thesis, the necessity or efficiency of implementing land reform is not discussed. As Korkut Boratav writes in his article after discussing the alternative modes of production on land and examining a possible implementation of land reform in terms of types of crop, the scope of the land and productivity, land reform is a topic that can not be evaluated just from a "technocratic" viewpoint. He states that "land reform can be the means of great social and political transformations. In this respect, the contributions of the dynamism that is created by such transformations to the economy and society would destroy all calculations of 'economists' and cost-benefit analysis of a 'technocratic' approach.¹" On the other hand, how discussions of land reform shape politics and how politics shape the implementation of land reform are discussed and analyzed.

¹ "Toprak reformu büyük politik ve toplumsal dönüşümlerin bir yansıması ve icra aleti de olabilir. Böylesine büyük dönüşümlerin serbest bırakacağı güçlerin ekonomiye ve genel olarak topluma getireceği dinamizmin katkıları, 'ekonomistçe' veya 'teknokratik' bir yaklaşımın fayda-maliyet hesaplarını alt-üst edecektir.", Korkut Boratav, "Türkiye Tarımının 1960'lardaki Yapısı Ile İlgili Bazı Gözlemler," *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, no. 27 (1972): 812.

Many studies have examined why land reform occupied that much place in the discourses of the leaders of the RPP during the 1930s and 1940s. What the absence of a bottom-to-top demand from the people impelled the RPP to take land reform so seriously. As Asım Karaömerlioğlu points out, this interest in land reform was not an economic interest, but a political, ideological, and sociological one.² As he points out that apart from the statistical data that indicates that there were significant numbers of landless peasants at the time in Turkey- noting that statistical data of the time are not reliable and have some drawbacks- what is important is that the ruling class has the perception that there is a crucial problem of landless peasants in Turkey. That is to say, what is important is the understanding of the ruling class in shaping the politics of agriculture.³

The intention behind resorting to the policy of land reform is explained by Karaömerlioğlu as the landless peasantry constituted a potential source of disorder in society. However, the lack of any peasant movement at the time complicates the issue. In such a situation what stimulated their fear of peasant unrest? According to Karaömerlioğlu "peasantism" may have had some effect on the ideological formation of the ruling class. This is not a clear cut acceptance of this idea, but there are some traits of it such as the fear of the development of a working class that might trigger class struggle. For the ruling elite, one of the main slogans of which was to create a classless society, this fear may be understandable. As the migration of people to the cities may have been prevented by land reform, so too, proletarianization. In addition to this, creating a small landholding society in the countryside also prevented the

² Asım Karaömerlioğlu, Orada Bir Köy Var Uzakta: Erken Cumhuriyet Döneminde Köycü Söylem (İstanbul: İletişim Yayınları, 2006), 135. Ibid., 131.

emergence of agricultural workers.⁴ In fact, the common point is the fear of communism.

Sevket Pamuk and Çağlar Keyder propose another point of the intention of the ruling class in their support of land reform. There was no shortage of land during the 1940s. The total amount of land cultivated in 1945 was 60 percent of those cultivated in 1955. Rather, there was a lack of labor power and technological equipment.⁵ In this context, what prevented the landless peasants from working on the lands of the large land owners or *ağas* was their dependency on equipment. Even though lands would be distributed to the landless peasants, they did not have the means to cultivate it. However, according to Pamuk and Keyder, just after the flow of tractors into the agricultural sector through the Marshall Plan, the landless peasantry started to cultivate the unused lands. This proposition supposes that the tractors were almost equally used by the large land owners and landless peasants. Keyder points out in another article that this resulted into the abolition of sharecropping and the prevalence of the small peasantry.⁶ There may have been another possible result of the immediate flow of the tractors into the agricultural sector: tractors and other technologic equipment were mainly used by the large land owners who could afford them, driving away the sharecroppers from their lands. This resulted in an increase in the number of landless peasants and agricultural workers.

Discussions of land reform occupied the agenda of the 1960s as one of the main interests of the left. The other parties were not able to remain disinterested in this issue. İnönü took the issue as a trump card for his political maneuvers to

⁴ For the full discussion of the matter, see Asım Karaömerlioğlu, "Elite Perceptions of Land Reform in Early Republican Turkey," *The Journal of Peasant Studies* 27, no. 3 (2000).

⁵ and Şevket Pamuk Çağlar Keyder, "1945 Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu Üzerine Tezler," *Yapıt*, no. 8 (1984-1985): 61.

⁶ For the full discussion, see Çağlar Keyder, "Türkiye'de Ortakçılık Döngüsü Ve Küçük Köylü Mülkiyetinin Pekişmesi," *Yapıt* 11 (1985).

counteract the slogans of the left. He presented the RPP as the recipe against both communism and fascism with the political charisma of Ecevit. The first mention of land reform was in the 1965 election declarations of the RPP, which aimed to direct some of the indecisive votes from the TİP (Türkiye İşçi Partisi-Turkish Workers Party) to the RPP.

The issue of land reform resulted into the division of the RPP. In fact, the RPP's choice of the principle of the left of center and especially programs for implementing land reform that aimed to transform the property relations of the country in terms of land dispersion resulted into different outcomes. The RPP for the second time experienced a rupture in itself: Turhan Feyzioğlu and his group left the party and founded a new party called the Trust Party (*Güven Partisi*). Another important rupture from the party was the purge of Prof. Dr. Nihat Erim. He was one of the most critical rivals of Ecevit's slogan "Toprak İşleyenin, Su Kullananın" (the land belongs to its cultivator, water to its user). This slogan resulted in harsh criticism of Erim. He was one of the possible candidates for the post of İnönü. Conflict between Ecevit and Erim can be seen in the diaries of Erim. He pointed out on 30 March 1970 that Ecevit was praising Mao, the methods of Bulgaria, and land occupations.⁷ On 27 August 1970, he gave example from a book called *La Gauche* en Europe (European Left) in which it was stated that the slogan "the land belongs to its cultivators" (Toprak İşlevenindir) was used by the French Communist Party. He said to İnönü that "Ecevit deceives all of us as using slogans of Karl Marx and other radical leftists. I do not believe in him anymore."8

Why did land reform emerge as a vital issue both in the 1940s and the 1960s? Was there no economic, demographic or sociological change in Turkey between

⁷ Nihat Erim, *Günlükler*, ed. Ahmet Demirel, vol. 2 (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2005), 930. ⁸ Ibid 948

those years? In 1945, there was the threat of communism from the neighboring country, Russia. On the other hand, in the 1960s and the 1970s the perception of the threat of communism was from inside of the country. Land reform had a prominent place in the platform of the radical left. In the discourses of those that opposed the law in the 1930s and the 1940s, there was no connotation that land reform was a radical implementation on the way to communism. However, those who are opposed to land reform in 1960s and 1970s frequently expressed their fear of communism. It was feared that this law might stimulate communism among the people. However, the opponents of the law point out that the spread of private property was the most effective preventative action communism.

In addition to this, the matter of landless peasants was not solved and the discontent among the peasants became more visible as a result of the activities of radical leftist groups involved in a rural guerilla movement. It was a temporary trend and the motivation behind these actions did not come from the peasantry; but the peasants were motivated by the revolutionary youth movements.

The Land Provision Law may have had transformative effects on the distribution of land among the peasantry. However, its radical articles were abrogated. The most well-known article was the 17th article, which states that the distribution of land could be expropriated in order to be distributed to landless peasants or those who had insufficient land that were working as tenants or sharecroppers, or were agricultural workers who had settled down, on the condition that three times more land was left to the owner than was given to the landless peasants. Lands that were left to the land owners could not be less than 50 *dönüm* (a land measure of about 920 [or 1000] square meters).⁹ However, this article was

⁹ "Topraksız veya az topraklı olan ortakçılar, kiracılar veya tarım işçileri tarafından işlenmekte bulunan arazi, o bölgede (39.) madde gereğince, dağıtmaya esas tutulan miktarın kendi seçtiği yerde

abrogated in 1950 by the pressure of the large land owners in the party. This law resulted in an allocation of a total of 22,313,646 dönüm lands until the end of 1972; the ratio of land allocated to total cultivated land in Turkey was 7.55 $\%^{10}$. However, approximately just 54,000 dönüm of land was expropriated from the land owners. The remaining part of the land belonged to the state. In this respect, there was no transformative effect of this law.

With Law No. 1757 only 230,897 dönüm of land were allocated out of 1,616,000 dönüm expropriated lands. It may be inferred that the Land Provision Law was a successful implementation, while the Land and Agricultural Reform was a total failure. However, I propose that the latter had more dramatic effects in the region of implementation for the reason that it had the power to transform the property relations by expropriation and created restlessness in the region. The discontent and the unrest experienced in the region transformed the region in such way that there was no longer any possibility of going back.

3 katı sahibine bırakılmak şartıyla, yukarıda yazılı çiftçi ve işçilere dağıtılmak üzere kamulaştırılabilir. Sahibine bırakılacak olan arazi 50 dönümden aşağı olamaz." ¹⁰ Y. Prof. Dr. Duran Taraklı, Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu Ve Uygulama Sonuçları (Güney-Doğu Anadolu Bölgesindeki Uygulama Ve Örnekleme Sonuçlarıyla) (Ankara: Kalite Matbaası, 1976), 308.

CHAPTER II

LAND REFORM IN THE POLITICAL ENVIRONMENT OF THE 1960S

The 1960s and 1970s may be predominantly taken into consideration as the clash of two main ideologies in Turkey: fascism and socialism. All issues were discussed on the basis of these two opposing ideologies. Land reform can not be considered out of the context of the period.

Land reform was included in the programs of the TİP, the RPP and the NAP. The intentions of each party while proposing land reform as a solution to the problems were different. However, land reform was not discussed mainly on the basis of economics; it was in the terrain of politics.

Between 27 May 1960 and 12 March 1971, 10 land reform drafts were prepared by the governments.¹¹ Looking at the general process of making a land reform law, just after the 27 May 1960 coup d'etat the National Unity Committee (MBK, *Milli Birlik Komitesi*) attempted to prepare a draft of land reform. However, the MBK was unable to pass it. The RPP prevented this attempt on the grounds that it was inconvenient to pass a land reform that required a great transformation and because the RPP considered it to their advantage in the general elections.¹² Nevertheless, Alpaslan Türkeş, who would be responsible for the Undersecratary of Land and Agricultural Reform later on during the First Nationalist Front government, worked on this issue. Türkeş demanded that the Ministry of Development and Housing work in accordance with the essence of 27 May, on land reform, which had

¹¹ For a full discussion of the drafts see, Prof. Dr. Reşat Aktan, "Türkiye'de Toprak Reformu Çalışmaları," in *Toprak Reformu Ve Ekonomik Gelişme* (İstanbul: Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti, 1971), 65-93.

¹² Doğan Avcıoğlu, *Türkiye'nin Düzeni: Dün, Bugün, Yarın*, vol. 2 (İstanbul: Cem Yayınevi, 1973), 686.

become an inevitable necessity in the country. The leader of the MBK later on pointed out that a land reform law would definitely be passed.

As a result of the pressure coming from Gürsel, the Ministry of Agriculture prepared a draft of land reform. This draft was peculiar for the reason that it left 20,000 dönüm of land to the land owner. In the legal terms of the draft land reform would never be against any group or class and it will never damage the interests of anyone. During the period of transition (MBK governments), three drafts were presented to the Committee by the Minister of Agriculture, Osman Tosun; however, none of them were passed.

After the 15 September 1961 general elections, during the RPP-JP coalition government, Cavit Oral a large land owner in Adana, who had opposed the Land Law of 1945, and attempted to prevent the implementation of the law and change threatening articles, and prepared a draft of a land reform bill. He decreased the land left to the large land owners from 20,000 dönüm to 5000 dönüm, however, he prepared a loophole: expropriations would be made from the person, while distribution would be based on peasant households. So, large landowners would indirectly be allowed to divide their lands among their family members. In addition to this, the article that required prohibiting any disposal on land was removed. As a result, large land owners would easily be able to take precautions to escape from having their lands expropriated. In 1963 a draft was prepared by Mehmet İzmen, Minister of Agriculture from the YTP (New Turkey Party, Yeni Türkiye Partisi), during the coalition government of RPP-YTP and CKMP (Republican Peasants' National Party, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi). According to Turhan Feyzioğlu, this law was block from going to the Council of Ministers by the party chairman of the YTP for the reason that, the YTP depended on the votes of the eastern Anatolia.

8

In 1965, Turan Şahin prepared a new draft during the government of the RPP and independents. This draft stipulated that the reform would be concluded in 25 years and leaves 5000 dönüm to the land owners. This draft was passed to a joint committee. However, this draft was rejected in the joint commission by 167 no to 159 yes votes. About 30 parliamentarians from the RPP, who represent large land owners, did not participate in the voting.

During the Demirel government, the government adopted the slogan "we need agricultural reform, not land reform," and they prepared a draft of an agricultural reform law. This draft was not announced to the public until the last days of the government.¹³ Land reform was always a burden on the shoulders of the governments. As a Constitutional requirement and one of the hot issues discussed mainly by the leftist groups, the governments could not separate themselves from the issue, because it addressed the lives of the people, and attracted the attention of the people.

Land Reform in the Discussions of the "Left"

First of all, it must be stated that it is not possible to mention a full-fledged, organized modern class movement when referring to the left of the 1960s.¹⁴ It included many sects, fractions, and many classes. Many leftist intellectuals or groups in one way or another referred to land reform. The 27 May 1960 coup d'etat and the 1961 Constitution revived the potential of people from different orientations on the left who perceived the National Unity Committee as carrying a social revolutionary ideal and potential. Hikmet Kıvılcımlı, a former TKP-origin socialist, wrote a letter

¹³ Ibid., 686-90.

¹⁴ Ergun Aydınoğlu, *Türk Solu: Eleştirel Bir Tarih Denemesi* (İstanbul: Belge Yayınları, 1992), 12.

to the MBK in which he emphasized his belief in the revolutionary background and power. Mihri Belli wrote in a journal called *Yeni Yol* (New Way) calling on the MBK for the implementation of a rooted land reform. Belli stated the purpose of the land reform as the abolition of the retrogressive basis of rural areas, and including the peasantry in the democratic revolutionary ranks. He emphasized that the peasantry was the *sine qua non* of the revolution.

Mehmet Ali Aybar also wrote a letter to Cemal Gürsel and appreciated the projects of land reform, educational reform and planning of the economy.

The 1960s witnessed many radical left groups, each deserving attention in order to understand how each shaped their revolutionary path and how they were differentiated from each other or how they shared common viewpoints. Even though they were differentiated from each other mainly on the way to socialism; the discussion on the role of the peasantry and development or underdevelopment of agriculture was always a central issue.

Yön (Direction)

Yön started publication just after 27 May by Doğan Avcıoğlu, Mümtaz Soysal and Cemal Reşit Eyüboğlu. Avcıoğlu and Soysal also contributed to the publication of *Akis* which had emerged as an opposition to the Democrat Party in the 1950s. In addition to this, both of them effectively participated in the Constitutional Assembly during the preparation of the 1961 Constitution. *Yön* and the Manifesto of *Yön* brought together many intellectuals from different sides of the left. There were three tendencies in the composition of Yön. The main body and the most observable group was "top-down", or as the opponents of the "junta" for the reason that the manifesto

10

signaled the tendencies of a desire for a "revolution from top to down," the aspiration of creating a classless society and fear or worry from the rise of the modern class conflict. Another wing was made up of social democratic reformists who were not strong enough to be "Kemalist radicals." The Kemalist revolution can be explicated in terms of two points: first of all, as a single successful revolutionary struggle symbolizing a bourgeois revolution, and it is taken as a reference. However, Kemalism may also be perceived as the symbol of preserving the status quo. Nevertheless, many leftist ideologies could not separate themselves from the Kemalist ideology and expressed their programs of change through it. Projecting a new understanding of etatism, the manifesto set as its objective rapid development and a people's democracy via Village Institutes, syndicates, land reform aiming at creating agricultural cooperatives and an organized peasantry replacing the agas. Another group that must not be disregarded was those who took side with the working class and Marxist ideology. They constituted the basis of the TIP and the National Democratic Revolution (Milli Demokratik Devrim, known as MDD). Yön stopped being published on 30 June 1967. Just five months later, a new journal Türk Solu (Turkish Left) started to be published which introduced a new movement, a national democratic revolution.

TİP (Turkish Workers' Party) as a Rising Left Party

TİP was established on 13 February 1961 by twelve trade unionists. TİP and *Yön* had common discourses and the same commitments; however, they were differentiated as they stated the reasons for existence on completely different base. While *Yön* rejected the class struggle, it was the reason of the establishment of the TİP. However, as Mehmet Ali Aybar was selected as the party chairman, he broadened the scope of the party. He tried to embrace many different segments of society: "...Worker, peasant, artisans and small traders, waged citizens, retired, widow, low income people, Kemalist socialist intellectual, and citizen side with the people and labor..." As Aybar points out, the TİP was the first party established by the people, from bottom to top, organized by the people.¹⁵ Aydınoğlu points out that there was not much difference in the content of the programs of *Yön* and TİP, but their propositions on the ways to approach socialism were different.¹⁶

Agricultural modes of production were central to the discussions made among the different fractions of the "leftist" ideology. As David Seddon and Ronnie Margulies note:

For the different interpretations of the nature of Turkish agriculture, and hence of the forms of production and class relations existing in the rural areas, were closely associated with different conceptions of the appropriate political strategy of the left.¹⁷

That is, the basis of the discussion was whether capitalism prevailed in rural areas in one form or another, or if feudal or semi-feudal relations of productions continued to shape the lives and production in the rural areas. There were mainly two camps. The Turkish Workers' Party which was a "workerist"¹⁸ party that basically defended the line that capitalism was present in rural arena and shaped the production relations in agriculture and that a struggle for socialist revolution was possible and urgent. On the other hand, the MDD movement claimed that feudal relations still prevailed in rural areas, so it had to be abolished.

¹⁵ Ali Gevgilili, Yükseliş Ve Düşüş (İstanbul: Bağlam Yayınları, 1987), 316.

 ¹⁶ Aydınoğlu, *Türk Solu: Eleştirel Bir Tarih Denemesi*, 70.

¹⁷ Ronnie Marguiles David Seddon, "The Politics of the Agrarian Question in Turkey: Review of a Debate," *Journal of Peasant Studies* (1986): 29.

¹⁸ Ibid.: 32.

The tradition of Yön is maintained by Türk Solu and later on Aydınlık. The basic claim of MDD was that what was necessary in Turkey was not a socialist but a democratic revolution for the reason that there were traditional power centers that had to be broken down. For this reason, Belli called for military and civil bureaucracy, national bourgeoisie getting into alliance with middle class intellectuals in order to realize their rule as soon as possible. They made an anti-imperialist struggle not a struggle of socialism against capitalism. For this reason, the components of the struggle did not matter: workers, revolutionary youth, socialists, the left of center, members of the TIP, the RPP, the JP, the Nation Party or the Republican Peasants' National Party could join it. As a response to this all including proposition of the MDD, and from the TIP, especially Behice Boran and Sadun Aren responded that a national democratic revolution had been done in the time of Atatürk. The struggle for national independence had been carried out simultaneously with the struggle for socialism. All social movements were carried out by different groups coming together for a single aim; but there was an impulsive power that pulled the other sub-groups into the movement.

At the end of the 1960s, the TIP was boiling from inside. When Aybar started a discussion about "smiling socialism" in the party, Boran and Aren responded severely that "scientific socialism" could not be carried on with the slogans like "smiling socialism." On 29 October 1970, in the 4th General Congress of the TIP, Behice Boran was elected the party chairman.

Ecevit's Challenge and the New Image of the RPP: Left of Center

Discussions on the left and their programs and political projects started to shape the agenda of the country in the 1960s. Ergun Aydınoğlu says that many issues like land reform, industrialization, and social justice started to be discussed in the way that "left" touched to the point. Avdinoğlu points out that politicians of bourgeois class like Ecevit and Bölükbaşı, started to borrow these matters¹⁹.

However, in a political environment in which everyone was divided into camps, and in a period when "politics" not "policies" were discussed, land reform was also discussed as a matter of ideological positioning. It has to be highlighted that, as stated above, for the "left" taking a position on the agricultural development of the country was a matter of determining a strategy for the revolutionary struggle, while for the "left of the center" it was a matter of driving the competitors on the "left" out of the political arena.

İnönü declared that the RPP was a party of left of center just before the general elections of 1965. It was a calculated act to balance the popularity and effectiveness of the TIP. He proposed this solution as a recipe against both communism and fascism.²⁰ Later on, Ecevit emerged as the leader of the left of center principle. This triggered the division of the RPP. What resulted ruptures was not the adaptation of the principle of the left of center but a new approach to the issue of land reform as defended by Ecevit. One of the main actors of this division was Nihat Erim, who accused Ecevit that "from now on the RPP is a party of a class under the control of people sans scruple (without scruple) who define land occupations as revolutionary activity and define the reforms of Atatürk as reforms of

 ¹⁹ Aydınoğlu, Türk Solu: Eleştirel Bir Tarih Denemesi, 52.
 ²⁰ Gevgilili, Yükseliş Ve Düşüş, 322.

wardrobe.²¹ Ecevit evaluated the reforms of Atatürk as reforms of superstructure. He said that real revolution meant revolution of the infrastructure that regulated the relations of production and that ensured the transfer of economic power.

The Eighteenth General Meeting of the RPP became an arena between the conservatives and Ecevit. The principle of left of center was perceived by Feyzioğlu and his group as a way to socialism and they opposed and rejected the transformation of the party towards this line severely. Inönü tried to prevent the separation in the party by pointing out that the RPP was a party standing on the left of center, carrying the principle of populism; on the other hand, the RPP was not a socialist party and would never be.

However, who would stay and who would leave the party became clear in the Fourth RPP Extraordinary Meeting on 28 April 1967. İnönü defined his attitude towards the principle of the left of center as reemphasizing the role of this principle as a "security wall" against the radical left as well as the radical right. He pointed out that even though the RPP had some common features with socialists like populism, statism and revolutionary principles, the RPP was not a duplicate of socialist parties in any case. In the end, Feyzioğlu and his group left the party and established a new party called the Trust Party (*Güven Partisi*) on 12 May 1967.

The Twentieth General Meeting of the RPP became a stage for another settling of accounts. Ecevit's usage of the slogan "*Toprak işleyenin, su kullananın*" (the land belongs to its cultivators, water to its users) was criticized harshly especially by Kemal Satır. Satır asked İnönü if what Ecevit proposed was a revolutionary activity or an illegal activity. İnönü replied that not every illegal activity had to be dangerous. However, in the first meeting of the party assembly, he

²¹ İlhan Lütem, Erim'den Mektuplar (İstanbul: Kurtiş Matbaası, 1992), 95.

felt the necessity to state that land occupations were both illegal and a revolutionary activity.

The RPP shaped and deepened the principle of left of center with a program of development called köykent (urban villages). This was the part of the program of the peoples' sector (halk sektörü) that involved the participation of the people in the production in industry through some sort of cooperatives. Ali Nejat Ölcen, who put forth the peoples' sector, writes that migration from the villages to the city centers has always interpreted as a result of industrialization; however, the dynamic population that assembled in the slums of the cities was not provided with work opportunities. This was the depopulation of the rural. Cities did not draw the people from the countryside because of job opportunities, but as a result of the low price policy for agricultural production and insufficient land. It had been planned in the first five-year plan that money coming from the export of agricultural production would finance industrialization. However, this did not happen. Kövkent carried the meaning that the process of economic and social development could not be completed without the rural. Ölçen points out that köykent had more social content than economic content. It was a development plan for the villages. It aimed to hold the population in the villages, solving the problem of employment there; it did not only combine sparse villages and bring infrastructure services to the villages. Köykent was a social and economic development project from the bottom to top in the rural areas. It was the basis of the principle of the left of center. In addition to this, köykent was a project of the simultaneous development of cities and villages.²²

²² For a full discussion of the *halk sektörü* see, Ali Nejat Ölçen, *Halk Sektörü* (Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1974), 97.

12 March 1971

12 March came with reform demands that were stated clearly in the 1961 Constitution. The period starting from 12 March 1971 until the general elections on 14 October 1973 can be defined as a process of transition. This intervention did not create the same excitement and appreciation as to the 1960 coup d'etat. This can be seen from the words of İnönü:

Parliament can not fulfill its responsibility under this kind of coercion. Democratic order is not compatible with the governments coming and going in accordance with the appreciation and criticism of commanders. In order to revive the democratic order, we propose to the President that the establishment of a temporary government responsible of ensuring law and order in the society, and making the general elections.²³

Gevgilili points out that İnönü was opposed to the idea that elections were held after the completion of the reforms.

However, there were other reactions to the 12 March Warning. Dev-Genç

(*Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu*, Revolutionary Youth Federation) and TÖS (*Türkiye Öğretmenler Sendikası*)²⁴ congratulated the military and they pledged their allegiance to this act.

The new prime minister was Nihat Erim, who left the RPP just after the 12 March Warning and became an independent in parliament. Erim formed his cabinet with fourteen technocrats out of the parliament, and five ministers from the JP, three ministers from the RPP and one minister from the National Trust Party on 26 March 1971. Erim founded a cabinet that would prevent the right or left dictatorships that

²³ Gevgilili, Yükseliş Ve Düşüş, 512. "Parlamento böyle bir baskı altında kaldıktan sonra, artık görevini yapacak halde değildir. İcranın emri altında bulunan kumandanların takdir edeceği veya tenkit edeceği ölçüye göre hükümetler kalacak veya kalmayacak; böyle bir düzen demokratik değildir. Demokratik düzenin, bir an önce avdet etmesi için sayın Cumhurbaşkanına yapacağımız teklif, geçici bir hükümetin kurulmasıdır. Bu hükümet asayişi muhafaza etmekle görevli olsun, seçimi uygulama görevini de yerine getirsin."

²⁴ Turkish Teachers Union [Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS)] established on 8 July 1965 just after 1960 in the liberal political environment of the day, however it was banned after 12 March 1971.

aimed at dividing the country. The Erim government started rough operations immediately. They declared martial law (*sıkıyönetim*) in eleven cities²⁵ to prevent rural guerilla preparations of the radical left, the slaughter plans of the radical right and the establishment of a Kurdish Independence Party in the east of Turkey. However, first Erim government did not last long. Reforms could not be brought onto the agenda of parliament in this extraordinary period of the country as a whole. Ecevit severely criticized Erim government as a baseless, groundless government that was not able to pass the necessary reforms, but was only supported by the dominant powers.

The transition government of Naim Talu was comprised of the Justice Party of Demirel and the Republican Trust Party of Feyzioğlu. Ecevit preferred to remain outside of the government, and as an opposition party in the government weakened the Justice Party. The JP and the RTP were decisive about passing the basic social reforms in parliament whether imperfect or not, in order to fulfill the demand of 12 March and in order to silence the reformists.²⁶

Demirel's speech at the end of the passing of the land and agricultural reform is very important in understanding the intentions and the driving force behind the passage of this law. He pointed out that land reform was a matter that had been discussed for ten to twelve years throughout the country. He said, "I can't claim that every precaution has been taken, that peasant and peasantry problems are solved by this law, but we claim that this law may help to solve the matters of the peasantry."²⁷

It comes up on the agenda before every election. At the time that reform and regime discussed for two years it constituted an important problem of the country. There is one important thing other than the content of this law. It is not what this law will give to the Turkish people, the Turkish peasantry but

²⁵ Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Zonguldak, Kocaeli, Sakarya, Eskişehir, Diyarbakır, Hatay and Siirt.

²⁶ Gevgilili, Yükseliş Ve Düşüş, 645.

²⁷ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 125, session 2, 12 June 1973.

this law carries a political character as well. What has been discussed for days here is whether this parliament can pass a reform law or not, whether this parliament can be a remedy to the problems of the people. This law is a reply to all the accusations about this parliament. In addition to this, it is a response to those creating the image that the parliamentarian regime is weak.²⁸

²⁸ Vatan sathında hemen hemen her seçimde aynı konu geniş çapta işlenmiştir ve nihayet 'Toprak Reformu' namı altında yeniden memleketin önemli bir meselesi olarak kamuoyuna takdim olunmuştur...Bu kanunun büyük önemi sadece muhtevasında değildir; Türk Milletine, Türk köylüsüne, Türk çiftçisine ne verdiğinde değildir. Bu kanun siyasi bir mahiyet de almıştır...burada münakaşa edilen şey, aslında meclislerin kanun yapamayacağı, ülkenin dertlerine çare bulmayacağı hususu idi. Bu itibarla sadece Toprak ve Tarım Reformu Yasası'nı çıkarmış olmuyorsunuz; aynı zamanda Parlamento üstünlüğüne yönelmiş bir takım tenkidlerin de en güzel cevanbını vermiş oluyorsunuz. Aynı zamanda rejimin güçsüzlüğü imajını zihinlerde yaratmak isteyenlerin de cevabını fevkalade net ve açık bir şekilde vermiş bulunuyorsunuz. ", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 125, session 2, 12 June 1973

CHAPTER III

THE MAIN ISSUES OF THE LAND AND AGRICULTURAL REFORM LAW DURING THE NEGOTIATIONS IN THE PARLIAMENT

It is crucial to understand under what kind of intensives this reform law was passed in the Parliament on 19 July 1973 just before the 14 October 1973 elections.

After the commission of the government prepared a resolution of the law, it passed to Provisional Commission of the Parliament. Provisional Commission President İsmail Hakkı Tekinel, who was an Istanbul Parliamentarian from the Justice Party, criticized the resolution of the government. He declared that in order to establish the land and agricultural reform law firmly, it was necessary to have data on the land stocks of the country. The resolution of the government was based on Village Inventory Surveys of the Ministry of Rural Affairs between 1962-1969 the changes that had taken takes place in following years were not taken into account.²⁹ The land reserves determined to be distributed among landless peasants or those who had insufficient land was 32,096,643 dönüm. The resolution determined a peasant family was comprised of five people. According to the Results of Village Inventory Surveys there were 4,125,778 peasant families in Turkey. 636,155,000 families had 50 dönüm or more land. The land that would be expropriated would be these lands. Peasant families owning 1-50 dönüm, those having "insufficient land", numbered 2,221,322 families. Landless peasants numbered 1,268,301. Of the landless peasants, 72,883 families were sharecroppers, 12,673 families were tenants and 1,182,745 families were agricultural workers. From these figures, Tekinel deduced that

²⁹ Cumhuriyet, 31 May 1973.

32,489,623 dönüm were planned to be distributed to 3,489,623 landless peasants or those who had insufficient land. If the resolution of the government was accepted without making any change, then it would be possible to distribute land to about 539,949 families in 15 years. 2,674,000 families would not be able to get land from this distribution.³⁰

The coalition government was comprised of the Justice Party and the Republican Trust Party. The Prime Minister was from the quota of the Senate of the Republic, Naim Talu. Opposition parties in the Parliament were the Republican Peoples' Party and the Democratic Party. As the articles of the law had been negotiated in the Parliament these two parties opposed the law from completely different view points. While the RPP criticized the law as diminishing land reserves and protecting large land owners, the Democratic Party criticized the law as communism-oriented law.

Urfa was declared as the region of implementation by decree of the Council of Ministers on 1 November 1973 after the election was won by the Republican Peoples' Party. Minister of State İlhan Öztrak declared that in order to prevent "fictitious transactions," works would done in privacy and because of the atmosphere of the election, they preferred to delay the declaration of the region of implementation.³¹ The RPP asserted that if they formed a coalition government, they would submit a new resolution and delay the implementation of the land reform. In addition to this, they commented on the selection of Urfa as "unserious"³². Ziva Gökalp Mülayim pointed out that the Land and Agricultural Reform Precautionary Law had passed one and a half years earlier, the Land and Agricultural Reform Law had passed six months earlier. The coalition government of the JP-RTP had not made

 ³⁰ *Cumhuriyet*, 31 Mart 1973.
 ³¹ *Cumhuriyet*, 23 October 1973.
 ³² *Cumhuriyet*, 24 October 1973.

any attempt to implement the law until now. He added that he found the declaration ridiculous and unserious just one day before the resignation of the government.³³ After several trials for different coalition alternatives the RPP and the National Salvation Party formed a coalition. However, this coalition government did not take land reform into their program because of the opposition of the NSP. Nevertheless, at the beginning of 1974 the Undersecratariat of Land and Agricultural Reform started to work in Urfa under the control of Undersecretary of H. Saim Kendir. In early 1975 expropriations started; every 20 days 50,000 dönüms of private property were expropriated. At the first distribution of land, it was planned to distribute land to 5 thousand families. However, after the Cyprus Peace Operation, the RPP-NSP Coalition left the government for early elections. In April 1975, the Nationalist Front Coalition comprised of the JP, the NSP and NMP took over the government. The Undersecretary and technicians were replaced by others; expropriations were slowed down. However, 1,600,000 dönüm were expropriated and there were about 1,100,000 dönüm from the Treasury. With the participation of Alparslan Türkeş, 163 households received 25,958 dönüm of land in 1975. After the application of the Democratic Party to the Constitutional Court, the law was abrogated by the Constitutional Court in 1977. The Constitutional Court gave a one year term to pass a new law; however, there was no attempt to make a new law. As a result, Law No. 1757 ceased to have force in 1978.

The Land and Agrarian Reform Law was comprised of seventeen chapters and 237 articles. This law involved articles that are worth mentioning in order to comprehend the grounds of discussion. In this respect, some crucial articles of the law will be evaluated.

³³ Cumhuriyet, 24 October 1973.

<u>Understanding the Ownership of Land: Land Reform as a Recipe against</u> <u>Communism or a Path towards Communism</u>

The Land and Agrarian Reform Law found its basis in the 1961 Constitution's Right of Property Title and specifically Article 37 (Land Ownership). In this respect, together with the discussions on the Land and Agrarian Reform Law, specific articles of the 1961 Constitution's should be examined. The content of the discussions both on the Constitution and the Land and Agrarian Reform Law were basically on the threat of communism against the right of private property. Article 36 of the Constitution defined the right of property. Everyone had the right of property and inheritance. These rights could only be limited by law in case of public benefit. The use of right of property could not be contradictory to the public good. In the legal grounds of Article 36, it is stated that the right of property could not be perceived as a limitless freedom of the individual to use the right of property without taking into consideration public good, as in Roman law. The understanding of property included a social character. Article 37 was read several times during the negotiations of the Land and Agricultural Reform Law both to claim that this law was not consistent with Article 37 and Article 38 and this law was very much based on these articles or could not carry the real meaning of them.

In the negotiations of the Constitution, one of most heated debates was seen on this article. Article 37 stated that the state, for efficient productivity and for supplying landless peasants or peasants who had insufficient land with land, would take the necessary measures. For this purposes, the law could limit the scope of land to be owned in different agricultural regions. Şefik İnan declared that this was a kind

23

of "confiscation by installment."³⁴ In the name of the Constitution Commission, Muammer Aksoy said:

...In order to say that land ownership is *de facto* a common right in Turkey, not just 5000 or 50,000 people but the majority of the peasants who cultivate the land must own the land. If we understand from the protection of land ownership to protect the big farms, we would like to imply that for the right of a minority we make the majority to be deprived of the same right. To say it frankly, people who demand large land ownership mean that I just do not ask for the protection of my land but to have the right to keep others as slaves, I do not want others to have the right to own land.³⁵

Article 38 defined the conditions for expropriation. The state or public corporations, in conditions of public benefit, provided that it paid the actual value, could expropriate whole or some part of the real estates that was private property, according to the principle causes and procedures stated in the law. The way of paying the value of the land expropriated for the purpose of giving land to the landless peasants, nationalizing forests, for forestry plantation and for projects of housing would be stated in a related law. When the law set payment of the value by installments, the duration of payment could not exceed twenty years when land was distributed to peasants. On this condition, payments were divided into equal installments. The expropriated lands of small peasants would be paid in advance. For peasants directly managing their lands of which some parts were expropriated, part of the land which is necessary for subsistence determined by law would be paid in advance in equitable and fair measure as well.

³⁴ "Bu taksitle istimlak müessesesidir." Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 34, session 1, 30 March 1961.

³⁵ "Türkiye'de toprak mülkiyetinin bir hak olarak fiilen tanınmış sayılabilmesi için, yalnız 5000 kişi 50,000 kişi için değil, toprağı ekenlerin büyük çoğunluğunun toprağa sahip olması gerekir. Eğer toprak mülkiyetinin korunması sözünden, büyük çiftliklerin muhafazası manasını çıkarırsak, azınlık için bir hakkın tanınmasının çoğunluğun aynı haktan mahrum olmasını istiyoruz demektir. ...daha açık konuşursak: büyük toprak mülkiyeti isteyenler 'ben yalnız toprağımı muhafazayı değil, başkalarını da esir olarak kullanmak imkanına da sahip olmak istiyorum; başkalarının toprak sahibi olmasını istemiyorum' demektedirler.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 37, session 2, 4 April 1961.

This article was declared by some parliamentarians to put a burden on the Turkish peasants who owned small amounts of land, as if the small peasants' lands would be expropriated. For instance, Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu³⁶ compared the article to the activities of the former government, which was on trial during the negotiations on the Constitution. The Menderes government had confiscated the property of the citizens but had not informed them of when they would pay the compensation.³⁷ Karaosmanoğlu seems to blur the issue with this comparison. As the former government was judged mainly because of their confiscation without any consent from the public, he wanted to make people think that this article mainly justified all those acts. Karaosmanoğlu wanted to make it seem that small landowners' land would be expropriated. Turkish citizens and small landowners would be the victims of this article.³⁸ However, as Commission Spokesman Muammer Aksoy said in response to Karaosmanoğlu the article just served to make people the owners of land and homes.³⁹ As a response to the objections to this article, Commission Vice President Emin Paksüt, compared this article on the old Constitution, as the 74th article of the 1924 constitution stated that the costs of lands and forests expropriated in order to make the peasants owners of land and to govern forests by the state, would be determined in a related law. In this respect, expropriation was not a novel application.⁴⁰ In order to show the unfairness of the article they gave as examples of someone who owned four villages, but after the

³⁶He is the member of one the long-established families of Manisa, Karaosmanoğulları. He is one of the founders of the Democrat Party and he became minister of the state and organized the distribution of Marshall Aid. He was also the Minister of Interior during the Menderes government (02.12.1951-07.04.1952). Later on, because of carrying on the activities of freedom of press at the time period, he countered against Menderes and he was dismissed from the DP. Thereafter, he founded Freedom Party and became the chairman of the party. He is the representative of RPP in the Constitutional Assembly. ³⁷Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 53, session 3, 25 April 1961.

³⁸ Ibid.

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Ibid.

expropriation of these villages, he was transformed into a beggar⁴¹. Discussions continued on this ground with different proposals. Hayrettin Şakir Perk, for example, proposed the following;

My fellows, if we distribute lands of Treasury in a framework of a plan to the landless Turkish peasants it is sufficient. By this application there wouldn't remain any landless peasants. In this respect, it is unnecessary to harm private property as a result of expropriation by installment as if the continuation of the old days. Do not harm this beautiful law like this. (Applause and voices of congratulations).⁴²

In addition to this, Yusuf Ziya Yücebilgin evaluated the situation as if the burden of social justice was imposed only on the shoulders of the peasantry.⁴³ In response, Cemil Sait Barlas said "no one has rejected the right of property. Nevertheless, the understanding of property has been transformed from the idea that whoever pays the money takes the land, just like in the 1900s."⁴⁴

Şevket Raşit Hatiboğlu said it was a groundless thesis held that the lands of peasants who directly cultivated the land would be expropriated. Given to landless peasants and as a result, small peasants would be disadvantaged. This was not the case. Land owned by large land owners that was cultivated by dividing it among sharecroppers would be expropriated and distributed to the real cultivators of the land.⁴⁵ In this society, there was something more important than safety of property,

⁴¹ Ibid.

⁴² "Arkadaşlar, Hazine bir plan dahilinde elindeki toprakları topraksız Türk köylüsüne tevzi etse yeter, artarda ve hiçbir Türk köylüsü topraksız kalmaz. Onun için hususi mülke inmeye lüzum yoktur. Hususi mülkü zedelemek, eski ruhun devamı olan taksitli istimlak esasını kabul etmek yazıktır, mahal yoktur. Bu güzel Anayasayı bu şekilde zedelemeyin. (Bravo sesleri ve alkışlar)", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 54, session 1, 26 April 1961.

⁴³Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 54, session 1, 26 April 1961

⁴⁴ "… Mülkiyet inkar edilemez. Mülkiyet müessesesini tanımayan ne bir siyasi parti, ne de bir şahıs bu memlekette yoktur…zümre mülkiyeti mefhumu, muhtevası son zamanlarda artık değişmiştir… 1900 yıllarında olduğu gibi al parayı ver araziyi tarzında almaktan çıkmış ve bugünkü mahiyetini almıştır…", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 54, session 1, 26 April 1961. ⁴⁵ "Topraklarını işletmekte olan çiftçilerin ellerinden arazileri alınacak, topraksız halka tevzi edilecek

⁴⁵ "Topraklarını işletmekte olan çiftçilerin ellerinden arazileri alınacak, topraksız halka tevzi edilecek ve bu suretle bir toprak reformu sağlanacak. Yok arkadaşlar. Yalnız köyleri de içine alan büyük arazi mülklerini, sahipleri tarafından işlenmeyen toprakları istimlak edip bizzat kendi işleyecek çiftçilere dağıtmak asıl hedeftir.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 54, session 1, 26 April 1961.

which was safety of livelihood. The safety of the livelihoods of millions of people depended on the word of the land owner.⁴⁶ With this version of land reform, said Hatiboğlu, large land owners were invited to social solidarity.⁴⁷

However, according to Ferid Melen, there was not feudal land system in which a minority of people held large lands. The land problem was solved after 1946 with the 1945 Land Provision Law. He pointed out that there was nothing like an unequal distribution of land if there were people holding large amounts of land like feudal lords.⁴⁸ Coskun Kırca quoted the figures of 1959 population census, according to which 69.3 percent of the population or 18,616,545 people lived in rural area. On the one side of the coin there were 2,122,000 families cultivating 39.9 percent of the arable land, while on the other side of the coin there were 38,000 families cultivating 24.7 percent of the arable land. It was not possible to claim that there was no land problem in Turkey.⁴⁹ He concluded his speech by giving individual right of property as a recipe against communism and any crisis or depression. He underlined that as some people defended the right of property, it was logical for them to do so for everyone, not just for a selected group of people.⁵⁰ The article continued to be discussed for several days. On the following day, Commission spokesman Muammer Aksoy gave examples from Atatürk's opening speech of the Parliament in 1 November 1937:

First of all, no landless peasants should be left in the country. More importantly, any land that sustains a family can not be divided in any case.

⁴⁶ "...Sizlere hemen haber vereyim, gene bu memlekette mülk emniyeti kadar, belki ondan da mühüm rızk emniyeti meselesi vardır... bu cemiyette milyonlarca insanın rızk emniyeti toprak sahibinin dudakları arasındadır..." Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 54, session 1, 26 April 1961.

⁴⁷ "...Bununla büyük arazi sahipleri bir sosyal dayanışmaya davet ediliyor..." Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 54, session 1, 26 April 1961.

⁴⁸ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 54, session 1, 26 April 1961.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Ibid.

Land that belongs to large landowners has to be limited according to population density and the productivity of the land in that particular region.⁵¹

This speech facilitated the amendment of the 74th article of the 1924 Constitution.

Muammer Aksoy continued to refer to this article as "the article of seizure by installment." The first struggle of Menderes in his political life started with his being against the Land Provision Law.⁵² Zeki Tekiner, who opposed the installments, said that the land ağa was also a son of this country, and had to be taken into account his benefit.⁵³ Ömer Sami Coşar described the situation in 1945: "Refik Koraltan opposed the Land Provision Law as it meant taking the property of Ali and giving it to Veli. According to Menderes, that law would cause the devastation of poor peasants. In this respect, the ağa must stay an ağa, slaves must stay slaves." Coşar points out that while in 1940 there had been about 130,000 landless peasants the number exceeded half of a million peasants at that time.⁵⁴ Çullu pointed out that this article aimed at eliminating large land holdings which had exploited the labor of the peasantry for centuries without putting their own effort into the soil. Lands would not be expropriated without any compensation. The cost of the land would be paid, if the occasion arose, it by installments. In response to these comments, it was said that the state was rich, the land ağa was poor.⁵⁵

In the last session of the discussions on the 38th Article, parliamentarians who were opposed the article made speeches based on the idea that they had no ties to land ağas by no means. For instance, Ferid Melen responded to the accusation that

⁵¹ "Bir defa memlekette topraksız çiftçi bırakılmamalıdır. Bundan daha önemli olan ise, bir çiftçi ailesini geçindirebilen toprağın hiçbir sebeple ve suretle, bölünemez bir mahiyet almasıdır. Büyük çiftçi ve çiftlik sahiplerinin işleyebilecekleri arazi genişliği, arazinin bulunduğu memleket bölgelerinin nüfus kesafetine ve toprak verim derecesine göre sınırlamak lazımdır.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 56, session 2, 28 April 1961.

⁵² Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 56, session 1, 28 April 1961.

 ⁵³ "... Toprak ağası da bu memleketin evladıdır. Onun mevzuunu da, onun davasını da burada düşünmemiz lazım..." Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 56, session 1, 28 April 1961.
 ⁵⁴ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 56, session 1, 28 April 1961.
 ⁵⁵Ibid.

those were opposed to the article had been elected by the votes of ağas. He especially stressed that he had inherited no more than five dönüm from his grandfather, which was used by his relatives. In addition to this, he said that he had an apartment in a cooperative that he hadn't paid half of the cost yet. He asked "Is this what you called as farm ağa.?⁵⁶ Just like Melen, Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu started his speech by saying that he did not come to this parliament as a land ağa or a representative of ağas. He was a representative of the Turkish nation. He said that,

I assure you that I have not inherited even one dönüm land from my family. I earn my livelihood just from the soil by owning an agricultural enterprise which is not even equal to a middle level enterprise, which is the fruit of 35 years of work with effort. I did not support a class from my own case. Our case is to make the Turkish peasantry the owners of the land, to protect the forests, planning and even housing. Our case is also making reform; however, we have to take into account the people who own land by their own effort or by inheritance.⁵⁷

Ahmet Karamüftüoğlu said that the burden of land reform or social justice must not

be put on the shoulders of some families. He proposed that just like savings bonds,

land bonds should be sold. He concluded that it seemed like a crime, to own land.⁵⁸

The first article of the land and agricultural reform law defined land and

agrarian reform an arrangement to distribute property, the way agricultural

⁵⁶ "Biliyorsunuz, bir gazete, bu maddenin aleyhinde konuşanları, 'Çiftlik ağaları, derebeyleri ve onların reyleriyle gelenler' olarak tavsif etmiştir... Bendenizin, dededen kalma 5 dönümü geçmiyen arazim vardır. O da uzak akrabalarımın tasarrufundadır. Ankara'da bir kooperatifte bir evim var. Borcun yarısı henüz duruyor. Çiftlik ağası böyle mi olur?" Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 56, session 3, 28 April 1961.

⁵⁷ " Sevgili kardeşlerim buraya ne toprak ağası olarak geldim ve ne de toprak ağalarının temsilcisiyim. Hepiniz gibi Türk milletinin temsilcisi olarak hürriyet için mücadele ede ede gelmiş, naçizane mücadele yapmış bir millet temsilcisi olarak geldik... sizi temin ederim ki, mirasla dahi olsa bana bir dönüm toprak ailemden intikal etmemiştir. 35 senedir alın terimin mahsulü olan ve ortanın çok aşağısında düzenli bir işletmenin başında nafakamı yalnız topraktan çıkaran bir insanım. Günah mı arkadaşlar? Ben kendi davamda bir sınıf meydana getirmedim ve bir sınıfımız da yoktur...bizim davamız, Türk köylüsünü topraklandırmak, ormanları muhafaza etmek, planlaştırmak ve hatta iskandır. Bizim davamız da ıslahat, ama bu davayı hallederken, ıslahatı yaparken biraz da gerek miras yolu ile gerek çalışarak kazanç yolu ile toprak sahibi olmuş insanları da düşünelim." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 56, session 3, 28 April 1961.

⁵⁸ "... Biz istiyoruz ki bu memlekette toprak reformu ve sosyal adaletin tahakkuku bazı ailelerin sırtına yüklenmesin. Toprak reformu yapılacaksa, ki mutlaka yapılmalı, bugün nasıl tasarruf bonoları çıkarıyorsak buna benzer toprak reformu için bonolar çıkarılmalı... Toprak sahibi olmak suç, hatta bir vatan hiyaneti gibi ifade ediliyor..." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 56, session 3, 28 April 1961.

enterprises and the structure related to these enterprises were managed according to the principles of productivity and social justice. Discussions on this article centered on social justice. From the Democratic Party Group, Bahri Dağdaş, former Minister of Agriculture during the first Demirel government between 1965-1969, charged that the law was socialist, damaging the right of property or even sought to abolish the system of property.⁵⁹ Against this claim, Provisional Commission President İlhami Ertem said that this law aimed at the expansion of property.⁶⁰ He pointed out that Commission had changed the socialist and communist clauses in the resolution of the government.⁶¹

Dağdaş continued by giving examples of the distribution of land in Turkey: land owners of 1-50 dönüm had the 23 percent of the arable lands in Turkey. Land owners of 50-100 dönüm had 23.37 percent of the arable lands; land owners of 101-200 dönüm held 23.24 percent of the lands. Land owners of 200- 500 dönüm held 16.98 percent of the lands and 500-999 dönüm corresponded to the 4.51 percent of the lands. 1000-2500 dönüm corresponded to 2.21 percent of the lands. 2501-4999 dönüm corresponded to 1.87 percent of the lands and lands over 5000 dönüm corresponds to 2.43 percent of the arable lands. He compares these figures with countries like Guatemala, Colombia, Equator, and Chili, where about sixty to seventy percent of the land was owned by 2-3 people. He claimed that there was a fair distribution of land in Turkey.⁶² These figures belonged to the Agricultural Censuses of 1963. However, he did not present the number of enterprises that corresponded to each category.

 ⁵⁹ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 122, session 1, 6 June 1973.
 ⁶⁰ Ibid.

⁶¹ *Cumhuriyet*, 15 May 1973.

⁶² Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 122, session 1, 6 June 1973.

Korkut Boratav cites the results of the 1963 Agricultural Censuses: the lowest 20 percent of the enterprises had 1.8 percent of all arable land, the following 20 percent of the enterprises had 3.7 percent of all arable land; after that the following 20 percent had 11.7 percent of the land, the following 20 percent had 2.0 percent of all land and the highest 20 percent of the enterprises had 60.8 percent of all arable land. ⁶³ The inequality in land distribution becomes clear with these figures.

The title of the second article was the aim is to cultivate the soil productively; to increase agricultural production continuously; to make good use of agricultural production; effective marketing of agricultural production and to establish an agricultural structure that accelerated the national development; giving land to landless families or families that owned insufficient land, to equip them, to subsidize them and to organize them in order to make them sufficient income earning family enterprises; to establish a Land and Agrarian Reform Cooperatives in order to realize the aims of the Land and Agrarian Reform; to regulate tenancy and sharecropping in agriculture; to bring together lands that are divided so much so that do not allow economic production, and to prevent agricultural enterprises to be divided so much that would not be sufficient for maintaining livelihood or that would not be sufficient to make use of the family labor force; to establish model villages; to use land and water resources in a way that was suitable for technical and economic needs, to protect them, to ameliorate them, to improve them and to sustain productivity.

Without directly referring to the article, Dağdaş said that this law sought to bring agriculturalists in black shirts by confiscating some peoples' lands. In Turkey, there were about 3.5 million small land owners and 1.2 million landless peasants.

⁶³Boratav, "Türkiye Tarımının 1960'lardaki Yapısı Ile İlgili Bazı Gözlemler," 777.

About 8 million dönüm of land was comprised of enterprises over 1000 dönüm. Ninety percent of that people who owned more than 1000 dönüm were in Urfa.⁶⁴ In the name of the RPP Group Ahmet Durakoğlu pointed out that in the legal text of this law, three aims were mentioned: economic, political and social. The 'a' subclause of the 2nd article was the economic aim of this law and the 'b' sub-clause was the social aim of the law. However, the political aim had been removed from the law.⁶⁵ Durakoğlu reads the political aim from the resolution that had been prepared by the technicians:

The political aim of this law is to remove the inequality in land and income distribution and to secure the rights of the people working on that land that the Constitution provides and to protect right of property.⁶⁶

He continued reading the political aim from the legal text of the law: to end anachronistic ruins that no longer fit the needs of the twentieth century and to remove the barriers that restricted use of rights freely that was provided by the Constitution.⁶⁷ Durakoğlu points out that without a political aim, the law was not complete and it would not attain its purpose. If the political aim was not realized, frustrated results would emerge from the economic and social aims⁶⁸.

Dağdaş gave examples from a book called *Handbook der Land-Wirtsc Haft*, in which the 1945 The Land Provision Law was categorized as a revolutionary law, a law of seizure. All the nations that determined a ceiling figure for owning property

⁶⁵ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 122, session 1, 6 June 1973.

⁶⁶ "Tarım kesiminde toprak ve gelir dağılımındaki dengesizliği gidermeyi, mülk güvenliğini ve toprakta çalışanlara Anayasanın öngördüğü hakları özgürce kullanma olanağını sağlamaktır.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 122, session 1, 6 June 1973

⁶⁴ "Bu amaç, buz gibi, şunun bunun arazisini elinden alıp, bir nevi kara gömlekli ziraatçısı mı diyelim, bunları tesis etmek için tedbirler getiriyor. Yani Türkiye'de 3,5 milyona yakın az topraklı çiftçi var; 1,2 milyon hiç toprağı olmayanlar var. Kanun toplamış, 8 milyon dönüm civarında 1000 dönümün üstünde; toprağı olan var; o 1000 dönümün üstünde olanların % 90'ı da Urfa'dadır.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 122, session 1, 6 June 1973.

⁶⁷ [•] 20nci yüzyıl gereklerine uymayan çağdaş kalıntılara son vererek, Anayasanın öngördüğü hakları özgürce kullanmayı kısıtlayan engelleri ortadan kaldırmaktır.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 122, session 1, 6 June 1973

⁶⁸ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 122, session 1, 6 June 1973.

were those that wanted collectivist or communist system. He gave examples of such countries:

...Poland set 500-1000 dönüm as the ceiling, Czechoslovakia and Romania set 500 dönüm, Hungary set 200-500 dönüm, Yugoslavia set 350-450 dönüm, Bulgaria set 200 dönüm, Albania set 200 dönüm. These types of limited enterprises are called collectivist enterprises, socialist enterprises and it is called "*agrar revolutionen*"... Democratic countries once tried these kinds of applications; however, they abandoned this system. For instance, Italy, West Germany, Japan abandoned this system...⁶⁹.

According to Dağdaş, while some kinds of limitations were implemented for 11 percent of the peasantry, for the 89 percent of the peasantry there was no kind of limitations.⁷⁰

Article 6 referred to the productive cultivation of the land. Cultivating the land in a productive way meant a) to cultivate the land in accordance with the special qualities of that particular land and in accordance with the economic and natural conditions of that particular region; b) to take precautions in order to protect water and land resources that were necessary for increasing the productivity of the land. Those people who did not conform to these conditions, except those specified in this law, and people who did not directly cultivate their land and farmed it out or gave it to sharecroppers, would be considered as not cultivating their land.

Dağdaş started the discussions by criticizing the law as completely doctrinaire. The resolution of the proposed law was composed of factitious articles prepared to take the land from its owner in one way or another by unfair applications. He pointed out that nobody asked the people who farmed out their lands to

⁶⁹ "...Polonya 500 ila 1000 dönüm tavanını koymuş; Çekoslavakya'da 500 dönüm; Romanya'da 500 dönüm; Macaristan'da 200 ila 500 dönüm; Yugoslavya'da 350 ila 400 dönüm; Bulgaristan'da 200 dönüm; Arnavutluk'ta 200 dönüm.Konulan tavanlar bunlardır ve bunların adına da "Kolektivist işletme", "Sosyalist işletme" veya "agrar revolutionen", "agra ihtilali" diyorlar...Bunu bizim gibi düşünen, demokratik düzenle yaşayan milletler de denedi, fakat vazgeçtiler.Nereler vazgeçti? İtalya vazgeçti, Batı Almanya vazgeçti, Japonya vazgeçti..." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 122, session 1, 6 June 1973.

⁷⁰Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 122, session 1, 6 June 1973.

sharecroppers why they did not prefer to cultivate their land themselves. According to Dağdas, if there were two people it was considerable for one of them have the land and capital, another one had the ability to ameliorate the soil. Would you take the land from the land owner because he farmed out his land? You could not dissolve sharecropping from agriculture. If you did, you would remove capital from agriculture.71

In the name of the RPP Group, Ahmet Durakoğlu, touched on the point from an entirely different point of view. While land owners who farmed out their land to sharecroppers were considered not to be cultivating their lands, land owners who hired laborers to cultivate the land without farming it out would be considered to be cultivating the land by themselves. While the article did not protect the one who was farming out his land, on the other hand, but the one who employed laborers without signing a contract with them.⁷² The difference between spending one's physical and mental effort on the land and being the one who hired labor was not clear in this article.⁷³

On the other hand, Bahri Karakeçili claimed that land owners suffered the results of the absence of services and investments that had not been completed by the state. The phrase "in case of necessity facilities are provided and when a certain period of time is allowed" had to be put at the beginning of the article. For instance, if the land of the one that is under the threat of drought as a result of the absence of a drainage system, or the unproductive land of one because of inadequate usage of fertilizer, chemicals and, technical stuff, was expropriated, it would not be in accordance with a democratic reform. If this article was not revised, the state could expropriate any peasant's land at any time.

⁷¹ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 122, session 1, 6 June 1973.
⁷² Ibid.
⁷³ Ibid.

Another part of this article which was not compatible with agricultural enterprises was that it prevented the management of land by skilled people. The phrase "people who do not directly cultivate their land and farm out or give to sharecroppers" had to be replaced with "people who do not directly or under the responsibility of themselves cultivate their land and farm out their land to sharecroppers." Karakeçili pointed out that the existing judgement did not fit into the principle of productive management of the land. It was not correct to accept that lands that were managed by a farm manager would be unproductive. Turning all agricultural enterprises into family enterprises was not compatible with the contemporary political system⁷⁴.

Mehmet Seydibeyoğlu said that over 80 percent of Turkey's exports were from the agricultural sector. It was not possible to define a law as a reform law unless it provided the peasantry with land and unless it solved the problem of unemployment.

I don't think that we can find land to distribute in Turkey, if we accept the 6th article in its current form. Because, the main cause of land reform is to give land to real cultivators and to keep it in the hands of the cultivator.⁷⁵

For this reason, they proposed a resolution. To add the phrase "cultivating the land in a productive way means that [compatible to] conditions, except those specified in this law", "by the spending (of the) land owner's and his families' own physical and mental efforts." He points out that, "Otherwise, those who just stand near their land

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ " Bu 6ncı madde bu hali ile geçtiği takdirde, Türkiye'de dağıtılacak toprak bulmanın kolay olacağı kanısında değilim. Zira toprak reformlarında esas, toprağı işleyene vermektir ve işleyenin elinde muhafaza etmektir..." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 122, session 1, 6 June 1973

will keep their land, while it would not be possible to distribute land to landless peasants."⁷⁶

Provisional Commission President İlhami Ertem responded to all these discussions. About the requirement of productivity, if an owner of an agricultural enterprise was not able to afford the productive management of land and water resources, and if there were not any facilities provided by the Agricultural Bank (*Ziraat Bankası*) or bank loans, then visibly, it meant that the economic conditions were provided to him. The necessary conditions for protecting the soil, water resources and the productivity depended on the economic conditions supplied to the peasantry in that particular region. These issues would be stated with a regulation. Another point of discussion was the abolition of sharecropping and tenancy as Bahri Dağdaş opposed this issue. İlhami Ertem stated that the peasantry who cultivated the land must own that land for the increase in productivity, for better protection of the soil and for the deep establishment of conception of the property:

Another point that we do not agree with is the RPP's view on hiring laborers. The owner of an agricultural enterprise himself manages the enterprise. If necessary, he hires laborers. Hiring laborers isn't a barrier to directly managing the enterprise; he uses his mental efforts, he takes his financial responsibility. Otherwise, it is not possible for a farm family to cultivate the scope of lands that is determined in this law.⁷⁷

The 7th article defines agricultural enterprises. Agricultural enterprise is a production unit made up of one or more of such units as land, building, equipment, machine, vegetal or animal production means as well as labor power. Small enterprises are

 ⁷⁶ "Aksi halde, adam hiçbir işgücünü katmadan sırf toprağının başında veya yakınında olmakla elindeki toprağı muhafaza edecek ve topraksız köylüye toprak dağıtmak, vermek imkanı hasıl olmayacaktır." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 122, session 1, 6 June 1973.
 ⁷⁷ "...Diğer bir husus, sayın CHP sözcüleri bu "İşleme ve İşletme" tabirini çok başka anlamda anlamak istemektedirler. Bir çiftliği, bir toprağın sahibi bizzat işletir. Tabii isterse işçi kullanır. İşçi kullanması bizzat işlemesine mani değildir. İşletmesini işletiyor demek, tabii ki ona fikri gücünü katıyor demektir, ona mali sorumluluğunu koyuyor demektir. Aksi takdirde, ileride vermiş olduğumuz büyüklükleri bir çiftçi ailesinin bizzat kendisinin ve ailesinin çalışarak yerine getirmesine imkan yoktur...", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 122, session 1, 6 June 1973.

enterprises comprising of the scope of land shown in Tables 3 and 4 enclosed in this law. Small farmers were the ones that a small enterprise they owned directly by themselves to earn their livelihoods. A family enterprise was defined as an enterprise that comprised the scope of land shown in Tables 3 and 4 enclosed in this law. A middle size enterprise was larger than a family enterprise and comprised of the scope of land shown in Tables 1 and 2 enclosed in this law. A model enterprise was stated as an enterprise that, in order to attain certain production goals, according to the economic and ecologic conditions in that particular region, applied modern agricultural methods, worked with an agricultural enterprise plan, keeps accounting records of the enterprise, and in the region was in which land and agricultural reform law had been implemented in the previous three years produces more than the regional average that would be determined by the Council of Ministers, owning the necessary equipments and means according to the type and size of the enterprise. In order to consider an enterprise a model enterprise, had to have produced a production surplus in the last three years more than the region average, no less than 10 percent, as taking into account economic and social conditions of each region, would be determined by the Council of Ministers according to the suggestions of the Ministry that Undersecretariat of Land and Agrarian Reform was under the authority. The determination of the regional average of the productivity for irrigable/unirrigable land and the conditions for the consideration of an enterprise as a model enterprise would be determined by a regulation prepared by the Ministry of Agriculture and Undersecretariat of Land and Agrarian Reform. This regulation was implemented by the Undersecretariat of Land and Agrarian Reform. By the decree of the Council of

Ministers dated 17 February 1975, production surplus was stated as 40 percent for Urfa.⁷⁸

Bahri Dağdaş started discussions on the 7th article in the name of his party group. As he did for several times, he started his speech by claiming this law was communist:

Communism rejects every kind of small or big property, perceiving it as burglary. Again, perceiving it as burglary, communism reject legitimate fortune, it doesn't matter whether it is small or big... We discuss the productivity or unproductiveness of an enterprise as if any agricultural enterprise remains... You take the land of 2-2.5 million people who farm out their 50-100 dönüm of land, and then you mentioned enterprises.⁷⁹

After Dağdaş, Mehmet Seydibeyoğlu pointed out the difference between the resolution of the government and the text of the Commission. In the text of the Commission, types of enterprises were classified in several categories. However, in the resolution of the government, two types of enterprises were suggested in accordance with the realities of Turkey: small enterprise and family enterprise. The legal ground was predicated on the family enterprises and the indivisibility of land parcels below a certain size. That is to say, the goal of the resolution was sufficient income earning family enterprises. In the 53rd article of the resolution of the government sufficient income earning family enterprises were defined, in accordance with the 1971 index of wholesale prices, as an enterprise that brought 15,000 liras of agricultural income annually to a family of five. The types of the enterprises increased to four in the Commission. Seydibeyoğlu said,

⁷⁸ "Toprak Ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Urfa Bölge Başkanlığı Faaliyet Raporu (1973-1978)," (1978), 6.

⁷⁹ "Komünizm, büyük küçük ne olursa olsun her türlü mülkiyeti hırsızlık kabul eder. Yine komünizm, meşru servet büyük olsun, küçük olsun bunu da hırsızlık kabul eder... Acaba tarımsal işletme kaldı mı ki? Tarımsal işletmenin verimliliğini ya da verimsizliğini müzakere edelim... 2-2,5 milyona yakın arazisini kiraya veren 50-100 dönümlük çiftçilerin bütün mülklerini ellerinden alıyorsun, ondan sonra da işletmecilikten bahsediyorsun.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 123, session 1, 7 June 1973.

...Small enterprises, family enterprises and middle-sized enterprises are accommodated as small and family enterprises in the resolution of the government; however, if you put the definition of a modern enterprise, then it is not possible to achieve land reform anymore. This is contrary to the principle of equality in article 12 of the Constitution- because you make concessions compared to other enterprises- and it is contrary to social justice and political goal. The definition of a modern enterprise based on subjective criteria will eliminate land reserves...⁸⁰

Turhan Özgüner made a speech during which he proposed to remove the definition of modern enterprise from the article. Modern enterprise was the aim of the land reform. The land and agrarian reform would transform all enterprises into modern ones⁸¹.

About the changes made by the Commission of the Parliament to the resolution of the government, Provisional Commission President, Istanbul Parliamentarian from the JP İsmail Hakkı Tekinel explained the reasons for the changes made to this article: the "political preference" of the Commission was in favor of productivity. As modern agricultural enterprises were vital for the economic aim of the law and agricultural production, education and agricultural development, modern agricultural enterprises was added to the resolution of the government to provide the minimum needs of such enterprises.⁸² President of the Turkish Chamber of Agricultural Engineers Avni Başdoğan criticized the principle of modern agricultural enterprise as contradictory to the principle of social justice. He claimed

⁸⁰ "Küçük işletme, aile işletmesi ve orta işletme tabirleri, detaylarına inmeden, Hükümet tasarısındaki küçük işletme ve aile işletmeleri tarifleriyle telif edilmiş vaziyettedir ama, işe bir de modern işletme diye bir işletme şekli sokarsanız, o zaman toprak reformu yapmak mümkün olmaz. Bu Anayasanın 12nci maddesindeki eşitlik ilkesine de aykırı olduğu gibi,- çünkü, diğer işletmelere nazaran ayrıcalık tanınmaktadır- sosyal adalet ve siyasal amaca da aykırı düşmektedir...Subjektif kriterlere dayanılarak getirilen modern işletme tarifi ve bunun kanun metnine ithali, toprak rezervini tamamıyla ortadan kaldıran bir unsur olacaktır...", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 123, session 1, 7 June 1973.

⁸¹ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 123, session 1, 7 June 1973.

⁸² *Cumhuriyet*, 31 March 1973.

that success of the reform very much depends upon administrative reform and the will and support of the governments.⁸³

In the name of the RPP Group vice chairman Ahmet Durakoğlu claimed that this land reform would protect those whose capital was land, not the peasants. The definition of modern agricultural enterprise that was stated in the resolution was a loophole to protect those who had large amounts of land.⁸⁴ Bahri Dağdaş said that these definitions were contrary to the Common Market which defined a sufficient income earning enterprise as one brings in net 180, 000 liras or 12, 000 dollars of income after subtracting the cost of seed and feed.⁸⁵ Irfan Baran explained the reason for adding the definition of modern enterprise to the article.

Because in the 28th article, the amounts of land that will be left to the land owners has not been calculated in accordance with scientific principles and so the determined amounts are very disadvantageous for land owners, in order to prevent this situation, the institution of modern enterprise is put in the article by the Commission. We have to acknowledge that this institution contains inequalities and disadvantages... Applying model enterprise is left to the evaluation of the Council of Ministers. The Council of Ministers can determine figures that for none of the enterprises this definition of model enterprise is able to be applied; however, another Minister or Council of Ministers may enable abuse of this institution.⁸⁶

Provisional Commission President İlhami Ertem responded to several claims on this article. He said about sharecropping and tenancy incorrect information had been given.

⁸³ Cumhuriyet, 21 May 1973.

⁸⁴ Cumhuriyet, 16 June 1973.

⁸⁵ Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 123, session 1, 7 June 1973.

⁸⁶ "Filhakika bu kanun tasarısının 28nci maddesinde toprak sahiplerine bırakılacak arazi büyüklükleri, gerçek fenni esaslara göre tanzim edilmediği, gösterilen miktarlar mülk sahipleri aleyhine mübalağalı hesaplara dayandığı için, bunu önleme bağbında Komisyonumuz bir modern işletme müessesesi kabul etti. Kabul etmek gerekir ki, bu müessese, eşitsizlikleri ihtiva edecektir... Örnek işletmenin tatbik edilebilme kabiliyeti tamamıyla işbaşında bulunan Bakanlar Kurulunun takdirine bırakılmıştır. Bakanlar Kurulu öyle ölçüler tespit edebilir ki, bu maddeyi hiçbir işletme için tatbik etme imkanı bulunmaz. Buna mukabil, bir başka türlü bakan ya da Bakanlar Kurulu da tespit ettiği ölçülerle bu müessesenin suistimaline imkan verir.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 123, session 1, 7 June 1973.

It is suggested as if small traders' or artisans' 15-20 dönüm lands will be expropriated. Direct cultivation neither means like the definition of the RPP that requires mental and physical effort of all the family or like the definition of the Democratic Party that as a result of social and economic conditions of Turkey, the lands of people who leave their lands as a result of inadequate amount of land, will be taken. The 128th article points out several exceptions... This resolution is trying to take away qualified labor and capital from the land and trying to balance productivity, social justice and distribution of income in the agricultural sector together.⁸⁷

He said that for the model enterprises, there was more than 32 million dönüm of land in Turkey and 8,313,408 dönüm would be obtained through expropriations. The reduction of reserves through model enterprises could be only around two million dönüm. Concerning the sharecropping and tenancy, Ertem pointed out that the aim of the law was to prevent large landowners from farming out their lands to sharecroppers and tenants. There was no attempt to expropriate small traders' 15-20-50 dönüm lands.⁸⁸

Article 12 was about the implementation of the land and agrarian reform.

Agricultural lands in the administrative boundaries of a province or district which was in the land and agrarian reform region that was not registered in the land records, starting from the fields that had priority, maps for determining title deeds were made in the required scale and quality; the land use plan and land indexes were written on maps. Land reform aimed at the distribution of lands.

With this article, first of all, the title deeds of lands are given to the claimants of those lands. According to the 33rd article of Property Law No. 766, lands over 100

⁸⁷ "... Sanki küçük esnafin, bakkallıkla meşgul olanın, kapıcının 15 dönüm, 20 dönüm toprağı alınacakmış gibi tasarıda bulunmayan bir hususu ileri sürmektedir...Bizzat işlemek ne Halk Partisinin anladığı manada toprak sahibinin ailesiyle birlikte fikri ve bedeni bütün gücünü katmasını gerektirir, ne de Demokratik Parti'nin ileri sürdüğü gibi Türkiye'nin sosyal ve ekonomik şartları gereği olarak toprağından yeter toprağı bulunmadığı için ayrılmış olan geçimleri mahdut kimseleri, toprağının elinden almak suretiyle huzursuzluğa sevk eder. 128nci madde istisnaları getirmektedir...Bu tasarı, kalifiye işgücünü ve sermayeyi topraktan kaçırmaya gayret eden, verimlilikle sosyal adaleti ve tarımdaki gelir dağılımını bir arada dengelemeye çalışan bir tasarıdır." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 123, session 1, 7 June 1973

⁸⁸ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 123, session 1, 7 June 1973.

dönüm (reduced 50 dönüm by Land and Agricultural Reform Precautionary Law No. 1617), temporary use rights that went back to the Ottoman period became acceptable for taking a title deed, property rights to that land. This implementation resulted in first giving the title deeds of lands legally owned by the state to large landowners, then expropriating the deeds for public benefit by paying great amounts of money. In Urfa, title deeds of 8,525,000 dönüms of land from 16,620,000 dönüm of land were issued by use right of that property.⁸⁹ Another crucial point is that in Turkey, especially after 1948, as a result of the rapid mechanization of the agricultural sector, there was a trend to open pastures to cultivation. Most of this "new" land was legally owned by the state. The title deed of this land was given to the occupiers of the land. Suat Aksoy proposed that if these lands would be expropriated, the payment of the value of that land was meaningless.⁹⁰

Article 18 was titled as prohibition of disposal of land. From the publication of the decision of Council of Ministers until the completion of the implementation of reform in the region in terms of distribution of land, lands registered in land register office possessed by real persons or corporate bodies were not able to be transferred, assigned and the use right of land was not registered at the land register office was not able to be transferred. However, this period could not exceed three years. This kind of land in the stated time period could only be charged to Agricultural Bank of Turkey, the Institution of Agricultural Equipment, and the Agriculture Credit Cooperatives.

During the discussions on this article Dağdaş said that title deeds were as holy as marriage for Turkish people. Nobody could disseize it; however, now they impose an

 ⁸⁹ Celal Beşiktepe, "Harita Ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Celal Beşiktepe'nin Açış Konuşması" (paper presented at the Toprak Reformu Kongresi (1978), 1978), 16.
 ⁹⁰Suat Aksoy, *Türkiye'de Toprak Meselesi* (İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1969), 150.

embargo on it.⁹¹Mehmet Seydibeyoğlu, in the name of the RPP Group, said that it was necessary to put some restrictions in order to implement the law on land and the Agrarian reform region. The undersecratariat implementing the reform made plans, ascertained the land reserve and make its cadastration. However, they thought that a three-year restriction was not appropriate in case of the incompletion of works. On the other hand, people who had land in the reform region had to make a declaration of the land they possessed in regions other than the reform region.⁹² Turhan Özgüner from RPP said that it was doubtless that the reforms did not satisfy everyone. The reforms were rigid, reforms not calculated to satisfy this or that class.⁹³ Provisional Commission President Ilhami Ertem responded to the complaints about the duration of prohibition of the disposal of the land: "This will not be able to last forever. This is an extreme idea as well. The government will complete the task in three years. If it is not be able to complete, Parliament will extend the duration."⁹⁴ Dağdaş claimed that prohibition of disposal of land was like declaring of owners of land as smugglers or intriguers:

I don't know any peasant that doesn't support reform. You say "I will multiply your resources" and he prefers to be smuggler, and then you have to resort to prohibition of disposal of land...⁹⁵

However, Suat Aksoy declared that in the Land Laws retrospective rules were necessary; because, many large land owners had transferred their lands to relatives or close friends by collusive ways when they realized land reform would be

⁹¹ "Türkiye'de tapu, Türk milleti için, nikahı kadar mukaddestir. Bunu hiç kimse onun elinden alamaz; ama ambargo koyuyorlar.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 123, session 1, 7 June 1973.
⁹²Ibid.

²Ibid

⁹³Ibid.

⁹⁴Ibid.

⁹⁵ "Islahata taraftar olmayan tek çiftçiyi tanımıyorum ben; yoktur Türkiye'de.Sen gelip adama 'Birini bin yapacağım' diyeceksin, o da kaçakçılık yapacak; bunun için de sen temliki tasarruflara başvuracaksın...", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 123, session 1, 7 June 1973.

implemented.⁹⁶ In Turkey, since 27 May 1960 land reform had been a burning issue. For this reason, many large land owners already had transferred their deeds to relatives or friends. For the principle of equality in the laws retrospective rules were necessary; as there were people who did not resort to such ways of saving their land. In this respect, not including retrospective rules meant protecting those people appealing to collusive ways.⁹⁷

Article 19 was titled as lands that would be passed to the governance of the Undersecretariat of Land and Agrarian Reform: a) land that would be expropriated in accordance to the provisions of this law; b) land possessed by the state that was not assigned to public service; c) land that would be registered to the Treasury according to 38th article of Property Law No. 766 (*Tapulama Kanunu*);d) government land previously assigned to public services; e) pastures that had been left to the usage of local administrations; f) parcels of land left to the municipalities by the Treasury via special laws that were more than necessary according to municipal plans; g) orchards, moors and similar land and land that was not defined as forest according to special laws; h) land that had come into being as a result of the draining of lakes or swamps, changing the bed of or level of a river; i) and all lands left by those lodged according to housing laws. Bahri Dağdaş said;

This law, similar to The Land Provision Law, is solely a distribution of land, just a decline in production, just to estrange the Turkish peasantry from technology. It just brings conflict between land owner and tenants and brings the possibility of land occupation by rural guerillas... This law is just developed to abolish property in Turkey, which is more comprehensive than the 14 August decree of Karaosmanoğlu and the Precautionary Law of Nihat Erim governments.⁹⁸

⁹⁶ Aksoy, Türkiye'de Toprak Meselesi, 153.

⁹⁷Ibid., 154.

⁹⁸ "Tıpkı Çiftçiyi Topraklandırma Kanununda olduğu gibi; sadece bir toprak dağıtımından, sadece bir tedirginlikten, sadece bir üretim düşmesinden, sadece Türk çiftçisinden gelişen teknolojiyi uzaklaştırmadan başka bir şey getirmiyor. Sadece bir kargaşalık getiriyor, sadece kiracıyla arazi sahibi arasında ihtilaf ve kardeş kanı kokuyor, sadece kır gerillalarına yeniden toprak işgali imkanı getiriyor bu kanun... Karaosmanoğlu'nun getirdiği 14 Ağustos kararnamesi ve yine Nihat Erim'in hükümetlerinin getirmiş olduğu Öntedbirler Kanununun biraz daha genişletilmiş şekliyle, Türkiye'de

The Provisional Commission President İlhami Ertem responded to Dağdaş's claim that the seizure of property would be legalized by this law. Ertem said that land ownership had been limited since 1945. Previously, it had been limited in specific regions since 1927. Law no. 4753 and Law no. 5618 limited land ownership. In this respect, if the land owner cultivated the land directly he could have 5000 dönüm. If he farms out to sharecroppers or tenants it was limited to 2000 dönüm.

When these laws were implemented, was Turkey a communist country? When law no.1505 and law no. 1097 were implemented in the times of Atatürk, was there such a tendency? It is altogether out of the question. What is aimed to be implemented by this law is to ameliorate agricultural enterprises, to regularize land ownership and property relations in Turkey that are implemented in accordance with the principles of modern law and the Constitution and to take any kind of precaution to improve Turkish agriculture. To create an atmosphere similar to that of a $kolkhoz^{99}$ or *kibbutz*¹⁰⁰ is only a disturbance¹⁰¹.

Refet Sezgin from the Justice Party (JP) said that during the government of the Justice Party in 1965-1969, land and agrarian reform studies had been made that were compatible to the JP party program. Three resolutions were presented; however, they were rejected as being on the left of the JP's political thought. In this respect, it was not right to claim that the JP supported a collectivist law.¹⁰² Irfan Baran said that this law was not a collectivist law, because communist philosophy rejected property

mülkiyeti ortadan kaldırmak için geliştirilmiş bir kanundur." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 124, session 1, 11 June 1973.

⁹⁹ Kolkhoz was a form of collective farming in the Soviet Union that existed along with state farms (sovkhoz). ¹⁰⁰ Kibbutz is an Israeli collective community.

¹⁰¹ " Bu sınırlanma olduğu zamanda Türkiye komünist ülke miydi? Atatürk devrinde 1505 ve 1097 savılı kanunlarla sınırlama vapıldığı zaman da böyle bir cerevan var mıvdı? Bunların hicbirinin alakası yok. Burada bu Toprak ve Tarım Reformu Kanunu ile getirilmek istenen sey; Türkiye'de tarımsal bünvelerin, isletme bünvelerinin ıslahını sağlamak, Türkive'de toprak tasarrufu ve mülkivet seklini düzenlemek. ki bu tamamen modern hukukun ve Anavasanın ilkelerine uvgun olarak yapılmaktadır ve Türk tarımının gelişmesi için her türlü tedbiri getirmek. ...Burada bir kolhoz, bir kibutz havası yaratmak, en hafif ifadeyle tahrikten ibarettir.", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 124, session 1, 11 June 1973.

¹⁰² Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 124, session 1, 11 June 1973.

ownership of the land. All land belonged to the state. In DP's resolution a ceiling figure was stated that not all lands were transferred to the control of the state.¹⁰³ Turhan Özgüner said that to claim that a land and agrarian reform would lead to communism was a false accusation because; a reform that was based on property regime that was the distribution of property was the most effective defense against communism.

[C]ommunism rejects private property completely... Land reform distributes lands. The distribution of an amount of land as much as the place of a grave is the most fatal way to abolish communism. Red China became red because of landlords that resisted land reform.¹⁰⁴

Article 26 was about the expropriated lands. Save for the 19th article's clauses concerning the lands passing to the control of the Undersecretariat of Land and Agrarian Reform without any expropriation, lands that belonged to the real persons or corporate bodies listed below were expropriated together with the buildings and establishments related to the agricultural enterprise:

a) Except olive groves, belonging to annexed and recorded foundations, providing raw goods to olive oil factories of General Directorate of Foundations and State Production Farms, lands belonged to business corporations, associations, cooperatives and cooperative unions, all the lands belonged to the real persons and corporate bodies according to the article 87 of the village law numbered 442, parts of the lands that are not used for public purposes belonged to public corporations, public economic enterprises, state institutions or corporations that public corporations, public economic enterprises and state institutions joined.

¹⁰³ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 124, session 1, 11 June 1973.

¹⁰⁴ "[K]omünizm mülkü külliyen inkar eder... Toprak reformu ise mülk dağıtıyor, tapu veriyor; hiç değilse bir mezar yeri kadar toprak dağıtımı, komünizmi en etken bir şekilde yok eden, öldüren bir silahtır. Kızıl Çin, bir şahsın eline kızıl boya alarak haritayı kırmızıya boyamasıyla değil, toprak reformuna kafa tutan toprak ağalarından dolayı Kızıl Çin olmuştur.", Toprak Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 124, session 1, 11 June 1973.

- b) At the date that reform is declared in the regions of land and Agrarian reform, all the lands that are not cultivated productively according to the principles stated in article 6 and safe for the exceptions in 128th article those lands that are not cultivated directly and farmed out to sharecroppers and tenants.
- c) Part of the lands that are cultivated directly and productively by families or persons considered as family or part of the lands farmed out to sharecroppers or tenants as a result of exceptional conditions stated in (a), (b), (c), (d), (e), and (h) clauses of 128th article that exceed the amounts stated in table 1 and table 2 enclosed to this law and stated in 28th article in this law, and for the exceptional conditions stated in (f) and (g) clauses of 128th article the amounts exceeded the figures stated in those clauses.
- d) All the lands left by those people settled to another place by the state
- All the lands that are not used for public purposes in possession of provincial, municipal or village public corporations
- f) Parts of the pastures more than the necessary amount determined by the principles of this law in possession of provincial, municipal or village public corporations

All or part of the lands belonged to public corporations, public economic enterprises, public institutions, annexed and recorded foundations and agricultural cooperatives and cooperative unions, by taking into account the purpose of their usage could be excluded from expropriation by the proposal of the Undersecretariat of Land and Agrarian Reform and decision of Council of Ministers.

In the case of the existence of a coffee house, *han* (large commercial building), shop, mill and factory on some part of the expropriated land, that part of the land was excluded from expropriation. (d) clause of this article was not included.

Article 28 was about the amount of land that would be left after expropriation. The amount of land that would be left to the families or persons considered to be family, if the land was irrigable, the amount of land determined in Table 1 was left, if it is unirrigable, the amount of land determined in Table 2 was left.

The enterprises that were admitted to having the qualifications of model enterprises by the Undersecretariat of Land and Agrarian Reform, in accordance with whether they had irrigable/unirrigable land, without taking into account the land index one time more than the amount of land determined in Table 1 and Table 2 is left.

To those families and persons considered to be family engaged in other work as well as peasantry except livestock production and dairy farming, irrigable land, the amount of land stated in Table 1 and unirrigable land the amount of land stated in Table 2 was left. These families were not able to benefit from the second clause of this article.

The 28th article was one of the articles on which heated debates broke out in Parliament. In the name of the RPP Group, Turhan Özgüner declared that lands that would be allocated ranged from 300-1000 in irrigable land in Table 1. If that enterprise was a model enterprise, that proportion increased two times. And if the owner of the enterprise provided irrigation facilities by himself, then you would leave him 2500 dönüm land and you claim to implement land reform in Turkey. He said that a group that felt obliged to enact Land Reform after 12th March, under the name of land reform, under the cover of land reform, pretended to enact land reform; however, land reform lost too much of its character with the 28th article.¹⁰⁵ Bahri

¹⁰⁵ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 125, session 1, 12 June 1973.

Dağdaş in the name of the DP Group criticized the indexes determined in the article. He said that Ayvalık and Bismil one of them is olive region, while the other one was a wheat area, but they had the same index. Nusaybin and Bafra, Akhisar and Viranşehir were in the same index group.¹⁰⁶ Another point that bothered Dağdaş was, "I have land, capital and I give the management of the enterprise to an improver. Then, you come to expropriate my land. This is nothing more than a socialist idea. I appoint a manager and he manages the enterprise in a productive way."¹⁰⁷

In the name of the RPP Group Turhan Özgüner said that just before the negotiations started on the 28th article, Minister of State Öztrak had indicated that he opposed the 28th and 7th articles (included model enterprise). Öztrak said that if this article came out in its current version, then 50,000 peasant families would be deprived of land. He also highlighted that the changes made to the resolution of the law created problems both in payments and that the expropriation value, which was determined as 15 billion TL, would be 1-2 times more.¹⁰⁸ Özgüner said that while this law could be perceived as land reform in appearance, it became tangled in the 7th and 28th articles. These articles were the centers of gravity of the law:

When considering the indexes, if I give an example from my region, İçel, in Mut and Gülnar, 330 dönüm irrigable land. You can't find 330 dönüm of irrigable lands in Mut or Gülnar. If you will consider it as a model enterprise, then you will give 660 dönüm lands. In Tarsus and Mersin you may be able to implement this article for 2-3 people, and then the land would be exhausted. You can't allocate land if there aren't any reserves.¹⁰⁹

¹⁰⁶ I*bid*.

¹⁰⁷ "Benim arazim vardır, fevkalade bir ıslahatçı vardır. Sermayem de vardır, ıslahatçıya idare ettiriyorum orayı. Sen diyorsun ki, bu arazi senin değil, istimlak edeceğim. E, şimdi bu sosyalist bir görüş değil de nedir?... Müdür tayin etmişim, işletiyorum arazimi, verimli işletiyorum...", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 125, session 1, 12 June 1973.

¹⁰⁸ *Cumhuriyet*, 18 Şubat 1973.

¹⁰⁹ "Benim bölgemden size bir-iki tane örnek vereceğim... Mut'ta 330 dönüm, Gülnar'da 330 dönüm. Mut'ta, Gülnar'da 330 dönüm sulu arazi bulamazsınız. Buna "örnek" diyeceksiniz, iki katını vereceksiniz; 660 dönüm vereceksiniz... Tarsus'ta ve Mersin'de ancak 2-3 kişiye tatbik edebilirsiniz, arazi kalmaz, zira dağıtılacak arazi yoktur." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 125, session 1, 12 June 1973.

Provisional Commission President Ilhami Ertem said that in a "modern state," the understanding of the right of property ascribed responsibilities as well as rights. In this respect the situation could not be compared to the question "why don't you expropriate apartments." Land resources were limited; however everyone that could afford to could build apartments.

Another point on land was the hidden unemployment that employment areas created. As the RPP spokesmen express and many articles in the press brought up, an end had to be put to the idea that ağas are supported; without economic freedom there wouldn't be political freedom; you do not want to disturb your resources of votes. After the law was passed the same old story that there are people who own 30,000-50,000 dönüm of land, who owned villages will be abated; there are 740 villages that were owned by ağas. Another point was that there was the idea that a limitation was put on land holding, productivity and production would decrease. Article 28 would prevent this as would the definition of model enterprise in Article 7.¹¹⁰

In the resolution submitted to the Nihat Erim government, lands were limited to 150-400 dönüm in irrigable land and 300-1600 dönüm in unirrigable land. In addition to this, land worth more than 500,000 TL tax value, had to be expropriated. That is, in citrus fruits regions, the amount of land could be at least 20 dönüm and in the regions of cotton at most 125 dönüm lands to be cultivated by a single individual. Technicians in the Commission calculated this amounts according to the first rate state official's wage that was equal to 4700 TL. The Commission rejected this immediately. They said that they did not seek equal distribution of wealth. They considered precautions for the development of agriculture in Turkey. However,

¹¹⁰ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 125, session 1, 12 June 1973.

because they could not provide for people earning their lives by farming, employment opportunities in industry or the service sector and because they could not give them creative and entrepreneurial education, they carried the burden of employing them in the agricultural sector. However, no article of this law ever had the meaning of creating small enterprises. This law was aimed to create sufficient income earning enterprises.¹¹¹ Nevertheless, they had to consider the reality that 75 percent of Turkish enterprises were between 1-50 dönüm, and 14.7 percent of the enterprises were 51-100 dönüm. The reserves were definite: 8,313,408 dönüm of land would be from expropriation, 13,783,235 dönüm from the Treasury and 10 million dönüm from public land: this was nearly 32,096,643 dönüm in total. Model enterprise could reduce this amount 2-3 million dönüm. The only purpose was not to allocate lands; they were obliged to consider Turkish agriculture, qualified staff in agriculture, and sought to attract capital to invest in agriculture, to increase productivity and production. In this respect, model enterprises and necessary limitations were necessary.¹¹²

İrfan Baran gave some examples. Two years earlier, he had met with a parliamentarian from the Democrat Party. He owned eight villages. He cultivated 140 tin boxes of seeds; because of drought he could not harvest the crops. Ağa who owned eight villages could only cultivate as much as was cultivate on 140 dönüm of barren land. Another example was that in his city there was a village owned by a family.

I know that one of the allottees is a prison warden who is around 65 years old. The other allottee is a kind of janitor in the Chamber of Agriculture. In Turkey for years some-not all of them- of the large land owners live in such conditions. All in all, we must not be affixed to those numbers. It will be seen during the implementation period.¹¹³I went to the Uzuncaburç village of

¹¹¹ Ibid.

¹¹² Ibid.

¹¹³ Ibid..

Silifke. There are 250-300 m2 of fields. I was really surprised. For the reason that there isn't adequate land, do we have to divide lands into such small amounts of 100 m2, 300 m2^{114} ?

Article 36 was about the calculation of the value of the expropriation. In the determination of current market value (*rayiç bedel*), the climatic zone of the land, way of usage, irrigation conditions, situation of amelioration, and technical factors such as land index and economic factors such as transportation, marketing and agricultural income were taken into account. The value of expropriation could not exceed the landed property tax declared by the owner before the announcement of the region as the land and agrarian reform region.

On the 36th article, İrfan Baran said that in the preparation of this law famous English economist Kaldor¹¹⁵ had an effect that stayed in Turkey to decrease the costs of the lands. For this reason, conflicts emerged in the State Planning Organization. Atilla Karaosmanoğlu and his friends supported Kaldor's report passionately; however the government of the time did not accept to implement this report.¹¹⁶ Ömer Sami Coşar gave the example that in 1935 in the legal ground of Land Law presented in the Parliament, selling the lands of the large land owners to the peasants and giving the payment to the large land owners meant supporting feudality in advance. In this condition, small land owners would fall into the situation of sharecropper again, and he would be indebted to the land owner, dependency would continue¹¹⁷.

 ¹¹⁴ "Sahiplerinin en büyük hissedarlarından biri hapishanede gardiyanlık yapıyor, 65 yaşlarında.
 Diğer bir hisse sahibi de Ziraat Odasında odacılık yapıyor. Arkadaşlar işte Türkiye'de senelerden beri büyük toprak sahiplerinin, ağaların bir kısmı da- hepsi demiyorum- bu mahiyettedir... Silifke'nin Uzuncaburç köyüne bir vazife ile gittim. 250-300 metrekarelik tarlalar gördüm; hayretten küçük dilimi yutacaktım. Şimdi buralarda bu kadar arazi yok diye, illa da toprak dağıtacağız diye miktarları 100 metrekareye, 300 metrekareye kadar indirmek mümkün olur mu?, Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 125, session 1, 12 June 1973.
 ¹¹⁵ English economist Nicholas Kaldor after examining the tax system of Turkey, prepared a report

¹¹⁵ English economist Nicholas Kaldor after examining the tax system of Turkey, prepared a report proposing to increase especially the agricultural taxes and suggesting to make radical changes in the the fields that has not been taxed sufficiently until that time.

¹¹⁶Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 124, session 1, 11 June 1973.

¹¹⁷ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 54, session 1, 26 April 1961.

Article 54 was about the amount of land that would be allocated. To the head of the households that would benefit from the allocation of land and to the people considered to be family within the principles of this article, the amount of land that would provide a sufficient income was given. The amount of land that would provide a family with sufficient income was determined by taking into account the characteristics of the climate and land and the types of the enterprises specified for that region, according to the 1971 wholesale price index, providing a family 15,000 liras of annual income by the Regional Presidency of Land and Agrarian Reform. Agricultural income was calculated by discounting the costs necessary the production except for the cost of labor and land debt payments.

If a family had more than five people, then for every additional person a10 percent agricultural portion of income was added. Nevertheless, the total portion of income for every additional person was not able to exceed half of the income specified in the second clause of this article.

About the 54th article Cavit Oral said that implementing the 1971 wholesale price index and providing a family 15,000 liras of annual income was impracticable. Calculations were made in accordance with 1971. However, 1971 was one of the most stable years. Would the calculations be compatible with 1971 in the following years¹¹⁸? Minister of State Ilhan Öztrak stated that they were predicated on 1971 that as a result of increases in prices in the following years this 15,000 TL would increase. It would correspond to 15,000 TL of 1971. It would not remain fixed to 15,000 TL.¹¹⁹ Dağdaş claimed that this law was worse than The Land Provision Law.

If you demand productivity and to support 70-80 million people, then you are obliged to develop modern enterprises. It is not possible to give land to everyone in Turkey. However, it is possible to give meat, milk, sugar to everyone. It becomes possible by the implementation of modern enterprise,

¹¹⁸ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 125, session 1, 12 June 1973. ¹¹⁹Ibid.

by capital, by vertical development... How will you tie the peasantry to the land with 15,000 TL? Twice of 15,000 TL is able to be earned by a family composed of 5 people by working in cotton hoeing for 2 months and in beet hoeing for a month. For this reason I offer to set 30 tons of wheat in minimum...¹²⁰

Sharecropping and Tenancy

With this law, sharecropping and tenancy were planned to be interdicted and for exceptional cases, regulated. There are several arguments about the sharecropping system in Turkey. One of the basic ones is from a prominent sociologist Çağlar Keyder. He claims that after a period of cyclical domination of the one system over the other, the traditional system of sharecropping disappeared completely and small landholdings of the peasantry became established after the 1950s.¹²¹He presents supportive evidences for this claim. As a result of the Marshall Plan, the agricultural sector underwent a transformative change. One of the clearest examples of this change is the number of tractors: while in 1948 the total number of tractors was 1750, it increased to 40,000 in 1955.¹²² In 1967 the number of tractors increased to 74,982.¹²³ Another noteworthy change in the sector was an increase in the amount of the arable land. Between 1948 and 1955 the amount of agricultural land increased 50 percent.¹²⁴ These lands were pastures legally owned by the state.

¹²⁰«Eğer verimlilik, eğer 70-80 milyon insanı beslemek istiyorsanız; ekonomik modern işletmeleri geliştiriniz. Çünkü, Türkiye'de herkese toprak vermek mümkün değildir; ama herkese ekmek, herkese süt, herkese süt, herkese şeker vermek mümkündür. Modern teknolojinin tatbiki ile mümkündür, tecrübe ile mümkündür, sermaye yatırımı ile mümkündür, vertikal gelişmeyi sağlamakla mümkündür... 15 bin liralık gelir, 5 nüfuslu bir aile sahibi iki ay pamuk çapasında, pamuk koza toplamasında, bir ay da pancar çapasında çalıştı mı bunun iki misli parayı alır. Hiçbir surette toprağa bağlanmayacaktır...o bakımdan diyoruz ki, asgariden 30 ton buğday veya muadili karşılığı büyüklüğün içine getirin...", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 125, session 1, 12 June 1973.

 ¹²¹ Keyder, "Türkiye'de Ortakçılık Döngüsü Ve Küçük Köylü Mülkiyetinin Pekişmesi," 90.
 ¹²²Ibid.: 101.

¹²³ Aksoy, *Türkiye'de Toprak Meselesi*, 71.

¹²⁴ Keyder, "Türkiye'de Ortakçılık Döngüsü Ve Küçük Köylü Mülkiyetinin Pekişmesi," 102.

These figures are accessible in the works of several writers; however, the approach to these figures changes. According to Keyder, those people who got the chance to increase the amount of land they owned were not just the rich agas who were able to afford tractors. As tractors were sold by taking credit, there was no completely unequal distribution of tractors in favor of agas.¹²⁵ He presents two kinds of transformation in favor of small land holding: in villages sharecropping was more common and land distribution was more unequal, agas tended to buy tractors. This new technology made sharecroppers redundant and it is used to take over the productive parts of the lands of poor peasants. Sharecroppers and poor peasants responded to this new trend by trials to get land from lands legally owned by the state not cultivated previously. As deeds were given by the land allocation commissions as a result of the land reform law of 1946, the transfer of public lands to those poor peasants became formalized. Another example was villages in which a more equal distribution of land and higher proportion of mid-sized peasantry are observed. Once more, the occupation of lands legally owned by the state was approved by the cadastre; and most of the peasantry were able to take a share of those lands. In both of these models small landholding pattern became prevalent and enterprises operated by owners were 2.3 million in 1950, it increased to 2.5 million in 1952 and 3.1 million in 1963.¹²⁶

Even though there was a tendency towards an increase in small landholding patterns, which is observable in several sets of statistical data, there is evidence that all these developmental signals in the agricultural sector touched a limited segment of the agricultural society. Doğan Avcıoğlu quotes from William H. Nicholls, who was a member of the World Bank Mission. He said that Turkey primarily in industry

¹²⁵ Ibid

¹²⁶ Ibid.: 103.

and later on in agriculture followed a type of "*vitrine*" show economic development policy through which at the disadvantage of the large public supported a small group of producers, granted them privileges in one way or another and made them symbols of a progress in the name of people who did not benefit from this process.¹²⁷ As Suat Aksoy points out, increasing credit opportunities were mostly used by middle or large land owners, and they used this advantage to modernize their enterprises by mechanization. There was a discernible change in using credit between 1940 and 1967: 50 million liras and 5551 million liras, respectively. However, just one-third of agricultural enterprises were able to use agricultural credits.¹²⁸ Contrary to Keyder, Aksoy asserts that pastures that were legally owned by the state were mostly taken over by middle or large landowners. Even though poor peasants benefited from these lands as well, their weight was secondary¹²⁹.

Coming to the law, Article 127 introduced the prohibition of sharecropping and tenancy in land and agrarian reform regions. Lands could not be operated by tenancy or sharecropping in land and Agrarian reform regions. Lands that were detected to be run by sharecropping or tenancy would be expropriated. Nevertheless, lands that would be expropriated could be run by tenancy or sharecropping until the completion of expropriation procedures. Exceptions were stated in Article 128.

In Article 128 exceptions for running lands by tenancy or sharecropping were stated in land and agrarian reform regions: people not able to run the land directly as a result of military service, imprisonment, perennial illness or disablement or education; people are under the statutory age or being under custody and tutelage; older people that were not able to work anymore; widows, unmarried female children since there was no change in their marital status or they did not run the land by

¹²⁷ Avcıoğlu, Türkiye'nin Düzeni: Dün, Bugün, Yarın, 618.

¹²⁸ Aksoy, Türkiye'de Toprak Meselesi, 72.

¹²⁹ Ibid., 76.

themselves; people with another rightful impediment since this impediment continued; people living in another city because of their job, profession or duty and being unable to run the land directly by themselves; owning land all over the Turkey shown in Table 3 and Table 4 or land that did not exceed half of the amount shown in Table 5; those workers going abroad owning land all over Turkey shown in Table 3 and Table 4 or land that did not exceed half of the amount shown in Table 3 and Table 4 or land that did not exceed half of the amount shown in Table 5, starting from the date they first left Turkey at most for five years; parliamentarians owning land all over Turkey shown in Table 1 and Table 2 and lands that did not exceed the amounts shown in Table 5 until the end of their term of office.

In parliament, Coşkun Kırca spoke about how common sharecropping was in Turkey especially in the southeast and east of the country. In these parts of the country large land holdings were usually cultivated using this method.

Sharecropping is the second most common way of cultivating land following the directly cultivating of the land by its owners... the sharecropper does not make investments in the land to ameliorate it because he may not benefit from it as he only has the use right of the land for a limited period of time... In this respect, sharecropping is not a suitable way technically, economically, socially, administratively or politically.¹³⁰

According to the Village Inventory Surveys of the Ministry of Rural Affairs in 1964, in Urfa from 644 villages, fourteen were cultivated by tenancy, and 552 by sharecropping. Landless peasants were comprised of 10,766 sharecroppers, 748 tenants and 18,051 agricultural workers. Sharecroppers and tenants cultivated the lands of large land owners and the lands of those living in the cities.

Mahmut Tekin Çullu, during a discussion on the Constitution, touched on the

interaction between agriculture and industrialization:

¹³⁰ " Ortakçılıkla işletme şekli, memleketimizde, doğrudan doğruya işletme şeklinden sonra en yaygın olan işletme şeklidir... Ortakçı, toprak kendisinin olmadığından onu geçici olarak kullandığından, işletme tesisleri kurmaya yanaşmaz... Hulasa, ortakçılıkla işletme şekli teknik, ekonomik, sosyal hatta idari bakımlardan zararlı olan bir işletme şeklidir..." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 54, session 1, 26 April 1961.

The most effective reason for unemployment in industry is the migration from the villages to the cities. As a result of population growth, resources have become inadequate in the villages. However, the demand for labor does not correspond to the labor supply. This situation results in decreased wages. Sharecropping does not only in agricultural sector but also in industrial sector results in proletarianization. The sharecropping system let the ağa impose political coercion on the peasantry¹³¹.

Ömer Sami Coşar explained the current situation by pointing out that the peasantry

who were not tired of living in feudal conditions, would not be tired as a result of the

38th article of the Constitution. He said that some people implied that the land of the

peasants would be taken from them. He asked which land, if it was the land that the

peasantry cultivated as sharecroppers:

My fellows could not enunciate that this article, by expropriating lands from the large land owners, will give the land to its real owners who cultivate it; and it will give the real meaning of social state. He asks again, how do they own those lands? With pains? Yes, but with pains of poor peasants who are sharecroppers on that land, who are landless peasants, who are the slaves of the land.¹³²

Agricultural Cooperatives

Article 70 defined Land and Agrarian Reform Cooperatives. In the land and agrarian reform regions in order to perform works that could not be completed by the agricultural enterprises, to increase production, to turn to account and market the production and to help accomplishing land and Agrarian reform, the Undersecratariat

¹³¹ " Hükümet adamlarımızın, mevcudolmadığını ısrarla söyledikleri ve haddi zatında mevcudolan sanayi kolundaki işsizliğin en mühim sebebi köyün şehre akmasıdır. Evet arkadaşlar, nüfusun fazla artması sonucunda, bu betbaht vatandaşlarımızın çoğu şehirlere akın etmektedir, çünkü açtır, çünkü çaresizdir. Bunun neticesi ise şehirlerde sanayi alanında emek arzının kontrolsüz bir şekilde artması ve işçi ücretlerinin düşme temayülü göstermesidir. Ortakçılık sistemi sadece tarımda alanında değil; sanayi alanında da bir proleter zümrenin doğmasını sağlamaktadır... Ortakçılık sistemi, aynı zamanda toprak ağasına ortakçı köylü üzerinde türlü siyasi baskılar yapmak imkanını vermektedir..." Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 56, session 3, 28 April 1961.

¹³²" Arkadaşlar bir türlü diyemiyorlar. Bu madde, toprak derebeylerini sosyal devlet anlamına uyduracak, kısacası toprağı işleyenlere, hakiki sahiplerine devredecek, imkanlar artacaktır... Nasıl bu araziye sahibolmuşlar? Alınteri mi? Evet ama marabacılık, yarıcılık, kesimcilik yapan zavallı Türk köylüsünün alınteri ile. Ve o yine topraksız, yine toprak esiri..", Republic of Turkey, TBBM Tutanak Dergisi, term 54, session 1, 26 April 1961.

of Land and Agrarian Reform in pursuant of Law No. 1163 ensured the establishment of Land and Agrarian Reform Cooperatives. Article 71 defined the responsibilities of the Land and Agrarian Reform Cooperatives: to supply any kind of production input, tools and facilities; work and services that could not be performed by the members of the cooperatives; the marketing of products directly or after a process; to build plantations to process the products; to provide members with credits and to control the usage of credits; to provide members with agricultural machine services, to get every kind of equipment, plantations and machines for the common usage of members; to help members in regulating agricultural production and increasing productivity.

Bahri Dağdaş said that the law brought a single way to organize peasants: cooperatives. He asked if there was no other way other than cooperatives in Turkey and in the free world. "For instance, aren't chambers of agriculture a peasant organization? Is it like this in Holland or in Germany? There is Landwirtschaft in Germany and in Holland there is Genossenschaften for the amelioration of the peasants. One-sided cooperatives are seen especially in socialist and countries behind the iron curtain."¹³³ He mentioned the Mansholt Plan of the Common Market. This plan envisages giving more and more responsibility to the producers about the marketing of the agricultural products. In this respect, it is important to organize producers on the basis of product groups in order to manage all the marketing. In addition to this, the governments were to withdraw from the price guarantee system.

International Congress of Cooperatives sets some decisions such as free membership and democratic management.¹³⁴ It was contradictory to both the support of free enterprise and cooperatives in democracy, and called for obligatory

 ¹³³ Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 12, session 1, 12 June 1973.
 ¹³⁴Ibid.

membership in cooperatives.¹³⁵ Seyfi Öztürk responded to Bahri Dağdaş saying that in the 51st article of the Constitution, it was stated that the State promotes cooperatives; it was called democratic cooperatives. "If we compare cooperatives and *kolhoz*, in a cooperative property belongs to the members while in a *kolhoz* property belongs to the state. In cooperatives the amount of the production is decided by the members, in the *kolhoz* the central authority gives the decision. Productions are marketed by the members in the cooperatives."¹³⁶

Coşkun Kırca then summarized what has to be done both to have productive enterprises and equal distribution of income by bringing together small agricultural enterprises, without touching their individual property rights, working together, and pooling resources.¹³⁷ Provisional Commission President İlhami Ertem said that Dağdaş had said that this law would bring state cooperatives just like in Bulgaria and Hungary:

That is completely wrong, completely provocation. I have made research in Hungary as the Minister of Agriculture. Cooperative in Hungary means a completely state institution. A member of the cooperative doesn't own any land. The member has the status of a worker there. The member doesn't have any right except selecting the administrative board. He doesn't have the right to leave the cooperative; he has to do the work that the administrative board demands just like a slave, you may say. Here, cooperative is completely respectful to the right of property. Everybody will work on his own land, but if individually he is not be able to supply all the requirements of the enterprise; if he is not able to protect land and water resources, then cooperative will support him. Everybody owns his own land, everybody cultivates his own land; however, it is very obvious that a small enterprise is not able to buy a reaper; so it is very natural to buy it through cooperatives. As small peasantry doesn't have the capacity to establish a canned food factory or fruit juice factory, it is possible to obtain this through cooperatives.¹³⁸

¹³⁵ Ibid.

¹³⁶ Ibid.

¹³⁷Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 54, session 1, 26 April 1961.

¹³⁸Republic of Turkey, *TBBM Tutanak Dergisi*, term 125, session 1, 12 June 1973.

CHAPTER IV

IMPLEMENTATION PERIOD OF LAND REFORM (1973-1978)

This is a descriptive analysis of an implementation of land reform. The story told here is not a story of a successful implementation of land reform or an organized land occupation of landless peasants as a response to this injustice or not a total silence. However, there was no change in favor of the peasants in terms of the land dispersion in Urfa. If an organized and successful operation of a group of people occurred, it is the large land owners.

On the other hand, the unsuccessful implementation of land reform contributed to the improvement of consciousness of the landless peasants. They became more visible with their banners protesting the government, or with their petitions written to the public authorities, and at last with their resistance to not leave the lands they were cultivating as tenants.

Selection of Urfa as the Region of Implementation

Urfa had 11,010,000 dönüms of arable land, or 60 percent of all the lands in Urfa.¹³⁹ Urfa was declared as the region of implementation by İlhan Öztrak just after the general elections. It is planned to distribute 2,552,173 dönüms of land among 18,776 landless peasants and those who had insufficient land in Urfa. As mentioned according to the 18th article of the law, every kind of disposal of lands was prohibited for three years in Urfa. Those people who were not able to get land from the distribution would be settled in industrialized regions. Öztrak explained the reason

¹³⁹ Cumhuriyet, 26 June 1973.

for the selection of Urfa as the region of implementation: in Urfa 115 village out of 644 belonged either to a person or a family and 55 percent of 53,785 peasants were landless. Öztrak claimed that by the precautions taken after the land reform the annual income of peasant families would rise from 5,464 TL to 21,210 TL.¹⁴⁰ Another point mentioned most often is that Urfa had a bad reputation of large land owners who were powerful in many cases. In this respect, if implementation failed in Urfa, then it would lose its power. Reform would not continue in other regions.¹⁴¹

Undersecretary of Land and Agricultural Reform Saim Kendir declared that the government of Naim Talu had selected Urfa as the region of implementation deliberately, as a place where the "feudal" order continued and "the institution of ağas" was preserved.¹⁴² This selection was made in order to confirm the failure of the party or government that succeeded in the elections. Urfa was one of the cities in which the consciousness of the landless peasantry was lowest. In order to fulfill the purpose of land reform it was necessary to make the public conscious, to get their support. According to interest groups it was not that easy for Urfa, even impossible. In addition to this, the infrastructure in the region was inadequate and two-thirds of the land was not able to be irrigated. This was the calculation of the interest groups. However, if the reform was succeeded by a courageous, confident and a reasonable administration, the effects of reform would be seen in the region clearly. Within the shortest possible time they concluded procedures that guarantee the issuing of the regulations on land distribution in 1 June 1975. Since 1 March 1975 the government was in a situation of being able to distribute land to 2000 families in a year. If the number of families had been 100-200 not 2000, this would have created speculations. Kendir said that they aimed at such a big number of families in order to make people

 ¹⁴⁰ *Cumhuriyet*, 23 October 1973.
 ¹⁴¹ *Cumhuriyet*, 11 April 1975.
 ¹⁴² *Cumhuriyet*, 24 January 1975.

believe in the capability and control of the reform and the state. In addition to this, in the lands of the ağas, the staff of the reform made infrastructure works, in spite of their threats. The landless peasants believed in the determination and capability of the reform. The large land owners relied on the interest groups in Ankara comprised of large land owners. Kendir highlighted that it was a reality that if they lost the support of the state, if they were stabbed by the state, they would be unable to implement the reform. On the other hand, they could not leave the region. They had to make people believe in the reform.¹⁴³

Ali Balaban, professor in the Faculty of Agriculture in Ankara University emphasized the number of villages belonging to a person or a family. He pointed out that without waiting for a regional implementation of a reform, the peasants in those villages would have to be given land immediately. However, he stated that when selecting a region for the implementation of reform, it was vital to select a place which had high production capacity; because a high production potential enables increasing the number of peasants who would be given land 5-6 times compared to other regions having less potential. In addition to this, considering the irrigation potential of Urfa, which is 600,000 hectares land, 80,000 hectares of this land was able to be irrigated with ground waters and the remaining part is able to be irrigated through Keban Dam. For this reason, it was better to start implementation of the reform with problematic villages in terms of land ownership; wide-ranging implementations could be conducted in regions where irrigation facilities were provided. By this implementation, the waste of land reserves could be avoided by preventing the distribution of unirrigable lands. In addition to this, after the irrigation

¹⁴³Cumhuriyet, 24 January 1975.

projects were completed, at least 4-5 times more peasants could be given land in the irrigable land conditions.¹⁴⁴

Plans for 1975

On 1 November 1973 the Land and Agricultural Reform Law took effect with the announcement of it in the official gazette (*Resmi Gazete*). First of all, the land owners gave declarations about how much land they had. The most debated issue was the giving of title deeds to the claimants to those lands, mentioned in Chapter 2. Cadastral works were started with the Land and Agricultural Reform Law in Urfa. As Celal Beşiktepe points out, when cadastre and reform entered into the region at the same time, it means that they would not give lands to poor peasants, to the real cultivators of the land, who were under the control and disposal of the state. First, the title deeds of the land was given to the large land, owners and later on those lands were expropriated from them; and compensation for expropriation was paid to them as well.¹⁴⁵

In parallel with giving the title deeds, on 1 October 1974 Akçakale was selected as the first region for implementation within Urfa. Later on, on 15 June1975, Merkez, Hilvan, Viranşehir and on 15 January 1976 Birecik, Bozova, Halfeti, Siverek and Suruç were declared as regions of implementations.

Minister of State Salih Yıldız declared that in June 1975 the distribution of land would start. For this reason, 6,000 peasant families would be brought together in

¹⁴⁴Cumhuriyet, 6 June 1974.

¹⁴⁵ "Şimdi kadastronun reformla birlikte girmesi demek devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ve gerçek sahibi köy yoksulları olan, gerçek üretici olan insanlara bu toprağı ben vermeyeceğim demektir aslında. Önce ben ağaya tapulayacağım, sonra ağadan kamulaştıracağım. Kamulaştırma parası vereceğim.", Celal Beşiktepe, interview by the author, tape recording, İstanbul, Turkey, 21.12.2006.Office of the interviewee.

cooperatives and a 510 million TL allowance would be granted in the 1975 budget for infrastructure investments. In 1975, 8 million dönüm of land would be rented to 100,000 peasant families.¹⁴⁶

It was planned to distribute 320,000 dönüms and 580,000 dönüms to 5900 and 5390 landless peasants and those with insufficient land in Akçakale and in Viransehir, respectively, through the year 1975. Undersecratary Kendir declared that until 1977 all expropriations would be completed and 900,000 dönüms of would land would be expropriated and given to around 25,000 peasant families. The implementation would begin with Akçakale. Out of 122 villages in Akçakale in 41 villages all preparations were completed and before February expropriations would be finished¹⁴⁷. For the cooperatives 400 million TL operating loan was launched in 1975, 200 million TL from the Agricultural Bank and 200 million TL from the fund of reform. Machines like ploughs, seed drills, combine harvesters and seeds and artificial fertilizer were ready for the cooperatives. In order to operate the machines that would be given to the cooperatives, youths selected from villages would be trained.¹⁴⁸

Even though Minister of State Salih Yıldız said that it was not a question of whether or not there was any "delay" of land distribution and the Undersecratary of Land and Agricultural Reform earnestly said that land distribution would start in April 1975, there were serious technical barriers in front of it. As a result of some coordination and planning problems, the timing of the implementation would fall behind the determined date. First of all, land indexes were not determined yet, and even the chief engineering of land analysis laboratory had not been established yet. As it was not possible to determine indexes in winter, it would start at the earliest in

¹⁴⁶ *Cumhuriyet*, 11 December 1974.
¹⁴⁷ *Cumhuriyet*, 4 January 1975.
¹⁴⁸ *Ibid*.

April. If 200 engineers worked, indexing would finish in two months. However, it was not possible to employ 200 engineers in the region, because even out of 15 engineers who had passed the employment interview, seven of them refused to work in Urfa.¹⁴⁹ People did not want to be employed in Urfa because of the coercion in the region against the reform. In addition to this, the social, economic, cultural and technological research had not been completed to implement the reform¹⁵⁰. As seen just at the start of the implementation, whether the date of distribution of the land was speculation or not is a matter of question.

During April 1975 applications for land were collected. Applications numbered 75,700 in total. In addition to this, the Beritanlı Tribe,¹⁵¹ which was a semi-nomadic tribe, demanded land; their applications numbered 320 in total. This numbers shows the discontent in the region.

Borough	Number of villages	Number of applications		
Merkez	183	16,000		
Akçakale	117	11,000		
Birecik	40	2,800		
Bozova	90	6,000		
Halfeti	34	2,800		
Hilvan	55	5,100		
Siverek	59	13,000		
Suruç	72	5,500		
Viranşehir	47	13,500		
Total	697	75,700		

Table 1: Applications According to Boroughs¹⁵²

¹⁴⁹ Cumhurivet, 13 January 1975.

¹⁵⁰ Ibid.

¹⁵¹ Beritan Tribe is worth mentioning in the case of the Land and Agricultural Reform. They were one of the semi-nomadic tribes living in Viranşehir/Urfa the winters and Şerafetttin Mountain in Bingöl in summer. They rented lands from *ağas* and they paid about 25-100 thousand liras for three months. They earned their livelihood by livestock breeding and producing dairy products. They were not able to sustain their livelihood like this anymore because of the exploitation they faced, ranging from renting lands to selling their products. They sent a petition to President Fahri Korutürk in order to draw attention to their problems. They established an association called the Association for Agricultural Settlement of the Beritan Tribe. When they applied to the land reform, they were replied that if land was left over after the distribution they would be given land. They asked if lands had not even been distributed to the peasantry in Urfa, how they would get land from the distribution. ¹⁵² "Toprak Ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Urfa Bölge Başkanlığı Faaliyet Raporu (1973-1978)," 56.

Voice of the Peasantry

"...Kirvem hallarımı aynı böyle yaz Rivayet sanılır belki..." Ahmed Arif

In January 1975 in a village of Akçakale, Cimpolat, Fikret Otyam talked to one of the villagers. He asked how the ağas had gained so much land. The villager replied:

God granted, how should I know? Our guilt is our forefathers, our ancestors...They did not take hold of land, villages. We missed the train; those who have money got the land in the past. How should I know how they got the land?¹⁵³

He did not accuse the landowners of being usurpers, but he blamed his own ancestors. In addition to this, he did not carry any hope to reverse this situation. Doğan Avcıoğlu writes that the peasantry did not perceive the ağas, usurers and middlemen as cruel exploiters, despite to the exploitative and parasitic character of their economic activities. Even though they over-exploited the peasants, as they performed some kind of social functions and were interested in the needs of the peasantry in the city, there occurred some kind of reciprocity.¹⁵⁴ As James Scott points out, "patronage is more to be recommended for its resources than its reliability".¹⁵⁵ Scott also explains the continuity of this exploitation with the concept of "subsistence ethic". Scott tries to explain the conditions in which that the peasants endured of exploitation. While labor theory explains this situation as a matter of false consciousness, Scott says that the concept of false consciousness disregards the

 ¹⁵³ "Allah vermişi ne bileyim ben, biz... Günahımız hep dedemiz, toprak tutmadılar. Köyler tutmadılar... Geçti gitti, toprakları hep para olan aldılar, eskiden...", Cumhuriyet, 21 Ocak 1975.
 ¹⁵⁴ Avcıoğlu, Türkiye'nin Düzeni: Dün, Bugün, Yarın, 680.

¹⁵⁵ James C. Scott, *The Moral Economy of the Peasant: Rebellion and Subsistence in Southeast Asia* (New Haven and London: Yale University Press, 1976), 27.

possible reality that what is at issue is not "simply one of misperception." On the contrary, the peasants have their own values about "equity and exploitation".¹⁵⁶ He notes that the peasant asks "how much is left before he asks how much is taken; he asks whether the agrarian system respects his basic needs as a consumer".¹⁵⁷ In order to maintain the unequal distribution of resources, the elites have to fulfill their responsibilities to the community.¹⁵⁸

Another example is from the *muhtar*¹⁵⁹ of Meşrefe (Donandı) village, Mustafa Korkmaz, who said that when Demirel took over the government, the land reform program started to malfunction. The government took sides with the ağas. The Ağa said that "if there is anyone who applied land reform he is a communist." Now, we were communist in the eyes of the ağa. The Ağa of Keseveren village threatened the peasants who applied to the land reform to flow them into see with trucks. He said "after the harvest, go to Syria." Mustafa Korkmaz said, "We go to nowhere. Where can we go?" ¹⁶⁰

The landless peasants tried to attract attention to their problems during a Töb-Der meeting in 1975. They marched and demand land. The banner they carried describes the reason for their centuries old hunger for land: "Damn those who do not give land to us and send us to the mines instead. Peasants from Harran!¹⁶¹" Scott says the meaning of the protest was "not so much a radical belief in equality of wealth and landholding but the more modest claim of a "right to subsistence".¹⁶²

¹⁵⁶ Ibid., 160.

¹⁵⁷ Ibid., 31.

¹⁵⁸ Ibid., 52.

¹⁵⁹ Village headman

¹⁶⁰ *Cumhuriyet*, 6 June 1975.

¹⁶¹ Kahrolsun bizlere toprak vermeyipmayın tarlalarına gönderenler. Harran Köylüleri." Mehmet Faraç, Suyu Arayan Toprak: Harran Ve Fırat'ın Bin Yıllık Dramı (İstanbul: Ozan Yayıncılık, 2001), 103.

¹⁶² Scott, *The Moral Economy of the Peasant: Rebellion and Subsistence in Southeast Asia*, 33.

Vedat Türkali said that landlessness and smuggling were matters that could not be considered separately.¹⁶³ Scott says,

".... [t]he reasons for the absence of revolt in the context of exploitation and misery. There are host of adaptive or survival strategies that, for some time at least, stave off the immediate threat to subsistence. Some of these strategies are individual and often temporary (short-term migration) and some are collective (social banditry)..."

In the case of Urfa, the most common of them was seasonal migration to Çukurova as wage workers, as families or even as an entire village. Another alternative strategy of the peasants to earn their livelihood was smuggling goods accross the borders.

Ağa vs. the State

Ürgüplü village was a village of 35 houses in Suruç. Seventeen families who were landless out of these 35 families applied to the Land Reform. In doing so, they got into trouble with ağa's son. The ağa's son who have two or three villages in the region demanded that those who applied to the reform to leave the village. However, those peasants who think that the state is powerful than the ağa, disregarded this warning. The ağa's son attacked the village with guns. One of the men of ağa, Yahya Kurt, was killed. After that day, about hundred people of seventeen families ran away. Since the reform had been heard of around Urfa, the ağa's son went around in his jeep and advised to landless sharecroppers that "Reform is forbidden in Urfa.

¹⁶³ Vedat Türkali, just matter of the Land and Agricultural Reform implementation in Urfa became heated, wrote a scenario about the centuries old problems of Urfa such as bloodshed, smuggling on the borders and system of ağalık. He took three stories of Bekir Yıldız who was a prominent writer usually reflecting the life of the eastern Anatolia in his stories. Vedat Türkali put the land reform in the background of these three stories. This scenario called "Kara Çarşaflı Gelin" was filmed by Süreyya Duru. This film was censured three times by Central Film Control Commission (Merkez Film Kontrol Komisyonu), later it passed from Council of State (Danıştay), for the full discussion of the matter see, Vedat Türkali, *Üç Film Birden* (İstanbul: Gendaş, 2002).

Leave Urfa. I will not let you take the lands of my father¹⁶⁴." However, the opponents did not take his words seriously. Then, when the land reform started, people from the two villages, Mirhan and Köseveli, threatened the 17 families: "We will not let you breath." Müslim Yeşil, who fled this coercion moved to İstanbul with his wife, three children, his three brothers-in-law and one sister-in-law. He said, "I will never go back to Ürgüplü even if they gave me the entire village. The ağa has proved his power over the state.¹⁶⁵ "¹⁶⁶ The peasants that struggled against the ağa's son were not the subject of their struggle. They put the subjects of the play as the ağa and the state. The reason for the land reform was not the irresistible demand of the peasantry, but a political decision, even not an economic one of the governments. This result is not surprising.

In a documentary broadcasted on 27 November 1975 on TRT (Turkish Radio and Television Organization) titled "*Toprak ve İnsan*" (Land and Man) which was about the implementations of the land reform in Urfa, in Buğdaytepe village. In this village 6354 dönüm of land belonged to six families living in İstanbul or in the city center of Urfa. There were two people older than 64 years old. The others went to go Çukurova to working for daily wages of 25-30 TLs. One of the peasants said that if the government gave us land, we would work. Another peasant from K1sas village said that if they had land, they would get out of the roads to Adana and desolation. If they had water, land, and tractor and if it were possible for them to get bank loans, then, their lives would be very beautiful¹⁶⁷.

While the peasants did not lay claim to the lands, the agas pleaded their rights on land. The peasants said that if the state gave them land, they would cultivate it.

¹⁶⁴ "Urfa'da reform yasak. Aklınız varsa buradan gidin. Ben babamın topraklarını size yedirmem."

¹⁶⁵ Artık köyün tamamını verseler dönmem Ürgütlü'ye. Ağa hükümetten baskın çıktı."

¹⁶⁶ Cumhuriyet, 29 April 1975.

¹⁶⁷ Toprak ve İnsan, Documentary, 27.11.1975, 51 minutes. TRT

İsmail Beşikçi said that with the high rates of population growth, the demands for land, work and maintenance of livelihood gained a great dynamism. Even though these demands were directed towards the state, it was undoubtedly turned to those who have the control on land.¹⁶⁸

The Voice of the Ağas

According to a land owner, Hasan Demirkol, who was also a dealer of Arçelik and Anadol cars as well as being an honorary *kadı*, ¹⁶⁹ the Land and Agricultural Reform Law was a proclamation of 12 March. The RPP had no effect on this law. Ecevit claimed to be the protector of the law. Kendir expropriated 210,000 dönüm lands in 3 months. It was not ingenuity. It was not possible to expropriate lands in Urfa in three years as they claimed. It had to be six years.¹⁷⁰

Another land owner, Adil Badıllı, said that in the 115 villages were said to be owned by a person or a family, there were 618 families. "A family may have a large amount of lands. However, this land does not belong to one person. There isn't anybody owning more than 10,000 dönüm. For instance, Külaplı village is owned by our relatives. 10,000 dönüm considered as if belonging to a sole person. However, that person died and the land has been divided between his thirteen children. They all have family. The village is comprised of thirty-five households. They all cultivate the land separately."¹⁷¹

One of the large land owners and Head of the Chamber of Commerce in Urfa, Hakkı Demirkol said that even though families held large amounts of land, these

¹⁶⁸ İsmail Beşikçi, *Doğu Anadolu'nun Düzeni: Sosyo/Ekonomik Ve Etnik Temeller* (Ankara: E.Yayınları, 1969), 117.

¹⁶⁹ Muslim judge

¹⁷⁰ *Cumhuriyet*, 8 June 1975.

¹⁷¹ Cumhuriyet, 11 January 1974.

lands were used by the children after the death of the land owner. The eldest brother among the children bought other children's shares. If this transfer of lands to one person were restricted, property could be distributed naturally. Even though Demirkol claimed that he was a supporter of the land reform, he claimed that this implementation was a seizure. The Land and Agricultural Reform Law is the outcome of 12 March. If lands were divided, the efficiency of the lands would decrease. Agricultural Reform must have the priority compared to Land Reform.¹⁷²

Esat Sadun, who was a large land owner, pointed out that before the land reform hearsay of land reform had arrived in Urfa. Prices of lands had decreased half. If the state gave him 500 dönüm of land in Çukurova, I would donate 5000 dönüm land in return. Without solving the problem of irrigation in Urfa the land reform was meaningless¹⁷³.

Landowners in Action

Landlords also developed implicit and explicit solutions, as Suzan Ilcan defines, "countermeasures of their own,¹⁷⁴" against the implementation. Just as James C. Scott points out, everyday forms of resistance are not a peasants' monopoly:

Anyone who has analyzed the measures taken by landowners in the face of an announced land reform, to evade its application to their holdings by dispersing titles, bribing officials, or changing cropping patterns will recognize the pattern.¹⁷

Ibrahim Güllüoğlu, who was the son of one of the agas described the situation:

 ¹⁷² *Cumhuriyet*, 12 January 1974.
 ¹⁷³ *Cumhuriyet*, 12 January 1974.

¹⁷⁴Suzan M. Ilcan, "Peasant Struggles and Social Change: Migration, Households and Gender in a Rural Turkish Society," International Migration Review 28, no. 3 (1994): 560.

¹⁷⁵ James Scott, "Everday Forms of Resistance", p.23.

Even the newspapers called my mother a lady ağa. We never believed that the reform would be realized. Many people got divorced in order to save their lands. 3000 dönüm land was expropriated that was owned by my mother in Dönemeç village of Siverek. I don't know how our ancestors got those lands. Since I was born, all those lands have belonged to us. We have held the title of the lands given by the Turkish Republic. What ties us here is the soil¹⁷⁶.

As observed in the words of Güllüoğlu, it can be proposed that the process operated here inversely compared to the one that prominent historian E. P. Thompson describes in his book *Whigs and Hunters*.¹⁷⁷ This is the customs of the ağas.

As the issue of land reform was discussed in the media for years, many land owners as a precaution, divorced their wives and divided their lands among their own servants, but they continued to collect the harvest themselves. They also resorted to explicit solutions. Undersecratary of Land and Agricultural Reform Prof. Dr. Saim Kendir declared that large land owners had met in Akcakale Chamber of Agriculture two times, and they had decided to struggle against the implementation of the reform actively and they launched a fund. They accumulated 1,250,000 TL in this fund. In addition to this, these land owners chose two representatives establish to contact with Ankara: Celal Öncel and Resit İpek. Celal Öncel and his family had 76,000 dönüm in total and Resit Ipek had 9000 dönüms of lands.¹⁷⁸ Kendir claims that Celal Öncel was ceaselessly in Ankara and frequenter of the *Anadolu Kulubü*,¹⁷⁹ and Öncel had a very close relationship with the Minister of State, Salih Yıldız. Salih Yıldız was

¹⁷⁶ "Annem bile o dönemde gazeteye çıktı. Bayan toprak sahibi diye. Reformun olacağına hiç inanmadık. Birçok aile topraklarını kaybetmemek için boşandı. 3 bin dönüm anne tarafından gitti. Dedelerimiz nasıl almış bilmiyoruz, biz gözümüzü açtık bu topraklar bizimdi. T.C. 'nin tapusu vardı elimizde. bizi buraya bağlayan topraktır." İbrahim Güllüoğlu, interview by the author, note taking, Sanliurfa, Turkey, 27 March 2007, Office of the interviewee.

For the full discussion of the matter see, E. P. Thompson, Whigs and Hunters: The Origin of the Black Act (London: Penguin Books, 1975).

¹⁷⁸ *Cumhuriyet*, 22 January 1975.
¹⁷⁹ Anadolu Kulübü

responsible for the Undersecretariat of Land and Agricultural Reform, called Celal Öncel, "Celal Ağabey¹⁸⁰". ¹⁸¹

In these two meetings at the Akçakale Chamber of Agriculture, they discussed the ways of struggle. They suggested several alternatives in order to paralyze the law. First of all, they thought of the possibility of abrogating of the law as the Democratic Party had already undertaken this possibility. The Democratic Party even in the discussions in the Parliament for the law claimed to work for the abrogation of this law. Another possibility was to change the law in favor of themselves. However, their solicitors pointed out that would not be that easy. This law passed from the Parliament with difficulty, so the possibility of changing the law would be more difficult. Another suggestion was to change the region of implementation by a decree of the Council of Ministers which meant to delay the implementation of the law. If all these possibilities could not be achieved, then they considered changing the expropriation value just as happened in the case of Keban Dam. They had given their property tax value declarations two years earlier. Two years earlier the price of wheat had been 100-110 kurus, today it is three liras. They thought that "if they could not change the Constitution, then could change this article." If the value of the land is determined by the commission of inquiries, then it was possible to manipulate the prices. Not all of the large land owners attended these meetings. They proposed that all these lands had been obtained by usurpation. Today, the state proposed to pay the value in 20 installments and 15 percent of the price was paid in advance. It was not fair to complain about this situation. They sold the land of the state to the state again.¹⁸²

Ağabey is a a title used when addressing a respected person who is older than the speaker. ¹⁸¹ *Cumhuriyet*, 22 Ocak 1975.

¹⁸² Cumhurivet, 11 Nisan 1975.

Minister of State Salih Yıldız for Land and Agricultural Reform visited Akçakale-Urfa with the official car of the Ministry, with the companionship of Celal Öncel and Resit Ipek. They went to the region where the lands had started to be expropriated. As Urfa RPP Parliamentarian Celal Paydas pointed out, their visit created surprise in the region, and demoralized the technocrats of Undersecratariat of Land and Agricultural Reform.¹⁸³ Salih Yıldız did not speak with the people who demanded land, he did not even get out of the car.

As the Democratic Party applied to the Constitutional Court for the abrogation of the law, the Constitutional Court reporter examined the objections of the DP about the law. The Reporter demanded the abrogation of the law on a "formal" basis¹⁸⁴ on account of "improper voting" during the discussions of the law in the Parliament.

After the 31 March 1975-Nationalist Front Government

When the Nationalist Front formed a coalition government, the staff of the Undersecretary of Land and Agricultural Reform was changed. The minister of the state for Land and Agricultural Reform became Mustafa Kemal Erkovan, who was from the Nationalist Action Party. Giving the Ministry of Land and Agricultural Reform to the NAP was a political maneuver of Demirel in order to squirm out of the responsibility. He was able to cast the blame of the failure of reform onto Alpaslan Türkes.¹⁸⁵

Kendir pointed out that to stop the implementation of the Land Reform was not at issue. The Law had been implemented and the functions kept going. However,

¹⁸³ Cumhuriyet, 25 January 1975.
¹⁸⁴ Cumhuriyet, 3 February 1975.

¹⁸⁵ Cumhurivet, 7 June 1975.

if the political preferences of the new government manifested itself to change the speed and dose of the implementations, the administrations and administrators may change¹⁸⁶.

Letter from Saim Kendir to President Fahri Korutürk

Saim Kendir was removed from his office by the new Minister of State Erkovan. He wrote a letter to President Fahri Korutürk in order to draw his attention to the implementation of the land reform. He pointed out that he can imagine how large land owners were content with the situation, that the most responsible staff of a cadre which tried to realize a reform in spite of all threats, barriers, and attempts to destroy from the inside, had been driven out of business. He said that if thousands of landless people in Urfa who hoped to get land and prosperity lost their hope, this would result in the failure of the land reform in Urfa and in other cities. He requested that Korutürk show concern for Urfa and the land and agricultural reform in order to start land distribution on 1 June 1975.¹⁸⁷ In place of Kendir, Orhan Türköz who was an expert from the State Planning Organization and who was pro-NAP, was appointed.

Ağas from Urfa VisitDemirel in Ankara

After the establishment of the NF government the Urfa ağas met in the house of Osman Ağa one of the large land owners. This house was known as the "White Palace" (*Beyaz Saray*) in Urfa. Osman Ağa, Hacı Bakır Melik, the Demirkol family,

¹⁸⁶ Cumhuriyet, 15 April 1975.

¹⁸⁷ Cumhuriyet, 30 April 1975.

Öncel family and others met there in order to determine the strategies and they would follow.¹⁸⁸

The land owners from Urfa visited Demirel in Ankara just after the formation of the NF government. They demanded that Demirel stop the implementation of land reform.¹⁸⁹ They claimed that as they are deprived of their land, production is declined. They claimed that the people who had lived without owning land until now would not demand their land. Demirel replied that every problem had a solution and they could not accept illegal implementations. He said "our government will examine this case and remunerate the rightful people. We do not claim to take the property of anybody by coercion." 190

1 June 1975- Date of Hope and Despair

Land distribution was not completed by1 June 1975. This date had a symbolic meaning, signifying the first target. The new administration implied that the determination of this date was false news circulating around. The new regional director Fuat Ercan said that 1 June was the completion of the harvest in Urfa every year but that year the rainy season had been late. For this reason, distribution had been delayed. However, they ignored every implementation done until that time, as if they took over the Undersecretariat from the start. He listed the required work to be done. The land assets were inspected on an individual basis in detail. It took time. He said he thought these studies had not been taken into account when determining this

¹⁸⁸ *Cumhuriyet*, 16 July 1976.
¹⁸⁹ *Cumhuriyet*, 5 May 1975.
¹⁹⁰ Ibid.

date.¹⁹¹ On1 June 1975 uncertainty dominated, nobody knew if there would be a distribution, where or to how many families.

Personnel from the Reform Office went to Meşrefe village on 1 June and informed the peasants that land distribution was delayed. Yalçın Doğan from *Cumhuriyet* newspaper reported that Halil Güngör, one of the inhabitants of the village, listened to the personnel without any response. Later on, while the personnel were leaving the village, he ran after their car, caught to it and shouted:

No, it's not possible! Today is 1 June. You promised to give land. We struggled for this country. We served in the military. We want land. I won't leave the village. Either I will kill the ağa, or the ağa will kill me. But land, land, land... Enough is enough¹⁹².

Halil Borutekin, who was one of the workers of the Siyala Tribe's headman Sattam El-Bedr, said that the government was the ağas now. When this government had won, the poor had lost. When the journalist asked him the reason of this, he pointed out that government took side with the ağas. When the journalist said that fertilizer had become cheaper, so that he could afford to buy it, Borutekin pointed out that the ağa bought the fertilizer, because he had the land. Whoever had the land, benefited from the cheapness of the fertilizer and petrol.¹⁹³

As ex-Undersecretary Saim Kendir declared that it was not necessary to wait for the harvest to send a notification to the land owner. This did not mean to usurp the production. The land owner was simply being informed that just after the harvest the land ownership would change hands.¹⁹⁴

¹⁹¹ Cumhuriyet, 5 June 1975.

¹⁹² "Gözüm üstüne, olmaz begim, olmaz böyle. Bugün bir Heziran, E hani Torpak verilecekti... Biz bu vatan geldik, Mücadele yaptık. Askerlik yaptık. Biz istiyik torpak. Daha çıkmam burdan, ya ben ağa öldürecik, ya ağa ben. Ama torpak, torpak, torpak. Ben bura kadar kızdım.", Cumhuriyet, 2 June 1975.

¹⁹³ *Cumhuriyet*, 7 June 1975.

¹⁹⁴ Cumhuriyet, 9 June 1975.

An expert from the Regional Presidency of Land and Agricultural Reform said that a notice which would determine the policy of distribution had not been sent. The issue of land reform was negotiated in the National Security Council for the reason that Urfa was a border area. For this reason, some of the lands on the frontier would be left without any plantation or usage. In addition to this, it had to be determined whether or not all of the reserves of expropriated lands would be distributed to landless peasants. The NSC would decide on all of these issues¹⁹⁵.

The discussions were centered on whether or not lands could be distributed on that. There were 10 men who had become reformers in Urfa and left behind their previous occupations. During the rapid expropriations it had been claimed that they were all communists, and did not accept any presents. The story had changed. The expropriation had been stopped, because these reformers were receiving bribes from land owners. These rumors were circulated by the land owners. By discrediting the experts in the region, they tried to break the ties with the peasants and shake the confidence of the peasants in the experts.¹⁹⁶

On 24 June 1975 the land distribution started. In five villages of Akçakale 22.670 dönüms of the land were distributed to 124 families. Demirel declared that the first title deed not land distribution, but land and agricultural reform had been de facto realized.¹⁹⁷ In fact, he just wanted to prove that his government was able to implement a land reform by this political step. However, the first person who took land from the distribution previously had been a land owner. Müslim Kara took the land that he had previously owned in Dibek village. He had sold the lands four years ago, and these lands were expropriated from the new owner. Müslim Kara was an

 ¹⁹⁵ *Cumhuriyet*, 5 June 1975.
 ¹⁹⁶ *Cumhuriyet*, 6 June 1975.

¹⁹⁷ Cumhurivet, 25 June 1975.

owner of an apartment in Urfa and two trucks. This news created discontent among the landless peasants in Urfa.¹⁹⁸

The Alliance of Industrialists and Landowners

Article 42 was about the payment of debts to the land owners with the shares of public economic enterprises. This article became effective during the first NF government. It was decided to pay 40 percent of the debts with the shares of 10 firms. The State Planning Organization (SPO) had sent a list of 90 firms that the shares of which the Undersecretary of Land and Agricultural Reform could take in the value of expropriation. These were the firms that the SPO suggested for giving incentives. However, the Undersecretary of Land and Agricultural Reform selected just one firm among 90 firms, Mus Licorice Industry. About the other nine firms there is no information. For instance, according the *Cumhurivet* newspaper MEYTAŞ Kırşehir Meyvesuyu Sanayi ve Ticaret A.Ş., which was supposed to be a fruit juice company, had left from this sector. They were planning to enter the lime sector. ARTOP, Araklı Toprak ve Gıda Sanayi A.Ş. which was related to soil and food, as understood from its name had entered transporting. Apart from all these, none of these companies had gone into production yet. They have not made any investments. There was no criterion about how these firms were selected. The only criterion seems to have been their close relationship with the NF.¹⁹⁹

¹⁹⁸ Cumhuriyet, 22 July 1975.

¹⁹⁹ *Cumhuriyet*, 24 July 1975. Here is the list of the firms:

^{1.} ARTOP, Araklı Toprak ve Gıda Sanayii A.Ş., Trabzon-Sürmene

^{2.} UPAŞ, Uşak Elektro Porselen A.Ş., Uşak

^{3.} MİTAŞ, Modern İplik Ticaret A.Ş., Urfa

^{4.} Terme Bakır Sanayi Ticaret A.Ş, Samsun, Terme

^{5.} Panter Plastik Sanayi A.Ş. Kayseri-Tomarza

^{6.} Kırşehir Holding A.Ş, Kırşehir

^{7.} Çankırı Tuz Ürünleri Üretim Dağıtım A.Ş. Muş

Just after the decision on the payment of the 40 percent of debts to land owners with the shares of ten firms, according to a new decision, the shares of six public economic enterprises would be sold to land owners over 19 years with an 8 percent of treasury guarantee stocks. All of the six firms were selected from the textile industry²⁰⁰.

As Patrick Veillerot, a faculty member of the University of Algeria, very well describes in Le Monde Diplomatique this land reform by protecting big agricultural enterprises aimed at transferring the capital of land into industry.²⁰¹

Regulation Changes by the NF Government

The regulation on the amount of land that would be left to the land owners was amended by the Nationalist Front governments in favor of the land owners. It was stated that if the index of a parcel land was less than 30, it was supposed to be an uncultivable parcel. It allowed to leave more land to the land owners, and it contradicted the land and agricultural reform law itself. The law never stated a principle for accepting a land as an uncultivable land that had an index of less than a certain value. Even land that had been improved by amelioration was declared agricultural land. It was pointed out by an expert that this amendment in the regulation allowed to the exclusion of extensive lands such as pastures or lands that

^{8.} Muş Meyan Kökü Sanayi Ticaret A.Ş, Muş

^{9.} MEYTAŞ Kırşehir Meyvesuyu Sanayi ve Ticaret A.Ş Kırşehir

^{10.} Akdağ Deri Sanayi ve Ticaret A.O. Yozgat- Akdağmadeni

²⁰⁰ Cumhuriyet, 15 August 1975.

^{1.} Adıyaman Pamuklu Dokuma Sanayi T.A.Ş.

^{2.} Karaman İpl. ve Pam. Mensucat T.A.Ş.

^{3.} Nevşehir Pamuklu Dokuma Sanayi A.Ş.

^{4.} Bergama Pam. İpl. ve Dokuma San. A.Ş.

^{5.} Manisa Pamuklu Mensucat A.Ş.

^{6.} Antalya Pamuklu Dokuma Sanayi T.A.Ş.

²⁰¹ Cumhuriyet, 20 January 1976.

would be cultivable by amelioration to the land owners. The uncultivable land defined in the law was those lands on which buildings, roads and other constructions existed.²⁰²

The 12 October 1975 Senatorial Elections

The RPP, which was an opponent of land reform, offered as the first candidate a land aga who was well-known beyond the eastern part of the country, Abdülgani Demirkol. Demirkol said that the peasantry was content with his candidacy as a land owner. He said that some lands had to be distributed to those who cultivated land but that this must not be implemented strictly. One of the peasants that Yalçın Doğan talked to complained that the peasants kept saying Acavit but the RPP he elected a land aga²⁰³. They had lost their hopes and the peasant said that it seemed that Cukurova was waiting for them. As Yalcın Doğan said they gave up imagining own their own lands. Now they started to make calculations about how they would survive the following winter. The land owners became the first candidates of every party in this election; they shared the front ranks in the RPP, the NSP and the JP. Whoever was selected, no longer mattered to them anymore. The first rank senatorial candidate of the Justice Party is in Urfa was Hasan Oral from Siverek, the leader of the Bucak tribe. He had been in parliament for years. While he had lands in Siverek, his wife, Pakize Oral had lands in Akçakale where the land reform was to be implemented. Her lands were expropriated. However, her kahya (farm manager) continued to cultivate those lands.

²⁰² Cumhuriyet, 3 January 1976.

²⁰³ "Acavit reform diyi, diyi ama toprak ağasını seçii... bizim başımıza toprak ağasını seçiyi...toprak ağasını getiriyi partiden..." Cumhuriyet, 9 October 1975.

The Nationalist Action Party in Action

Commandos undertook operations in the name of the Land and Agricultural Reform Regional Presidency in Urfa. According to the information obtained from *Cumhuriyet*, 160 commandos received salaries from the Regional Presidency. They went to the villages with the vehicles of the regional presidency and they passed out pictures and posters of Türkeş, Şeyh Şamil, rosettes of the NAP, and "Nine Lights" pamphlets to the people and sometimes received money in return. Even land owners were not content with the situation. Land owners described Saim Kendir and his staff was like a sharp sword. They had a goal and they worked towards that goal. However, these commandos were like *kör biçak* (a blunt knife) the owners know neither how much land they would give or what would be their next steps.²⁰⁴ Another claim is that tractors of the Undersecratariat are used to clean stones in the lands of the land owners²⁰⁵.

Zülfikar Kızıltaş, was a member of a Land and Agricultural Reform Cooperative which was established with 92 peasants who had been given land during the first land distribution in the villages of Sevinç, Dodanlı and Dibek that encompassed 2000 dönüm of land. He said, "we are not able to get the lands that are supposed to be given to us on 24 June. The land reform stopped in the villages. We are not allowed to cultivate lands or build houses on the land, we live in tents. If the land reform is discontinued, they have to declare this situation to us."²⁰⁶

²⁰⁴ "Saim Kendir ve ekibi keskin bir kılıç gibiydi. Bu işi biliyordu ve ne yapacaklarını da biliyorlardı. Bunlar ise kör bıçak. Ne yapacakları belli, ne de bize ne kadar toprak bırakacakları.", Cumhuriyet, 10 November 1975, p.7.

²⁰⁵ Cumhuriyet, 10 November 1975.

²⁰⁶ Cumhuriyet, 24 August 1975. "24 Haziran'da bize verilen topraklar tarafimıza teslim edilmemiştir. Köylerde toprak reformu durmuştur. Bize verildiği söylenen araziler üzerinde ev yapmamıza izin verilmiyor. Halen çadırlarda yaşıyoruz."

Ali Nejat Ölçen, who was a RPP Parliamentarian between 1973-1980, visited the land reform region in 1976 and talked with the people. He visited Donandi (Meşrepe) village in which 44 families had received land from the reform. He entered the house of the *muhtar* and saw a poster of Alpaslan Türkeş on the wall. As he learned the *muhtar* was an opponent of the RPP, Ölçen asked him why he had hung the poster. The muhtar replied "if I don't hang this poster on the wall I can't take a share from the harvest." However, the *muhtar* drew Ölçen near the poster and showed that he had picked out the eyes of Türkeş. Ölçen said that this was a spontaneous reaction of the peasant to this implementation.²⁰⁷

Ali Nejat Ölçen gave another example from his interview with people from Meşrefe Donandı village. The inhabitants of the village, thinking that he was from the Undersecratariat of Land Reform, gave cliché responses to his questions. Then, they mentioned their problems. When Ölçen asked one of them, Mustafa Korkmaz if he was ever afraid of the wolf that was hung on the wall, Korkmaz said that it was in their hearts. He had received 206 dönüm lands; however, the cooperative cultivated it. They had taken the land one year earlier, but they did not have the control of the land. They could not even work on the land. The staff of the regional presidency had said to the people that they would benefit from the land in three years. This was a deception. Three years was the duration to be qualified to be able to cultivate the land efficiently stated in Article 60. Tractors tilled the soil, the cooperatives collected the harvest. The peasants were just onlookers to all of these. They did not own the land in the real meaning of the word. They could even not work on the land. All work was done by the personnel of the Regional Presidency of Land and Agricultural Reform, who were usually required to be enrolled to a Party. One of the peasants

²⁰⁷ Ali Nejat Ölçen, interview by the author, tape recording, Ankara, Turkey, 18 June 2007, House of the interviewee.

complained that when he went to the Reform office and said that he wanted to work instead of the those workers coming out of the village as personnel and taking salary, they rejected him. Peasants were not allowed to go to work to even near the village.

Another peasant from Donandı in a letter sent to Ali Nejat Ölçen dated 8 July 1976 said that a few days earlier, the cooperative had given part of the harvest to the villagers. There was a deficiency in weight. In ten tons which were given to one household one ton has missing. In total 44 tons were deficient in Donandı. Another complaint was that the cooperative laid the wheat in front of the houses, but did not help the peasants mill the wheat. People were in a quandary. They wrote letters and demanded help.

There is an interesting example given in the official report of the Regional Presidency of the Undersecratariat of Land and Agricultural Reform that in the Doğrular Cooperative from Hilvan, even though there were 126 members who had received land from the distribution, for reasons that are difficult and inconvenient to explain, none of the members were the de facto owners of their lands. The cooperative maintained the agricultural production procedures with workers from other regions. Similar to this situation, in İki Cırcıp which was in Ceylanpınar/Viranşehir Düzova, the Muratlı and Gülkaya cooperatives were not able to function because the peasants that had received land did not want to cultivate the lands for similar reasons that were not explained.²⁰⁸

While the rightful beneficiaries of the land were prevented from cultivating the land, the former owners of the lands by making a deal with the staff of the regional presidency, harvested the crop. Another instance was that people not even the former owner of the land claimed rights on the expropriated lands and used the

²⁰⁸ "Toprak Ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Urfa Bölge Başkanlığı Faaliyet Raporu (1973-1978)," 79.

land. According to Mustafa Korkmaz, the ağa did not claim rights on the land because of his fear, but İsa Reco said that "I will cultivate this land, and he did it." Mustafa Korkmaz said that "Reco made a deal with the Reform. Otherwise, he could not encroach on state property." ²⁰⁹

In Yukarı Yarımca village, 22 families applied for land. Land that belonged to the Behrano family living in Urfa who had other business in Urfa were expropriated but not distributed to the peasants. When the journalist asks why the government had not given the lands to the peasants, *muhtar* İsa Aydın replied "I don't know. The government decides whether to distribute the lands or not. We are waiting."²¹⁰ The reform cultivated the land and harvested the crop, but they did not give the peasants share of a production. Because the reform office told them that the reform would give the land, none of them worked; formerly, they had gone to Adana. As they did not get their shares, the peasants in the village told the *muhtar* to report this situation. The *muhtar* replied that it was not right to make a complaint about the government, about the state.²¹¹ They had not even been informed of how much land they had got from the reform.

As seen in the two examples above, Mustafa Korkmaz from Donandı village and İsa Aydın from Yukarı Yarımca village saw the state property as untouchable.

In a report written by the Regional Presidency of Land and Agricultural Reform it was stated that between the dates 1 November 1973 and 1 November 1976, which was the period determined to prohibition every kind of disposal on land for

²⁰⁹ Anlaşma yapmışlar. Yoksa insan Devlet malına parmağını uzatır mı?, Ali Nejat Ölçen, "Urfa Uygulama Bölgesinde Bir Gözlem" (paper presented at the Toprak Reformu Kongresi (1978), 1978), 153-58.

²¹⁰ "E, Vallahi bilmem. Hükümet ister verir, ister vermez. Bekliyik.", Cumhuriyet, 13 July 1976.

²¹¹ Köylü dedi şikayet et, ben dedim hükümet şikayet edilir mi, devlet şikayet edilir mi?, Cumhuriyet, 13 July 1976.

three years, in 697 villages of Urfa the expropriation procedures were completed.²¹² However, it was pointed out that by the former Undersecratary of Land and Agricultural Reform Saim Kendir that just at the time of the Talu government the amount that was to be expropriated was determined as 2,300,000 dönüm. On 1 October 1974 preparations for the expropriation started and expropriations *de facto* started on 3 February 1975. In the first three months 200,000 dönüms were expropriated. At that time the Nationalist Front government was established. Expropriations restarted in January 1976 and until 1 November 1976 expropriations decisions of 1.5 million dönüm land were given. Nevertheless, 800,000 dönüms were considered as not arable land left to the land owners. More importantly, even though the decision of expropriation had been given, it was gone into effect with the declaration of this decision to the land owner and payment of the first installment to them. However, these procedures for about 700,000-800,000 dönüms were not completed. These lands were donated to the land owners.²¹³ That was also confirmed by Müslüm Akalın, who worked as a contract lawyer in the Regional Presidency of Undersecratariat of Land and Agricultural Reform for twenty years. He said that there were two kinds of land. Small amounts of land were allocated to peasants; however, they couldn't get the title deed of that land for the reason that Law No. 1757 was abrogated before they completed the duration of nominee peasantry that was three years. Because these lands were in the hands of the peasantry, they were rented to that peasantry again. There was also land that was expropriated from the land owners, but not distributed to the peasants. These lands were rented to the shareholders according to the principles of the Civil Code. Even though the land was expropriated, the amount of land that was expropriated was not parceled out. They

²¹² "Toprak Ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Urfa Bölge Başkanlığı Faaliyet Raporu (1973-1978)," 26.
²¹³ *Cumhuriyet*, 2 November 1976.

did not decide which part of the lands that belonged to the land owner would be expropriated. If the law was not abrogated according to the normal procedure, the Undersecratary of Land and Agricultural Reform would parcel out that amount of land, and would use it. As lands were not divided or parceled out they had to rent the lands to the land owner or shareholders.²¹⁴

Borough	Number	Num	Amount of	Lands that are not		Cost of
	of	ber	land	arable		expropriation
	villages	of	Expropriated	Num	Amount of	(TL)
		peop	(D-K)	ber	land	
		le		of		
				villa		
				ges		
Merkez	96	505	259,987,065	15	15,978,734	79,028,192,60
Akçakale	79	395	330,604,955	9	20,993,463	113,336,258,76
Birecik	20	116	36,832,263	4	2,853,250	12,295,554,61
Bozova	19	83	29,932,331	3	1,482,250	7,670,012,57
Halfeti	4	14	2,200,338	2	1,345,400	172,500,50
Hilvan	33	163	196,591,140	16	9,546,862	61,024,958,44
Siverek	38	455	557,406,790	19	66,055,993	102,823,138,10
Suruç	9	10	3,982,254	1	1,055,570	737,553,10
Viranşehir	31	172	198,553,713	8	12,823,400	53,668,241,32
	329	1613	1,616,090,849	77	132,134,922	430,756,410,00

Table 2: Situation of Expropriation in Urfa²¹⁵

Following is a Table of the distribution of land in order to compare the

numbers.

²¹⁴ "İki tür arazi vardı, bir kısmı köylüye dağıtılmış ama köylünün tapusunu alamadığı topraklar vardı. Onlar köylünün elinde olduğu için köylüye kiraya verdiler. Bir de henüz dağıtım sırası gelmemiş ya da işlem sırası gelmemiş ama kamulaşmış tarım arazileri vardı, onlar da hissedarlara kiraya verildi medeni kanun hükümlerine göre. Benim hissedar olduğum bir araziyi başkasına kiraya veremezsin. Kamulaştırdın ama ifraz etmedin ayırmamışsın. Normal prosedüre göre İleride reform idaresi orayı ifraz edip, ayrı bir parça haline getirip istediği gibi kullanabilecektir. Ama yasa yürürlükten kalktığı için bunu yapamamıştır. Bunlar müşterek halde durduğu için mecburen ortaklara verme durumu oluyor." Müslüm Akalın, interview by the author, tape recording, Şanlıurfa, Turkey, 28 March 2007.Office of the interviewee.

²¹⁵ "Toprak Ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Urfa Bölge Başkanlığı Faaliyet Raporu (1973-1978)," 27.

Borough	Number of	Amount of land	Lands	Lands given	
	villages	allocated	reserved	household	population
Merkez	13	59,808	12,808	390	1927
Akçakale	25	71,634	23,258	552	2381
Hilvan	5	31,853	36,838	153	483
Viranşehir	4	67,602	69,147	123	748
Total	47	230,897	142,051	1218	5539

Table 3: Situation of Land Distribution in Urfa²¹⁶

<u>Türedi Ağa</u>

Yalçın Doğan from *Cumhuriyet* talked with Ahmet Kapaklı, who was one of the land owners in Harran. Kapaklı says:

Everybody talks about an ağa? Who is the ağa? What is the reform? Radio keeps mentioning land ağas. A few tactless people said ağa makes oppression. They slander. Where is the ağa? Show me one. They are shameless.²¹⁷

His grandson Kemal Kapaklı, who was the owner of a Güneydoğu Media Group, 14 years later 1989 wrote a book called *Türedi* Ağa and dedicated this book to Ahmet Kapaklı for representing a "Real Ağa" throughout his life. Even though the book has been written objectively and reflecting both the thoughts of peasants and ağas, it implicitly made propaganda of the ağas. The main idea of the book is that both ağas and the peasants were the victims of the Reform. This book is in some ways written in story style, in some ways giving data about the implementation of the reform. The main character of the story is Halaf, a landless peasant working in the lands of the ağa and going to Çukurova. Halaf has two children and his wife Hatça. He has always imagined owning his own land and working on it to live in humane

²¹⁶ Ibid., 45.

²¹⁷ "Ağa, ağa. Kimmiş bu ağa? Reform ne imiş? Bi radyo tutti toprak ağası. Ağa zulüm. İki tane densiz söyleti. Ağa kimmiş. Bir tek ağa gösterin. Hepsi iftira edi. Utanmiler. Haya etmiler.", Cumhuriyet, 5 June 1975.

conditions, while working in Cukurova all day for a mere pittance.²¹⁸ As the reform starts to be implemented, the landless peasants or those who have insufficient land apply to the Reform in order to obtain land. In order to confirm that those who applied to the Reform in order to take land really have the qualifications to get the land, personnel from the Reform visit the villages and interview the peasants. Halaf is asked how he earns living; he responds that he has works for the aga until now. If rain doesn't fall, he goes to Çukurova with his family. The personnel ask again who is the owner of this village and if Halaf know him. Halaf replies that he has worked for him for years, he owes his living to him, and he certainly knows the ağa. The entire village belongs to Reso Ağa. Later on, he is asked that if Reso ağa is coming to village, working on his land permanently.²¹⁹ At that moment, the *muhtar* replied that the ağa has not come to the village for years. The villagers cultivate his land; he comes at the time of the harvest to sell the crop. They see his face at the following harvest.220

After the personnel leave the village, Halaf is angry with the *muhtar* for lying about the aga. In fact, the aga lives in the village and he asks them if they have any problems or needs. Muhtar counters Halaf saying that they do not lie, can they get land? You are incorrigible; you can't do anything other than working in Cukurova. Halaf asks if he lies, can he get land. The multar explains that the peasants have to say that he doesn't care for his land and he doesn't pay them he oppresses them in order to get the land. Kemal Kapaklı describes this situation as seeding the antagonism between the agas and the peasants. In fact, he complains about the

²¹⁸ "Görecahsan yahında hem de çok yahında toprağımız olacah… Urfa'dan Çukurovalara kadar gelmiyecağıh.. bizim tarlada çalışacağıh... bıradaki kimin karın tokluğuna, ölene kadar değil, insanca yaşamah için çalışacağıh...", Kemal Kapaklı, Türedi Ağa (Şanlıurfa: Güneydoğu Yayıncılık, 1989), 4. ²¹⁹ Ibid., 24.

²²⁰ Ibid., 25.

awakening of a sleeping hostility, a system that has been going on for a long time. The law passes in order to make the landless peasants owners of the land, triggers a "class" war.²²¹ As Halaf is eligible to get land he gets into a quarrel with his wife.

Hatça symbolizes the view of the peasantry who think that they do not have the right to take the land that belongs to the ağa. She asks Halaf how he will get the land of Reso ağa.²²² Halaf replies that there is no longer a Reso Ağa, hereafter he was Halaf Ağa. He is the owner of the land.²²³ Even though they are selected as the candidates that will get land, they are unable to get their land, work it, cultivate it, or collect the harvest.

As pointed out above, the cooperatives arrange and complete all the work. The peasants were not able to work their land, and they were unable to go to anywhere to work. The peasants started to call the cooperative "cooperative ağa." Kapaklı explicated this as an ideological maneuver of the government. Nevertheless, as he points to the RPP as aiming at dividing the society into two camps in order to abolish the system of agalık, he ignores that all these implementations by the cooperatives were done in the time of the NF and specifically the NAP. I do not imply that the RPP did not use this law as a political propaganda tool. However, I do not think that the NAP and the NF had any motivation to abolish the system of agalik or creating a "class" war. Other than creating a class war, the NAP tries to impose principles of Turkism in a region composed of different ethnic groups not widespread in Turkey. Kapaklı never mentions the NAP and its implementations. Halaf continues to go to work to Çukurova until his wife is dead from malaria. Later on, he moves to the city and works as construction worker. This is very much the

²²¹ Ibid., 27.

²²² "Reșo ağanın toprağını nasıl siye verecahlar? Sen Reșo ağanın toprağını nasıl alacahsan?", Ibid., 42. ²²³ "Reşo Ağa, meşo ağa yoh artıh. Karşıda Halaf ağa var. Toprağın sahabı benem artık.", Ibid., 43.

same fame for many of the landless peasants. In the most hopeless time, Halaf remembers Reso aga that who lives at the city as well. The aga treats him a meal, shares his distress, and gives money to him. So he is differentiated himself from the new agas. Halaf says to Reso Aga that "we couldn't appreciate your goodness." Kapaklı points out that thousands of new ağas emerged in Urfa after the land reform thanks to the Land and Agricultural Reform Law, which entailed the rental of expropriated lands only to landless peasants or those who had insufficient land. However, this was only a deception. In fact, lands were accumulated in the hands of economically and socially powerful people. The state, aiming at limiting the over accumulation of land by one individual, was unable to prevent to rent 10,000 dönüm lands to the same people.²²⁴ The state created new agas: Türedi Ağa. As Kapaklı points out, Harran has become a center for the plunder of land.²²⁵ Kapaklı via Reso Ağa says that those new ağas painlessly appropriated thousands of lands with the help of the state.

Law No. 3083 for Return of Land to the Landowners

As Land and Agricultural Reform Law No. 1757 ceased to have force in 1978, there was a period of legal loophole until the Law No. 3083 Agricultural Reform Law on Land Arrangement in Irrigation Regions was promulgated in 1984. As stated above, lands expropriated by the Undersecretariat of Land and Agricultural Reform, were not distributed among the landless peasants. However, in accordance with a regulation, these lands were planned to be rented to landless peasants or those who had insufficient lands. Landless peasants seemed to rent these lands on paper.

²²⁴ Ibid., 116. ²²⁵ Ibid., 118.

However, the former owners of those lands or those had connections with the officials in the Reform fictitiously accumulated large amounts of land in their hands. The interim period lasted for six years, 22 November 1984 a new law was passed from the Parliament. According to this new law, if those land owners whose lands had been expropriated in accordance with the Law No. 1757 would applied in six months after this law come into effect, after the required examinations were made, articles related to the amount of lands left to the land owner would be implemented for them. Ten times more than the amount of land determined to be given was left to the land owners. In order to expropriate the lands of a person, he/she had to have more than 2000 dönüm in unirrigable land and 600 dönüm in irrigable land.

Müslüm Akalın who was the President of the Bar in Urfa, said that many of the land owners that had been on the wrong foot before, protected themselves by either selling the lands returned to them by Law No. 3083, or dividing the lands between their near relatives, loyal workers or close friends on condition that each of them did not exceed 600 dönüm. In accordance with this new law, 1326 people out of 1489 whose lands had been expropriated applied to take back their land. To these people around 892,000 dönüm of land was given back. The expropriation decisions of 35 people out of 1489 people were canceled and 128 people did not give application forms to take back their lands.

Another result of the Law No. 3083 was that the peasants that took lands but could not take the title deeds were enabled to take the title deeds. As seen in Table 3, 852 peasants applied to take back their lands out of 1218 peasants. 530 landless peasants took the title deed of their lands. 74,000 dönüms of land were distributed to these peasants in total. This is a real failure of a reform which started with the goal of

93

giving 2,552,173 dönüm of land to 18,776 landless peasants and those who had insufficient land.

The story of the land reform is the story of Harran. It is very important to understand the sociological and ethnic difference around Urfa as well. Urfa is different from the rest of Turkey, but it is also differentiated within itself. This law was mostly implemented in Akçakale/Harran. Harran's population was predominantly comprised of Arabs. Müslüm Akalın points out that before the implementation of the land reform, the lands belonged to people living in the city. However, after the implementation they sold or had to sell their lands to groups of peasants or tribe leaders. The city centered structure of the property is replaced by an ethnic structure; large farms collapsed and small land holding flourished. However, Harran did not constitute the center of feudalism; and a new class of ağas emerged to seize the lands of the large land owners,²²⁶ just as Kapaklı described in *Türedi* Ağa.

Here is just one story of the expropriation from 1976 to 2006. It illustrates thirty years of procrastination. Aşhan Turhanlı, whose husband was dead, was the head of a family. She lived with her two sons in Kahta/ Adıyaman. She had 2402 dönüm land in Düğer and Kocabey villages of Hilvan/Urfa divided in 51 parcels inherited from her husband. Her sons also inherited lands in these villages from their father. As a result of the expropriation regulations of the Land and Agricultural Reform Law No. 1757, 1433 dönüm lands were expropriated from her. 963 dönüm lands were left to her. She had four sons and a daughter. According to the documents lands were managed by Mustafa Turanlı. The expropriation decisions were made according to the determination of productive management of the enterprise by the family. It was found that they cultivated the land productively and they contributed

²²⁶ Müslüm Akalın, Biz Toprak Reformunu Çok Sevmiştik.

to cultivating the land mentally and physically. According to the official records Mustafa Turanlı was directly cultivating these lands in Urfa, while he was dwelling in Adıyaman. Lands in Kocabey village were totally arable field, while thosein Düger village were partially arable fields and vineyards. These lands were not given to landless peasants. There were five villages in Hilvan in which the lands were distributed among peasants. After Law No. 3083 was put into effect, Aşhan Turanlı applied to the Regional Presidency of Land and Agricultural Reform in order to take back the lands expropriated on the condition that they paid back the installments they had received. The shares of Aşhan Turanlı and her children Mustafa and Zeynel, who were under age, were expropriated collectively with a single decision. They demanded the application of the return of the lands to be made with a single decision according to Law No. 3083. However, as Aşhan Turanlı had registered the shares of their children, they were registered with the Treasury. All in all, Mustafa and Zeynel we able to get back their lands in 2006 while they had applied in 1987.²²⁷

Concluding Remarks

This law did not result in a transformation of the distribution of land in the region in favor of the landless peasants. However, just as Celal Beşiktepe noted, this law had the possibility of opening a field for the struggle. The law may not have been implemented, but it contributed to the transformation of the consciousness and understanding of the peasantry.

Peasants' demands became more visible, as seen during the groundbreaking ceremony of the Atatürk Dam. Kenan Evren attended the ceremonies, but he faced

²²⁷ Appendix 2

the demands of the peasants. The peasants asked with their banners who the water was going to, for whom these dams, tunnels had been constructed? The peasant was landless...

During the government of Turgut Özal, Law No.3083 was put into effect. As lands were given back to the former owners, many peasants became victims of this process. One example was Musa Akbaba, who rented land from the Regional Presidency of Land and Agricultural Reform for 10 years. As the Motherland Party (ANAP) promised to the tenants that they would be able to get the title deeds of lands that they had cultivated, many landless peasants or those who had insufficient land vote for ANAP. ANAP got all the seats (seven seats) in the parliamentary from Urfa. However, the land that Musa Akbaba cultivated was given to former owner Etem Etemoğlu. He applied to the public authorities, but he was told that if he did not know any influential people, he would not get any results. All in all, he found a way to protest the Özal government. As he had given his vote to ANAP with his left arm, he put his left arm in an agricultural machine and he lost it. He said that if injustice continued to be done to the landless peasants, he would give his right arm as well.²²⁸

At the same time, other landless peasants from Harran, Ceylanpinar, Akçakale renting land from the state wrote hundreds of petitions to the President, the Prime Minister, the Ministry of Agriculture, the Ministry of Rural Affairs, the Directorate General of Agricultural Reform, to the governorship and parliamentarians of Urfa in December of 1987 demanding that their lands not be taken from them. Their efforts did not yield results. Starting from 1987 lands was given to former owners by taking them from the tenants. Until the end of the

²²⁸ Faraç, Suyu Arayan Toprak: Harran Ve Fırat'ın Bin Yıllık Dramı, 132-34.

December 1987 only 950 households out of 2274 households were able take back their lands (600,000 dönüm of land in total). Tenants resisted leaving the lands expropriated from 1324 household, which was 850,000 dönüm. However, they bowed to pressures of the ağas and left the lands.²²⁹ This process of procrastination has had long lasting effects. This resistance of the landless peasants deserves more attention and more study. The implementation of an unsuccessful land reform strengthened the consciousness of the landless peasants in a region known for its feudal relations. The peasants struggled for their lands first by using "legal" means such as writing petitions to public authorities, but later on, as a result of the disinterest of the public authorities, they resorted to direct resistance.

²²⁹ Ibid., 135.

CHAPTER V

CONCLUSION

This is the story of the land reform experienced in the 1960s and 1970s, which has long lasting effects spanning to the 1990s. In this context, this historical narrative has things to say for today's actors and problems. The land reform may be seen as a matter of history in Turkey discussed through the 1930s to 1945 and from the 1960s to 1973. Later on, it lost its first rank in the party programs and was replaced with plans for a "green revolution".

In the 1960s and 1970s, one of the most heated debates was held on the issue of development. As development is very much connected with the industrialization process of the country, agricultural policies were discussed on the basis of the transfer of capital from the agricultural sector to industry. Land reform was discussed in this context. This can be observed in Land and Agricultural Reform Law No. 1757 as expropriation payments to the landowners was able to be made through shares of public economic enterprises. In this context, the capital of the ex-land owners was successful, transferred to industry through land reform. Another possible outcome of implementing land reform was preventing the potential of over-migration to the cities by tightening the bounds of the peasants to the land. All of these could be the possible outcomes of this reform law. However, the passing of this land reform had other reasons and results very different, as observed throughout this thesis.

This is, indeed, the story of politics. Land reform was one of the main issues of discussions of the time and had a central place in the agenda of the intellectuals

98

while discussing the development problems of Turkey or defining a revolutionary strategy for the left. Land reform was not taken into account as an economic program for efficient production or for a more stable and equal distribution of income among the people; it carried a much more superior mission of realizing democratic ideals. This was an encompassing concept that could be narrowed or widened according to the group or party that defined it. In the case of some leftist groups, land reform very much carried the meaning of the solidarity of peasants and workers for the revolutionary ideals. For some other leftist groups that claimed that in order to abolish the remnants of feudalism in the rural areas, it was a necessary part of the national democratic revolution. On the other hand, the RPP was divided for conflicts emerged within the party as a result of the different views on land reform. Ecevit declared that he was carrying out the mission of fulfilling the infrastructure reforms of the country that could not be completed by Atatürk.

This is the story of the political actors struggle for power. Again, land reform was part of the scene of this struggle as many political actors were very eager to pass the law of land reform in the period of their government, although they were not as ambitious to implement the reform. This may be very well seen from the timing of the RPP putting land reform in their election declaration of 1965. This was the political maneuver by İnönü against the popularity of the TİP among the people. He presented the RPP as a cure against both the radical left and the radical right. On the other hand, the passing of this reform from the Parliament by the coalition government of the JP and the RTP was not a surprise in the political circumstances of the country. Reform demands became like a prerequisite of the general elections and conclusion of the transition period after 12 March. In this respect, it was a clever political act on the part of Süleyman Demirel to perform the reform demands and

99

show that his government was able to accomplish passing a reform law. He might have calculated to increase the votes of his party by this last minute action. However, the land reform law has always been remembered by the people as an undertaking of Ecevit.

This is the story of the landless peasants in their struggle for bread. The struggle of the peasants for bread did not have one clear cut result. We witnessed both the retreat and attack of the peasants. Their positioning towards the tactics of the land owners were visible as petitions, banners, protests at meetings or invisible as choosing another alternative to earn their subsistence like working as seasonal laborer in Çukurova, or smuggling across the border on the mined lands between Turkey and Syria. However, the peasants' struggle against the land owners has not finished yet. Turkey has witnessed two crucial cases of direct peasant resistance against the agas recently that deserve more attention than have been given: The Aslanoğlu and Sinan villagers of Diyarbakır/Bismil. On the other hand, today what is at issue are not large land owners holding large amounts of land in their control. The implementations of transnational companies are as much as or more strict and exploitative and isolative. The agas also exploit, but they base their legitimacy of power and control on the principle of reciprocity. The ağa has to fulfill some responsibilities towards the peasantry; however, now that capitalism has been injected in every field of life everybody is responsible from their own doings.

It seems that land reform has lost its urgency or necessity in the contemporary agricultural policies of Turkey. As Mehdi Eker, Minister of Agriculture, says, "until now social justice was the basis of agricultural policies, but from now on, productivity will take priority." Policies of productivity always take precedence over social justice, but it has never been stated this directly before.

100

In this context, the meaning of land reform has new dimensions. It is understood that industrialization is not a cure for the unemployed masses coming from the agricultural sector. There is a declining trend in the industrial sector for absorbing workers. This is very much like the mechanization of agriculture: mechanization of industry. In this respect, demand for labor is decreasing in industry. Today we observe a new system of exploitation in the agricultural sector. This is very much different from the one experienced during the 1960s and 1970s and much more destructive. Today about 40 percent of the population is employed in the agricultural sector, and it is planned to decrease this ratio to 5 or 10 percent, in accordance with the negotiations of the European Union. However, nobody asks how to supply that population detached from agriculture with work, food or housing. In the case of agricultural politics, Turkey is attached to the policies of the IMF and the World Bank.

In this respect, as industry can not absorb the peasantry, today we can not mention the vanishing of the peasantry; on the contrary, they are becoming more and more visible in the global arena. *Via Campasina*²³⁰ and MST²³¹ (Brazil's Landless Workers Movement) are worth mentioning in this context.

Nevertheless, the means of struggle and demands are similar. It is the struggle for democratic rights of the peasants and social justice and equality. However, the

²³⁰ Via Campesina (from Spanish la vía campesina, the campesino way) describes itself as "an international movement which coordinates peasant organizations of small and middle-scale producers, agricultural workers, rural women, and indigenous communities from Asia, Africa, America, and Europe". They are a coalition of over 100 organizations, advocating family-farm-based sustainable agriculture and were the group that first coined the term "food sovereignty". Food sovereignty refers to the right to produce food on one's own territory. Probably their best known spokesperson is the French farmer José Bové. The organisation was founded in 1993 by Rafael Alegría, and had its original headquarters in Tegucigalpa, Honduras.

²³¹ Brazil's Landless Workers Movement, or in Portuguese Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra (MST), is the largest social movement in Latin America with an estimated 1.5 million landless members organized in 23 out of Brazil's 27 states. The MST states, it carries out land reform in a country mired by unjust land distribution. In Brazil, 1.6% of the landowners control roughly half (46.8%) of the land on which crops could be grown. Just 3% of the population owns two-thirds of all arable lands. The MST claims land occupations are rooted in the most recent Constitution of Brazil (1988), by interpreting a passage which states that land should serve a "larger social function".

axis of the struggle is unstable and it is both local and global: it is not a face-to-face relationship. No one knows personally against whom he or she is struggling and this makes it difficult to win the struggle. As peasants continue to say where they are, transnational capital may flow away as easily as it comes for the reason that they are making contracts with the local peasantry and they do not make investments. From now on, land reform may be meaningless for the reason that the transnational companies make contracts with the small or middle landholding peasantry and transform them into laborers on their own land. In this respect, categories lose their meaning in the agricultural sector. Peasants are obliged to struggle on different platforms, both to the large landowners and to resist to these transnational organizations.

BIBLIOGRAPHY:

Aksoy, Suat. Türkiye'de Toprak Meselesi. İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1969.

- Aktan, Prof. Dr. Reşat. "Türkiye'de Toprak Reformu Çalışmaları." In *Toprak Reformu Ve Ekonomik Gelişme*. İstanbul: Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti, 1971.
- Avcıoğlu, Doğan. Türkiye'nin Düzeni: Dün, Bugün, Yarın. Vol. 2. İstanbul: Cem Yayınevi, 1973.
- Aydınoğlu, Ergun. *Türk Solu: Eleştirel Bir Tarih Denemesi*. İstanbul: Belge Yayınları, 1992.
- Beşikçi, İsmail. *Doğu Anadolu'nun Düzeni: Sosyo/Ekonomik Ve Etnik Temeller*. Ankara: E.Yayınları, 1969.
- Beşiktepe, Celal. "Harita Ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Celal Beşiktepe'nin Açış Konuşması." Paper presented at the Toprak Reformu Kongresi (1978) 1978.

Cumhuriyet

- Çağlar Keyder, and Şevket Pamuk. "1945 Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu Üzerine Tezler." *Yapıt*, no. 8 (1984-1985): 52-63.
- David Seddon, Ronnie Marguiles. "The Politics of the Agrarian Question in Turkey: Review of a Debate." *Journal of Peasant Studies* (1986).
- Erim, Nihat. *Günlükler*. Edited by Ahmet Demirel. Vol. 2. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2005.
- Faraç, Mehmet. Suyu Arayan Toprak: Harran Ve Fırat'ın Bin Yıllık Dramı. İstanbul: Ozan Yayıncılık, 2001.
- Gevgilili, Ali. Yükseliş Ve Düşüş. İstanbul: Bağlam Yayınları, 1987.
- Ilcan, Suzan M. "Peasant Struggles and Social Change: Migration, Households and Gender in a Rural Turkish Society." *International Migration Review* 28, no. 3 (1994): 554-79.

Kapaklı, Kemal. Türedi Ağa. Şanlıurfa: Güneydoğu Yayıncılık, 1989.
Karaömerlioğlu, Asım. "Elite Perceptions of Land Reform in Early Republican Turkey." *The Journal of Peasant Studies* 27, no. 3 (2000): 115-41. —. Orada Bir Köy Var Uzakta: Erken Cumhuriyet Döneminde Köycü Söylem. İstanbul: İletişim Yayınları, 2006.

Keyder, Çağlar. "Türkiye'de Ortakçılık Döngüsü Ve Küçük Köylü Mülkiyetinin Pekişmesi." *Yapıt* 11 (1985): 89-105.

Lütem, İlhan. Erim'den Mektuplar. İstanbul: Kurtiş Matbaası, 1992.

Ölçen, Ali Nejat. Halk Sektörü. Ankara: Ayyıldız Matbaası, 1974.

———. "Urfa Uygulama Bölgesinde Bir Gözlem." Paper presented at the Toprak Reformu Kongresi (1978) 1978.

Republic of Turkey, T.C. Resmi Gazete

Republic of Turkey, TBMM Tutanak Dergisi

- Scott, James C. *The Moral Economy of the Peasant: Rebellion and Subsistence in Southeast Asia.* New Haven and London: Yale University Press, 1976.
- Taraklı, Y. Prof. Dr. Duran. Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu Ve Uygulama Sonuçları (Güney-Doğu Anadolu Bölgesindeki Uygulama Ve Örnekleme Sonuçlarıyla). Ankara: Kalite Matbaası, 1976.

Thompson, E. P. *Whigs and Hunters: The Origin of the Black Act.* London: Penguin Books, 1975.

"Toprak Ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Urfa Bölge Başkanlığı Faaliyet Raporu (1973-1978)." 1978.

Türkali, Vedat. Üç Film Birden. İstanbul: Gendaş, 2002.

APPENDICES

Appendix A

Text of Land and Agricultural Reform Law

BERSEMBE SLGI ZAWWIL 61

1njn1našvq ənüğülrübüM lənəĐ tansuvshüm sv tayirşsu hiladhadşa**A** nişi irəlşi ızay va mitənöY

KYNNN

: rolminot iliyli ələiliştiy

rilmesine veya bunların ürünlerinin elde edilmesine, değerlendirilmesine a) Arazi üzerinde geçinme amacı ile bitki veya hayvan yetişti-MADDE 4. — Bu kanunun uygulanmasında:

Say1: 14599

men katarak doğrudan doğruya yapan ve esas geçim kaynağını bu işb) Çiftçilik işlerini bedenî ve fikrî güçlerini kısmen veya tama-«ciftçilik»,

c) Sahibi olduğu toprağı bizzat işleyenlere veya işletenlere «toplerden sağlayanlara «çiftçi»,

rak sahibi çiftçi»,

«toprak sahibi», d) Sahibi olduğu toprağı kiracılık veya ortakçılıkla işletenlere

e) Başkasının toprağını nakdî veya aynî veya hem nakdî hem aynî

belli bir bedel karşılığında işleyenlere veya işletenlere «kiracı»,

bir payı karşılığında işleyenlere «ortakçı», illəd nünürü yəsəlibə əblə natkarqot o mığarqot nınızakçaB (1

Ciftçilik işlerinde nakdi veya aynî veya hem nakdî hem de aynî

ücret karşılığında çalışanlara «tarım işçisi»,

ști olmayan füru ile reșit olup da evli olmayan ve ailesi bașiranı ile

Denir.

: upyspq əlip əa əlih

ailesi», aileden kocaya, yoksa karıya «aile başkanı» denir.

birlikte oturan fürua «aile» denir.

Suretiyle çiftçilik yapılmasıdır.

: izəmliləlşi Abralo ilmirəv nığarqoT

altında bulunan kişiler de aile sayılır.

b) Topraksız veya az topraklı çiftçi ailelerinin yeter gelirli ta-

.onstilmalarını, desteklenmelerini ve örgütlenmelerini, msal aile işletmeleri haline getirilmeleri için topraklandırılmalarını,

Kabul tarihi : 25/6/133

'ruiseumin ardimer olmak amacı ile Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri c) Toprak ve Tarım Reformu hedeflerinin gerçekleştirilmesine

surekli olarak artırılmasını, değerlendirilmesini, pazarlanmasını ve ulu-

apının verimlilik ve sosyal adalet ilkelerine uygun olarak düzenlenme

MADDE 1. — Bu kanun açısından toprak ve tarım reformu, toprak

mülkiyet dağılımının, tasarruf ve işletme şeklinin ve işletmelerle ilgili

TANIM, AMAÇ VE KAVRAMLAR

вікіисі вогůм

Toprak ve Tarım Reformu Kanunu

a) Toprağın verimli bir şekilde işletilmesini, tarımsal üretimin

sal kalkınmayı hızlandıracak tarımsal yapının kurulmasını,

MADDE 2. — Bu kanunun amacı:

: SDMA

: www.r.

LSLI : ON UNUDY

d) Tarımda kiracılık ve ortakçılığın belli bir düzene sokulma-

e) Ekonomik bir üretime imkân vermeyecek şekilde parçalanmış 'tuis

.e kuçulmesini onlemeyi, ve aile işgücünü değerlendirmeye yetmeyecek derecede parçalanmaaını avanın ve tarmasın mülklerin çiftçi ailelerinin geçimini sağlamaya razinin birleştirilmesi ve gerektiğinde genişletilmesi suretiyle toplulaş-

inin sürdürülmesini, reklere göre kullanılması, korunması, ıslahı, geliştirilmesi ve verimlilig) Tarımda toprak ve su kaynaklarının teknik ve ekonomik ge-Örnek köyler kurmayı, mevcut köylere eklemeler yapmayı,

.TUMEMEISEZ

: isizoro mırot nobnımıdod nunod uU

anımı yapılan tarım arazisi anlamını ifade eder. Bu kanunda kullanılan toprak ve arazi deyimleri, birinci fıkrada suretiyle üretime elverişli hale getirilen araziye, «tarım arazisi» denir. nitki veya hayvan üretimine elverişli olan veya ızlah (amélioration) veya orman hariç doğrudan doğruya tabiattan yararlanmak suretiyle MADDE 3. — Üzerinde ekim, dikim, bakım, yetiştirme yapılabilen

için gerekli toprak, bina, tesis, alet, makine, bitkisel ve hayvansal üre-MADDE 7. — Bu kanuna göre tarımsal işletme; çiftçilik yapılması : rələmiəlşi lazmıraT

kalmak üzere toprağını doğrudan doğruya işletmeyerek kiraya veya Bu esaslara uymayanlarla bu kanunda gösterilen istisnalar saklı

doğal imkân ve koşullarına uygun biçimde işlenmesi veya işletilmesi,

b) Bu ve toprak kaynaklarının korunması, toprak verimliliğinin

a) Toprağın özel niteliklerine ve bulunduğu yerin ekonomik ve

MADDE 6. — Toprağın verimli olarak işletilmesinden maksat:

Çiftçilik işlerini sürekli ve doğrudan doğruya yapan aileye «çiftçi

Reşit olup da yalnız yaşayan ve evli olmayan kişiler ile vesayet

MADDE 5. — Bu kanunun uygulanmasında karı-koca ve varsa re-

Bu maddeye ilişkin hususlar yönetmelikte belirtilir. ortaga verenler, topragını işlemiyor veya işletmiyor sayılır.

artırılması bakımından zorunlu ve olağan tedbirlerin alınması,

uretum birimidir. tim araçlarından bir veya birkaçı ile işgücünün birlikte kullanıldığı

çi» qenir. doğrudan doğruya işletmek suretiyle geçimini sağlayanlara «küçük çiftdar araziye sahip olan işletmedir. Sahibi oldukları küçük işletmeleri terilen veya 5 numaralı tabloya göre bulunan arazi miktarlarına ka-Küçük işletme: Bu kanuna ekli 3 ve 4 numaralı tablolarda gös-

rilen veya 5 numaralı tabloya göre bulunan arazi miktarları kadar Aile işletmesi : Bu kanuna ekli 3 ve 4 numaralı tablolarda göste-

numaralı tablolarda gösterilen veya 5 numaralı tabloya göre bulunan araziye sahip olan işletmelerdir.

kanlar Kurulu tarafından tespit edilir. eH anitasi izinasi malakan uğubrulud ilğad nınığılışsətsibi umrol ekonomik ve sosyal şartları gözönünde tutularak Toprak ve Tarım Regereken üretim fazlası yüzde ondan az olmamak üzere, her bölgenin son üç yılda birim alandan bölge ortalamasının üzerinde elde etmesi melerdir. Bir tarım işletmesinin örnek tarım işletmesi sayılabilmesi için və büyüklüğüne göre gerekli tarımsal alet ve vasıtalara sahip olan işletedilecek belli katı kadar fazla tarmısal üretim elde eden, işletme tipine yılda birim alandan bölge ortalamasının Bakanlar Kurulunca tespit yriları tutan, toprak ve tarım reiormunun uygulandığı bölgede son üç uygulayan, tarımsal bir işletme planı ile çalışan, işletme muhasebe kabölgenin ekonomik ve ekolojik şartlarına göre modern tarım usullerini Örnek işletme : Belli üretim hedeflerine ulaşmak için bulunduğu × arazi miktarları kadar araziye sahip olan işletmelerdir.

bir yönetmelikle tespit edilir. Reformu Müsteşarlığının Tarım Bakanlığı ile müştereken hazırlayacağı işletmesi sayılabilmesi için gerekli nitelik ve şartlar Toprak ve Tarun mınsı alarışı minisəmisi minis işletmeşti neşletmeştirin bölge nim Sulu ve kuru arazi için ayrı olarak birim alandan alınan ve veri-

.unsulanır. Bu yönetmellk Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı tarafından

: izdid unud sa izdid uluz

arazi sayılır. arazi» denir. Almacak tedbirlerle sulamması mümkün olan arazi de sulu nitelikleri de sulamaya elverişli olan arazi veya arazi kısmına «sulu əv nanulan temin edilen sulama suyu ile karşılanması imkân bulunan ve vağışlarla karşılanamayan su açığının, yerüstü veya yeraltı su kaynak-MADDE 8. — Bitki yetişme devresinde lüzumlu olan fakat doğal

ullass arazi whure arazi arazi arazi. Yukarıda belirtilen anlamda sulanmayan ve alınacak tedbirlerle de

Asrqot ev uz ebrelegiöd iğibnalugu nunumroler mirst ev isrqoT

iligili hükümler uygulanır. imkānları ile sulanan arazi haline getirilmiş ise buralarda kuru arazi ile nitelikleri bakımından sulanması mümkün olan arazi, sahibinin kendi

Uçüncü fıkra hükmü Devlet sulama şebekeleri alanlarında uygu-

mu bölgelerinde Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca, top-Arazinin, sulu arazi veya kuru arazi olduğu, toprak ve tarım refor-.zemnei

.1111BJ rak ve tarım reformu bölgeleri dışında Köy İşleri Bakanlığınca sap

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esaslar yönetmelikte belirtilir.

: mişəlrəy lozmırd'

yapı ve tesisleri esğlamak suretiyle, reform amaçlarına en uygun şeçilerden gerekli görülenleri, konut ve tarımsal işletmenin gerekli kıldığı naklen yerleştirilenlerle bu kanun kapsamı içinde topraklandırılan çift-MADDE 9. — Tarımsal yerleşimden maksat; göçmen, göçebe ve

kilde verleştirmektir.

Bu kanunun uygulannasında yüzölçümü olarak MADDE 10. -: nunjogra I

kullanlan dönüm 1000 metrekarelik alandır.

IKINCI BÖLÜM

TOPRAK VE TARIM REFORMUNA GIRIŞ

: isəmliriləd ninisəqlöd umrolər mırat əv AarqoT

ilçeler veya iller Toprak ve Tarım Reformu Müzteşarlığının önerisi ve MADDE 11. — Toprak ve tarım reformunun uygulanacağı köyler,

belirtilir ve bu karar Resmî Gazete'de yayımlanır. Bakanlar Kurulunun kararı ile toprak ve tarım reformu bölgesi olara

: isomnolugu nununnolor mirot oa AordoT

Bakanlığından gerekli vergi kayıtları ve beyannameleri istenir. rın üzerine arazi kullanma şekilleri ve toprak endeksleri işlenir. Mau re, tapulaman ile gerekli nitelik ve ölçekteki haritaları yapılır; harisa arazilerinin, öncelikle uygulamaya geçilecek alanlardan başlamak u ması bulunmayan köylerle ilçe veya il belediye sınırları içindeki kun MADDE 12.) — Toprak ve tarım bölgesi olarak belirilen ve tarım

diğer işler birbirini tamamlayacak şekilde hazırlanacak program dirde toplulaştırma ve tarmsal yerleşim işleriyle bu kanunda öngörülü rak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin kurulması ve gerektiği in ma, toprak dagitimi, mera, yaylak ve kişlakların tespit ve tahsisi, To Beformu Müsteşarlığı emrine geçecek toprakların tespiti, kamulaşır Reformu Müsteşarlığı emrine geçecek toprakların tespiti,

lar, kalkınma planı ve yıllık icra plan ve programlarında özel bir bö Toprak ve tarım reformu bölgeleriyle ilgili ettit, proje ve yarım planlara göre birlikte yürütülür.

rilitriled Astalo mil

: ninfina

dığı Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca uygun ve alışılmış araş köy, ilçe veya illerde toprak ve tarım reformu uygulamasına başlar MADDE 13. — Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtiler

Bu duyuru Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunca ücretsiz ya larla ve varsa o bölgede çıkan gazetelerden birisi ile duyurulur.

JIUBIUIV

: isomlirov miriblia

MADDE 14. — Tarım arazilerinin malikleri veya malik sutatyle

bildirim vermekle yükümlüdürler. ler hakkında, çıkarılacak yönetmelikte gösterilecek yetkili merciler edilmerinden itibaren üç ay içinde, malik veya zilyed oldukları arazizilyedleri, bir bölgenin toprak ve tarım reformu bölgesi olarak ilân

emmzej zusugej veya zilyedlik hakkı üzerinde bir ihtilat bulunup bulunmadığı bildirilir ile arazinin gerçek büyüklüğü, işletme ve kullanılış şekli ve mülkiye Bu bildirimde; malik veya zilyedin ad ve soyadı, yaşı, medenî hal

lere ait arazilerde tüzel kişiyi temzile yetkili olan kişi tarafından düzer veya hissedarların tamamı yahut herhangi birisi tarafından, tüzel kiş lunanlar tarafından, müşterek veya iştirak halinde mülkiyette temsile veli, vasi veya kayyım tarafından, ihtilâflı arazide hak iddiasında bu mallarda zilyed tarafından, velâyet veya vesayet altındaki kişiler içi Bildirimler tapulu taşınmaz mallarda malik,

lenerek imza edilir.

baren bir ay içinde çıkarılır. netmelikle tespit edilir. Yönetmelik, bu kanunun yayımı tarihinden it verilmesi ve incelenmesi işlemlerinin nasıl yürütüleceği çıkarılacak y Bildirimlerin şekil ve muhtevasına ilişkin avrıntılar ile bildirim

Bildirimler hiçbir vergi, harç ve resme tabi değildir.

: izəmnələəni nirəlmiribliA

nacak mercilerce yerinde incelenir. geleri dışında Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca yetkili kı ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca, toprak ve tarım reformu bö ve diğer belgelere göre toprak ve tarım reformu bölgelerinde Toprak MADDE 15. — Bildirimler, ilgili dairelerden sağlanacak kayıtlara

vönetmelikte gösterllir. verme işlemlerinin nasıl yürütüleceği ve incelemenin nasıl yapılaca Bildirimlerin biçim ve kapaamına ilişkin ayrımtılar ile bildirim

: મગામામામ ગંગમાં છે

bu kanunla çiftçilere tanınan yardumlardan yararlanamazlar. süre içinde yanlışlıkları düzeltmeyenlerle eksiklikleri tamamlamayanl yenler ve Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca tanınan ek süre içinde yazdırmayanlar, istenen belgeleri doğru bir şekilde verme kendilerini Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca belirtil dilerini «Çiftçi kütükleri» ne yazdırmakla yükümlüdürler. Kütükle MADDE 16. — Toprak ve işrım reformu bölgelerinde çiftçiler ke⁻

Çiftçillği terk edenler kütükteki kayıtlarını belirtilen süre içinde

Ciftçi kütüklerini hangi kuruluşun tutacağı ve bu kütüklerin biçi sildirmek zorundadırlar.

ve kapsamına ilişkin ayrıntılar yönetmelikte gösterliir.

Köy sınırları :

lerine tabidir. dirde, yapılacak degişiklikler Köy Kanunu ile İl İdaresi Kanunu hüküm-Onuncu yıldan sonra, bu sınırlarda değişiklik yapılması gerektiği takhariç, kesinleştikleri tarihten itibaren on yıl süreyle değiştirilemez. lerin birleştirilmesi ve tablî âfetlerin gerektirdiği sınır değişliklikleri gı mercilerine başvurulmaz ve bu sınırlar, yeniden köy kurulması. köy mece karara bağlanır. Mahkemenin verdiği bu kararlar aleyhine üst yar Uyuşmazlık Komisyonu kararı aranmaksızın, otuz gün içinde mahke görevli mahkemeye itiraz edebilirler. İtiraz, Toprak ve Tarum Reformu veya belediye başkanları, kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde belgelere göre tespit edilir. Tespit kararına karşı, ilgili köy muhtarları yar kurulu üyeleri ve varsa belediye başkanları dinlenerek kayıt ve tarihinden itibaren en geç altı ay içınde bitişik köylerin muhtar ve ihtilerin sınırları Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca, duyuru yerlerde sınır kâğıdı olmayan veya aralarında uyuşmazlık bulunan köy-MADDE 17. — Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtilen

devredilit. beş gün içinde Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığına re'sen müne göre işlem yapılmak üzere, duyuru tarihinden itibaren en geç onhenüz kesinleşmemiş olan uyuşmazlıklara ait dosyalar, birmci fıkra hük-Bu konuda idarî makam veya idarî yargı mercilerinde bulunan ve

: isomiurubrub nindiurubsoi idiimoT

mesine kadar, gerçek kişilerle özel hukuk tüzel kişilerine ait araziden bölgedeki reform uygulamasının mülkiyet dağılımı açısından sona eiyerlerde, Bakanlar Kurulu kararının yayımlanma tarihinden itibaren o MADDE 18. — Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtilen

Bankasına, Türkiye Zirai Donatum Kurumuna ve Tarım Kredi Koopera-Bu gibi arazi yukarıda belirtilen süre içinde, ancak T. C. Ziraat. yanların zilyedilği devredilemez. Ancak, bu süre üç yılı aşamaz. tapuda kayıtlı olanlar devir ve temlik edilemez ve tapuda kayıtlı olma-

İpotek edilen bu taşınmaz malların satışı gerektiği takdırde, bedeli, tiflerine ipotek edilebilir.

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçer. alacaklı banka, kurum ve kooperatife ödenmek suretiyle, taşınmaz mal

.zemeçey mamlanıp sulamaya geçilinceye kadar durur. Ancak, bu süre beş yılı şebekesi alanlarında, temliki tasarruflar, sulama şebekesi kısımları ta-Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtilen Devlet sulama

TOPRAK VE TARIM REFORMU MUSTESARLIĞI EMRINE μάτας ΒόιύΜ

GECECK ARAZI

MADDE 19. — Aşağıda belirtilen arazi, Toprak ve Tarım Reformu : izora 4909999 9nirms ığılışeştülü umrol9A mıraT 9a AbrqoT

b) Devlete ait olup kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere tah- Bu Kanun hükümlerine göre kamulaştırılacak arazı. : 19293 entime täilisesetsiiM

izsts allo simemlibe ais

sayılı Tapulama Kanununun 38 inci maddesi gereğince Hazine adına c) Kazandırıcı zamanaşımı hükümleri saklı kalmak kaydıyle 766

d) Kamu hizmetlerinde kullanılmakta iken sonradan tahsisi kaltespit ve tescil edilecek arazi.

e) Mañalli idarelerin yararlanmasına birakılmış veya bu idarelere dirilan Devlete ait arazi.

Tarım Reformu Müsteşarlığınca ilgili bakanlıkların görüşü alınarak tesdilen araziden imar planlarına göre ihtiyaçtan fazla olduğu, Toprak ve f) Hazinece, özel kanunlarla, bedelsiz olarak belediyelere devretahais edilmiş olan mera, yaylak ve kışlaklar.

lan yabani meyvelik, fundalık, makilik ve benzeri arazi ile özel kanuna g) Kesinleşen orman tahdit harita ve tutanakları dışında bırakıpit edilecek arazi parcaları.

rin mecra ve seviye değiştirmesi, göl ve deniz kıyılarının dolması veya h) Göllerin ve bataklıkların kuruması veya kurutulması, nehirle göre orman tanımına girmeyen arazlı.

i) İskân kanunlarına göre başka yere karşılıksız yerleştirilenlerin doldurulması ile meydana gelen ve gelecek olan arazi.

hikimierine göre satılması istenilen arazinin tarım arazisi olarak kul-1960 tarih ve 189 sayılı Kanun hükümleri saklıdır. Ancak, bu kanun ve Tarın Reformu Müsteşarlığının emrine gececek arazide, 28 Aralık Bu maddenin birinci fikrazının (b) bendi hükımüne göre Toprak terk ettikleri arazinin tamamı.

veys yeniden acılacak özel tertibine gelir kaydolunur. Kanun hükümlerine göre Milli Savunna Bakanlığı bütçesinde mevcut taksitleri veya topluca alınacak bedelleri, tahsilât yapıldıkça, 189 sayılı olan toprakların, Milli Savunma Bakanlığından devralınan yerlere ait rak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca topraksız çiftçiye dağıtılacalı nilmak istenilenler söz konusu müsteşarlık emrine tahsis edilir. -qoT Tarım Reformu Müsteşarlığından sorularak tarım arazizi olarak kulla- σ lanılmak istenilip istenilmediği Maliye Bakanlığı tarafından Toprak ve

.ubulass belirtilen arazi üzerinde kanunları uyarınca kazamımış olan haklar ihya edilen yerler üzerinde kazanılmış olan haklar ile (h) bendinde lığı emrine gececek araziden emek ve mazraf ihtiyar edilerek ızlah ve Yukarıda (g) bendi uyarınca Toprak ve Tarım Reformu Müsteşar-

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçiş:

Hazine adına tescil ile; (d) bendindeki arazi, kamu hizmetlerine yapıbendindeki arazi, meydana gelmesi ile; (c) ve (i) bentlerindeki arazi, nun yürürlüğe girmesi ile; (f) bendindeki arazi, tespit edilmesi ile; (h) göre kamulaştırma ile; (b), (e) ve (g) bendlerindeki arazi, bu kanu-MADDE 20. — 19 uncu maddenin (a) bendindeki arazi, bu kanuna

lar tairsisin kaldırılması ile Toprak ve Tarın Reformu Müzeteşarlığı

: ieidisy sishbi so turnesei senirssü izera

çen arazi, topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçi ailelerine MADDE 21. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine ge-

edilebilir. yapılacak iskân projelerinin gerçekleşmesini sağlamak için de tahsis dağıtılabileceği gibi bu kanundaki amaçların ve 1306 sayılı Kanuna göre

nılmak üzere Devlet kuruluşlarına tahsis edilebilir. veya özel kanunlarla kendilerine verilen görev ve vetkiler içinde kullarak ve Tarmu Reformu Müsteşarlığının izmi ile kamu hizmetlerinde için kullanılması gerekli olmayanlar, ilgili kuruluşun müracastı ve Top-Müsteşarlığı emrine geçen araziden, toprak ve tarım reformu amaçları umrois mraddenin (a) bendi dişindaki Toprak ve Tarım Reformu

Devlete att kuruluşlardan yararlanma ve yeni kuruluşlar meydana

rin eğitilmesi, tohumluk, damızlık ve benzeri ihtiyaçlarının karşılan-MADDE 22. — Toprak ve tarım reformu ile ilgili olarak çiftçile-: әшлізәв

gecen araziden uygun görülenler, üzerinde birinci fikrada öngörülen Gerekli hallerde, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine ması amaçları ile Devlete ait mevcut kuruluşlardan yararlanılır.

lara tahsis edilebilir. amaçlarla üretim ve eğitim müesseseleri kurulmak üzere ilgili kuruluş-

: datim ve kiralama:

nunda öngörülen amaçlar dışında kulanılmak üzere satamaz ve kiralahükümlerine göre emrine geçen araziyi gerçek ve tüzel kişilere bu ka-MADDE 23. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, bu kanun

: ABORA : vamaz.

emtine geçer.

8 -

bu amaçlarla yapılan kamulaştırmalarda uygulanan kanuni hükümlere laştırma karşılığı ödenmesi gereken hallerde, bedel doğrudan doğruya rulu kararı ile Hazinenin tasarrufuna bırakabilir. Bu takdirde, kamusağlanması, kıyıların korunması ve turizm amaçları için Bakanlar Kuekonomik, sosyal, teknik gelişmesi ve buna bağlı yeni iskan alanısının emrine geçen araziyi milli savunma ihtiyacının karşılanması, ülkenin antrey manak ve Tarın Reformu Müüsteşarlığı bu kanun uyarınca

rinebö erög

olan gerçek kişilere pazarlık yolu ile satılabilir. Uzerine Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca o köye yerleşıniş bulunan yerler, köy ihtiyar kurulunun konut yerine ihtiyaç göstermesi b) Köy içinde bulunup konut kurmaya elverişli arsa durumunda

cek toprakaız çiftçi gruplarına Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı. engel teşkil etmediği hallerde, topraksız çiftçilere veya birlikte işletetuna birakilan arazi, tarımsal işleme ve çalışmalar tahsis durumuna srazi ve bu maddenin (a) bendi hükmü gereğince Hazinenin tasarrulerine göre Toprak ve Tarım Reformu Müzteşarlığı amrine geçen diğer ıslah suretiyle tarıma elverişli halə getirilen arazi ile bu kanun hükümc) Kamulaştırılan arazi dağıtılıncaya kadar, Devletçe ihya veya

ları ile kiraya verilecek arazi miktarı, kira bedeli ve kira süresi Toprak Bu madde hükmüne göre yapılacak tahais ve satım işlemleri esasöncelikle yararlanma hakkını vermez. gines kiraya verilebilir, Arazinin kiraya verilmesi, kiraciya dağıtımdan

.rınsiqas səniğilisşətsüM umioləA mirsT əv

veya yeniden açılacak özel tertibine gelir kaydolunur. Kanun hükümlerine göre Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde mevcut taksitleri veya topluca alınacak bedelleri, tahsilât yapıldıkça, 189 sayılı olan toprakların, Milli Savunma Bakanlığından devralınan yerlere ait rak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca topraksız çiftçiye dağıtılacak Top- Top- soz konusu müsteşarlık emrine tahsis edilir. Top-Tarım Reformu Müsteşarlığından sorularak tarım arazisi olarak kullaalamılmak istenilip istenilmediği Maliye Bakanlığı tarafından Toprak ve

Sakhdir. belirtilen arazi üzerinde kanunları uyarınca kazanılmış olan haklar ihys edilen yerler üzerinde kazanılmış olan haklar ile (h) bendinde lığı emrine gececek araziden emek ve masraf ihtiyar edilerek ıslah ve Yukarıda (g) bendi uyarınca Toprak ve Tarım Reformu Müsteşar-

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçiş:

emrine gecer. lan tahsisin kaldırılması ile Toprak ve Tarım Reformu Müzteşarlığı Hazine adına tescil ile; (d) bendindeki arazi, kamu hizmetlerine yapıbendindeki arazi, meydana gelmesi ile; (c) ve (i) bentlerindeki arazi, (h) ;eli izeminğe girmesi ile; (f) bendindeki arazı, tespit edilmesi ile; (h) göre kamulaştırma ile, (b), (e) ve (g) bendlerindeki arazi, bu kanu-MADDE 20. — 19 uncu maddenin (a) bendindeki arazi, bu kanuna

: isidiay sistat ou turnasat abnirasit isarA

edilebilir. yapılacak iskân projelerinin gerçekleşmesini sağlamak için de tahsis dağıtılabileceği gibi bu kanundaki amaçların ve 1306 sayılı Kanuna göre çen arazi, topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçi ailelerine MADDE 31. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine ge-

nılmak üzere Devlet kuruluşlarına tahsis edilebilir. veya özel kanunlarla kendilerine verilen görev ve yetkiler içinde kullaabritation mana ali inzi ningininginin miningi mininge ıçın kullanılması gerekli olmayanlar, ilgili kuruluşun müracaatı ve Top-Müsteşarlığı emrine geçen araziden, toprak ve tarım reformu amaçları umraf mraf ev yarqof idabari dişindeki Toprak ve Tarın Reformu

: əшлітэр Deviete ait kuruluşlardan yararlanma ve yeni kuruluşlar meydana

rin eğitilmesi, tohumluk, damızlık ve benzeri ihtiyaçlarının karşılan-MADDE 22. — Toprak ve tarım reformu ile ilgili olarak çiftçile-

amaçlarla üretim ve eğitim müesseseleri kurulmak üzere ilgili kuruluşgeçen araziden uygun görülenler, üzerinde birinci fikrada öngörülen Gerekli hallerde, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine ması amaçları ile Devlete ait mevcut kuruluşlardan yararlanılır.

lara tahsis edilebilir.

nunda öngörülen amaçlar dışında kulanılmak üzere satamaz ve kiralahükümlerine göre emrine geçen araziyi gerçek ve tüzel kişilere bu ka MADDE 23. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, bu kanun : Dundlarid so mital

: ABORA Vamaz.

rinsbö erög bu amaçlarla yapılan kamulaştırmalarda uygulanan kanuni hükümlere laştırma karşılığı ödenmesi gereken hallerde, bedel doğrudan doğruya rulu kararı ile Hazinenin tasarrufuna bırakabilir. Bu takdirde, kamu sağlanması, kıyıların korunması ve turizm amaçları için Bakanlar Ku ekonomik, sosyal, teknik gelişmesi ve buna bağlı yeni iskân alanlarının emrine geçen araziyi milli savunma ihtiyacının karşılanması, ülkenin contrau munsă ud rătlaşteteti munoisa mirar ev AsrqoT ((s))

olan gerçek kişilere pazarlık yolu ile satılabilir. üzerine Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca o köye yerleşmiş bulunan yerler, köy ihtiyar kurulunun konut yerine ihtiyaç göstermes b) Köy içinde bulunup konut kurmaya elverişli arsa durumunda

gines kiraya verilebilir, Arazinin kiraya verilmesi, kiraciya dağıtımdan cek topraksız çiftçi gruplarına Toprak ve Tarım Relormu Müsteşarlığıengel teşkil etmediği hallerde, topraksız çiftçilere veya birlikte işlete tuna bırakılan arazi, tarımsal işleme ve çalışmalar tahsis durumuna arazi ve bu maddenin (a) bendi hükmü gereğince Hazinenin tasarruletine göre Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı amrine geçen diğar usiah suretiyle tarma elverişli hale getirilen arazi ile bu kanun hüküm c) Kamulaştırılan arazi dağıtılıncaya kadar, Devletçe ihya veyt

ve Tarın Reformu Müsteşarlığınca saptanır. ları ile kiraya verilecek arazi miktarı, kira bedeli ve kira süresi Topral. Bu madde hükmüne göre yapılacak tahsis ve satım işlemleri esas öncelikle yararlanma hakkını vermez.

: uppling your

_{NWW}.mas

lerine tabidit. dirde, yapılacak değişiklikler Köy Kanunu ile İl İdaresi Kanunu hilküm-Onuncu yıldan sonra, bu sınırlarda değişiklik yapılması gerektiği takhariç, kesinleştikleri tarihten itibaren on yıl süreyle değiştirilemez. lerin birleştirilmesi ve tabiî âfetlerin gerektirdiği sınır değişiklikleri gı mercilerine başvurulmaz ve bu sınırlar, yeniden köy kurulması, köymece karara baglanır. Mahkemenin verdiği bu kararlar aleyhine üst yar Uyuşmazlık Komisyonu kararı aranmaksızın, otuz gün içinde mahke görevli mahkemeye itiraz edebilirler. İtiraz, Toprak ve Tarım Reiormu veya belediye haşkanları, kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde belgelere göre tespit edilir. Tespit kararına karşı, ilgili köy muhtarları yar kurulu üyeleri ve varsa belediye başkanları dinlenerek kayıt ve tarihinden itibaren en geç altı ay içınde bitişik köylerin muhtar ve ihtilerin sınırları Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca, duyuru yerlerde sınır kâğıdı olmayan veya aralarında uyuşmazlık bulunan köy-MADDE 17. — Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtilen

.illibervedilit. beş gün içinde Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığına re'sen müne göre işlem yapılmak üzere, duyuru tarihinden itibaren en geç onhenüz kesinleşmemiş olan uyuşmazlıklara ait dosyalar, birmci fıkra hük-Bu konuda idarî makam veya idarî yargı mercilerinde bulunan ve

: isomlurubrub nirolfurrosoi ikiimoT

tapuda kayıtlı olanlar devir ve temlik edilemez ve tapuda kayıtlı olma-A mesine kadar, gerçek kişilerle özel hukuk tüzel kişilerine ait araziden bölgedeki reform uygulamasının mülkiyet dağılımı açısından sona eiyerlerde, Bakanlar Kurulu kararının yayımlanma tarihinden itibaren o MADDE 18. — Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtilen

Bankasına, Türkiye Zirai Donatım Kurumuna ve Tarım Kredi Kooperayanların zilyedilği devredilemez, Ancak, bu süre üç yılı aşamaz. Bu gibi arazi yukarıda belirtilen süre içinde, ancak T. C. Ziraat.

alacaklı banka, kurum ve kooperatite ödenmek suretiyle, taşınmaz mal İpotek edilen bu taşınmaz malların satışı gerektiği takdırde, bedeli, tiflerine ipotek edilebilir.

Toprak ve tarın retornu bölgesi olarak belirtilen Devlet sulama Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçer.

.zəməəəg mamlanıp sulamaya geçilinceye kadar durur. Ancak, bu süre beş yılı şebekesi alanlarında, temliki tasarruflar, sulama şebekesi kısımları ta-

ΜŮΙΟΒ ÜΟΝÜQ

GECECEK ARAZI TOPRAK VE TRAIN REFORMU MUSTESARLIĞI EMRINE

: izora Asosogo sairms töilasesisi umrolsA miraT sa daraoT

: 19093 entime tätitsestim MADDE 19. — Aşağıda belirtilen arazi, Toprak ve Tarım Reformu

b) Devlete ait olup kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere tah-Bu Kanun hükümlerine göre kamulaştırılacak arazı.

sayılı Tapulama Kanununu 38 inci maddesi gereğince Hazine adına c) Kazandırıcı zamanaşımı hükümleri saklı kalmak kaydıyle 766 sis edilmemiş olan arazi.

d) Kamu hizmetlerinde kullanılmakta iken sonradan tahsisi kaltespit ve tescil edilecek arazi.

e) Mahalli idarelerin yararlanmasına bırakılmış veya bu idarelere dirilan Devlete ait arazi.

tahsis edilmiş olan mera, yaylak ve kışlaklar.

pit edilecek arazi parçaları. Tarın Reformu Müsteşarlığınca ilgil bakanlıkların görüşü alınarak tes dilen araziden imar planlarına göre ihtiyaçtan fazla olduğu, Toprak ve Hazinece, özel kanunlarıa, bedelsiz olarak belediyelere devre-

lan yabani meyvelik, tundalık, makilik ve benzeri arazi ile özel kanuna g) Kesinleşen orman tahdit harita ve tutanakları dışında bırakı-

rin mecra ve seviye değiştirmesi, göl ve deniz kıyılarının dolması veya h) Göllerin ve bataklıkların kuruması veya kurutulması, nehirle göre orman tanımına girmeyen arazlı.

i) təkân kanunlarına göre başka yere karşılıksız yerleştirilenlerin doldurulması ile meydana gelen ve gelecek olan arazi.

tion is the sayin Kanun hükümleri saklıdır. Ancak, bu kanun ve Tarım Reformu Müsteşarlığının emrine geçecek arazide, 28 Aralık Bu maddenin birinci fikrazının (b) bendi hükmüne göre Toprak terk ettikleri arazinin tamamı.

nikimierine göre satılması istenilen arazinin tarım arazisi olarak kul-

- 7 -

signsoy danasad don ine avi inizonomos windadas.

MADDE 34. — Bu kanun hükümlerine göre Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçen arazi üzerinde kazandırıcı zamanaşımı

İşlemez ve bu yolla mülkiyet ve öteki ayni haklar kazamlamaz. Arazinin Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçmesinden önce kazandırıcı zamanaşımı şartlarını tamamlamış olanların hakları saklıdır.

: isəmliritçiğəb AbrqoT

MADDE 25. — Teknik, ekonomik ve hukuki nedenler ve zorunluklarla Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca lüzum görülmesi halinde gerçek ve tüzel kişilere alt arazi sahiplerinin muvafakati ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçen aynı değer ve nitelikteki arazi ile değiştirilir.

Değiştirme işlemi aşağıda yazılı şekilde yapılır:

a) Değer ve nitelikte fark bulunnazaa eşit ölçüde toprak değişti-

rilir. b) Değer ve nitelikte fark bulunursa bu fark değiştirilen toprağın ölçülərinde değişiklik yapılmak suretiyle kapatılır. Değerlerin eşitliği, değiştirmenin yapıldığı yıldaki değerler karşılaştırılarak sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ΚΑΜυLAŞTIRMA

καιπιίαςτιτίαcak topraklar.

МАDDE 26. — 19 ипси таddenin kamulaştırmaya tabi olmakısını Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının emrine geçecek araziye ilişkin hükümleri saklı kalmak üzere, aşağıda sayılan gerçek ve tüzel kişilere ait tarım toprakları, varsa üzerindeki tarımsal işletme ile ilgili yapı veya tesislerle birlükte kamulaştırılır :

8) Mülhak ve mazbut vakuflara ait olup, Vakuflar Genel Müdürlügünün zeytinyağı fabrikalarına hammadde temin eden zeytinlikler ile Devlet Üretme Çiftlikleri hariç olmak üzere kurumlara, ticaret şirketlerine, derneklere, kooperatiflere ve bunların birliklerine, <u>442 sayılı Köy</u> Kanununun 87 nci maddesinde sayılan gerçek ve tüzel kişilere ait arazinin tamamı ile kanu tüzel kişilerine, kamu iktisadî teşebbüslerine, resmi kurumlara, kamu tüzel kişilerinin, resmi kurumların ve kamu iktisadî teşebbüslerinin katulakları kurum iktiseti ait araşirtisadî teşebbüslerinin katulakları kurum öva şirketlere ait aranı istisadî teşebbüslerinin katulakları kurum öva şirketlere ait aranın tesmi kurumlara, kamu tüzel kişilerinin, resmi kurumların ve kamu istisadî teşebbüslerinin katulakları kurum öva şirketlere ait aranını istisadî teşebbüslerinin katulakları kurum kurumların ve kamu istisadî teşebbüslerinin katulakları kurum kurumların katulakları kurumları.

 Toprak ve tarım reformu bölgelerinde, reformun ilân edildiği
 tarihte 6 ncı maddede belirtilen esaslara göre verimli olarak işletilmedoğrudan doğruya işletilmeyerek kiraya veya ortakçılığa verilen toprakdoğrudan doğruya.

(c) Ailelerle aile sayılan kişilerin doğrudan doğruya ve verimli olarısk işledikleri veya işlettikleri veya 128 nci madenin (a), (b), (c), (d), (e) ve (h) bentlerinde sayılan istisnal haller sebebiyle kiraya veya ortağa verdikleri Türkiye'deki toprakları toplamının 28 inci maddede beteşaş verdikleri Türkiye'deki toprakları toplamının 28 inci maddede beterinde esasılara göre ve bu kanına ekil i ve 2 numaralı tablolarda göre bulunan miktarları geçen hısmı ile

bentlerde belirtilen miktarları geçen kısım. d) Devletçe borçlandırılmak suretiyle başka yerlere yerleştirilen kimselerin, eski yerlerinde iskân kanunlarına göre bıraktıkları toprakların tamamı

-iarın tamamı. (e) II, belediye ve köy tüzel kişilerinin mülkiyetindeki kamu hiz-

metlerinde kullanılmayan arazinin tamamı. 1) İl, belediye ve köy tüzel kişilerinin mülkiyetindeki mera, yay-

I) II, Deleting ve koy tuzet hydrothin munityaçıkan fazla
 Olan histinakarı

Kamu tüzel kişilerine, kamu iktisadi teşebbüslerine, resmî kurumlara, mazbut ve mülhak vaktılara ve tarımla iştigal eden kooperatiflere ve bunların birliklerine ait toprakların tamamı veya bir kısmı, kullanılmakta oldukları amaç gözönüne alınarak, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının önerisi ve Bakanlar Kurulu kararı ile kamulaştırma dışında bırakılabilir.

Kamulaştırılan arazinin bir kısmının üzerinde kahvehane, han, dükkân, değirmen, imalâthane ve fabrika gibi tarımsal işletme ile ilgili olmayan yapı veya tesisler mevcut ise bunların üzerinde bulunduğu arazi parçası kamulaştırma dışında bırakılır. Bu maddenin (d) bendi bu tıkra hükmüne tabi değildir.

Köy yerlerinin kamulaştırılması

MADDE 27. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce sahipli arazi üzerinde Köy Kanunu hükümlerine göre köy ve köye bağlı yerleşim yerleri olarak topluluk yücuda gehiren ailelerin ellerinde bulun-

durdukları ev, ahır, samanlık ve avlu gibi tarımsal işletme ile ilgili yapı veya tesisler, bu kanunun 28 inci maddesinde gösterilen sımırlara bakılmaksızın, yapı veya tesisler arsa sahibi taratından kurulmuşsa astaa ile birlikte, ellerinde bulunduranlar taratından kurulmuşsa sadece kapladıkları arsa, bu kanun hükümlerine göre kamulaştırılıp ellerinde bulundukları arsa, bu kanun hükümlerine göre kamulaştırılıp ellerinde bulunduranlar adına borglandırılarak tescil edilir.

Birakilacak toprak miktari:

MADDE 28. — Aile başkanlarına ve aile sayılan kişilere arazileri sulu ise tablo 1 de belirtilen miktarda, arazileri kuru ise tablo 2 de belirtilen miktarda arazi bırakılır. Bu Kanunu 7 nci maddesinde belirtilen şartları haiz olduğu Top-

Za tsaimini, nu maduesunce penirtien şarkarı haiz olduğu Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca kabul edilen örnek işletme sa hipletine, arazilerinin sulu veya kuru olmasına göre, toprak endeksine Dakılmakızını i ve 2 numaralı tablolarda gösterilen miktarların bir katı daha fazla arazi buşkılır. (

daha fazia arazi burakulur. (Hiayvanculuk ve manduraculuk hariç olmak üzere, aynı zamanda çiftçilikten başka bir meslekle de iştigal eden ailelere ve aile sayılan kişilere sulu arazide tablo 1 de belirtilen miktarda, kuru arazide tablo 2 de belirtilen miktarda arazi bırakılır ve bu aileler ve aile sayılan kişiler, bu maddenin İkinci fikrası hükmünden yararlanazılar,

Bırakılacak arazinin bir kısmı sulu, bir kısmı kuru ise o yerin tablo 2 de belirtilen kuru arazi miktarının, tablo 1 de belirtilen sulu arazi miktarına oranı esas alınarak, sulu arazi miktarı kuru arazi miktarına dötarına oranı esas alınarak, sulu arazi miktarı kuru arazi miktarına dö-

Tablo 1 ve 2 de belirtilen rakamlar ait oldukları işçilerin sımıları içindeki her yere uygulanır.

Tablo 1 ve 2 de bulunnayan ilçelerin hangi kategoriye gireceği yönetmelikte belirtilecek esaslara göre Toprak ve Tarım Reformu Müste-

şarlığınca tespit edilir. Kamulaştırılacak arazi miktarı 54 üncü maddede belirtilen esaslara göre bir çiftçi ailesinin topraklandırılmasına vetmeverek miktarda ice ve

göre bir çiftçi allesinin topraktandırılmasına yetmeyecek miktarda ise ve birişiğinde kamulaştırılasak veya dağıtılabilecek başkaca arazi yoksa, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca kamulaştırılmaşnark sahibine entaktılabilir.

Tablo l ve 2 de belirtilen arazi miktarları toprak endeksi elli olan araziler içindir.

Toprak endeksi eliiden farklı arazilerde bırakılacak toprak miktarı tablo 5 teki katsayıları ile elli endeksine göre bırakılacak miktarların çarpılmasiyle bulunur.

Toprak endeksi, arazilerin profil karakteri, toprak bünyesi, meyli,

tuzluluk, alkailiik, asitilik, erozyon, mikroröliyet gibi faktörler nazarı itibara almarak TOPRAKSU Genel Müdürlüğü tarafından tespit olunur.

- Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikte belirtilir.

: isomnolgossh ninivolsim slongot tio snidido2

ların toplamı, aileye ait toprak miktarına eklenir.

MADDE 29. — Ailelerle aile sayılan kişilere ait arazi miktarının tespitinde tapulu ve tapusuz toprakların tamamı hesaba dahil edilir. Toprak ve Tarım Reformu Örgütünce tarıma elverişli olmadığı tespit edilen arazi hesaba dahil olunmaz.

Bir aileye ait toprak miktarı, aile üyelerinin nerede oluras olsun tasarruflarında bulunan topraklar toplanarak tespit edilir.,

İştirak halinde mülkiyette ortakların, müşterek mülkiyette her paydaşın payına düşen toprak miktarı ayrı hesap edilir ve ortak veya paydaşın toprak miktarına eklenir. Aile üyelerinin paylarına düşen toprak-

Nüşterek mülkiyette payın kamulaştırılması ve toprağın bölüştü- , rülmesi :

MADDE 30. — Birden çok kimsenin müştereken malik bulunduk ları toprağın tamamının kamulaştırılması gerekmeyen hallerde, ilgili paydaşın payının tamamı veya bir kısmı kamulaştırılır.

Hazinenin yukardaki fukra uyarınca kamulaşturduğu yoya başka nedenlerle paya sahip bulmduğu toprakta, Hazine payna düşen yer, ilgili paydaşlar taratından Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığının bu konudaki yazılı isteminden itibaren iki ay içinde aynen öölüştürülerek ayrılır. Paydaşların bulunananaşı veya uyuşamanası halinde aynen bödiş bölüşme haritasının ketormu Bölge Başkanlığı yapaı. Her paydaş bölüşme haritasının kendisine bildirildiği günden başlamak üzere otuz gün içinde, görevli mahkemeye başvurarak bölüştürmeye karşı dava sçabilir. Mahkeme, Toprak ve Tarım Reformu Uyuşmazlık Komisyonunun finda karatı vermekle yürüminden başlayarak üç ay içinde konu hakkararını aramadan dava tarihinden başlayarak üç ay içinde konu hakkararını aramadan dava tarihinden başlayarak üç ay içinde konu hakkararını aramadan dava tarihinden başlayarak üç ay içinde konu hakkararını aramadan dava tarihinden başlayarak üç ay içinde konu hak-

haklı bulursa aynen bölüştürmeyi kendisi yapar.

isəmliradə bisylilim Asrstşüm nitsytilim iləbnildi kiyatı (

MADDE 31. — Toprak ve tarım reformu bölgesinde uygulamaya geçileceğinin duyurulmasından itibaren bir ay içinde mirasçılar, tapuda adlarına intikal işlemini yaptırmak zorundadırlar. Elde olmayan nedenlere dayanan gecikmelerde bu süreyi bir ay uzatmaya Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığı yetkilidir.

Mirasçılardan biri veya birkaçı mirasçıların ve hisse miktarlarının kayinini ve iştirak halindeki mülkiyetin, paylarının belli edilmesi auretiyle, müşterek mülkiyete çevrilmesini görevli mahkemeden isteyebilirler.

Miras bırakanın ölümü tarihine göre veraset belgesi aranılmasına gerek olmayan hallerde, bu işlemler, ilgililerce köy veya mahalle ihtiyar kurulundan alınacak belgeye dayanılarak tapu dairelerince yapılır.

İlgililerin süresi içinde yaptırmadıkları bu işlemler, Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığının, görevli mahkemeden alacağı veraset belgesine ve iştirak halindeki mülkiyetin müşterek mülkiyete çevrilmesi kararına veya ölüm tarihine göre köy veyahut mahalle ihtiyar kurulundan alınacak belgeye dayanan istemi ile tapu daireleri tarafından yapılır. Tapulama bölgesinde, kütükler tapuya devredilinceye kadar tapu dairelerine düşen görev, tapulama müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Arazi ile üstündeki sğaçların mülkiyetinin ayrı kişilere alt bulunması halinde. Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığı, ilgililerden en geç iki ay içinde anlaşma yolu ile ikili mülkiyetin tek yönde birleştirilmesini ister.

İlgililer ikili mülkiyetin tek yönde birleştirilmesini, tanınan süre İçinde gerçekleştiremedikleri takdırde maliklerden biri veya Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığı, ikili mülkiyetin tek yönde birleştirilmesini genel hükümlere göre göreyli mahkemeden talep edebilir. Göreyli mahkeme mülkiyetin tek yönde birleştirilmesini üç ay içinde karara bağlar.

: imizəs Abrqot abamrişalumaX

MADDE 32. — Sahibine bırakılacak topraklar mümkün olduğu kadar toplu bir halde ve işletmeyle ilgili yapı ve tesislerden yararlanmaya en elverişli bir bicimde, toprak sahibi âile üyelerinin hakları da gözetilerek aile başkanı tarafından seçilir.

Seçim hakkı, kamulaştırılacak toprakların düzenli bir bicimde dağıtılmasını ve verimli bir şekilde işletilmasini engelleyecek tarzda kullamılamaz.

Aile başkanı veya toprak sahibi bulunamaz veya seçim hakkını yukardaki fıkralar uyarınca Toprak ve Tarım Retormu Bölge Başkanlığının isteminden itibaren onbeş gün içinde kullanmazsa seçim, bu madde esaslarına göre Toprak ve Tarım Retormu Bölge Başkanlığınca yapılır.

: pmritzplumpä ənirəsü izpmruzzd ninididhz AbrqoT

MADDE 33. — Kamulaştırılan topraktaki yapı veya tesislerden kahvehane, han, dükkân, değirmen, imalâthane ve tabrika gibi tarımsal işletme ile ilgili olmayan taşınmaz mallar hariç, kamulaştırmaya konu olmayan diğer yerler tek başına yararlanılamayacak duruma giriyor yeya kamulaştırma nedeniyle bu taşınmaz mallardan yararlanmak önemli ölçüde azalıyor ise toprak sahibinin kamulaştırma kararının bildiriminden paşlayarak bir ay içinde yazılı başvurması üzerine, bu yerlerin de bu kanın hükümlerine göre kamulaştırılması zorunludur.

Uyuşmazlık bu kanundaki esselara göre görevli mahkemece çözülüt. Toprak sahibinin isteği halinde miktarı ne olursa olsun toprağın tamanını veya bir kısmını Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, gerekli gördüğü hallerde, bu kanun hükümlerine göre kamulaştırmaya yetkilidir.

; ιισισλ ιισισή μασχ

MADDE 34. — Bu kanunun 13 üncü maddesine göre toprak ve tarım reformu bölgesinin belirtilip yayınlanması, bü kanun gereğince yapılacak kamulaştırmalar için <u>«kamu yararı kararı» sayılır. Ayrı</u>ca kamu yararı kararı alınması ve onaylanması gerekmez.

: unoysimoX ribAbT Aulşuba KamulaşılımbX

MADDE 35. — Kamulaştırmada arazi ile üzerindeki her türlü yapı veya tesislerin karşılığı; Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca Toprak ve Tarım Reformu Örgütünden, birisi başkan ve biri ziraat yüksek mühendisi olmak üzere görevlendirilecek iki kişi, ilçe ziraat yüksek mühendisi veya ziraat teknisyeni, mahalli odosının seçeceği bir kişi ile köyde ihtiyar kurulunun, beldede belediye encümeninin arazi sahipleri arasından seçeceği bir temsilciden oluşmak üzere, beş kişilik bir komisarasından seşeceği bir temsilciden oluşmak üzere, beş kişilik bir komisarasından seşeceği bir temsilciden oluşmak üzere, beş kişilik bir komisarasından seşeceği bir temsilciden oluşmak üzere, beş kişilik bir komis-

Köy ihtiyar kurulu veya belediye encümeni temailcisinin seçilmemesi halinde, Karşılık Takdir Komisyonunun bu üyesi, mahallin en büyük idare amiri taratından ilçe ziraat odası örgütünden re'sen seçilir.

Bir toprak ve tarım reformu bölgesinde, iş durumuna göre birden fazla Karşılık Takdir Komisyonu kurulabilir.

Komisyon başkan ve üyelerinden birinin her ne sebeple olursa olsun, görevi başında bulunmaması halinde, yeri on gün içinde, geçici veya daimî olarak aynı nitelikte bir kimse ile doldurulur.

Manulastirma karşılışının saptanası:

MADDE 36. — Kamulaştırma karşılığı, kamulaştırma tarihindeki alım satım bedelidir. Alım satım (rayiç) bedelinin tespitinde; arazinin iklim bölgesi, kullarma şekil, sulama olanakları, ıslah durumu ve toprak endeksi gibi teknik faktörler ve ulaştırma, pazarlama ve tarımsal

gelir gibi ekonomik etkenler gözönünde tutulur. Toprak üzerindeki yaşı veya tesislerin kamulaştırma karşılığı, kamulaştırıldığı yıl içindeki inşaat fiyatlarına göre bulunacak maliyetinden

mulaştırıldığı yıl içindeki inşaat fiyatlarına göre bulunacak maliyetinden yıpranma payı düşülerek hesaplanır. Komulaştırma barsılığı taşınmaz malın bulunduğu verin toprak ve

Kamulaştırma karşılığı, taşınmaz malın bulunduğu yerin toprak ye tarım reformu bölgesi ilân edilmesinden önce sahibinin bildirdiği Emilâk Vergisi değerlen yüksek ise kamulaştırma karşılığı bu değere indirilir.

Devlet eliyle yapılan sulama şebekesi ve benzeri yatırımlar sebebiyle meydana gelen değer artışları, <u>arazinin kamulaştırma karsılığından düşü-</u> <u>jür</u>. Ancak, sulama şebekesi ve benzeri yatırımlar yapıldıktan sonra arazi satılmışsa bu takdırde araziyi sonradan satın almış olan kimsenin ödemiş olduğu bedelden az bir değer kamulaştırma karşılığı olarak tespit miş olduğu bedelden az bir değer kamulaştırma karşılığı olarak tespit

An Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca düzenlenecek yönetme Karşılık Takdir Komisyonlarının karşılık tespitine, görev ve yetkilerine, çalışmalarına, başkan ve üyelere verilecek tazminata ilişkin esaslar Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca düzenlenecek yönetme-

: uvrdy ranitziuma karari

ilkte belli edilit.

G

MADDE 37. — Bu kanuna göre yapılacak kamulaştırmalarda, kamulaştırma kararını Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı verir. Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca kamulaştırılması

Toprak ve Tarım ketormu bölge başkamışmez keminteven muza gerekli görülen toprak ile varsa üzerindeki yapı veya tesislerin sınırlarımı, yüzölçümünü, miteliklerini ve takdır edilen karşılıklarını gösteren harita, cetvel, kroki ve tutanaklar kamulaşturma kararı alınmak üzere Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına gönderilir.

: imiriblid nınırarad amrıtşalumaX

MADDE 38. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca kamulaşturılmasına karar verilen toprak ile varsa üzerindeki yapı veya tesislerin sımırlarını, yüzölçümünü, nifeliklerini ve takdir edilen karşılıklarını gös teren harita, cetvel, kroki ve tutanakların bir örneği Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca taşınmaz malın bulunduğu ilin valiliğine, pir örneği de tapu siciline şerh verilmek üzere tapu dairesine göndörilir. Mamulaştırma kararının bir örneği valilikçe, kamulaştırılan toprak

ile varsa üzerindeki yapı veya tesislerin bulunduğu köy veya belediyede, herkesin kolaylıkla görebileceği şekilde onbeş gün süre ile asılarak yayınlanır ve varsa mahalli gazete ile ilânın yapıldığı duvurulur. Kararın bir örneği Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca ilgililerin bildirimlerindeki adreslerine gönderilir. İlânın yapıldığı bir tutanakla saptanır. İlân, adresi belli olmayan veya bildirinde yazılı adreslerde buluntanır. İlân, adresi belli olmayan veya bildirinde yazılı adreslerde buluntanır. İlân, adresi değiştikliğini bildirineyen İlğililere bildiri yerine geçer.

: papa

MADDE 39. — İlgililer kamulaştırma kararının 38 inci madde uyarınca kendilerine bildirildiği tarihten itibaren otuz gün içinde kamulaştırma işlemlerine ve-ödenecek karşılığa karşı Toprak ve Tarım Reformu Uyuşmazlık Komisyonuna başvurmaksızın görevli mahkemede dava aça bilirler.

: isəmnəbö nığılışıdA

sin ödenecek ilk takaidi ikiyüzellibin litadan aç olamazı, şin ödenecek ilk takaidi ikiyüzellibin litadan az olamazı,

JULC kısım onbeşbin liradan az olduğu takdirde bakiye peşin olarak ödene-Kamulaştırma karşılığı olarak peşin ödenen miktardan geriye kalan

takdırde bu meblâğ bir evvelki takzitle birlikte ödenebilir. Kamulaştırma karşılığının son taksidi ondeşdin liradan az olduğu

Bu kanuna göre küçük çiftçi sayılanların kamulaştırılan toprağının

Bakanlar Kurulu mazbut ve mülhak vakulara ait toprakların kaarşılığının tamamı peşin olarak ödenir.

Taşınmaz malları kamulaştırılan gerçek ve tüzel kişilerden 16 Şubat öreceği taksitlerle ödenmesini kararlaştırabilir. sınai yatırım projelerinin finanse edilmesi amaciyle peşin veya uygun mulaştırma bedelinin Devlet Planlama Teşkilâtınca uygun görülecek

stiflerine öncelikle ve bu kanunun genel hükümlerine göre ödenir. amulaştırma karşılığından T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Koopeedilerine alt borçların kamulaştırma karşılığına tekabül eden kısmı, genel hükümlerine göre ödenir. 16/2/1973 tarihinden sonra alınan tarım caklarının mahsubedilmesinden sonra bakiye, hak sahibine bu kanunun arşılığından T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin alaredi Kooperstiflerine öncelikle ve peşin olarak ödenir. Kamulaştırma mına tekabül eden kamulaştırma karşılığı T. C. Zirast Bankası ve Tarım kamulaştırılan kısma isabet eden vadesi gelmiş ve gelecek olan borçlaıslların tamamına; taşınmaz mallarının bir kısmu kamulaştırılmış ise, ulunanların taşınmaş mallarının tamanşı unsılaşılırılmış ise, taşınmaş dolayisiyle T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine borçları 1973 tarihinden önce bu taşınmaz malları için aldıkları tarım kredileri

ıkiye alacaklar üzerindeki bütün hak ve selâhiyetleri saklıdır. natifiction alacakiarından az olması halinde banka ve kooperatifictin Kamulaştırma karşılığının T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Koo-

şiliklarının tamamı peşin olarak ödenir. re kamulaştırılabilir. Ancak bu yapı ve tesislerin kamulaştırma karorisk ve Tarum Reformu Müsteşarlığı tarafından bu kanun hükümlerine unun amaçları ve uygulanması bakımından gerekli görüldüğü bakdırde men, imalåthane ve fabrika gibi yapı ve tesisler, toprak ve tarım refor-Tarımsal işletmeyle ilgili olmayan kahvehane. han, dükkân, değir-

kanundaki özel durumlara ilişkin hükümler saklıdır. Türkiye Cumhuriyeti adına yapılmış milletlerarası andlaşmalarla,

şılığın tespiti ve ödenmesi mütekabiliyet esaslarına göre yapılır. Yadancı uyruklulara ait taşınmaz malların kamulaştırılmasında kar-

lelinden yıllara göre gerekli yıpranma payları düşülerek bulunacak de laştırma tarihinde, bu slet ve makinelerin yenilerinin tespit olunacak rak ödenmek suretiyle, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca kabarımsal alet ve makineler, sahibinin istemi üzerine, bedelleri peşin ola menin gerektirdiği standardın dışında kalan faydalanılabilir nitelikteki Arazisinin tamamının veya bir kısmının kamulaştırılması sonucu iş-

kullanma usul ve esasları yönetmelikte belirtilir. saptanması, yıpranma paylarının hesaplanması, devralma, devretme ve standartlarının tespiti, faydalılabilir nitelikte olup olmadıklarıüzerinden satınabilir. Tarımsal alet ve makinelerin işletme büyüklük ve tiplerine göre nite-

: 2101 20 112112125 5109

dusts ödenen miktara kadar faiz ödenir. ada yazılı borç senetleri verilir ve borç senetlerine Devletçe vadeli mevar için hak sahiplerine Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca MADDE 41. — 40 ve 42 nci maddelere göre takside bağlanacak mik-

: əməbö əli ibənəz əzziH

unler uygulanır. fazıs temettü hakkında vergi, harç ve resim yönünden ilgili kanunî mustur. Yüzde sekizin üzerinde temettü dağıtıldığı takdirde yizde sekizrantisi tanınır ve yüzde sekiz temettü her türlü vergi, harç ve resimden stlerine, Devletce ondokuz yıl süreyle yılda yüzde sekiz temettü gabüsleri veya iştiraklerinin ada yazılı hisse senetleri verilir. Bu hisse ğının tamamı için, Bakanlar Kurulunca tespit edilecek kamu sınai te-MADDE 42. — Hak sahibine istediği takdırde kamulaştırma karşılı-

eşit takside bağlanır ve taksit otuzbin liradan az olamaz. an kısmı, bir yıl sonra başlamak ve oniki yılda ödenmek üzere oniki ədi ile ödenmesini istediği takdırde, kamulaştırma karşılığının geri r 3 teşebbüslerden Bakanlar Kurulunca tespit edilecek olanların hisse eformu bölgelerinde veya kalkınmada öncelikli yörelerde kurulacak: mırst ev aşanıbi kamulaştırma karşılığının yüzde kırkının toprak ve tarım

: rolmithin iligli oli troltonos ossin ou prol

.linsinsz teşarlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte düve hisse senetleri ile ilgili diğer hususlar, Toprak ve Tarım Reformu Müsları ile faizlerinin ve hisse senetleri temettüünün ödenme zamanı ve borç MADDE 43. — Borç ve hisse senetlerinin çıkarılması. borçların asıl-

: lisses elkoyma ve tescil :

Reformu Bölge Başkanlığının istemi ile Hazine adına tescil edilir. mırar yatırılarak taşınmaz mallara elkonur ve bunlar Toprak ve Tarım hipleri adına, T. C. Ziraat Bankasına, bulunmayan yerlerde mal sandıkbu kanuna göre peşin odenmesi gereken kamulaştırma karşılığı, hak sa MADDE 44. — Kamulaştırma işlemi tamamlanan taşınmaz malların.

: iloidi uunninisolumoX

Ceri verilit. gerçekleştirmek için bir kamu hizmetine tahsis edilmemişse aahibine toprak henüz dağıtılmamış veya bu kanunda saptanan diğer amaçları MADDE 45. — Kamulaştırma kararının iptalinin kesinleştiği tarihte

dugu takdirde, eşdeğerde başka bir toprak verilebilir. kamulaştırma karşılığı peşin ödenir. Toprak sahibine, istediği ve bulun-Toprak dağıtılmış veya başkaca bir kamu hizmetine tahais edilmişse

: puritziumbi abarzab izəglöd umrotər mırat əv MorqoT

sunun il örgütü yapar ve yürütür. ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca yetkili kılınacak ilgili kamu kurulukanlığına verilen görevleri taşınmaz malların bulunduğu yerdeki Toprak kamulaştırmalarda bu kanunla Toprak ve Tarım Reformu Bölge Baş-MADDE 46. — Toprak ve tarım reformu bölgesi dışında yapılacak

: isoyildat ninizara arazinin tahliyesi

len tarihte malik veya zilyedler tarafından tahliye olunur. onunde bulundurulmak suretiyle tespit olunarak kendilerine tebliğ edi-Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca hasat mevsimi sonu gözmadde uyarınca tapu siciline şerh verilmesini takibeden otuz gün içinde MADDE 47. — Kamulaştırılan arazlı. kamulaştırma kararının. 38 inci

deki icra dairesi tarafından 6830 sayılı Kanun gereğince tahliye edilir. ye Tarım Reformu Bölge Başkanlığının istemi üzerine arazi, o mahal-Malik veys zilyedi tarafından tahliye olunmadığı takdirde. Toprak

:เรงแนงการสุขาน แก่งการ เกิดเรา

turmalarda bu kanuna aykırı olmayan genel hükümler uygulanır. MADDE 48. — Toprak ve tarım reformu amacı ile yapılan kamulaş-

BESINCI BÖLÜM

IMITIOAA NAAPOT

Toprak dağıtılacaklar:

kişilerden vesayet altında olmayan erkeklere toprak verilebilir. üstün tuttukları saptanan reşit fürulardan erkek olanlar ile aile sayılan Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca aile dışında kalmayı MADDE 49. — Dağıtımda toprak aile başkanlarına verilir.

Tüzel kişiler toprak dağıtımından yararlanamaz.

: Dunal dagan yararian yarariana

şartları taşımak gerekir: MADDE 50. — Toprak dağıtımından yararlanabilmek için aşağıdaki

a) Türk vatandaşı olmak,

Medeni hakları kullanma yeteneğine sahip bulunmak,

rak ve tarım reformu bölgesinin ilânına ait duyurunun yapıldığı tarihte c) 52 nci maddenin son fikrası hükmü saklı kalmak kaydıyle top-

gummdan vararlanmak için istemde bulunmak, en az üç yıldan beri sürekli olarak o bölgede ikamet etmek ve toprak da

 Bu kanun hiikümlerine aykırı eylem ve işlemleri dolayısıyle topğini Toprak ve Tarım Reformu örğütüne karşı yüklenmiş olmak, (mu Kooperatiflerine üye olacağını, verilecek toprağı kendisinin işleyece d) Bu kanun hükümlerine göre kurulacak Toprak ve Tarım Refor-

f) Bu kanuna veya diğer kanunlara göre toprak dağıtımından ya-.iağı kamulaştırılmamış olmak,

rınca geri alınmamış bulunmak, rarlanıp da verilen toprağı elinden çıkarmamış veya kanun hükmü uya-

g) Kendisinin veya silesi üyelerinden birinin sahip bulunduğu tarum arazisinin tümünü veya bir kısınını yönetmelikte belirtilecek zorunlu inaller dışında 26 Temmuz 1972 tarihinden sonra herhangı bir şekilde elinden çıkarmamış olmak,

b) Bedeni ve fikri kabiliyeti çiftçilik yapmaya elverişli olmak,

: imsizi AdrqoT

MADDE 51. — Bu kanuna göre toprak ve tarım reformu bölgelerinde toprak dağıtımından yararlanmak isteyenler, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca çıkarılacak yönetmelikte gösterilecek esaslara göre, duyuru tarihinden itibaren bir ay içinde istemde bulunurlar. Bu süre içinde istemde bulunmamış olanlar bu kanunun toprak dağıtımı ile ilejli hükümlerinden faydalanamazlar.

: Drie Asselitszög ebnimitiğeb AbrqoT

MADDE 52. — Toprak dağıtımında aşağıdaki sıra gözetilir : a) Kendisinin veya ailesi üyelerinin toprak ve tarım reformu bölgesi içinde ve dışında yeter toprağı olmayan çifiçiler ile toprak ve tarım reformu bölgesi içinde ve dışında hiç toprağı bulunmayan veya yeter toprağı olmayan ve reform bölgesinde en az üç yıldan beri başkasının top-

rağında kiracılık veya ortakçılık yapan çiftçiler, jⁱ b) Kendisi ile ailesi tiyelerinin hiç toprağı bulunmayan ve toprak ve tarım reformu bölgesinde başkalarının toprağında en az üç yıldan beri geçimini tarım işçisi olarak sağlayan aile başkanları,

 c) Toprak ve tarim reformu bölgesinde oturan ailesinden avri yaşamayı tercih ettikleri tespit olunan ve çiftçilikle geçinen reşit fürular.

Ziraat ve Veteriner Fakülteleriyle ilgili meslek okullarını bitirenlerden kendisine verilecek arazinin bulunduğu yerde oturmayı ve çitiçilik yapmayı taahhüt edenler ile Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca gerekli görüldüğü takdirde toprak ve tarım reformu bölgelerine naklen yerleştirileceklerden mesleği çitiçilik olan aile başkanlarına rune naklen yerleştirileceklerden mesleği çitiçilik olan aile başkanlarına rane naklen yerleştirileceklerden mesleği çitiçilik olan aile başkanlarına rane naklen yerleştirileceklerden mesleği çitişin olan alı bölgeleranaşı yaya bağlı kalınmakırını toprak dağıtılabilir.

Ailsond abmizarardan aynı grup içinde olanlar arazında Öncek

sırdsı : MADDE 53. — Yukarıdaki maddenin her bendi kapsamına girenler arasında seçme aşağıdaki sıraya göre yapılır :

In the second s

ve yazma bilenler, $\int 2^{4} - 60$ 2. Tarıma ilişkin dallarda en az altı ay eğitim görmüş olanlar,

3. Cocuk sahibi olup da;

a) Evi ve yeter üretim araçları bulunanlar,

b) Evi olup yeter üretim araçları bulunmayanlar,

Cetter thethm araçları bulunup da evi olmayanlar.
 Cychnoti bentteki sıralamaya göre çocuk sahibi olmayanlar.

ongörülen geltrin yüzde ellisini geçemez.

MADDE 54. — Toprak dağıtımından yararlanacak alle başkanlarına və aile sayılan kişilere bu maddede belirtilen esaslar dahilinde yeter ge-

Ve Brazi Özenmikleri ne börge tym örgör gör örgör gör önünde bulundurularak, bir alleye 1971 yılı toptan eşya fiyatları endeksine göre, yılda önbeşbin liralık tarımsal gelir sağlayacak şekilde, Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca tespit edilir.)

Tarımsal gelir, brüt gelirden işçilik ve arazi börç taksitleri hariç üretim için gerekli diğer masrafların çıkarılmasından sonra kalan mik-

bardur. Alle nüfusu beşden fazla olursa her fazla nüfus için alle gelirine Vützde on oranında tarımsal gelir payı eklenir. Ancak, fazla nüfus için eklenecek tarımsal gelir payları toplamı, ikinci fukrada bir aile için eklenecek tarımsal gelir payları toplamı, ikinci fukrada bir aile için

Topraklandırılacak hiç toprağı olmayan veya yeter toprağı bulummayan çiftçi ailelerinin arazisi sulu ise Tablo 3 ve kuru ise Tablo 4 de gösterilen miktarı geçemez. Tablo 3 ve 4 de gösterilen arazi miktarları toprak endeksi elli olan araziler içindir. Toprak endeksi elliden farklı olan arazilerde verilecek toprak miktarı, Tablo 5 deki katsayılar ile o ilçede elli endeksine göre verilecek aızzi miktarlarının çarpılması su-

retiyle bulunscak miktarları geçemez. Tablo 3 ve 4 de gösterilen miktarlar, ait oldukları ilçelerin hudut. ları içindeki her araziye uygulanır.

Bir çiftçi silesine sızai bir miktarı sulu, geriye kalanı kuru olarak verilecekse o yerin Tablo 4 de belirtilen kuru arazi normunun Tablo 3 de belirtilen sulu arazi normuna oranı esas alınarak sulu arazi mik-

tarı kuru arazi miktarına dönüştürülerek işlem yapılır.

İşletmelerin, yoğun kredi uygulanması suretiyle yeter geliril hale getirilmeleri esasları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer huşuslar yönetmelikte belirtilir.

: rolsusud Aboalurubaulud əbnünösög nəsiririrçab slorqoT

MADDE 55. — Toprak, imkân ölçüsünde toplu olarak verilir.

Toprak dağıtımının, bölgenin doğal ve ekonomik şartlarına göre çeşitli üretim bölümlerini içine alan işletmeler halinde veya bağcılık, meyvecilik, sebzecilik, tarla ziraati ve hayvancılık gibi bir üretim bölümünde toplanan işletmeler kurulabilecek şekilde yapılması esastır.

Bu esselara göre yeter toprağı bulunmayan çiftçilere toplu olarak toprak verilebildiği takdırde ciftçinin maliki bulunduğu eski toprak parçaları Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçer. Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçen bu arazilerin bu kanuun kamulaştırma ile ilgili hükümlerine göre saptanacak karşılıkları, toplu olarak verilecek toprak için borçlandırılacak miktardan düşülür.

:isəmliyəv Abrqot əbrəy vəşəA

MADDE 56. — Dağıtılacak yeter toprak bulunmayan veya kalmayan toprak ve tarım reformu bölgelerinde oturan çiftçi aileleri istemde bulunduklarında, başka bölgelerde bu kanun hükümlerine göre topraklandırılacak tarımsal iskâna tabi tutulurlar.

Başka bir toprak ve tarım retormu bölgesinde kendisine toprak verilenlerin eski yerlerindeki arazileri Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığı emrine geçer ve başkaca hükme hacet kalmaksızın Toprak ve Tarım Retormu Bölge Başkanlığının istemi üzerine Hazine adına tescil Olunur.

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine geçen arazilerin, bu kanınım kamulaştırma ile ilgili hükümlerine göre saptanacak karşılıkları, verilecek toprak için borçlandırılacak miktardan düşülür.

: ıspшınлпу боу уәилО

MADDE 57. — Toprak ve Tarım Retormu Müşteşarlığınca, emrine gecen arazi üzerinde örnek köyler kurulabilir, mevcut köylere eklemeler yapılabilir ve bu kanın gereğince topraklandırılacaklardan istemde bulunanlar buralara yerleştirilebilir.

Örnek köyler kurulurak yapılan toplu tarımsal yerleşimlerde fi-

ziksel planiama esas alınır. Kurulan örnek köylere veya mevcut köylere eklenen aile işletme-

lerine yerleştirilecekler 2510 sayılı İskân Kanununu değişik 37 nci ye 38 inci maddesinin (g) bendindeki muallıktan yararlanırlar.

Borçlandırma :

MADDE 58. — Bu kanun hükümlerine göre dağıtından yararlana. rak toprağın mülkiyetini iktisap edenler, adlarına tapu siciline yapılacak tescille birlikte, toprak ile üzerindeki yapı ve tesislerin karşılığını Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığına bu madde hükümlerine göre borçlanılar.

Topraklandırmada borçlandırma karşılıkları, bu kanunun 36 ncı maddesi hükümlerine göre Toprak ve Tarım Keformu Müşteşarlığınca tespit edilir.

Bu Kanun hükümlerine göre tarımsal yerleşime tabi tutulanları ayrıca kendileri için yaptırılan veya satınalınan konutlar ile kendileri için kurulmuş olan işletmenin gerektirdiği diğer yapı ve tesislerin karşılığını Toprak ve Tarım Reformu Müşteşarlığınca tespit edilecek miktarlar ve esaslara göre Toprak ve Tarım Reformu Müşteşarlığına borçlanırlar. Borçlar, borçlandırmadan sonra gelen yılın Ocak ayını takibeden Borçları, borçlandırmadan sonra gelen yılın Ocak ayını takibeden

ve Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca hasat dönemleri dikkate alınarak tespit edilecek olan aylardan başlamak üzere yirmibeş yılda ve yirmibeş taksitte faizsiz olarak ödenir.

Borçlandırma karşılıklarının tespiti, ödeme zamanı ve şekilleri İle ilgili hususlar Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca belirtülir. Alacaklar, bu kanunun 206 ncı maddesinde saptanan usule göre alınır.

MADDE 59. — 56 ve 57. nci maddelerle öngörülen tarımsal yerleşim düzenlemesine rağmen bu kanun hükümlerine göre topraklandırılamayan olitçi aile başkanlarına, geçimlerini sağlamak maksadı ile bulundukları yerlerde yan gelir temini amacıyle girişecekleri teşebbüslerinde, bu kanun hükümlerine göre kredi verilmesinde veya toprak ve tarım retormu bölgesinde çitçilik dışında yeniden yaratılacak istindam olanaklarından yararlanmada öncelik tanınır.

- 8 -

tına düşmemek şartiyle yukarıdaki fıkrada gösterilen toprakların taksim veya ifrazı caizdir

Daftilan topragin geri alınına ve dirakılan toprağın kanılaşınıla

ması: MADDE 64. — Kendilerine toprak verilen veya bırakılanlar, topraklarını bu kanunun öngördüğü biçimde işletmekle yükümlüdürler.

Bu şekilde işletilmeyen veya terk edilen toprak, dağıtım yoluyle verilmişse, üzerindeki yapı veya tesisler ve varsa sağlanan aynı krediler ve verilen araç ve gereçler geri alınır; sahibine bırakılmışsa, bu ka-

sısomnıla irəq ninizəra nəbişijiş yabh.

nun hükümlerine göre kamulaştırılır.

MADDE 65. — Bu kanun hükümlerine uygun hareket etmemeleri ve 60 ncı maddede öngörülen yönetmelikte tespit edilen yükümlülüklerini yerine getirmemeleri sebebiyle deneme süresi içinde işlediği arazinin kendisinden geri alınmasına Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca karar verilen aday çitiçiler, karar tarihini takibeden otuz gün içinde işlemiş oldukları araziyi Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca hasat mevsimi sonu gözönünde bulundurulmak sureliyle teskanlığınca hasat mevsimi sonu gözönünde bulundurulmak sureliyle testişi olunarak kendilerine tebliğ edilen tarihite tahliye ederler.

Aday çifiçi tarafından tahliye olunmadığı takdirde, Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığının istemi üzerine arazi, o mahaldeki icra dairesi tarafından 6830 sayılı Kanun gereğince tahliye edilir.

:imslşi omlo irsĐ

MADDE 66. — Dağıtılan toprak ile varsa üzerindeki yapı veya tesislerin, sağlanan ayni kredilerin ve verilen araç ve gereçlerin geri alınmasına Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığının veya Bölge Başkanlığı o bölgeden kaldırıldığı takdırde Tarım Bakanlığının bölgedeki mahalli örgütünün önerisi üzerine Toprak ve Tarım Reformu Müsteşaılığınca karar verilir.

Toprak sahibi bu karara karşı, kendisine bilidirimesinden itibaren bir ay içerisinde, görevli mahkemeye itiraz ve dava edebilir. Mahkemece bir ay içinde karar verilir. Mahkemenin kararı kesindir.

Geri alma kararı üzerine, Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığı toprak sahibine başvurarak toprak ile varsa üzerindeki yapı veya tesislerin, sağlanan ayni kredilerin, verilen araç ve gereçlerin kendisine teslimini ister. Toprak, tapuda dağıtılan adına tescil edilmişce tapu kaydı, Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığının talebi üzerine mahalli tapu dairesince Hazine adına düzeltilir.

Toprak verilenin ödediği karşılık ve taksitler faizsiz olarak, dağıtım giderleri ve elde edilen faydalar mahsubedildikten sonra kendisine geri verilir.

:izəmlirəv irəş nığırıqot nultiğuU

MADDE 67. — Bu kanuna göre kendisine toprak verilen kinase herhangi bir özür nedeniyle toprağı işletemezse toprağının, varsa yapı veya tesislerin ve sağlanan ayni kredilerle verilen araç ve gereçlerin geri alınmasını Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığından isteyebilir. Geri vermede 66 ncı maddenin dördüncü fıkrasına göre işlem ya-

pılır.

Dağıtıma tadi miktara kadar olan toyraklarda mirasçıların tasarrulu:

MADDE 68. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde bu kanunun 54 üncü maddesinde gösterilen miktarlara kadar toprağı bulunan çiftçilerin ölümü halinde, tarımla ilgili olmayan taşınır ve taşınınaz malları pariç, sahibi bulundukları toprak ile varsa üzerindeki tarımsal yapı ves ya tesisler, işletme araç ve gereçleri bir bütün sayılır ve mirasçılar arasında hiçbir şekilde takısım edilemez. sında hiçbir şekilde takısın edilemez.

Miras bırakanın ölümünden itibaren en geç iki ay içinde mirasçılar, miras bırakanın bırakmış olduğu, yukarda birinci fıkrada belirtilen tarımla ilgili taşınır ve taşınmaz malları Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına bildirmekle yükümlüdürler.

Mirasçular, mirasın açılmasından itibaren en geç altı ay içinde kendilerine intikal eden, yukarda birinci fukrada belirtilen tarımla ilgili taşınır ve taşınmaz malları, bu kanuna göre toprak dağıtımından yararlanabilecek mirasçılardan birisine devir ve temlik ederek miras ortakğer mallar bu kanunun 66 ncı maddesinin 1, 2 ve 3 incü fukraları hükümlerine göre geri alınır. Mirasçının şahsına alt topraklar ise bu kanun hükümlerine göre kanulaştırılır. Bu topraklar ise bu kanun hükümlerine göre kanulaştırılır. Bu topraklar ise bu kanun hükümlerine göre kanulaştırılır.

> Birinci fıkra gereğince toprak ve tarım refarmu bölgelerinde geçim olanaklarına kavuşturulamayan topraksız çiftiçi aile başkanlarından veya aile fertlerinden isteyenler, her türlü masrafları Toprak ve Tarım Reformu Fonundan karşılanmak suretiyle 2510 sayılı İskân Kanununa 1306 sayılı kanunla eklenen ek 3 üncü madde hükümlerine göre eğitilerek tarım dışı sektörlere aktarılmak suretiyle iskân edilebilirler. (

> İkinci fıkra kapsamına giren çiftçi aile fertlerinden gerekli şartla. Iri haiz olan birine, dış ülkelere işçi göndermede öncelik tanınabilir.

MÜJÖH IONITJA

DAĞITILAN VE SAHIBİNE BIRAKILAN TOPRAKLARA İLİŞKİN DAĞITILAN VE SAHIBİNE BIRAKILAN TOPRAKLARA İLİŞKİN

: neuninazah niteyihlim ehriveli derada nalitikad

MADDE 60. — Dağıtıları toprak ile varsa yapı veya tesislerin mülkiyeti, bunların hak sahiplerine teslimi tarihinden itibaren hesaplanacak üç yıllık deneme süresi <u>sonunda</u>, Toprak ve Tarım Reformu Bölge Baş-<u>kanlığının</u> istemi üzerine toprak verilen adına tapuya tescil ile kazanılır.

Tescil için toprak verilenlerin deneme süresi içinde topraklarını bu kanun hükümlerine göre işletmiş olmaları ve üyesi bulundukları Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerine karşı yükümlülüklerini gereği gibi yerine getirmiş bulunmaları zorunludur. Bu zorunluluğu yerine getirmeyenler bu kanunla verilmesi öngörülen haklardan yararlananazlar.

Üc yıllık deneme süresi içinde arazi aday çiftçi tarafından mukavele ile işletilir.

Aday çiftçiden toprağı kullanma karşılığı alınmaz. Tip mukavele ve kredi verme esaslarıyle aday çiftçinin deneme süresi içindeki yüküm-

jülükleri, ehliyet ve liyakatlerinin tespiti yönetmelikte belirtilir.

Dağıtılan toprak ile verilen aynî kredî ve araçlar üzerinde kayıtlamalar :

MADDE 61. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının izni olmaksızın dağıtıma konu olan topraklar ile tarımsal yerleşimde sağlanan şayrimenkullerin devir edilemeyeceği veya aynı hakla kayıtlanamayacağı, toprakların hak sahipleri adına tescili sırasında tapu siciline şerhedilir.

Toprak ve Tarım Reformu Örgütü ve Kooperatifleriyle öteki kamu tüzel kişileri taratından sağlanan ayni krediler ve verilen araçlar başkasına devir ve temlik edilemez ve bunların devir ve temliki vaad olunamaz. Kamu yararı dışında, bunlar üzerinde üçüncü şahıslar lehine ayni haklar kurulamaz. Bu mallar gerçek ve tüzel kişilerin alacakları için haciz olunamaz.

Yeter toprağı bulunmayanlardan toprak verilenlerin dağıtından önce, kendilerinin ve ailesi üyelerinin tasarrufları altındaki toprak İle varsa yapı ve tesisler, bunlara sağlanan ayni krediler ve verilen araç ve gereçler hakkında da birinci ve ikinci fıkralar hükmü uygulanır. Bu mallar üzerinde üçüncü kişilerin, bölgenin toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtilmesinden önce kazandıkları aynî haklar ve konulan hacizler saklıdır.

Dağıtılan toprak ile varsa yapı ve tesislerden, Toprak ve Tarım retormu örgütü ve Kooperatifleriyle diğer kamu tüzel kişileri taratından sağlanan kredilerden doğan borçların tamamen ödenmiş veya öden meleri yeter teminata bağlanmış olduğu hallerde, Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığının izni ve işletme bütünlüğünün bozulmannası kaydıyle bu maddede kayıtlanan temiliki tasarıruflar yapılabilit.

Bırakılan toprak üzerindeki kayıtlamalar:

MADDE 62. — Bu kanunun 28 inci maddesinde belirtilen miktara kadar toprağı olan veya kendilerine bu miktar toprak burakılanlar, topraklarını, sahiboldukları ve bu suretle sahibolacakları toplam toprak miktarı 28 inci maddede belirtilen miktarları aşmayan kişilere devir ve temlik edebilirler.

Bunun dışındaki devir və temlikler Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının iznine bağlıdır.

: iddsay zdrli 90 mishdT

MADDE 63. — <u>Dağıtılan veya sahibine</u> <u>biraktılan topraklar hük</u>r men veya rıza<u>en taksim edilemez veya itraz işlemlerine</u> konu olamaz. Ancak bu kanınun 54 üncü maddesinde gösterilen miktarların al-

rılarak verilir. reapit edilene bir bütün halinde bu kanun hükümlerine göre borçlandı Toprak ve Tarım Reformu örgütünce toprağı en iyi şekilde işleteceği da 52 ve 53 threth maddelere göre yapılacak sıralamada önde gelenlerden

> TING STATES

NG JSLID RECOULD

ALLE COLLED SUCCE anitest tettides

esaslara göre aile başkanına yapılır. Eş veya füruun ölümü halinde tahsis ve temlik üçüncü fıkradaki

döneminin başlangıç tarihi olarak, ilk mukaveledeki tarih kabul edilir. halinde yeni aile başkanı ile yeniden mukavele yapılır. Ancak adaylık sis edilir. Toprak ile diğer malların yeni aile başkanına tahsis edilmesi Müsteşarlığınca geri alınır veya varsa aynı ailenin yeni başkanına tah lar, ayrıca bir işleme lüzum olmaksızın, Toprak ve Tarım Reformu Aday çiftçinin ölümü halinde verilmiş olan toprak ile diğer mal-

nunun kamulaştırmaya ilişkin hükümleri uygulanır. ğın karşılığının tamamen ödenmiş bulunması halinde, geri almada bu kaödenmemiş ise 66 ncı maddenin 4 üncü fıkrası uygulanır. Verilen toprarakların geri alınmasında, verilen toprağın karşılığı henüz tamamen Bu maddenin 3 üncü fıkrası uyarınca dağıtım yoluyla verilen tép-

Bırakılan miktara kadar olan topraklarda mirasçıların tasarılın:

. Teformu Müsteşarlığına bildirmekle yükümlüdürler. aisler ile araç ve gereçleri en geç onbeş gün içinde Toprak ve Tarım bırakanın bırakmış olduğu toprak ve üzerindeki tarımsal yapı ve rasçılar tarımla ilgili olmayan taşınır ve taşınmaz mallar hariç miras dilerine bu miktarlarda toprak bırakılan çiftçilerin ölümü halinde, mi-28 inci maddesinde gösterilen miktarlara kadar toprağı olan veya ken MADDE 69. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde bu kanunun

lirler. olan mirasçılara devir veya temlik ederek miras ortaklığına son verebisim edebilit veya bu kanuna göre toprak dağıtımından yararlanabilecek deki tarımsal vapı ve tesisler ile diğer araç ve gerecleri aralarında takmaddesinde gösterilen miktarlardan az olmamak üzere, varsa üzerlerin-Mirasçılar kendilerine intikal eden toprakları bu kanunun 54 üncü

rak ve Tarım Reformu örgütünce toprağı en iyi şekilde işleyeceği tesve 53 üncü maddelere göre yapılacak sıralamada önde gelenlerden Topfikradaki esaslar dahilinde mirasçılar arasında taksim edilir veya 52 laşınır ve taşınmaz mallar Toprak ve Tarım Reformu örgütünce ikinci sinda devir ve temlik işleminin yapılmaması halinde ve tarımla ilgili Mirasın açılmasından başlayarak altı ay içerisinde mirasçılar ara-

madığı takdırde, bunlar bu kanun hükümlerine göre kamulaştırılır. Toprak ile varsa üzerindeki yapı ve tesislerin taksimi mümkün olpit edilen mirasci veya mirascilara tañsis olunabilir.

YEDINCI BOLUM

TOPRAK VE TARIM REFORMU KOOPERATIFLERI

: irshitarsqoox umrolsA muraT sa AbrqoT

ormu Kooperatiflerinin kurulmasını sağlar. .163 sayılı Kanuna ve bu kanun hükümlerine göre Toprak ve Tarım Reine vardımcı olmak amacıyle Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı szarlanmasını sağlamak, toprak ve tarım reformunun gerçekleştirilmeyulunan işleri yapmak, üretimin artırılmasını, değerlendirilmesini ve etmelerin tek başlarına yapamayacağı veya birlikte yapılmasında fayda MADDE 70. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde tarımsal iş-

irəlvəröy ninirəlitibrəqooX umroləA mıraT əv AbrqoT

: ritşimlitətzög ebreltned ixabığaşa ire MADDE 71. - Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin gorev-

colerini sağlamak, A) Ortakların ihtiyaçları olan her türlü üretim girdi, araç ve ge

b) Ortakların tek başlarına yapamadıkları veya birlikte yapılma-

c) Ortakların ürünlerinin doğrudan doğruya veya işlenerek pazaranda fayda bulunan iş ve hizmetleri yapmak,

, Asmalžas inizamak,

e) Ortakların kredi intiyaçlarını karşılamak ve bu kredilerin ye-Ortakların ürünlerini işlemek için tesisler kurmak, (p

inde kullanılmasını sağlamak ve denetlemek,

'yəmnib rüstereken yararlanabilecekleri her çeşit makine, ekipman ve tesisler f) Ortaklarına tarımsal makine hizmetleri sağlamak, ortakların

ilmasında yardımcı olmak, _i g) Ortaklarına tarımsal üretimin düzenlenmesinde, verimin artı-

h) Ortakların tüketim malları ihtiyacını gidermek,

n) Mera, yaylak ve kışlakların bakım ve ıslahını sağlamak,

'អខយ

m) Arazi islahi, toprak muhafaza ve tarimsal sulama hizmetleri..¹

I) Ortakların su kaynaklarından ve elektrik enerjisinden yaraı

İlgili kuruluşla birlikte hazırlanacak bir tarımsal yayım prog-

Köy el sanatlarını ve kuçük sanatları öğretmek ve şeliştirmek.

ramı içerisinde modern tarım tekniği ve uygulaması konusunda ortak

o) Ortakların konut ve tarımsal yapılarının ıslahına yardımcı ol

yamak,

k) Ortaklarını kooperatifçilik yönünden eğitmek.

lanmasını sağlamak ve düzenlemek,

arın eğitimini sağlamak,

199 RISTING

Carolin Carolin

mek veya kiralamak ve bunlar üzerinde yapı ve tesisler kurmak ve her p) Kooperatiflerin amaçlarına ulaşmak için taşınmaz mallar edin-

r) Sigorta acenteliği yapmak ve mevduat kabul etmek türlü tarımsal faaliyette bulunmak,

, ralzazə iligli əli üludan 🗸 Toprak ve Tarım Reformu Kooperatificri ve Birliklerimin ipnpasu

-vəm nanıye Bakanlığının önceden müsaadesi alınır. Toplanan mevleri ve Birlikleri için Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Merkez duat kabulune yetkili kılınacak Toprak ve Tarım Reformu Kooperatil-Kanunu ile bu kanuna ek 153 sayılı Kanunun teminatı altındadır. Mevlerinin toplayacakları mevduat , üst kuruluşların ve 7129 sayılı Bankalar - Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ve Birlik. MADDE 72. -

Maliye Bakanlığınca yapılacak tetkikler sonunda, mevduat kabul kez Birliğine aittir. duatin kullanma yetkisi Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Mer-

Kişilerin bu kuruluşlardaki tasarruf mevduatının üçbin liraya kakabul yetkileri Bankalar Kanununun 13 üncü maddesine göre kaldırılır. etmelerinde bilahare mahzur görülen koperatif ve birliklerin mevduati

Tazarruf mevduati sahipleri, mevduatlarnin yarısı için bu mev-duati kabul etmiş olan Toprak ve Tarım Reformu Koperatifleri ve Birdar olan kısmı, faizleri hariç haczolunamaz.

neticesi beklenmeksizin sahiplerine tediye olunur. lıdırlar. Tasfiye halinde, tasarruf mevduatının imtiyazlı kısın. tasfiye liklerinin aktifinde mevcut bütün kıymetler üzerinden imtiyazlı alacak-

Ticaret ve Maliye Bakanlıkları ile T. C. Merkez Bankasına verilir. Bankalar Kanunnunn 51 inci maddesinde tayin edilen süreler içerisinde ve yıllık hesap özetleri Merkez Birliğince birleştirilerek birer kopyaları leri ve Birliklerinin düzenleyecekleri aylık mevduat cetvelleri ile üç aylık Mevduat toplamaya yetkili Toprak ve Tarım Reformu Kooperatif-

veya Merkez Birliği tarafından T. C. Merkez Bankasına yatırılır. ler. Bu karşılıklar Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Birlikleri nci maddesi hükümleri esasları dairesinde munzam karşılık tesis edermevduat üzerinden, 1211 sayılı T. C. Merkez Bankası Kanununun 40/II Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ve Birlikleri topladıkları

ligine verilir. meblåğın tamamı Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Merkez Birnansman için Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğine verilecek T. C. Merkez Bankasındaki munzam mevduat karşılıklarından zirai fi-1581 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince

rak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı yapar. liği kuruluncaya kadar Birliklerin ve Merkez Birliğinin görevlerini Top Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Birlikleri ve Merkez Bir-

: rralzazs iğilridşi slrəllitarəqook dəam lazmıraT

nşmakla yükümlüdür. üzere karşılıklı olarak birbirlerini desteklemek ve işbirliği halinde ça kooperatifler, bu kanunda öngörülen reform amaçlarını gerçekleştirmek Tarım Reformu Kooperatifleri ile bölgede mevcut tarımsal amaclı diğer MADDE 73. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde, Toprak ve

yönetmelikte belirtilir. liği halinde çalışma esasları bu kanunun 86 ncı maddesinde öngörülen Reform amaçlarına uygun biçimde karşılıklı destekleme ve işbir-

: pulo Abtro

ratiflerine ortak olmak zorundadırlar. gede kurulmuş veya kurulacak olan Toprak ve Tarım Reformu Koope MADDE 74. — Toprak dağıtımından yararlanan çiftciler, o böl-

peratifiere ortak olabilitler. Toprak ve tarım reformu bölgelerindeki diğer çiftçiler de bu koo-

kooperatiflere giremezler. maddeleri ve girdileri üzerinde ticaret ve komisyonculuk yapanlar bu Kooperatiflerin iştizal konusu olan ürünlerle levazım ve ihtiyaç

yılı Kanuns tabi Tarım Reformu Kooperatiflerine ortak olanlar, 1581 sayılı Kanuna tabi Tarım Kredi Kooperatiflerine ortak olamazlar.

: niura mitonox

MADDE 75. — Toprak ve Tarım Reformu Kooperatli yönetim kurulu, biri kooperatif müdürü olmak üzere yedi kişiden oluşur. Top rak dağıtımından yararlanan tarımsal alle işletmesi ve küçük işletme şahipleri, kooperatif yönetim kurulunda en az dört kişiyle temsil olu nur. Yönetim Kurulunun başkanını yönetim kurulu üyeleri kendi aralarından seçerler.

: əmnəltüqrö teU

MADDE 76. — Toprak ve Tarım Retormu Kooperatüfleri; amaçlarımı gerçekleştirmek, güçlerimi arturmak ve ortaklarına daha yararlı olabilmek için Toprak ve Tarım Reformu Kooperatüfleri Birliklerini, en az beş birlik de Toprak ve Tarım Reformu Kooperatüfleri Merkez

Birliğini kurarlar. Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Merkez Birliği tek üst kuruluş olup, merkezi Ankara'dadır.

ci iezili siftoprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ve Birliklerinin çalışma naloalamunibinde birden fazla Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifi ve Birisi ilêl kurulamaz.

Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Birliğine, Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri birliği olmayan kooperatiflerin Toprak ve Tarım Retifleri birlikleri ile birliği olmayan kooperatiflerin Toprak ve Tarım Retifleri birlikleri ile birliği olmayan kooperatiflerin Toprak ve Tarım Re-

formu Kooperstifleri Merkez Birliğine girmeleri zorunludur. Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Merkez Birliği Türkiye Kooperatifler Milli Birliğine girebilir.

: isdmndtd nirelrübüM

MADDE 77. — Toprak ve Tarım Reformu Koopretifleri ve üst örgütlerinin müdürleri Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca ata.¹ nır. Atamada, işin özelliğine göre Toprak ve Tarım Reformu Araştırma ve Eğitim Enstitüsünde eğitim görmüş zirast ve orman yüksek münendişlerine ve veteriner heltimlere öncelik tanınabilir. (

Toprak ve Tarım Reformu Koopertifleri ve üst örgütleri 13/12/1960 tarihli ve 160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamına giren kurumlardan sayılır ve müdürleri 1327 ve 657 sayılı Kanunun ek 1 ve 2 nci maddeleri uyarınca geçici süreli olarak görevlendirilmek suretiyle çalıştırılabilirler.

Kooperstitlerin, Müsteşarlıkça atanan müdürler eliyle yönetilmesine ve desteklenmesine, bu hizmetlerin kooperatif üyelerinin kendileri tarafından yapılabileceğine Müsteşarlıkça karar verilinceye kadar devam edilir. Müdürün işine, atanmadaki usule göre, Müsteşarlıkça son verilir.

Kooperatif müdürlerine ve kooperatiflerin üst örgütlerinde çalışan müdürlere bunlara sit teşebbüslerin yıllık müspet fiyat farklarından pay verilmesi hususunda anasözleşmeye hüküm konulabilir.

: ътгия мімьто

MADDE 78. — Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ve üst örgütleri kendi aralarında veya kamu tüzel kişileriyle veya Kamu İktisadi Teşebbüsleriyle bu kanında belirtilen görevlerine uygun ve kooperatiflerin gelişmesini engellemeyecek nitelikte ortaklıklar kurabilirler veya mevcut ortaklıklara katılabilirler.

: imitiğə Hili2[itarəqooA

MADDE 79. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Araştırma ve Eğitim Enstitüsünde ve buna bağlı eğitim merkezlerinde, Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinde ve üst örgütlerinde görev alacaklarla bu kooperatiflerin ortak ve yöneticileri uzun veya kısa süreli eğitime tabi tutulurlar.

Bu konuda Ticaret Bakanlığı ile işbirliği sağlanır.

: dand ou omoltonoa

MADDE 80. — Toprak ve Tarım Reformu Koopertifleri ile üst örgütleri Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca denetlenir. Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, denetim için gerekli gördüğü hallerde, ilelli pakanlık ve kurulusların yardımu iştevehilir.

ilgili bakanlık ve kuruluşların yardımını isteyebilir. Diğer tarımsal amaçlı kooperatifiler ve üst örgültleri toprak ve tarım reformunun uygulanması bakımından gerekli görülen hallerde ve

ilgili bakanlık veya kuruluşların mutabakatı üzerine Toprak ve Tarım. Reformu Müsteşarlığınca denetlenebilit. Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin ve üşt örgütlerinin Genel Kurul kararları, tutanakları ile birlikte yedi gün ilçinde iadell.

Genel Kurul karatları, tutanakları ile birlikte yedi güni içinde isdeli taahnüflü olarak postayla Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına gönderilir.

Müsteşarlık, teslim alındığı tarihten başlamak üzere, en çok bi ay içinde bu kararları usul, mevzuat, toprak ve tarım reformunun gaye leri yönünden inceleyerek tasdik veya redde yetkilidir. İnceleme net celeri kooperatife veya üzt örgüte bildirilir. Bir ay içinde neticeye bağ

lanamayan kararlar tasdik edilmiş sayılır. Seçilen yönetim kurulları seçim gününden itibaren görevlerini yar maya yetkilidirler.

: iyoq əybmrəs dəsənəbö əlitbrəqooX

MADDE 81. — Toprak ve Tarım Reformu Kooperstifinin anasöz leşmesine göre belli edilmiş bulunan kurucu ortakların sermayeye ka tılma paylarının yüzde yirmibeşi Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlı ğınca Toprak ve Tarım Reformu Fonundan ortaklar hesabına koopera tife ödenerek kooperatifin kuruluş sermayesi sağlanır.

: mıbroy zızkılışıdd ərəlfildrəqodd

MADDE 82. — Bu kanun hükümlerine göre kurulan Toprak v. Tarım Reformu Kooperatiflerine ve üst örgüllerine, çalışma konularını giren ve kendi güçleri yetmeyen, plan hedeilerine ve toprak ye tarını reformu bölgesi programlarına uygun yatırımlarda, yatırımı, futarının yüzde yirmisinden az ve yüzde yetmişinden çok olmamak üzere Topral ve Tarım Reformu Fonundan karşılıksız aynı ve nakdî yardım yapıla bilir.

. .....

Bu yatırımlar, kooperatifler ve üst örgütleriyle işbirliği halinde Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca, planlanır ve uygulanmas denetlenir.

Kooperatifier Kanunu, muaflıklar ve uygulanmayacak hükümler :

MADDE 83. — Toprak ve Tarım Reformu Koopretifleri ve üz

örgüülerinin kuruluş ve işleyişlerinde, bu kanunda açıklık olmayan hal lerde 1163 sayılı Koopertifler Kanunu hükümleri uygulanır.

Toprak ve Tarım Reformu Koopertifleri, Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Birlikleri ile Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifler Merkez Birliği, 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Ka nununun 19 uncu maddesi ile Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Kred Kooperatifleri Bölge Birlikleri ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatifler Merkez Birliğine tanınmış olan vergi, harç, resim ve benzeri her çeşi muatlıklardan yaratlanırlar.

Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri, Toprak ve Tarım Re tormu Kooperatifleri Birlikleri ile Toprak ve Tarım Reformu Koopera tifleri Merkez Birliği, on yıldan az olmamak üzere, yatırım fonları ile ilgili her türlü vergi, harç, resim ve benzeri muaflıklar ve haklardan istifade ederler.

Kalkınmada öncelikle yörelerde kurulan Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ve Toprak ve Tarım Reformu Koopertifleri Birlikleri için on yıllık muatlık süresi, kooperatifin kurulduğu yörenin sosyo-ekonomik durumu gözönünde bulundurularak Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca uzatılabilir.

Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerine 1163 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin üçüncü paragrafı ile 87 nci maddesi ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 42 nci maddesi, Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Birlikleri ile Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri Merkez Birliğine 1163 sayılı Kanunun 19 uncu madesinin ikinci paragrafı uygulanmaz.

: iliəsət ninəmşəlzözənA əv əmşəlzözənA qiT

MADDE 84. — Toprak ve Tarım Reformu Koopertifleri ile üst ör-

gütlerinin tip Anasözleşmeleri Ticaret Bakanlığının da görüşü alınmaak suretiyle Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca hazırlanır. Toprak ve Tarım Reformu Kooperstifleriyle üst örgütlerinin Ana-

Vaprak ve ranın neronnu Kooperatmenye ust orgunarının nuz sözleşmeleri Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca kabul edilerek 1163 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi gereğince kuruluş ve tescil işlemi yapılmak üzere Ticaret Bakanlığına gönderilir.

Alacak senetleri, rehin hakkı, ipotek tesisi ve kaldırılması :

MADDE 85. — Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin kredi ile ilgili alacak senetleri, kâğıtlar ve her türlü taahhütname ve sözleşmeler, ortağın oturduğu veya Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin bulunduğu köy veya mahalle ihtiyar heyetleri tarafından parasız olarak tasdik olunur. Bu suretle tasdik olunan senet ve belgeler, İcra ve İţlâs Kanununun 38 inci maddesinde yazılı belgeler hükmündedir ve İţlâs Kanununun 38 inci maddesinde yazılı belgeler hükmündedir senetler vädelerinde protestoya tabi tutulmaz. Müracaat vukuunda bu tasdik muameleleri noterler tarafından da yapılır.

.Talgad mahkeme mülkiyetin tek yönde birleştirilmesini üç ay içinde kar mesini genel hükümlere göre görevli mahkemeden talebedebilir. Gör

desinde yazılı derecelendirme ile birlikte yapılır. Birinci fikrada belirtilen yerlerin tespiti, bu kanunun 94 üncü mac

: innas puntzpluidoT

belde girebilir. v vor hor avalant. Bit havzaya bit veya bitden çok köv v o yerin sınırları içinde gerçek ve tüzel kişilere ait tarıma elverişli h MADDE 91. — Toplulaştırma; köy, belde veya havza esas alınara

: irəlməlşi əməluqəT

MADDE 92. — Toplulaştırma, tapulaması tamamlanan yerlerde

JULU

nun 78 inci maddesine bağlı kalınmadan öncelikle yapılır. rım Reformu Müsteşarlığının istemi üzerine 766 sayılı Tapulama Kanu laması, il veya ilçe belediye sınırı içindeki toprakları dahil, Toprak ve T Toplulaştırma alanının tapulaması yapılmamış ise bu yerlerin tapı

bilir veya birleştirilebilir. nırlar, küçük ve dağınık topraklar, ilgililerin muvafakatı ile değiştiriⁿ lerine ve gerçek kişilere ait topraklardaki girintili ve çıkıntılı olan s Tapulama yapılırken Devlete, diğer kamu ve özel hukuk tüzel l...

: ığnыzvy vшыşviniqoL

rakların toplulaştırma alanına girdiği kaydedilir. -* anizanan ralasten tapu kütüğü sayfalarının beyanlar hanesine cak alanın mülkiyet etütleri yapılarak malikler tespit edilir. Proje alı rının sınırları ve yeri, proje gereği değiştirilebilir, Toplulaştırma yap.... gerekli bütün etütler yapılır. Kamu yararına tahsis edilmiş orta mı MADDE 93. — Toplulaştırma yapılmasına karar verilen yerle

tümünü toplu halde üçüncü bir şahsa devir ve temlik edebilir. üç yılı geçemez. Ancak, bir kimse proje alanında sahibolduğu arazı zai devir ve temlik, ifraz ve taksim işlemleri durdurulur. Bu kısıtlam rihe kadar proje sahasındaki taşınmaz mallar üzerindeki her türlü r Kayıt tarihinden başlayarak proje uygulanmasının sona erdiği

.TilidəliT. v nizi səniğilisşətsüM umrol9A mırsT ev AsrqoT sıslitrisest Asəsıt Proje uygulanmasını aksatmayacak veya toplulaştırmayı kolayla

rica muvafakati aranmaksızın aynen kabul etmiş sayılır. üzerinde bir hak edinen kimse, eski hak sahibinin yükümlülüklerini r nalarvəb rğarqot arnoz nəbnininst tryak ixəbnüğütük uqaT

: əmribnələəərəd

Derecelendirme işlemi Derecelendirme Komisyonları tarafından dilir ve her derecenin diğer derecelerle olan denkliği tespit edilir. tüzel kişilere ait taşınmaz mallar verim ve değerlerine göre derecele MADDE 94. — Topiulaştırma alanında bulunan, Devlete, gerçel

.Tiliyəz laştırılacak çiftçiler arasından mahallin en büyük idare amiri tarafında lığı tarafından, bir üye mahalli ziraat odası, diğer iki üye arazisi topl dan komisyon başkanı ile bir üye Toprak ve Tarım Reformu Müste pılır. Derecelendirme Komisyonları beş üyeden meydana gelir. Bu

rım Reformu Müsteşarlığınca hazırlanacak yönetmelikte belirtilir. ilgili esasların ayrıntıları, borçlandırma ve ödeme usulü Toprak ve katılamayacakları haller, 96 ncı maddede öngörülen toplulaştırma i revlendirilmeleri, çalışma şekli, toplanma ve karar yeter sayısı, karaı Komisyonun kuruluş tarzı, üyelerinin atanma ve seçimi usulü,

: unbli ninsmribnslsssnad

tutanakla belgelendirilir. a izəmiribni nabnâli əv mâli ninstitanı ev bister nalun nalırılmesi b muhtarlık veya belediyede herkesin görebileceği yere onbeş gün süre i I simi gösterir liste ve derecelendirme haritası veya derecelendirme I için tespit edilen dereceyi ve her derecenin öteki derecelerle olan d MADDE 95. — Derecelendirme Komisyonu tarafından her pars

Derecelendirme liste ve haritasına, ilân tarihinden başlayarak yirn olduğu ilçe veya il merkezinde alışılmış araçlarla duyurulur. Liste ve haritanın ilânedildiği, ayrıca köyün veya belediyenin k

nin kararı kesindir. yarak onbeş gün içinde görevli mahkemede itiraz edebilirler. Mahkeme rar ilgililere tebliğ olunur. İlgililer bu karara, tebliğ tarihinden başız yon bu itirazları inceler ve en geç onbeş gün içinde karara bağlar. Derecelendirme Komisyonu Başkanlığına itiraz hakları vardır. Ko gün içinde arazisi toplulaştırmaya konu olan çiftçilerin yazılı olara

> rehin hakları vardır. asitum minirelitisraqoo Kooperatifician Reformu Kooperatifician mutiak vanları ve üretimleri ile ilgili her türlü makine ve araçları üzerinde or-Ortakların kredilerine mesnet olarak gösterdikleri ürünleri, hay-

> ve üçüncü şahıslar tarafından hiçbir suretle haciz olunamaz. Bunlar, borçlu ortaklara yediemin sıfatiyle teslim edilmiş sayılır

> alınmadan yapılır. İpoteğin kaldırılmasında da aynı usul uygulanır. yazılı isteği üzerine gösterilecek değere göre tapu dairelerince takrir tininolitaraden Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflorinin tek işlemleri, köy ihtiyar heyetleri veya noterler tarafından tasdik edilen Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri lehine tesis edilecek ipo-

> : 1.101 -2229 şiyelşi əv zuluruk ninirəlitbrəqook umrolək murut əv kurqot

> netmelikte belirtilir. leri alınarak Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca çıkarılacak yöcak yardımlar ve yatırımlarla ilgili hususlar, ilgili bakanlıkların görüşile Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ve üst örgütlerine yapılaratiflerle bunların yapacakları işbirliği ve karşılıklı destekleme esasları örgütlerinin kuruluş, işleyiş ve görevleri, diğer tarımsal amaçlı koope-MADDE 86. — Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri ile üst

SERIZINCI BOLUM

izomliritžalulqot izarA

: 5pmA

rekli değişikliklerin yapılmasıdır. halinde birleştirmek ve şekillerini düzeltmek suretiyle parsellerde geailesine ait arazi parçalarını imkân ölçüsünde az sayıda veya tek parça ğılmış ve şekillerinin bozulmuş olduğu hallerde, bir şahsa veya çiftçisulama tedbirlerinin alınmasını güçleştirecek derecede parçalanmış, datim tekniğinin ekonomik olarak uygulanmasını, toprak muhafaza ve ziral MADDE 87. — Arazi toplulaştırılmasının amacı; toprakların, üre-

: nmutzuluqot ulud sõstel

sun görüşü ile isteğe bağlı toplulaştırma yapılabilir. cu nunginskesti we Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının uymalik bulunan ve sayıca mâliklerin yarısını teşkil eden toprak sahibi racaatı halinde, toplulaştırılması istenen toprakların yarısından çoğuna MADDE 88. — Toprak sahibi çiftçilerden asgarî dörtte birinin mü-

katı ile isteğe bağlı toplulaştırma yapabilir. sayrea maliklerin yarısını teşkil eden toprak sahibi çiftçilerin muvafasızın, toplulaştırılacak toprakların yarısından çoğuna malik bulunan ve Tarım Retormu Müsteşarlığı, toprak sahibi çiftçilerin müracaatı olmak-Reform amaçları yönünden yararlı gördüğü takdirde Toprak ve

bütün malikler uymak zorundadırlar. ve projelere ve bunların uygulanmasına toplulaştırma sınırı içindeki Gerekli çoğunluğun muvafakatı alındıktan sonra hazırlanan plan

: punitzbluígot ulnuroZ

turna yapılır. nun kararı ile toprak maliklerinin muvafakatları aranmaksızın toplulaş-Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının teklifi ve Bakanlar Kuruludede belirtilen amacı gerçekleştirmenin zorunlu bulunduğu hallerde MADDE 89. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde 87 nci mad-

: puunişpiniqot pbrbimurub iəzÖ

ululut idet evenutzelulaştırmaya tabi tutulur. rak kullanılan tarım arazileri bu kanunun 87 nci maddesine göre kendi tasyonu ve benzerleri ile meyve bahçeleri, kavaklık ve okaliptüslük ola-MADDE 90. — Bağ, zeytinlik, fındıklık, antep fıstıklığı, çay plân-

larla çevrili arazide bu madde hükmü uygulanmaz. Ancak ağaçların de Bu nitelikte olmayan arazilerle sadece sınırları söğüt ve kavak gibi ağaçgereken ağaç sayısının en az üçte ikisi oranında ağaç bulunması gerekir. edilebilmeşi için tekniğine göre o yerin beher dönümünde bulunması ve benzerleri ile meyve bahçesi, kavaklık veya okaliptüslük olarak kabul Bir yerin bağ, zeytinlik, fındıklık, antep fıstıklığı, çay plântasyonu

mesini ister. geç iki ay içinde anlaşma yolu ile ikili mülkiyetin tek yönde birleştirilması halinde, Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığı ilgililerden en Arazi ile üztündeki ağaçların mülkiyenin ayrı kişilere ait bulungeri gözönünde tutlarak diğer tarım arazisi ile toplulaştırılabilir.

Tarım Reformu Bölge Başkanlığı, ikili mülkiyetin tek yönde birleştiriliçinde gerçekleştiremedikleri takdirde maliklerden biri veya Toprak ve İlgililer ikili mülkiyetin tek yönde birleştirilmesini tanınan süre

: roleuend koonint shnünözöe obomrişçılıqoT

: IIIIaeA MADDE 96. — Toplulaştırmada tahsisler aşağıdaki esaslara göre

in a hak sahibinin toprağından elde ettiği gelirden az olmamasına dikkat tahsis edilir. Tahsis edilen toprağın gelirinin, toplulaştırma öncesinde eri toplamına eşit değerde ve mümkünse bir parsel halinde toprak a) Toplulaştırma alanında hak sahibine kendi parsellerinin de

gerlerine göre hisseli olarak adlarına tesçil olunur. Devletçe verilmiş olas da bir arada toplulaştırılır ve parsellerindeki de Tahsis sırasında aile başkanına, eşi ve çocuklarına ait topraklar,

u....uğu yerdeki arazi imkân ölçüsünde hak sahiplerine verilir. rtezyen gibi tesisler bulunursa, yapılacak tahsiste, bu tesislerin bud) Toplulaştırma alanında ev, ahır, samanlık, ağıl, ambar, kuyu

etrafında toplulaştırma istemek zorundadır. an sabit tesisler bulunduğu takdirde malik, bu arazi parçalarından Malsahibinin birden fazla arazi parçası üzerinde yukardaki fikrada

Bu bendin birinci fıkrasındaki sabit tesislerin tespiti, bu kanunun

rılır. Verilen toprağın değeri önceki toprağın değerinden az ise ık alan, derecelendirmedeki değer üzerinden fazla kısım için borçc) Tahsis edilen toprak değerinde eşitlik sağlanamıyorsa, **Bizbi** üncü maddesinde yazılı derecelendirme ile birlikte yapılır.

ve tesçile esas olan yüzölçümü ve değerler nazarı dikkate almarak anunun 99 uncu maddesinde yazılı rölöve ölçümü neticesinde bulud) (c) bendindeki borçlandırma ve ödemeye esas olan miktarlar, radaki fark toprak sahibine peşin olarak ödenir.

somittod entreltenarid umba

u ia göre karşılığı peşin ödenerek kamulaştırılır. knik zorunluluk nedeniyle yüzde beşi geçerse düşülen fazla kısım bu iktar malikin arazi değerinin yüzde beşinden çok olamaz. Bu miktar s ılı olarak maliklerin arazisinden düşülerek karşılanır. Düşülen plulaştırmanın sağlayacağı yararlar nedeniyle arazi değerleri ile u volla karşılanmayan kısum, toplulaştırmadan doğan kıymet karşılığı azi ekzilmeleri Hazinenin özel mülkiyetindeki topraklardan karşılanır. kamu tesislerinin kaplayacağı yerler dolayısiyle meydana gelecek MADDE 97. — Toplulaştırma yapılan alanda yol, kanal ve her

..anun hükümleri gereğince Hazine adına tesçil olunur. roplulaștirma alanında uygulama sonucu geriye kalan topraklar

: izamnano ninirsistory sv nalg sizdaT

lamaya konur. an sonra Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca onanır ve uy-ADDE 98. — Toplulaştırmada tahsis plan ve projeleri son şeklini

Toplulaștirma sonucunda araziai tamamên veya kismen almacak

ı kararlaştırılan arazi bu kanun hükümlerine. göre kamulaştırılır kendisine tansis edilecek araziyi kabul etmediği takdirde alın-

: imalsi lissat au pupinoh ()

ez veya ifraz işlemlerine konu olamaz.

vfaları re'sen kapatılır. Bu işlemlerden hiçbir vergi, harç ve resim edilen yeni parseller malikleri adına tapuya tesçil edilir ye eski küaların yardımı ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce yapılır. Tahn sonucu meydanış gelen yeni durumun rölöve ölçümleri, ilgili kuru-ADDE 99. — Proje kesinleştikten sonra araziye uygulanır. Uygu-

: rəliidbət Acconna alanlarında alınacak teddirler :

arih en az altı ay önce o alandaki çiftçilere alışılmış araçlarla du-ADDE 100. — Toplulaştırma projesinin uygulanmasına başlana

inm

Toplulaştırma yapılacak alanda uvgulamayı geciktirmemek için

rüşü almarak kararlaştırılır. Çiftçiler bu karara uymak zorundaak ürünün çeşidi, kaplayacağı alan ve yeri, köy ihtiyar kurulunun

Kararda belirtilen hususlara uymayanlar uygulamadan doğan

hangi bir tazminat isteminde bulunamazlar.

: isomnurod nünübülnütüd Aorqo'

ın 63 üncü maddesi hükmü, toprak sahibinin ölümü halinde top-

arsellerin rızaen veya hükmen taksimi veya ifrazı hakkında bu

TADDE 101. — Toplulaştırma sonucunda tahsis olunan parseller.

ាជា ពារសារ នាសារ អនាយនាំ ដែនក្រោង ដែនដែល ដែល សារ សារសំណាម នៅ អ្នក នៅ

Verilen eşdeğerdeki toprağın bu kanunun 54 üncü maddesinde gös-

rak verilir.

Karşılanır.

Rest Sayilit.

: uuup.r.

lüğünce yerine getirilir.

lar Kurulu kararı ile yapılır.

üzerine genel hükumlere göre aktarılır.

: isomirrotho nirolhoH

likle düzenlenir.

miktarda müümkün olduğu ölçüde topluca, eski arazisi eşdeğerinde top-

lunanlara, 94 ve 96 ncı maddelerde gösterilen esaslara göre belirtilecek

Toprak ve Tarun Reformu Müsteşarlığınca hazırlanacak bir yönetme ları, bağlı bulundukları bakanlıkların mütelâaları alınmak suretiyle

kuruluşların birlikte çalışmaları ile ilgili esaslar, görev ve sorumluluk-

için Devlet Su İşleri ve Topraksu Genel Müdürlüğü birlikte çalışır. Bu beke içinde topiulaştırma ilke ve şartlarına uygunluğunun sağlanması

kanalların inşası için lüzumlu arazi bu kanunun 97 nci maddesine göre

arazisine eşdeğerde toprak verilebilir. Üçüncü ve dördüncü derecedekı

arazi sahiplerine isterlerse ve varsa sulama şebekeleri alam içinde eski

gerekli taşınmaz mallar, karşılıkları peşin ödenerek kamulaştırılır. Bu

ile birinci ve ikinci derecedeki sulama ve drenaj kanalları inşası için Bara, gölü, regülâtör, pompa istasyonu ve emsali sulama tesisleri

lir. Tespit edilen bu karşılıklar, tapu sicilinin beyanlar hanesinde gös

deki kamulaştırma karşılıkları bu kanundaki esaslara göre takdir edi-

len Devlet sulama projesi alanı içinde kalan toprakların ilân tarihin

: rəlməlşi iliyli əli izara aclan balar ilgili işlemler

Devlet sulama şebekesi alanlarında bu kanun hükümleri uygulanır.

terek toprak ve tarım reformu bölgesi ilân edilmek ve bu yolda karar

ve tarım bakımından uygun gördüğü proje alanını, sınırlarımı da belir

Tarım Reformu Müsteşarlığı, yapacağı inceleme sonucuna göre, toprak

kanlıkça Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına bildirilir. Toprak ve lerinin kapsadığı arazi içine giren köyler de belirtmek suretiyle ilgili ba-

toprak ve tarım reformu uygulanması yönünden Devlet sulama şebe

delinin tamamı veya bir kısmı Devletçe yüklenilen sulama şebekeleri, MADDE 104. — Ettit ve projelerine göre vapım ve geliştirme be

ISVWNVTAĐIA NANAW

DEVLET SULAMA ŞEBEKERINDE TOPRAK VE TARIM REFOR

DOKUZUNCU BOLUM

il veya ilçe asliye hukuk mahkemelerinde incelenerek karara bağlanır

mahkemelerinde, tapulama mahkemelerinin mevcut olmaması halinde

rilmiş olan görevler ve tanınmış olan yetkiler Topraksu Genel Müdür-

kümlerine tabidir. Ancak, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına ve

laşmazlıkların çözümlenmesi, kamulaştırma ve diğer işler bu kanun hü

malar, tasdikler, ilânlar, duyurular, tahsisler, itirazların tetkiki ye an

turma, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının teklifi üzerine Bakan

kayıtlı aynı ve şahsi haklar ve hacizler toprak sahibinin yeni parselleri MADDE 102. — Toplulaştırılan taşınmaz mallar üzerindeki tapuya

ragın mirasçılara geçmesi ve mirasçıların tasarrufu hususunda bu ka

: pmrtizpluigot phnizh izzglöd umrotzr mrrpt zv AbrgoT

nunun 68 ve 69 uncu maddeleri hükümleri uygulanır.

Bu alanlardaki toplulaştırma işlemlerine ilişkin kararlar, uygula

MADDE 103. — Toprak ve tarım reformu bölgesi dışında toplulaş-

Bu maddenin uygulanması ile ilgili itirazlar, o mahaldeki tapulama

nbli se smirilsd Aaralo issglöd umrolsr mrat se Aarqo^T.

MADDE 105. — Devlet sulama şebekelerine ilişkin istikşat proje

MADDE 106. — Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak ilân edi-

Bakanlar Kurulunca toprak ve tarım reformu bölgesi ilân edilen

terilmek üzere tapu dairesine bildirilir.

almak üzere Bakanlar Kuruluna önerir.

Sulama projelerinin, etüt, planlama ve uygulama safnalarında şe

Sulama şebekesi tamamlandıktan sonra, şebeke içinde toprağı bu-

rilen miktarları geçtiği takdirde fazlası kamulaştırılır.

deger farkı için toprak sahipleri bu kanundaki esaslara göre borçlandur. bu toprak 54 üncü maddede gösterilen miktara tamamlanır. Aradaki terilen miktardan az olması halinde, yeter toprak bulunduğu takdirde Verilen eşdeğerdeki toprağın bu kanunun 54 üncü madesinde gös-

ZT

: izəmlitəlşi nığarqot idahanınıla əlorA

.Tilitəlşi beke kısımları tamamlanıp sulanıncaya kadar sahiplerince işlenir veya MADDE 107. — Sulama proje alam içindeki topraklar sulama şe

. mişəlrəy lozmırat əbrirələslədəş amaluz təlvəd

düzeni planlanır ve uygulanır. örgütünce su ve araziden faydalanma şekline uygun tarımsal yerleşim let sulama alanlarından gerekli görülenlerde, Toprak ve Tarım Retormu MADDE 108. — Toprak ve tarım reformu bölgesi ilân edilen Dev

: indragi esamittalei nigarqu'

ve uygulama için gerekli teşvik tedbirleri alınır. Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığınca çiftçilere tavsiye edilir cins ve irkları, yetkili kuruluşların araştırma sonuçlarına dayanılarak lemeye girecek bitkiler, ekilecek ve yetiçtirilecek ürün türleri ile hayvan len Devlet sulama sebekeleri içinde uygulanacak tarım şekilleri, nöbet MADDE 109. — Toprak ve tarım reformu bölgesi olarak ilân edi

vik yardımlarından faydalanamazlar. bu tavsiyelere uymayanlar bu kanunla öngörülen kredi ve benzeri teş-Devlet sulama şebekesi alamı içinde toprağı bulunan çiftçilerden

ONUNCU BOLUM

KIRACILIK VE ORTAKÇILIK

HINDDUN

nan işletme şekline «kiracılık» denir. aynı belirli bir miktarı kira olarak ödemesini öngören sözleşmeye daya hibine önceden kararlaştırılan nakdi veya ayni veya hem nakdi hem racının toprağı işleyip semerelerini almasını ve buna karşılık toprak sa MADDE 110. — Toprak sahibi ile kiracı arasında düzenlenen, kı

: พุทุเว้หุอรุ่ม0

verilit,

sını öngören sözleşmeye dayanan işletme şekline «ortakçılık» denir. belirli bir oranda toprak sahibi ile toprağı işleyen arasında paylaşılma MADDF 111. — Toprağın işlenmesi sonucu elde edilecek ürünün

Ortakçılıkta toprak sahibinin işletmeyi denetim hakkı vardır.

: izəmnəbö niniləbəd prist əv izərüz prist

leşmede daha uzun bir sürenin kabul edilmesi mümkündür. MADDE 112. — Kira sözleşmesi süresi dört yıldan az olamaz. Söz

mak üzere sözleşmede gösterilir. tiştirilen anaürünün satışından, aynî ödemelerde hasadından sonra ol-Yıllık kira bedelini ödeme şekil ve zamanı, nakdi ödemelerde ye

kiracıdan istenemez. Yıllık kira bedelinin yarısından fazlasının peşin olarak ödenmesi

: izəmlirəv nınıyaq AilişAbtro əv izərüz AilişAbtrO

Toprak sahibinin payı yetiştirilen her ürünün hasadından sonra dan az olmamak üzere daha kısa bir sürenin kabul edilmesi mümkündür. MADDE 113. - Ortakcılık süresi dört yıldır. Sözleşmede bir yıl-

: izəmnəlnəzüb ninirələmşəlzöz Alirəkatro əv ariX

melik ve tip sözleşme esaslarına uygun olarak yazılı şekilde düzenlenir. lerine ve Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca çıkarılacak yönet MADDE 114. — Kira ve ortakçılık sözleşmeleri, bu kanun hüküm-

larına göre yapılmış sayılır. dirde mukavele, bu kanuna ve ilgili yönetmelik ile tip sözleşme esasveya ortakçı mukaveleyi feshedeceğini toprak sahibine bildirmediği takhasat mevsimi sonunda feshedebilir. Otuz günlük süre içinde kiracı den itibaren otuz gün içinde toprak sahibine bildirmek kaydı ile ilk uk sözleşmelerini kiracı veya ortakçı, bu kanunun yürürlüğe girmesin-Yukarıdaki fıkra uyarınca düzenlenmemiş olan kiracılık ve ortakçı-

gösterilen miktarı aşamaz. ile varsa kendi topraklarının toplamı, bu kanunun 28 inci maddesinde Toprak ve tarım reformu bölgelerinde kiracının kiraladığı toprak

Kiracum veya ortakçının kiraya veya ortağa vermesi :

başkasına kiraya veya ortağa veremez. kiraladığı veya kendisine ortağa verilen toprağı tamamen veya kısmen MADDE 115. — Kiraçı veya ortakçı arazi sahibinin izni olmadıkça.

: isomnobö oonididas darqot ninivroV

odenmesini öngören açık veya kapalı her şart hükümsüzdür tesislerle ilgili bina ve arazi vergilerinin kiracı veya ortakçı taratın MADDE 116. — Toprak ile ortağa veya kiraya verilen yerle...

A LA DE LA MARKE

MADDE 117. — Toprak sahidi, aşağıdaki hususları, kiracılık v roleusus iberetimeyetet ninididas AnrqoT

KITACI Veya ortakçıdan isteyemez: ortakçılık sözleşmesine şart olarak koyamaz veya bunların yapılma

(a) Kiracının, ortakcının veya bunların veya bunların aileler

d) İşletmeden elde edilen kiracı veya ortakçıya ait ürün payı lerinin kendi işlerinde karşılıksız olarak çalışmasını,

o üründen ayni olarak kendisine veya kendi istediği şekilde ve is

madelerinin kendisinden veya kendi göstereceği satış yerlerinden s intermede value kiracı veya ortakçı ailesine gerekli ihu: $(\mathbf{\hat{c}})$ yere satılmasını veya kendi tesislerinde işlenmesini,

d) Borcun teminati olarak gösterilen ürünlerin paraya çevri

cek üründen aynı olarak verilmesini. hakkı saklı kalmak kaydıyle, yaptığı mall yardım karşılığının elde on

: ıddah dizəl əənö nəbnimilid ərüz ninididas darqoT

: Illidebensei eoro nebrumina eius MADDE 118 — Toprak sahibi; aşağıdaki hallerde kira veya c çilik sözleşmesini, infaz ilk hasat dönemi sonunda icra edilmek üze

verilen otuz günlük ek süre içinde de ödenmemişse veya mücbir sebe mücbir sebepler dışında bir gecikme olmuşsa ve arazi sahibi taratı s) Kira bedelinin ödenmesinde veya ortaklık payının verilme:

b) Kiracı veya ortakçı toprağın verimli şekilde işletilmesini lerle de olsa devamlı ödeme imkânsızlığı ortaya çıkmışsa,

rağın kullanma kabiliyeti önemli derecede azalmışsa; likeye sokmuş yahut kiracının veya ortakçının savaaması yüzünden

tamamını veya bir kısmını başkasına kiraya veya ortaga vermişse c) Kiracı veya ortakçı, sahibinin muvafakati olmaksızın toprağ

: Isomozu ninsmessizös su smriblid ides H

MADDE 119. — Taraflardan her biri süresinin bitmesinden en

leşme iki yıl süre ile aynı şartlarla uzamış sayılır Toprak sahibi veya kiracı veya ortakçı feshi bildirmediği takdırde uc ay önce) sözleşmenin feshini diğer tarafa bildirmekle yükümlüdü

: ทุนเทอ นานเว้หอเมอ อก่อก นานเวอมเห

.19DS reșit çocuklarının üç ay içinde istemleri üzerine aynı şartlarla de mü halinde sözleşme, işletmede kendisi ile birlikte çalışan eşinin MADDE 120. — Sözleşme süresi içinde kiracı veya ortakçının öl

: umulo minididas ayeu izemnitzibeb le mbarqoT

MADDE 121. — Sözleşme süresi içinde toprağın el değiştirmesi

mine kadar aynı şartlarla devam eder. sahibinin ölümü halinde kira veya ortakçılık sözleşmesi, süresinin

bilir. Ancak, infaz ilk hazat dönemi sonunda icra edilir. tarihinden itibaren altı ay içinde bildirmek çartiyle sözleşmeyi fesh Ancak, toprağın yeni sahibi toprağı kendisi işletmek istiyorsa alır

: ind yuyduo

arasında serbestçe saptanır. timden elde edilecek ürünün yüzde ellisini geçmemek üzere, tara MADDE 122. — Toprak sahibine verilecek ortaklık payı, yıllık

: гүүрү ршүр игтрг эгүггээнО

ittila tarihinden itibaren bir ay içinde kullanabilir. ortakçının işlediği toprağı öncelikle satınalma hakkı vardır ve bu hakkın dirde bunu kiracı veya ortakçıya bildirmekle yükümlüdür. Kiracı vey kiracılık veya ortakçılık sözleşmesi sona ermeden satmak istediği MADDE 123. — Toprak sahidi, kiraya veya ortağa verdiği top:

pıldığını kiracı veya ortakçıya bildirmekle yükümlüdür. kirada veya ortakçıda bulunduğunun beyan edilmesi halinde satışın ya bulunmadığını tapu dairesine beyana mecburdur. Tapu dairesi, arazi Satista, toprak sahibi topraginin kirada veya ortakçıda bulu

mu Müsteşarlığınca kamulaştırılır. 28 inci maddesinde yazılı miktarları aşan kısmı Toprak ve Tarım Refé çımın bu hakkım kullanmak suretiyle sahibolacağı arazinin, bu kanunun yer toprak ve tarım reformu bölgesi ilân edildiğinde, kiracı veya örtak toprağın tamamını satınalmak zorundadır. Ancak, toprağın bulundu Kiracı yeya ortakçı toprak sahibinin üçüncü şahsa satmak isted

₽T -

rak bir yil geçmekle düşer. bitiminde ve herhalde topragin alıcı adına tapuya tescili tarihinden başla-Öncelikle satınalma hakkı, kiracılık veya ortakçılık sözleşmesinin

dan once geur. dayanan kanunî şüf'a hakkından sonra, sözleşmeden doğan şüf'a hakkın-Kiracı veya ortakçının öncelikle satınalma hakkı, Medenî Kanuna

: NAnd disəl iyəmşəlsös oono nəbnimitid ərüs , annçabıtro vya vəsa

.ulidabanaat nab linde uç ay önce yazılı olarak bildirmek şartıyle sözleşmeyi süresi bitlüklerinin yerine getirilmesini engelleyen mücbir sebeplerin varlığı ha-MADDE 124. — Kiracı veya ortakçı sözleşmeden doğan yükümlü-

: irəldülülmüdüy ninididas darqoT

i fiillerde bulunamaz. A sözleşme süresince kiracıya veya ortakçıyı sözleşmeyi feshe zorlaturutası interimi tarınalarını önleyici veya zorlaştırıcı (-1)MADDE 125. — Toprak sahibi, kiracının veya ortakçının toprak

: รุธอนเทรอง นารการเราระบบจากกา

mahkemelerde ve reform bölgesi dışında ise görevli mahkemelerde çöbölgelerinde bu kanunun uygulanmaşından çıkan uyuşmazlıklara bakan l inin uygulanması ile ilgili uyuşmazlıklar, toprak ve tarım reformu MADDE 126. — Bu kanunun kiracılık ve ortakçılığa ilişkin hüküm-

r hkemenin kararı kesindir. ren üç ay içinde verir. Değeri beşbin liraya kadar olan uyuşmazlıklarda lyshkeme, uyuşmazlık konusundaki kararını başvurma tarihinden itiba-Uyuşmazlıkların çözülmesinde sözlü yargılama usulü uygulanır.

EQU... forme dozodi : -zi alkurzkarro aver kurzarik ebnirelegiöd umroler mirat ev karqo^T

MADDE 127. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde kiracılık ve-

ortakçılık yoluyle toprak işletilemez.

len topraklar kamulaştırılır. Bu yerlerde kiracılık veya ortakcılık suretiyle işletildiği tespit edi-

Ancak tamamen veya kısmen kamulaştırmaya tabi toprak, kamu-

.Tilld <u>1</u> urma işlemleri tamamlanıncaya kadar kiracılık veya ortakçılıkla işle-

1 128 inci madde hükmü saklıdır.

: rollad ibocolidalique ni -əmşəlzöz AdışAbiro əv brid əbnirələglöd umrolər mırst əv AsrqoT

: 1911 olan kişiler topraklarını kiraya veya ortağa vermek suretiyle işletekamulaştırma işlemleri tamamlanan bölgelerde, aşağıdaki bentlerde yailigli əli ızsmnslugun nunumuolər mırşı ve tarun ve tarun uygulanması ilgili

yenler bu durumları devam ettiği sürece, katlık, öğrenim yapmak dolayısıyle toprağını doğrudan doğruya işletea) Askerlik, tutukluluk, hükümlülük, uzun süren hastalık veya sa-

'ISDEN b) Velâyet veya vesayet altındaki küçükler, rüştlerini kazanıncaya

c) Çalışamayacak kadar yaşlı olanlar sürekli olarak,

d) Dul kadınlar, evli olmayan kız çocukları medenî durumlarda

, değişiklik olmadığı ve topraklarını bizzat işletemedikleri sürece,

3 ve 4 numaralı tablolarda gösterilen veya 5 numaralı tabloya göre buneven veya işletemeyenler, Türkiye'deki toplam arazileri bu kanuna ekli -ilde bulunnası nedeniyle sahibi oldukları toprağı doğrudan doğruya iş-D. Meslek, sanat ve görevlerinin icabi olarak ikametgâhlarının başe) Başkaca haklı bir özürü olanlar bu özürleri devam ettiği sürece,

liştikları sürece en çok beş yıl müddetle, Türkiye'den ilk ayrıldıkları tarihten başlamak üzere, gittikleri ülkede nəli tabloya göre bulunan miktarları geçmeyen işçiler çalışmak için i bu kanuna ekli 3 ve 4 numaralı tablolarda gösterilen veya 5 numa-Calışmak üzere yurt dışına giden ve Türkiye'deki toplaın arazilunan miktarların yarısını geçmemek kaydı ile,

larda gösterilen veya 5 numaralı tabloya göre bulunan miktarları geçmeurkiye'deki toplam arazilerini, bu kanuna ekli 1 ve 2 numaralı tabloisilələyü bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri,

rihinden itibaren işlemeye başlar. kkında (g) bendinde öngörülen beş yıllık süre bu kanunun yayımı ta-Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yurt dışında bulunan işçiler mek üzere görev süreleri sonuna kadardır.

geçen araziden mera, yaylak ve kışlak olarak yararlamlabilecek yerler.

minin nihayetinde kendiliğinden sona erer. leşmeleri, kamulaştırma kararının verilmesini takip eden hasat mevsi-

Bakanlığı Örgütünce denetlenir.

: isaula

kısa olabilir.

ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığına teslim eder. müracatı üzerine, o mahaldeki icra dairesi araziyi tahliye ederek Toprak liye edilmediği takdırde, Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığının Söz konusu arazi, kiracı veya ortakçı tarafından kendiliğinden tah

kamulaştırılmasına karar verilen arazi ile ilgili kira veya ortakçılık söz-

Reformu Örgütü ve toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında Tarım

uymadıkları, toprak ve tarım reformu bölgelerinde Toprak ve Tarım

bi ile kiracı ve ortakçıların, bu kanuna ve sözleşme hükümlerine uyup MADDE 129. — Kiracılık ve ortakçılıkla işletilen arazide, mal zahi-

: imiteneb ninemtelsi vlahlışdatro ev ahlısarıd

mu Müsteşarlığınca çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

rin Toprak ve Tarım Reformu Örgütünce kabul edilmesi şarttır.

MADDE 130. — Toprak ve Tarım Reformu Kanunua müsteniden

anos ninirələmşəlzöz Aılışkarı ve ortakili bili isara nalırıtşalumak

Yukardaki hallerde kira ve ortakçılık sözleşmesi süresi dört yıldan

Uçüncü fıkrada yazılı belgeleri vermeye ve onaylamaya yetkili ma-

Bu maddeye göre kiracılık veya ortakçılık yoluyla toprağın işleti-

kamlarla belgelerin verilmesine ait diğer esaslar Toprak ve Tarım Refor-

lebilmesi için yukardaki bentlerde yazılı durumları tevsik eden belgele-

nunda bu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre tahliye edilir. tılmasına karar verilenler, dağıtım kararını takip eden hasat mevsimi so-Tarım Reformu Müsteşarlığı tarafından kiraya verilen arazilerden dağı-Bu kanunun 23 üncü maddesinin (c) bendi gereğince Toprak ve

NUJOS IDNISISNO

MERA, YAYLAK VE KIŞLAKLAR

: unuo L

MADDE 131. — Bir veya birkaç köy veya beldeye münteriden veya

: nexereken :

sis edilen veya öteden beri bu amaçla kullanıla gelen araziye «mera», a) Hayvanlarını otlatmaları ve otundan yararlanmaları için tah-

b) Hayvanlarıyla birlikte yaz mevsimini geçirmeleri ve hayvanla-

beri bu amaçla kullanıla gelen araziye «yaylak», rını otlatımısını ve otundan yararlammaları için tahsis edilen veya öteden

c) Hayvanlarını kış mevsiminde barındırmaları ve otundan ya-

len araziye «kişlak», rarlanmaları için tahsis edilen veya öteden beri bu amaçla kullanılage-

da da meralara ilişkin hükümler uygulanır. Umuma ait çayır ve otlakların kullanılmasında ve yararlanılmasın-

: nuninp igngny unpignifig of golfob (plot

rufu altındaki menfasti umuma ait yerlerdendir. MADDE 132. — Mera, yaylak ve kışlaklar Devletin hüküm ve tasar-

Mera, yaylak ve kışlaklardan yararlanma bu kanun hükümlerine ta-

belde halkı mera, yaylak ve kışlaklardan münferiden veya müştereken eslerince yapılmış olan tahsislere veya teessüs etmiş teamüllere göre, köy ve Kanunun ek 3, 4 ve 5 inci maddeleri gereğince veya il, ilçe idare heyet-Bu kanunun uygulanmasına başlanmamış olan yerlerde 5618 sayılı bidir.

diğer aynî haklar edinilemez. niteliğinde olan arazi üzerinde kazandırıcı zamanaşımı yoliyle mülkiyet ve Tahsis şekli veya yararlanılma olanağı ile mera, yaylak veya kışlak kisi gibi istifadeye devam ederler.

relation way and the second the second terms is a second to the second s

bir tahala kararı uyarınca aynı amaçla köy veya belde halkına bırakılan a) Eskiden beri mera, yaylak ve kışlak olarak terk edilen yerlerle göre aşağıdaki yerler mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilir: MADDE 133. — Köyler veya beldeler halkına tespit edilecek ihtiyaca

b) Bu kanuna göre Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı emrine Verler,

: rolzuluruh Apopapy izizhot ov tigzoT

MADDE 134. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde mera, yay-"lak ve kışlakların tespit ve tahsisi, Toprak ve Tarım Reformu Müdürlüğüne bağlı gının görevlendireceği, Toprak ve İskân İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı toprak komisyonları marifetiyle Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanliğınca yapılır.

Toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tansısi zorunlu görülen köyler veya beldelerde mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tansısi işleri Köy İşleri Bakanlığınca yürütülür. Ancak bu yerlerin daha sonra toprak ve tarım reformu bölgesi olarak belirtilmesi halinde, mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tahsisi yeniden düzenlenebilir.

Toprak ve tarım reformu bölgeleri içindeki orman tahdidi yapılmamış ormanlık bölgelerde, mera, yaylak ve kışlakların tespiti, birinci fıkra hükümlerine göre Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ve Orman Bakanlığınca; toprak ve tarım reformu bölgeleri dışındaki orman tahdidi yapılmamış ormanlık bölgelerde mera, yaylak ve kışlakların testahdidi yapılmamış ormanlık bölgelerde mera, yaylak ve kışlakların testahdidi yapılmamış orman Bakanlığınca müştereken yapılır.

Ormanlık bölgelerde yapılacak tespit ve tahsislerde, tespit ve tahsisi yapacak komisyona bir orman yüksek mühendisi veya teknisyeninin üye olarak katılması zörunludur.

t thank furbi ou muthan furbi

idari makam ve idari yargı mercülerindeki dosyaların devri : 1990 - 351 AAAA

MADDE 135. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinin ilânını müteakıp bir ay içinde tespit ve tanım reformu bölgelerinin ilânını elindeki dosyalar ile idarî yargı mercilerindeki mera, yaylak ve kışlaklarla ilgili uyuşmazlıklara alt bütün dosyalar, bu kanundaki hükümlere göre işlem yapılmak üzere bu kanunla kurulan yeni tespit ve tańsis makamlarına devredilir. Yeni tespit ve tańsis makamları kendilerine devredilen tuna devredilir. Yeni tespit ve tańsis makamları kendilerine devredilen dosyaları en kısa zamanda karara bağlarlar.

: ilildət ov nbli vmolşo**A**

.Telges

MADDE 136. — Mera, yaylak ve kışlakları tespit ve tahsis ile görevli komisyon, tespit ve tahsis edilecek mera, yaylak ve kışlakları, hunların ilgili olduğu köy veya belediyeleri, inceleme gün ve yerini, inceleme gününden en az otuz gün önce bu köy veya belediyelerle bağlı oldukları ilçelerde alışılmış araçlarla ve varsa ayrıca il gazetesinde ilân eder. Durum, çelerde alışılmış araçılarla ve varsa ayrıca il gazetesinde ilân eder. Durum, çilerde alışılmış araçısıra ve belediyelerin başkanlarına da tebliğ edilir.

: rəlşi Hoədlıqayı sənö nətsishat sv tiqsəT

MADDE 137. — İlgili köylerin muhtarları veya belediyelerin başkanları 136 ncı maddeye göre yapılan tebliğden itibaren otuz gün içinde mera, yaylak ve kışlakların tamamen veya kısmen kendi köylerine veya beldelerine ait olduğunu ispata yarayan bütün bilgileri ve belgeleri komisyona vermek zorundadırlar. Muhtarlar veya belediye başkanları, köylerinde veya beldelerindeki allelerin sayısını ve bunların hayvanlarının cins ve miktarını da aynı süre içinde yazılı olarak komisyona bildirirder.

Komisyon, mera, yaylak ve kışlak alanlarının tespiti bakımından gerekli bilgi ve kayıt suretlerini tapu dairesinden ve ilgili diğer dairelerden

Gösterilen belgeleri ve verilen bilgileri kapsayan tutanak komisyonca. düzenlenir.

Mera, yaylak ve kışlaklarla bunlara ait ihiyacın tespiti :

MADDE 138. — Komisyon, bölgenin ekonomik durumunu, iklim özelliklerini, toprak işletme esaslarını, kullanma şekillerini ve kullanma kabiliyet annılarını gözönünde tutarak mevcut veya yeniden mera, yaylak ve kışlak olabilecek alanları sulama ve geçit yerlerini tahdit ve tespit eder, yoksa gerekli haritalarını yapar veya yaplırır.

Figili köy veya belde halkı, bu alanların karakter ve otlatma gücü, gelecekteki bitkisel ve hayvansal gelişme ve otlatılacak hanvan cins ve miktarı dikkate alınarak o köy veya beldelerin münferiden veya müştereken yararlanacağı, mera, yaylak ve kışlak, ihtiyaçı tayin edilir ve bir büyük baş hayvan birimi tojn tespit edilecek otlatına gücü esası üzerinden pöyötk baş hayvan birimi tojn tespit edilecek otlatına gücü esası üzerinden nera, yaylak ve kışlak ihtiyaçı içinde bulunar. İhtiyaçıkan fazla çıkan mera, yaylak ve kışlak ihtiyaçı sılıtan en yakın köy, köyler ve bidelerin mera, yaylak ve kışlak ihtiyaçıları için bu kanun hükümlerine göre tahsis edilebilir.

Komisyon tahsis kararına esas olmak üzere yukarıda belirtilen hususları kapsıyan bir rapor düzenler.

Mera, yaylak ve kışlak olarak tespit edilen yerlerin bu kanunda gösterildiği üzere sınırlanmasına esas olmak üzere, köy muhtarı veya belediye başkanı da hazır bulunduğu halde arazide sınırı göstermeye yarayacak işaretlerin konması komisyonca sağlanır.

Mera, yaylak ve kışlak alanlarının tespiti, kendilerine mera, yaylak ve kışlak tahsis edilecek köy veya belde halkının ihtiyaçlarının ve otlatına înaklarının tayıni, hayvanların 'nangi mevaim ve aylarda nasıl ve ne biçimde mera, yaylak ve kışlaklarda otlatılabilecekleri ve benzeri hususlar, ilgili bakanlıkların mütalasıları alınarak Toprak ve Tarım Reformu Müste şarlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilit.

: ilordy sisyol

MADDE 139. — Komisyon alacağı kararla, 138 inci madde gereğince mera, yaylak ve kışlak ve bunlara ilişkin sulama ve geçit yeri olarak tespit edilen alanları, ilgili köy ve beldeler halkının veya toprak ve tarım reformu uygulaması gereğince yerleşime tabi tutulmuş olanların veya mera, yaylak ve kışlaklardan bu amaca göre yapılmış tahsis veya öteden beri devam edegelen kullanma şekline dayanarak yaratlanma hakları bu-

Iners, yayısı ve kışısıtlardan bu amaca gore yapımış tansış veya oreden peri devam edegelen kullanma şekline dayanarak yararlanma. İnâkları bujunan çiftçi ailelerinin ortak yararlanmalarına tansıs eder. Kararda tahsis edilen yerin mera, yaylak ve kışlak ve bunlara ilişkin sulama ve geçit yeri olarak tahsis amacı, otlatma gücü ve bu güce göre aile başkanlarının yönetmelikte gösterilecek büyükbaş hayvan birimi üzerinden otlatına hakkı

ve otlatabilecekleri hayvan cins ve miktarı belirtilir. Komisyonun tespit ettiği sınırlar, tahsis kararının kesinleşmesindên

sonra, itiraz halinde ancak görevli mahkemelerin kezin hükümlerine⁽görð^M) değiştirilebilir.

: üğütüd Ablşıd ov Ablyby ,brəM

MADDE 140. — Ταρυ sicil muhatızlıkları veya memurluklarınca bölge itibariyle mera, yaylak ve kışlakların kaydı için ayrı bir kütük düzenlenir.

Mera, yaylak ve kışlak, hangi köy veya belde halkı için tahala edilmişse, o köy veya beldenin sınırları içinde bulunduğu il veya ilçe tapu sicil muraşışıya yeva memurluğunga hufulan kühüğe kaydolunur.

muhafızlığı veya memurluğunca tutulan kütüğe kaydolunur. Mera, yaylak ve kışlak, birden fazla il veya ilçenin sınırlarına giri-

yorsa, büyük kısmın bulunduğu yerin kütüğüne kaydedilir. Bu kütüğe kaydolunacak hususlar, Köy İşleri Bakanlığı ve Tapu ve

Kadaştro Genel Müdürlüğünün görüşü alınarak, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca tespit edilir.

: tiydh əğütün əv ğüdəT

MADDE 141. — Tahsis kararı, komisyonca ilgili köy muhtarlarına veya belediye başkanlarına tebliğ olunur. Ayrıca birer örneği, mera yaylak ve kışlak kütüğüne kaydedilmek ve saklanılmak üzere tapu dairesine ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne gönderlihr.

Tahsis kararma karşı ilgili köy veya belediyelerin toprak ve tarım retormu bölgesinde bu kanunun uygulanmasından çıkan uyuşmazlıklara bakan mahkemede, toprak ve tarım reformu bölgesi dışında görevli adliye mahkemesinde, kararın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açma hakkı vardır.

: isomliritzidob ov 100mp sizhbT

MADDE 142. — Tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışlaktan bu kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamaz. Ancak, mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilen arazilerden :

 Rendisine tañsis yapılmış olan köy veya belde halkının ihtiyacından fazla geldiği veya o bölgedeki ekonomik ve sosyal değişmeler dolayısiyle kısmen veya tamamen ihtiyaçı kalmadığı anlaşılanlardan işlenmeye

elverişli olan, b) İmar Kanunu hükümlerine göre köy veya belediyelerin imar ve yol istikamet planları yapılırken imar sınırı içine alınması zorunlu olan,

c) Diğer kanunlar dolayısiyle yeni bir yerleşim sahası içine alınması

 d) Toprak muhatazası, millî park kurulması, sel kontrolu, akarsuilen ve bevretlerin diltenlenmeşinde kamu vararı olan.

lar ve kaynakların düzenlenmesinde kamu yararı olan, Yerlerde, tahsis amacının değiştirilmesi toprak ve tarım reformu bölenlerinde Toprak ve Tarım Reformu Müstesarlığının, toprak ve tarım

bölgelerinde Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının, toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında Köy İşleri Bakanlığının tasvibi ile olur.

: isovob Additsi sv indli nunvord sishot

MADDE 143. — Komisyonun mera, yaylak ve kışlak tahsisi hakkında 139 uncu maddeye göre aldığı karar, ilgili köy veya belediyelerle bağlı oldukları ilçelerde alışılmış araçlarla ve varsa ayrıca mahalli gazetede ilân olunur.

Mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilen yer üzerinde mülkiyet veya diğer bir aynî hak iddia edenler, bu tahsisi öğrendikleri veya öğrenmiş sayılabilecekleri tarihten başlayarak altmış gün ve her halde ilân

tarihinden itibaren bir yıl içinde istihkak davası açabilirler. Bu sürenin geçmesinden sonra açılan istihkak davaları dinlenmez

Uyuşmazlıklar, toprak ve tarım reformu bölgelerinde bu kanunun uygulanmasından çıkan uyuşmazlıklara bakan görevli mahkemede. toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında görevli adliye mahkemelerinde cözülüt. Tahais edilen yer, belediye sınırları icinde ise Hazine ile hirlikte ilgili belediye, belediye sınırları dışında kalıyorsa Hazine ile ilgili köy, açılacak davada hasım gösterilir.

Bu kanun gereğince avnî hakkı son bulan kişilerin talep hakları bu hakkın son bulduğu tarihteki bedele dönüşür.

Hakları bedele dönüşenler, ayrıl hakkın son bulduğu tarihten itibaren iki ay icinde bedel davası açabilirler Acılacak davada yalmız Hazine hasım gösterilir. Bu fıkra gerekince ödenmesi gereken bedele 40, 41 ve 42 nci maddelerin hükümleri uygulanır.

nera, yaylak ve kışlak üzerinde kazandırıcı zaman aşımı yoluyla ya-Mera, yaylık'n kızalıkları

MADDE 144. — Kamu yararına tahsisli mera. yaylak ve kışlaklarla bu amaca tahsis edilecek aynı nitelikteki arazi üzerinde Hazine ve ilgili kamu tüzel kişileri hasım gösterilmeksizin alınmış olan ve kazandırıcı zaman aşımı sebebine dayanan kararlara göre yapılmış bulunan tescillerin iptalleri talep edilebilit.

Mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tahsisi ile görevli komisvonlar görevlerini yaparlarken birinci fıkra hükmüne giren böyle bir durunla karşılaştıklarında, durumu gerekli işlem yapılmak üzere toprak ve tarım reformu bölgelerinde Toprak ve Tarım Reformu Örgütüne toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında Hazineye inbar etmekle yükümlüdürler.

: Hildizidəb adarrarad sizdaT

MADDE 145. — Köy veya beldeler halkının mera, yaylak ve kışlak ihtiyaclarındaki değişme ve gelişmeler gözönünde tutularak toprak ve tarım retormu bölgelerinde Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığı, toprak ve tarım retormu bölgeleri dışında Köy İşleri Bakanlığı ihtiyac halinde tahsis kararının değiştirilmesini komisyondan her zaman isteyebilir. Tahzis kararımdaki değiştirilmesini komisyondan her zaman isteyebilir. Tahzis kararımdaki değiştirilmesini komisyondan her zaman isteyebilir.

Komisyonun her kararından sonra aradan en az beş yil gecmeden ilgili köy veya belediyelerin isteği üzerine tahzis kararı değiştirilemes.

nara unitation shippi sufers or suffice and

MADDE 146. — Mera, yaylak ve kışlak kütüklerinin tanziminden sonra bu kanuna göre tahsis yapılmış olan kövler veya beldelerde, bir ye rin mera, yaylak ve kışlak olduğu özel kütüğündehi kayda dayanılarak ıspat edilir. Bu hususta başkaca delil dinlenmez

: พันธรสธม อุล เมมุบน ธนแบบเบบน

MADDE 147 — Bir mera, yaylak ve kışlaktan ancak 139 uncu maddeye göre kendilerine tahais yapılmış olanlardan tahais yapıldığı tarihte bulundukları köy, köyler ve beldeler sınırı içinde en az üç yıldan beri otu-

ran çitiçi aileleri yararlanır. Ancak reform bölgesine naklen yerleştirilen çifiçi aileleri için üç

yıldan beri oturma şartı aranmaz. Tahsis kararı kapsamına girmeyen aile başkanlarının köy veya belediye sınırları içinde toprağı olsa da o köye veya beldeye tahsis edilen

mera, yaylak ve kışlaktan yararlanma hakkı yoktur. Başka yere yerleşme kasdı ile köyü veya beldeyi terkeden çiftçi ailesi yararlanma hakkını kaybeder.

Aşırı oflatmanın önlenmesi : MADDE 148. — Mera, yaylak ve kışlağa komisyonun tahsis kararında

tespit edilmiş olan miktardan çok havvan sokulamaz.

Ancak, daha sonra, bakım, koruma ve islah sonucu mera, yaylak ve kışlağın otlatma ve barındırma gücünden bir artış olmuşsa ilgili köy veya belediyelerin teklifi üzerine toprak ve tarım reformu bölgelerinde Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığının, toprak ve tarım reformu bölgəleri dışında Teknik Ziraat Müdürlüğünün uygun görmesi halinde, 138 inci maddede gösterilen esaslara göre, komisyonca yeniden tespit yapılarak otlatılacak hayvan miktarı artırılabilir.

rerleşenlerle yeni ailelerin yararlanma hakkı :

MADDE 149. — Köy veya beldede çiftçilikle geçinmek üzere sonradan yerleşenler ile yeni sile kuranlara; bakım, koruma ve ıslah sonucu mera, yaylak ve kışlağın otlatma ve barındırma gücünün artması veya yararlananların sayısının azalıması halinde, yerleşme veya aile kurma tarihleri gözönünde tutularak, köy veya belediyenin mera, yaylak ve kışleşinden yörayda yaşışışı belediyenin mera, yaylak ve kış-

lağından yararlanma hakkı tanınabilir. Bu hakkın tanınması ile ilgili etsaslar yönetimelikte düzenlenir.

Reca, yaylak ve kışlak ürünlerinin paylaştırılması:

MADDE 150. — Köylerde ihtiyar heyeti, belediyelerde belediye encümeni, mera, yaylak ve kışlak birden fazla köylere veşa köy ile beledi. yazılı karıma kurullar; mera, yaylak ve kışlaklardan elde edilen gelir, köylerden ihtiyaçtan fazla olan kısının astabilirler. Elde edilen gelir, köylerde köy sandığına ve belediyelerde belediye büçesine maledilir. Bu gelirler öncelikle mera, yaylak ve kışlakların bakım, koruma ve ıslahı için ilrler öncelikle mera, yaylak ve kışlakların bakım, koruma ve ıslahı için sarfedilir.

: irsihülülmühüy arralaan yararlanan yükümlülükieri, yaylak

MADDE 151. — Mera, yaylak ve kışlaktan yararlanan ailelerin

başkanları, köy veya belediyelere, her yıl köylerde ihtiyar heyetleri, bebaşkanları, köy veya belediyelere, her yıl köylerde ihtiyar heyetleri, belediyelerde belediye encümenlerince tespit edilecek bir ücreti ödemekle yükümüldürler. Birden fazla köyler ve köy ile belediyelerin müştereken yararlandıkları mera, yaylak ve kışlaklardan yararlanan aile başkanlarının her yıl ödeyeceği ücretlerin tespitinde çıkacak uyuşmazlıklar Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca karara bağlanır ve bu karar kesindir.

Mera, yaylak ve kışlaktan birden çok köy veya belde halkı ortaklaşa yararlanıyorsa, yararlanan aile başkanları bu ücreti bağlı bulunduğu köye veya belediyeye öder.

Bu ücret, köylerde 442 sayılı Köy Kanununun 66 ncı maddesine. belediyelerde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur. Ancak, gecikme zammı tahsil

оlunmaz. 150 псі таdde hükmüne göre fazla ürünlerin satışından elde edilen ve köylerde köy ihtiyar heyetleri, belediyelerde belediye encünnenleri taratından mera, yaylak ve kışlaklara tahsis edilecek paralarla, bu madde gereğince yapılacak tahsilat, mera, yaylak ve kışlakların bakım, koruma, ııslah ve sınırlarının muhatazası işleri için harcanı.

: izəmnəliəraşi nıralıını2

MADDE 152. — Toprak ve tarım retormu bölgelerinde tespit ve tahisisleri yapılan mera, yaylak ve kışlakların çevreleri daha önce tapul ama yapılmış ise Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığınca, tapulama yapılmamış ise tespiti yapan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce, toprak ve tarım retormu bölgeleri dışında tespit ve tahsis edilen mera, yaylak ve kışlakların çevreliri dışında tespit ve tahsis edilen mera, toprak ve kışlakların çevreliri dışında tespit ve tahsis edilen mera, yaylak ve kışlakların çevreliri de Köy işleri Bakanlığı taratından belirçedilen mera, yaylak ve kışlakların sınır işaretlerinin muhafazası ve süedilen mera, yaylak ve kışlakların sınır işaretlerinin muhafazası ve sürekliliğinin sağlanması ile yükümlüdüt.

Rera, yaylak ve kışlağın ıslahı, bakım ve geliştirilmesi :

MADDE 153. — Mera, yaylak ve kışlakların ıslahı, bakım ve geliştirme projeleri, ilgili köy veya belediyelerin başvurması üzerine veya toprak reformu bölgelerinde, doğrudan doğruya Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca, toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının koordinatörlüğünde Tarım ve Köy İşleri Bakanlıklarınca, ormanlık bölgelerde Orman Bakanlığının da katılması ile hazırlanır ve uygulanır.

Rera, yaylak ve kışlağın korunnası :

MADDE 154. — Κόγ πιυλτατίατι νε belediye başkanları, κόγ νεγα belde halkının yararlanmasına tahais edilmiş olan mera, yaylak ve kişlakların her türlü tecavüzden korunmasını, tahrip edilmesini, tahsis anna-

cına göre en iyi şekilde kullanılmasını temin etmek ve ıslah ve geliştirme projelerinde önerilen hususların yerine getirilmesinde yardımcı olmakla görevli ve sorumludurlar. Koruma, sorumlu bir veya birkaç korucu tarafından yapılır. Ko-

runa ve tecavüzlerin men'i ile ilgili işler, korucuların görev ve yetkile. runa ve tecavüzlerin men'i ile ilgili işler, korucuların görev ve yetkile.

: Hossph toosul

MADDE 155. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının izni alınmak suretiyle mera, yaylak ve kışlaklarda kullanma amacına uygun yapı ve tesisler, umumun istifadesine arz edilecek yapılar ve süreklilik göstermeyen barınak ve ağıllar yapılabilir. Bunların dışında ev, ahır, ağıl ve benzeri inşaat yapılamaz.

: pmnplrproy nsbnirslsglöd npmrO

MADDE 156. — Orman bölgelerindeki köy veya belediyelere tahsis edilen mera, yaylak ve kışlaklardan o köy veya belde halkı bu kanundan başka 6831 sayılı Orman Kanunu ile konulan kayıtlara uymak şartı ile yararlanılar.

: məlşi Aboblıqıyı ənirəzü rırıA

Taraflar, kararın tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde nunca verilen karar komisyon başkanlığınca taraflara tebliğ olunur. mol instruction in the restormed of the restorm the restorm the restorm the restorm the restormed of the res

dava hakkı düşer. Clara evilmadigi takdirde komisyon kararı kesinleşir ve tarafl revit mankemede dava açabilirler.

солети таккете:

mahkemelerinde bu kanun hükümlerine göre çözülür. ilişkin her türlü uyuşmazlıklar, o bölgede faaliyette bulunan tapulan ve ilgili diğer kanunların uygulanmasından doğan adli ve idari yargı MADDE 164. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde, bu kanu

mahkemeler kurulur. nitelikteki hâkimler arazından atama yapılarak o bölgede ve öncelikle k kemesi kurulmamış ise, 766 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde öngör. Toprak ve tarım reformu ilân edilen bölgede, henüz tapulama ı

faaliyeti sona ermiş bölgelerde yeniden bu mahkemeler kurulabilir. mesine kadar tapulama mahkemelerinin görev süreleri uzatılabilir ver mis olsa bile bu kanunun uygulanmasından çıkan uyuşmazlıkların çö Toprak ve tarım reformu bölgelerindeki tapulama işleri taman

liye hukuk mahkemesine bu görev verilebilir. Gerektiğinde toprak ve tarım reformu bölgelerindeki il veya ilçe

: niusu omoliging X

.unslugvu ülusu MADDE 165. — Uyuşmazlıkların çözümlenmesinde sözlü yargıl

lıklarda 3533 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz. Bu kanun kapsamına giren veya uygulanmasından doğan uyuşma

: puid para π

.11n9l başvurulabilir. Sözlü başvurma halinde hâkimlikçe dava tutanağı düze MADDE 166. — Görevli mahkemeye dilekçe ile veya sözlü olt

onaylı örneklerini ibraz eder. tün delillerini açıkça bildirir, varsa yazılı olan delillerinin asıllarını sözlü veya yazılı başvurmalarda davacı, dava ile ilgili bulunan

gılama yapılarak karar verileceği tebliğ olunur. belli edilen günde yargılamaya gelmesi, gelmediği takdirde gıyabında neği gönderilir, yedi gün içinde cevap vermesi ve delillerini bildirn Duruşma günü verilecek davalıya dilekce veya dava tutanağının ö

Tarafların birlikte başvurmaları ve iddia ve cevaba göre delilleri delillerin asılları veya onaylı örnekleri tutanağa eklenir. icinde başvurması halinde cevabi tutanakla tespit edilerek varsa y: pılır. Mahkemece gıyap kararı tebliğ olunmaz. Daválının cevap sü v smzurub sbnidsvig sezemeg seimezse givabinda duruşma v

dava önlerinde incelenip karara bağlanır. bildirmeleri ve bu deliilerin hüküm vermeye yeterli bulunması hali

frosb systemeterie in dava dosyalarının görevli mahkemeye devri

MADDE 167. — Uygulama bölgesinde genel mahkemelerde gö

uyuşmazlıklara ait dava dosyaları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeler g veya bu kanunla ilgili diğer kanunların uygulanmasından doğan her tu mekte olan veya mercilerinden bozularak geri çevrilen ve bu kanu

Genel mahkemelerden devredilen davalarda Toprak ve Tarım revli mahkemeye devir olunur.

diği noktadan inceler ve karara bağlar. Görevli mahkeme, genel mahkemelerden devir olunan davaları, ka .zemnete rietså unoysimoN åilzempuvU umrot

: Daulited equals

lemleri yapar. düğü hallerde davaya katılır ve sonuçlanmasını sağlamak için gereken i MADDE 168. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, gerekli gö

iki dava birleştirilerek karara bağlanır. dayanarak taraflara karşı müstakil bir itiraz dayası da açabilir. Bu halc Gerektiğinde Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, kendi hakl

: rəlşi rəğib ığıdakacı ninəməsham ilvəröd

payların tayini suretiyle müşterek mülkiyete çevrilmesine karar ve uyuşmazlıklarını çözer ve veraset belgesi verir. İştirak halinde mülkiyetü MADDE 169. — Görevli mahkeme, görevine giren işlerde verası

> ma Orman Kanununun öngördüğü kayıt ve şartlarla yapılır. Orman içi ve bitişiğindeki mera, yaylak ve kışlaklardan yararlan-

: แบบอนอก อบฟบานส

en büyük idare amiri başkanlık eder. kişiden oluşacak karma kurullarca yerine getirilir. Karma kurula mahallin veya belediye başkanı olmak üzere, kendi aralarından seçecekleri ikişer veya belediyenin ihtiyar kurulları veya encümenlerince, birisi muhtar başkanı ile belediye encümenine verilmiş olan görev ve yetkiler her köy halkına tahsis edilmişşe muhtar ile köy ihtiyar kuruluna ve belediye MADDE 157. — Mera, yaylak ve kışlak birden çok köy veya belde

Bunların çalışma şekilleri yönetmelikte gösterilir

: Audizidəb obrohmuz irobl

laklara ilişkin tahsis kararlarını etkilemez. ğer mülkî idare sınırlarında yapılacak değişiklikler mera, yaylak ve kış-MADDE 158. — Özel kanunları gereğince, köy veya belediye veya di-

: JOIHIDG IIIM

lığının önerisi ve Bakanlar Kurulu kararı ile milli parklar kurulabilir. bölgeleri dışında Tarım Bakanlığının, ormanlık bölgelerde Orman Bakanrinde Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının, toprak ve tarım reformu lerde ve sınırlı alanlarda olmak üzere, toprak ve tarım reformu bölgeleetmek ve korunması ile zenginleştirilmesini sağlamak için, belirli bölge-MADDE 159. — Mera, yaylak ve kışlaklardaki bitki örtüsünü tespit

man Bakanlığınca yapılır. bölgeleri içinde ve dışında Tarım Bakanlığınca, ormanlık bölgelerde Or-Bunların kurulması, korunması ve yönetimi toprak ve tarım reformu

: rolsilsomzunu iliyli olrolsoly se kişlarlar

JULL formu bölgeleri dışında görevli adliye mahkemesinde, bu kanuna göre çöbölgelerinde doğrudan doğruya görevli mahkemede, toprak ve tarım rekümlerinin uygulanması ile ilgili uyuşmazlıklar, toprak ve tarım reformu WADDE 160. — Bu kanunun mera, yaylak ve kışlaklara ilişkin hü-

5917 sayılı Gayrimenkule Tecavüzün Def'i Hakkında Kanun hükümbeşbin liraya kadar olan uyuşmazlıklarda mahkemenin kararı kesindir. Uyuşmazlıkların cözümünde sözlü yargılama usulü uygulanır. Değeri

leri saklıdır.

ONTRINCI BOLUM

19.10

TOPRAK VE TARIM REFORMU UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜLMESİ

: unoysimoA AlzamzuyU umrol3A muraT su AarqoT

Toprak ve Tarım Retormu Uyuşmazlık Komisyonu, biri hukuk taküllar önce Toprak ve Tarım Reformu Uyuşmazlık Komisyonunda incelenir. uygulanmasından doğan veya bu kanunun kapsamına giren uyuşmazlık-MADDE 161. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde bu kanunun

Müsteşarlığınca seçilir. yon başkanı görevlendirilen üyeler arasından Toprak ve Tarım Reformu rım Reformu Müsteşarlığınca görevlendirilen üç kişiden oluşur. Komistesi mezunu, diğeri ziraat yüksek mühendisi olmak üzere Toprak ve Ta-

tormu bölgesi için görevlendirilebilir. Tarım Reformu Uyuşmazlık Komisyonu birden çok toprak ve tarım re rım Reformu Uyuşmazlık Komisyonu kurulabileceği gibi aynı Toprak ve Bir toprak ve tarım reformu bölgesinde birden çok Toprak ve Ta-

: izəmrəv rarah əv ızamşılaş nunoyzimoX

celenmesi suretiyle yapılabilir. mazlığa ilişkin kayıt ve belgelerin sağlanması veya ilgililerden istenilip ingerektiğinde yerinde, ilgililerin dinlenmesi, delillerin toplanması, uyuşyonca yapılabileceği gibi, başkan veya üyelerden biri veya ikisi tarafından. turma, uygulama ve incelemeyi yapar ve karar verir. Bu işlemler komisitiraz ve uyuşmazlığın çözülmesi için gerekli gördüğü araştırma, soruş-MADDE 162. — Toprak ve Tarım Reformu Uyuşmazlık Komisyonu.

kırı görüş karar altına yazılır. Oy birliği sağlanamadığı durumlarda karar çoğunlukla verilir. Ay-

rak aynı nitelikte kimse ile doldurulur. bulunmamaları halinde, yerleri on gün içerisinde geçici veya daimî ola-Başkan veya üyelerin her ne sebeple olursa olsun görevleri başında

.rubülmüküy siksmsiğad Komisyon, uyuşmazlıkları en geç altmış gün içinde inceleyip karara

Velisiz, vasisiz küçüklere ve kısıtlılara toprak ve tarım reformu işlerinde yetkili olmak üzere kayyım tayın eder. Hâkimin iznini gerektiren hallerde bu izni verir.

: ઽ૱ૣૢઌ૱ૣ

MADDE 170. — Görevli mahkemede okur vazar olmak kaydı ile usili ve füru ile ikinci dereceye kadar, bu derece dahil, nesepten ve zebepten civar hısımları ve karı veya koca tevkil edilebilir. Davada birlikte tarat olanlar, aralarından okur vazar bulunanı vekil

tayin edebilirler. Avukatlık Kanunu ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun tanı-

Avukatlık Kanunu ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun tanı dığı imkânlar saklıdır.

: iterzü teldhev ev empateldhev

MADDE 171. — Görevli mahkemede köy ihtiyar kurulu, sulh häkimi

veya görevli hâkim tarafından onanan vekâletnameler geçerlidir.

Görevli mañkemede avukat veya davavekili olmayan vekiller yararına vekâlet ücreti hükmedilmez. Avukat veya davavekili ile izlenen davalarda, vekâlet ücreti, avukatlık ücret tarifesine göre tayin ve takdir olunur.

: Tidniar ve teblið:

MADDE 172. — Görevli mahkemenin ilâmları, asliye mahkemelerindeki usule göre düzenlenir ve harca tabi olmayanlar re'sen taraflara tebliğ edilir.

Kanın yolları : MADDE 173. — Görevli mahkemece incelenip karara bağlanan ve değeri ikibin liraya (İkibin lira dahil) kadar olan taşınır mallar ile ilgili davalara alt kararlar kesindir. Bu kararlar aleyhine temyiz yoluna aşvurulamaz.

Taşınır mallar ve değeri ikibin ilrayı geçen taşınır mallar ile ilgili davalara ait kararlar aleyinine kanun yollarına başvurmada davalara alasan

görəvli mahkemenin tabi olduğu usul uygulanır. Değeri yirmibin lirayı aşmayan davalar için Yargıtay'da duruşma issnemez.

Görevli mahkemeden verilen kararlar hakkındaki temyiz ve karar Jüzeltme istekleri Yargıtay'da öncelikle incelenir. Bu kanulaştırmara ülstin bültümlerinin uveulanmasından

Bu kanunun kamulaştırmaya ilişkin hükümlerinin uygulanmasından ıkan uyuşmazlıklarla ilgili olarak görevli mahkemelerden verilen ka-.arlar Yargıtay'ın kamulaştırmaya ilişkin kararları inceleyen dairesinde karara bağlanır.

: irvsb nunrulupeob vanb idsbrelsmeddam nere vor iverit

MADDE 174. — Görevli mahkemenin görevinin sona ermesi halinde, bu mahkemede görülmekte olup karara bağlanmamış dava dosyaları altı ay içinde görevli asliye hukuk mahkemesine devir olunur ve asliye hukuk ıahkemesinde bu kanun hükümlerine göre bakılıp sonuçlandırılır. Yarıtay'dan bozularak geri çevrilen davalar hakkında da aynı hüküm uyguıtay'dan bozularak geri çevrilen davalar hakkında da aynı hüküm uyguıtay'

: ourse vro ilba

MADDE 175. — Bu kanun hükümlerine göre yargı mercilerinde göilmekte olan davalara, adlı ara vermelerde de bakılır. Hukuk Usulü Muînzkemeleri Kanunu ile diğer kanunların adlı ara verme nedeni ile sürelerin uzatılmasına ilişkin hükümleri bu uyuşmazlık ve davalarda uygulanmaz. dil ara vermelerde Yargıtay'da bu davaları incelemek üzere gerekirse yrı bir nöbetçi daire kurulur. Nöbetçi daire kurulmasını gerektirmeyen ...àllerde, dosyaların öncelik ve ivedülikle incelemiş karara bağlanması için Yargıtay Başkanlığınca gereken tedbirler alınır. Yargıtay Başkanlığınca gereken tedbirler alınır.

: rhasy reamination ninemtivity or ridbet italitat

MADDE 176. — Bu kanuna göre açılacak veya görülmekte olan da. valar; bu kanun gereğince yapılan veya yapılması gereken kanulaştırma, Hazine adına tescil, toprak dağıtımı, tahsis veya başkaca eylem veya işmleri etkilemez ve durdurmaz.

Bu kanunla ilgili uygulamalar dolayısiyle ilhtiyati tedbir veya yüitmenin durdurulması kararları verilemez.

: wəlşi Hosoliyoy obnunos bub $m{a}$

MADDE 177. — Dava sonunda davacı haklı çıktığı takdirde, dava kousu taşınır veya taşınmaz mal idare elinde bulunursa ve aday çiftçiye nenüz tahais yapılmamışsa kesin hükme göre işlem yapılır.

Davaya konu olan ve hakkında hüküm verilen taşınır veya taşımmaz ıal, her ne şekilde ve suretle olursa olaun, idarenin elinden çıkmış buınırsa veya aday çiftçiye tahsis yapılmışsa hükmün konusu bedele döı.işür.

Bedel, el koyma tarihi esas alınarak saptanır. Süvelev : MADDE 178. — Bu kanunda öngörülen sürelerin hesaplanmasında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunudaki müddetlere ilişkin hükümler

Davanın görülmesi sırasında değer gösterilmediği veya değer üze-

rinde durulmadığı takdırde ilgilinin bedele ilişkin dava hakkı saklıdır.

urguiant.

: Miloum nobmisor ou orad abraldulanaque

MADDE 179. — Tapulama Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydı ile bu kanun uyarınca Toprak ve Tarım Reformu Uyuşmazlık Komisyonu veya açılaçın mercilerine yapılacak bütün başvurma, istek ve itirazlar veya açılaçak davalar ile verilecek kararlardan hiçbir harç ve resim alınımaz.

Bu kanın uyarınca yapılacak istekler ve açılacak davalardan değeri Deşbin ilrayı aşanlar hakkında yukarıdakl fıkra hükmü uygulanmaz

Birinci fikrada yazılı işlemlerin gerektirdiği masraflar, haksız çıkana

ödetilmek üzere başvuran tarafından karşılanır.

MADDE 180. — Yargılamada, bu kanunda açıklık bulunmayan hallerde, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununn sözlü yargılamaya ilişkin hükümleri ile diğer hükümleri ve teşkilât kanunlarının ilgili maddeleri uygulanır.

: irəldənəbö əv dılya əli irəlşi dülzö nirəlmidbH

MADDE 181. — Görevli mahkemenin hâkimleri, Hâkimler Kanunu hükümlerine tabi olup kadrolarına göre işgal ettikleri derece ve kademe aylığını alırlar ve ayrıca bu kanun ile diğer özel kanunlarda gösterilen tazminat, ödenek ve benzeri haklardan yararlanırlar.

οиΩζΩΝCΩ ΒΟΓΩΜ

TOPRAK VE TARIM REFORMU ÖRGÜTÜ

Toprak ve Taring Reform Wüsteşarlığı :

MADDE 182. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı, Başbakana bağlı, tüzel kişiliğe sahip ve katma bütçe ile yönetilen bir kuruluştur. Başbakan bu kuruluşun yönetimi ile ilgili yetkilerini bir Devlet Bakanı vasıtasiyle kullanabilir.

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı; merkez örgütü, Merkez Koordinasyon Kurulu Araştırma ve Eğitim Enstitüsü ile Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlıklarından oluşur.

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı müsteşar tarafından temsil edilir ve Müsteşar, Yüksek Planlama Kurulu ve Krediler Yüksek Mäzım Heyetinin üyesidir. Başbakan, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının yönetimine ait yetkilerini bir Devlet Bakanı vasıtasiyle kullandığı takdırde, o Devlet Bakanı Yüksek Planlama Kurulu ve Krediler İandığı takdırde, o Devlet Bakanı Yüksek Planlama Kurulu ve Krediler İandığı takdırde, o Devlet Bakanı Yüksek Planlama Kurulu ve Krediler İstindiği takdırde, o Devlet Bakanı Yüksek Planlama Kurulu ve Krediler İstindiği takdırde, o Devlet Bakanı Yüksek Planlama Kurulu ve Krediler İstindiği takdırde, o Devlet Bakanı Yüksek Planlama Kurulu ve Krediler

: Sthetst on sunstanding

MADDE 183. — Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığının merkez ve taşrada örgütlenmesi, işleyişi, görevleri, yetkileri, yönetim ve denetimini ilgilendiren hususlar ile bakanlıklara ve diğer kuruluşlara ait merkez ve taşra birimlerinden hangilerinin Müsteşarlığa bağlanacağı ve diğer kamu kuruluşlarından yararlanma uzul ve esasları, Müsteşar-İhça hazırlanıp Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikte düzenlenir.

Bakanlıklar ve kamu kuruluşları kendi hizmet alanlarına giren, tohumluk, fidan ve damızlık hayvan yetiştirilmesi gibi üretimleriyle araç, gereç ve benzeri imalâtlarını toprak ve tarım reformunun gerek etüt, araştırma ve planlama ve gerek uygulama safhalarında Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ile birlikte yapacakları zaman planlamasına uygun olarak gerçekleştirmek ve yerine getirmekle yükümlüdürler. dürler.

: uluruA noyzanibrooA zədrəM

MADDE 184. — Merkez Koordinasyon Kurulu, toprak ve tarım reformu plan ve programının uygulanması ile ilgili ortak teddirleri almakla görevli bir danışma organıdır. Başbakan veya yetkili Devlet Bakanının çağrısı üzerine toplanacak olan bu kurula, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarı ve kendi örgütünden göstereceği kimselərle rum Reformu Müsteşarı ve kendi örgütünden göstereceği kimselərle

kuruluşlarının temsilcileri de üye olarak kurula çağrılabilirler. müdürleri katılırlar. Gerekli görülen hallerde, diğer bakanlık ve kamu ve Kadastro, Devlet Su İşleri, Harita ve T. C. Ziraat Bankası Genel müdürleri katılırlar Genel'li ofinita ballandı. Bakanlığı, Köy İşleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı Müsteşarları, Tapu

.insinsub songilis; rulun çalışma esasları ve gündemi Toprak ve Tarım Reformu Müste-Kurula, Başbakan veya yetkili Devlet Bakanı başkanlık eder. Ku-

: üslititenA mitihA ov varutzarA

vönetmelikte belirtilir, Araştırma ve Eğitim Enstitüsü kurulur. Enstitünün kuruluş ve işleyişi umrolesi musi ev akrqoT id ilžsd snižilissetsiim umrolesi musi hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerini sağlamak amacıyla Toprak ve her türlü araştırmaları yapmak ve reformda görev alacak personelin MADDE 185. — Toprak ve tarım reformu uygulanmasına ilişkin

'legev lik konularında eğitimeleri için Milli Savunma Bakanlığı ile işbirliği Enstitü, er ve erbaşların toprak ve tarım reformu ve kooperatifçi-

: pundigue gereç sağlana :

kanlığına sağlamak için gerekli tedbirleri alırlar. sonel, araç ve gereçleri öncelikle Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başprogram ve projelerinde öngörülen ölçüde hizmetin gerektirdiği perbirimlerin bağlı bulundukları bakanlıklar ve genel müdürlükler reform kânları yeterli olmadığı takdirde, yardım ve desteğine ihtiyaç duyulan başarılması için Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının kendi im-MADDE 186. — Toprak ve tarım reformunun etkin bir biçimde

ları birimlerce tutulmaya devam edilir. kanlığı emrinde hizmet süresince kullanılır. Bunların kayıtları ait olduk-Sağlanan araç ve gereçler, Toprak ve Tarım Reformu Bölge Baş-

rilmesi halinde, ilgili bakanlık ve genel müdürlüklere öncelik tanınır. sağlanmasında, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca lüzum göste-İhtiyaç duyulan araç ve gereçlerin yurt içinden ve yurt dışından

: irolidlog ov irolvord nundnindsua oplöa umrolod mirvT ov darqoT

metleri ile bu kanunda belirtilen diğer işleri yürütmekle görevlidir. sal yayım programı içerisinde modern tarım tekniği ve uygulaması hizarazi ıslahı, altyapı tesisleri, toplulaştırma ve yerleşim işleri ve tarım-Reformu Kooperatiflerinin kurulması, kredileme, donatim, sulama, dağıtım, mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tahsisi, Toprak ve Tarım zırlamak veya hazırlatmak, bu plan ve projelere göre; kamulaştırma, teşarlıkça belirtilecek esaslar dahilinde, bölge plan ve projelerini ha-MADDE 187. — Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığı, Müs-

çici personel ve işçilerin atanmaları Bölge Başkanlığınca yapılır. örgütünde görevlendirilecek yardımcı hizmetler sınıfı personeli ile getarım reformu bölgesinde temsil eder ve ona karşı sorumludur. Taşıa Bölge Başkanı, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarını toprak ve

: ispuupifps unifyingsi

leri öncelikle yapmak yüküm ve zorunluluğundadırlar. gulanmasında bütün kamu kuruluşları kendi konularında istenecek iş-MADDE 188. — Toprak ve Tarım Reformunun planlama ve uy-

ve koordinasyonu sağlar. kolaylaştıracak tedbirleri alır ve ilgil birimler arasında gerekli işbirliği Valiler, toprak ve tarım reformunun planlanması ve uygulanmasını

: NOTOR JORIAL

da ikinci görev verilebilir. kamu görevlilerine Bakanlar Kurulunca tespit edilecek ücret karşılığın-Tarım Reformu Fonundan ödenmek üzere, Devlet memurları ile diğer hizmetlerde, bu hizmetlerin devamı süresince ve karşılıkları Toprak ve MADDE 189. — Toprak ve tarım reformu uygulamaları ile ilgili

: puritzilog lenosreq iletimvet isizet ea ilemzelsös

çalışmalarından dolayı mecburî hizmet yüklenemez. mükteseplerinde hesaba katılır. Bu memurlara aylıksız izinli olarak rafından ödenmek şartıyla, bu süreler fiilî hizmet Olarak emeklilik yükselmesinde değerlendirlir. Emekli kesenek ve karşılıkları ilgililer taları süre, genel hükümler çerçevesinde, kademe ilerlemesinde ve derece her türlü hak ve yükümlülükleri devam eder. Bu gibilerin izinli oldukrevlileri aylıksız izinli sayılırlar. Bunların memurlukları ile ilişkileri ve sonel çalıştırılabilir. Bunlardan Devlet memurları ile diğer kamu gö-Uzmanlık ve Uzman Yardımcılığı gibi görevlerde sözleşmeli olarak per-Bölge Başkanlığı, Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Danışmanlık, MADDE 190. — Müsteşarlık, Genel Sekreterlik, Genel Müdürlük,

yeli personel çalıştırabilir. Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı gerektiğinde geçici yevmi-

öğretim üyelerinin aylık, tazminat ve diğer malî haklarına halel gelmez. lar Kurulu tarafından tespit olunur. Sözleşmeli olarak çalıştırılacak tarı, Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının teklifi üzerine, Bakan-Sözleşmeli ve geçici yevmiyeli personele ödenecek ücretlerin mik-

: ilejlepuo uilni koy

zırlanacak bir yönetmelikte düzenlenir. nin nitelikleri, çalışma şekil ve esasları Tarım Bakanlığı ile birlikte haperatif müdürü tarım önderliği görevini de yapar. Köy tarım önderleririlebilir. Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifi kurulan yerlerde, koobiçimde göstermek ve öğretmek üzere köy tarım önderleri görevlendirunması ilgili tedbirleri ve bunların uygulanmasını çittçiye sürekli verimin artırılması, doğal kaynakların en elverişli tarzda işletilip ko-MADDE 191. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde, tarımzal

: ітэілігэлев піпітэГтэрпö тигрТ

önderi olarak toprak ve tarım reformu bölgelerinde yerine getirirler. ainin (e) bendi esaslarına göre mütebaki hizmet sürelerini köy tarım Kanunun 27/7/1970 gün ve 1316 sayılı Kanunla değişik 3 üncü madde hekimlerden değerlendirme dışı kalanlar 6/6/1927 tarih ve 1076 sayılı MADDE 192. — Ziraat ve orman yüksek mühendisleri ile veteriner

: irelaliveder arralaugula bannaroler arrat ev darqo^T

reformu bölgelerinde görevlendirilmek suretiyle yerine getirilir. işlerde çalışmakta olanların askerlik yükümlülükleri toprak ve tarım ce kur'a dışı kalanlardan, toprak ve tarım reformu uygulaması ile ilgili 27/7/1970 gün ve 1315 sayılı Kanunla değişik 10 uncu maddesi gereğin-MADDE 193. — 21/6/1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununu

: izəştüd ığılızşətzüM umroləA mıral əv darqol

tar Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı bütçesine aktarılır. rarıyla ilgili bakanlık bütçelerinden gerekli kesinti yapılarak aynı mikuygulama birimlerinin giderlerini karşılamak için, Bakanlar Kurulu kalanır. Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlıkları emrine geçecek harcamaları ile yatırım ve transfer harcamaları katma bütçeden karşı-MADDE 194. — Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının carl

: puundoh əlola

Fonundan ödenmek üzere inceleme, araştırma ve proje yaptırabilir. yabancı gerçek ve tüzel kişilere, karşılığı Toprak ve Tarım Reformu - Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı yerli ve MADDE 195. -

sinti yaratmaz. türlü malî haklarda (aylık, tazminat, ödenek ve ek gösterge gibi) kıgörevlilerine ödenecek ücretler, bu personele kanunlarla sağlanan her Bu şekilde görevlendirilecek Devlet memurları ile diğer kamu

: ibhrimp bil

uyarınca devredebilir. teşar yetkisini yardımcılarına ve bölge başkanlarına saptayacağı esaslar Reformu Fonundan yapılacak harcamalarda itâ amiri Müsteşardır. Müs-MADDE 196. — Katma bütçe harcamaları ile Toprak ve Tarım

: namoz dülgüç idəbninimət nomələ əv idsir şi çüçülyüş

rarda belirtilir. kim ve diğer personelinden kimlere ve ne miktarda verileceği aynı kaşan diğer kamu kuruluşlarının personeli ile görevli mahkemelerin hârarlaştırılır. Bu zamların, toprak ve tarım reformu bölgelerinde çalırım Reformu Müsteşarlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kariski ve eleman teminindeki güçlük zamlarının verileceği, Toprak ve Taveya geçici olarak çalışanlardan kimlere ve ne miktarda işgüçlüğü, iş MADDE 197. — Toprak ve Tarım Reformu Örgütünde

iläsiis

: ididat arralavab ov disamsuvU

katı tarafından takibedilir. tarım reformu uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlık ve davalar Hazine avu-MADDE 198. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde, toprak ve

lik ve davaları vekâlet vereceği veya sözleşme ile istihdam edeceği avu-Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı gerekli görürse, uyuşmaz-

katlara takibettirir.

: LIDINDUDIO SINI

miner, konferans ve benzeri çalışmalara katılanların, gönderildikleri yer-MADDE 199. — Yurt içinde eğitim amacıyla düzenlenen kurs, se-

Tarım Reformu Müsteşarlığınca sağlanabilir. nin tamamı ödenir ve ayrıca yiyecek ve yatacak ihtiyaçları Toprak ve lerde bu çalışmalar süresince, kanunla tanınan yolluk ve gündelikleri-

: rulhunnlo hoonnalhas sislilveröy naşılaş ehizark

eşya Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca sağlanır. şıtlar ile, arazide kaldıkları sürece yaşamalarını kolaylaştıracak diğer lışmalarına katılan görevlilere gerektiğinde araç, gereç ve motorlu ta-MADDE 200. — Toprak ve tarım retormu bölgelerindeki arazi ça

ları da yararlanırlar. Yukardaki fikra hükmünden bölgedeki görevli mahkeme mensup-

Reformu Müsteşarlığınca hazırlanacak bir yönetmelikte düzenlenir. Bu maddenin uygulanması ile ilgili hususlar Toprak ve Tarım

ONDORDUNCU BOLUM

лэгшинин прМ

: unoA unrolaA mirdT av AbrqoT

Tarm Reformu Fonu adı ile bir fon kurulur. mesi için yapılaçak her türlü ödemeleri karşılamak üzere Toprak ve MADDE 201. — Toprak ve tarım reformu hizmetlerinin yürütül

a) Genel bütceye her yıl konulacak ödenekler, Toprak ve Tarım Reformu Fonu aşağıdaki kaynaklardan oluşur:

b) Arazi Vergisi yıllık gelirinin yüzde yirmisi,

c) 58 inci maddeye göre yapılacak ödemeler,

d) Bu kanunda Toprak ve Tarım Reformu Fonuna aktarlacağ

vazili paralar,

Dis vardımlar, (ə

Her türlü bağışlar,

g) Çeşitli gelirler,

h) Fondan acılan kredilerin tahail olunan taksit ve faizleri.

elde edilen gelirler. rinler sonunda imal ve istifisal olunan mamul ve mahsullerin satişindan i) Eğitim merkezleri ve kurslarda eğitim amacıyle yapılan tem

Fondan karşılanan giderler:

derler ve krediler karşılanır. MADDE 202. — Toprak ve Tarım Reformu Fonundan aşağıdaki gi-

diger giderler, a) Kamulaştırma ve satınalma bedelleri ile taksitleri, faizleri ve

leri ve diger krediler, b) Kuruluş, işletme, donatım, canlı-cansız demirbaş, destek kredi

,រាននៃវារ c) Toprak ve tarım reformunun gerektirdiği yatırımların karşı

maddesine göre yapılacak yardımlar, sermayeye katılma paylarının yüzde yirmibeşi ve bu kanunun 82 nci d) Toprak ve Tarim Reformu Kooperatifieri kurucu ortaklarının

formu ile ilgili cari giderler, e) Motoriu ve motorsuz araç giderleri dahil toprak ve tarım re

lanması ile ilgili giderler, verilecek kredilerin faiz miktarının belirli bir oranının fondan karşı-Bankalarca toprak ve tarım reformu bölgelerindeki çiftçilere

ile ilgili her türlü giderler, g) Eğitim merkezleri ile kurslarda yapılacak temrin çalışmaları

göre makina, alet ve ekipmanlarının satınalınma karşılıkları, h Arazisi kamulaştırılan kimselerin 26 ncı madde hükümlerine (h

dan doğup kesinleşen mahkeme ilâmlarına dayalı borçlar, 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun uygulanmasın.

sınırlarının tespiti ile ilgili giderler. Mera, yaylak ve kışlakların ıslah, bakım ve geliştirilmeleri ve

199 ve 200 üncü maddelerindeki harcamalar fondan karşılanır. sonelin aylık ve ücretleri bu fondan ödenemez. Bu kanunun 195, 197, Ancak, geçici veya sözleşmeli olarak çalıştırılanlar dışındaki per-

: imiteneb ev mitenöy nuno⁴

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı görevlidir. MADDE 203.— Toprak ve Tarım Reformu Fonunun yönetimi ile

ların tutulması esasları ve fonla ilgili olarak T. C. Ziraat Bankasınca ayrıntıları, kredilerin miktarları, faiz oranları, süre ve şartları, hesap-Fonun yönetimi, kullanılması, yapılacak harcamaların nitelik ve

d) Bu kanunun 123 üncü maddesi uyarınca, öncelikle satın almak mera, yaylak ve kışlakların bakım ve ıslahı, c) Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerince projeye dayalı

hakkını kullanmak isteyen kiracı veya ortakçının araziyi satın alması,

ziden daha fazla değerde arazi tahsis edilen arazi sahiplerinin bu de

mesinde, miras hissesi tasfiye edilen ortakların miras paylarının öden-

Tarım Reformu Fonundan veya Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Banka-

silâtın yüzde birini geçmemek üzere ödenecek meblâğ, Toprak ve Tarım

Ziraat Bankasına, borçlulardan bu madde hükmüne göre yapacağı tah-

dir. Bu hizmetlerin ifası ile ilgili masraflarını karşılamak üzere T. C. T. C. Ziraat Bankasına verilen işler bankanın asli görevlerinden-

rak Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığınca çıkarılacak yönetme nali ve geriye bırakma süresi, T. C. Ziraat Bankasının görüşleri alına-

kında Kanun hükümlerine göre gerekli işlemleri yapar. Ancak, anılan

T. C. Ziraat Bankazı 6183 sayılı Âmmê Alacaklarının Tahsil Usulü hak Bankasınca takip ve tahsil olunur. Bu alacaklar vâdesinde ödenmezse

dairesinde açılan her çeşit kredilerden doğan alacaklar T. C. Ziraal dağıtılan toprak ile yapı ve tesislerin bedelleri ve bu kanun hükümler

teşarlığı ile T. C. Ziraat Bankası tarafından müştereken hazırlanacal

dığını ve kredi ile ilgili diğer hususları Toprak ve Tarım Reformu Mü

verdiği kredilerin açılış gayesineⁿ uygun olarak kullanılıp kullanılma

tigi ahvalde, krediye konu olan gayrimenkuller ve tesisler banka k

Kooperatiflerine, ortakların genel ihtiyaçları için yatırım kredisi aç

suretiyle sağlanır. T. C. Zirast Bankası, Toprak ve Tarım Reform

nın borç senetlerinin T. C. Ziraat Bankasına devir ve temlik edilmer

ve Tarım Reformu Kooperatiflerinin mesuliyeti ve kooperatif ortaklar

celikle karşılar. Bu kredilerin teminatı, bu kanunla kurulan Topra Tarım Retormu Müsteşarlığınca tespit edilecek kredi ihtiyaçlarım ö

Kooperatifierinin yapılacak plan ve proje esaslarına göre Toprak v

MADDE 205. — T. C. Zirast Bankazı, Toprak ve Tarım Reform

Kooperatif verilen kredilerin yerine kullanılmasını sağlamakla yı

Kredilerin ödenmesinden Toprak ve Tarım Reformu Kooperati

MADDE 204. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde, Toprak ı

Toprak ve Tarım Reformu Fonundan yapılacak harcamalar ve i

Fonun hesapları ve yıllık bilâncosu 468 sayılı Kanuna göre Ba

beldedeki, yoksa yakınındaki Toprak ve Tarım Reformu Kooperati

Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının denetimi altında o köy vey Tarım Reformu Fonundan sağlanacak her çeşit nakdi ve ayni kredilt

ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunlarına tabi değildir.

lemler 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile 832 sayılı Sayışta

teşarlığınca Maliye Bakanlığının ve T. C. Ziraat Bankasının görüşle:

üM umorisf mıraT sv akruslar Toprak ve Tarım Refromu Mü

S.G.,

MADDE 206. — Toprak dağıtımında ve arazi toplulaştırılmasındı

kredi verilmesine ilişkin esaslar Toprak ve Tarım Reformu Müz

T. C. Zirzat Bankazı, Toprak ve Tarım Reformu Kooperatiflerin

L.

kanunun gecikme zammına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Zor durumda alacakların alınması geriye bırakılabilir. Zor durum

sınca, aşağıdaki amaçlar için kredi açılabilir:

: isəmlinəv ibərə birbişama ləz

: üluzu ilizatat arraldooalA

teşarlığının muvafakati ile kontrol edebilir.

hine ipotek edilir ve menkuller rehin alınır.

T. C. Ziraat Bankasının açacağı kredi :

bakanlık Yüksek Denetleme Kurulunca denetlenir.

Fonun hesap dönemi bütce yılıdır. alınarak çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

borçlu çiftçi sileleri ile birlikte müteselsilen sorumludur.

vonetmelikte düzenlenir.

Rumindur.

eliyle çiftçi ailelerine verilir.

: redilland nirsliberX

Reformu Fonundan karşılanır.

likte belirtilir.

b) Arazi toplulaştırmasında kendisine, evvelce sahip olduğu ara-

a) Mirasçılar veya hissedarlar arasındaki ortaklığın sona erdiril-

MADDE 207. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde Toprak ve

ğer farkını ödemeleri,

'isətu

Bu maddedeki krediler dolayısıyle T. C. Ziraat Bankası. 3202 sa yılı T. C. Ziraat Bankası Kanununun II inci maddesinde belirtilen te minatlatdan bir veya birkaçını alır ve bu konudaki kredi verilmesine ilişkin esaslar Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı ile T. C. Ziraat Bankası taratından müştereken hazırlanacak yönetmelikte düzenlenir.

: rəlibərd înyA

MADDE 208. — Tarım Bakanlığı Devlet Üretme Çitliklerinde, ıslah istasyonlarında, fidanlıklarında, hayvan yetiştirme kurumlarında ve haralarında yetiştirilen tohumluk, fidân ve damızlık hayvanlardan dafarılacaklar, öncelikle bu kanun gereğince topraklandırılanlara verilir.

Türkiye Ziraî Donatım Kurumu tarımsal üretim araç ve gereçle rini Toprak ve Tarım Retormu Kooperatiflerine taksitle sağlar.

ONBEGINCI BOLUM

rəlmüxürl ülrüTer

: ümüslüy omrışolyolosl unumrolər mırot əv slorgoT

MADDE 209. — Resmî daire, kurun, kurullar ve gerçek kişilerle özel hukuk tüzel kişileri, toprak ve tarım reformu ile ilgili hususları geciktirmeden yerine getirmek, cevapları vermek, gerekli işlem ve incelemeleri öncelikle yapmak ve her türlü işlerde kolaylık göstermekle vükümüüdürler.

: isomnurod nunumron isorA

MADDE 210. — Toprak ve tarım reformu uygulanmış olan bölgelerde bu Kanunun 28 inci maddesi hükmüne göre arazilerin 54 üncü madturma dışında tutulmuş olan arazi sahipleri, bu arazilerini 54 üncü maddede öngörülen miktarların altına düşecek şekilde parçalara ayıramaz ve her ne suretle olursa olsun ifraz ve taksin edemes.

Ancak sahiboldukları arazinin tamamı 54 üncü maddede öngörülen normların altındaki arazi sahipleri bu arazileri devir ve temlik edebilirler.

: rolstoge dagitimits olan topraklar

MADDE 211. — 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu ile 4486 sayılı Teknik Ziraat ve Teknik Bahçıvanlık Okulları Kanunu uyarınca dağıtılan topraklar, bu kanunun dağıtılan topraklara ilişkin hükümlerine tabidir.

Bu suretle dağıtılmış olup da kanunlarındaki sebeplerden biriyle geri alınması gereken topraklar için ilgili bakanlığın dava hakkı saklıdır.

Üzerinde turistik, sınal ve benzeri tesislər kurulması ve iskân üniteleri, gecekondular ve mesken olarak kullanılan yapılar inşa edilmesi sebebıyle bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihite tarım arazısı niteliğini kaybetmiş olan ve geri âlınmasında toprak ve tarım reformu uygulaması bakımından yarar görülmeyen arazi, yapı ve binanın inşa edildiği veya tesisin kurulduğu tarihiteki gerçek karşılığı Hazineye ödenmek suretiyle yapı veya tesis sahibinin mülkiyetine geçirilebilir.

4753 ve 4486 sayılı kanunlara göre dağıtılan arazi, verimil olarak işletilememesi nedeni ile sahibi taratından kendisi ile ayru köyde veya bitişik köyde ikamet eden diğer bir şahza alt arazi ile 26 Temmun 1972 tarihinden önce trampa edilmiş ise ilgililerin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde toprak ve tarım reformu bölgelerinde Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına ve toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında Köy İşleri Bakanlığına başvurmaları ve isteklerinin uygun görülmesi halinde tapu sicilinde yeni duruma ve isteklerinin uygun görülmesi halinde tapu sicilinde yeni duruma şöre gerekli düzeltme yapılabilir.

isishot orolyomo izib mirot ninisizoro miroT

MADDE 212. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde, bu kanunun hükümlerine göre sahibine bırakılan veya dağıtılan arazim, tarumsal işletme ile ilgili olan yapı ve tesisler hariç, tamamı veya bir kısmı tarım dışı amaçlarda kullanılamaz. Ancak, zorunluluk olan hallerde on dönüme kadar olan arazi, ilgili bakanlığın müracaatı ve Toplerde on dönüme kadar olan arazi, ilgili bakanlığın müracaatı ve Topdeki arazi ise ilgili bakanlığın müracaatı ve Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının olumlu görüşü alınarak Bakanlar Kurulu kararı ile tamü dışı amaçlarda kullanılahısı.

Toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında köy, kasaba ve şehirlerin kurulması ve geliştirilmesi, endüstri alanları, maden, taş, kum, tuğla ocakları, hava alanları, turistik yerler, sportif alanlar ve milli savunma ihtiyaçları için lüzumlu olan arazi tarıma elverişli olmayan-

lardan ayrılır. Bu gibi intivaçların karşılanmasında tarım arazisindan faydalanmak zorunluluğu hâsıl olduğu takdırde, on dönüme kadar olan faydalanmak zorunluluğu hâsıl olduğu takdırde, on dönüme kadar olan şarlığılı bakanlığın müracaatı ve Toprak ve Tarım Reformu Müste şarlığının izni ile, on dönümün üstündeki arazi ise ilgili bakanlığın mü şarlığının izni ile, on dönümün üstündeki arazi ise ilgili bakanlığın mü racaatı ve Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının olumlu görüşü ranaşı Bakanlar Kurulu kararı ile tarım dışı amaçlarda kullanılanlılır.

Yukarıdaki fikralar gereğince, talepte bulunacak kuruluşlar, projelerini hazırlarken tarıma en az elverişli olan araziyi ön sırada tu tarlar.

Crman sınırlarını tespiti

MADDE 213. — Bu kanun hükümlerinin uygulanması sırasında, uygulama alanı sınırında veya içinde tespit ve tahdidi yapılmamış orman varsa, 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sınırı öncelikle tayın ve tespit edilir.

nurroldilsomywy o tarm reform o bolgelerinde tapulan am swy sar si ar si ar si ar si ar si ar si ar si ar si a Toprak ve tarm reform a bolgelerinde tapulan ar si ar si ar si ar si ar si ar si ar si ar si ar si ar si ar si a

MADDE 214. — Toprak ve tarım reformu bölgelerinde veya arazi toplulaştırma alanlarında tapulamadan doğan uyuşmazlıklar tapulama toplulaştırma alanlarında tapulama anahkemelerince öncelikle çözülür. Tapulama hâktmiliğince verilen kararların temyiz edilmesi halinde bu kararlar Γ Sargıtayca öncelikle incelenir.

Uyuşmazlıklar toprak ve tarım retormunum veya toplulaştırmanın uygulamması için yapılması öngörülen proje ve planların yapıl. dığı zamana kadar çözüme bağlanan uyuşmazlıklar sonunda haklı çıkıltapulama tespitleri esas alınarak hazırlanır. Proje ve Planıan uygulam tapulama tespitleri esas alınarak hazırlanır. Proje ve Planıan uygulam uasından sonra çözüme bağlanan uyuşmazlıklar sonunda haklı çıkıldığı takdırde, pana çözüme bağlanan uyuşmazlıklar sonunda haklı çıkıldığı takdırde, plan ve projeye aykırı düşen hallerde alacak bedele dörilir. Ancak, plan ve projeye aykırı düşen hallerde alacak bedele dörilir.

surviarus beintitriled arranges is the province of the second sec

MADDE 215. — Bu kanın hükümlerinin uygulandığı alanlarda çifiçiler topraklarının sınırlarını Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığının bildirdiği tarihten itibaren iki yıl içinde elverişli ve belirgin işaretler ile belirtmek ve bu işaretlerin süreklilliğini sağlamak zorundadırlar.

Sınırların ne gibi oynamaz işaretlerle belirtileceği, belirtilen sınırların korunması ve ilgililerin bu işlerin giderlerine katılma şekli yönetmelikte gösterilir.

: iuəzüb omnollud uyus

MADDE 216. — Toprak ve tarım retormu bölgelerinde suların tarıma tahsisi, kullanmada öncelik sırası ve izinler, sulama - ücretleri, su tevzi sistemi gibi hususlar Toprak ve Tarım Retormu Müsteşarlığınca ilgili bakanlıkların görüşleri alınmak suretiyle çıkarılacak yönetmelikte belirtilir.

Toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında, kuruluş kanunları ile verilen yetkiler çerçevesinde, ilgili bakanlıklarca yönetmelikteki esaslar dahilinde suların tarımda verimli olarak kullanılması ile ilgili tedbirler alınır.

: izəmriş nirəlilvəröş ərallam zamnışaT

MADDE 217. — Bu kanunun uygulanmasında; tespit, tahsis, tahliye, proje uygulaması ve açılmış olan davalarla ilgili olarak. görevyanlarında belediye mecilsi veya köy ihtiyar kurulu üyelerinden biri veya bu heyetler tarafından tevkil edilecek bir kişi bulunmak şartuyle taşınmaz mallara gündüzleri girebilirler. Karşı koyma halinde güventaşınmaz mallara gündüzleri girebilirler. Karşı koyma halinde güvenilk kuvetlerinin yardımı istenir.

: mimoy minirologu ov madzad noyeimod oli rolizidrilia

MADDE 218. — Bu kanuna göre kurulacak komisyonların başkan ve üyelerine ve bilirkişilere, görevlerine başlamadan önce, görevli mahkeme häkimi veya bulunmadığı takdırde o yer asliye hukuk mahkemesi håkimi veya bulunmadığı takdırde o yer asliye hukuk mahkerine dair yemin ettirilir ve durum tutanakla belgelendirilir. Tutanağın bir örneği, saklanmak üzere, mahkemece Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığına gönderilir.

Vergi, harg ve resimden muathi.

MADDE 219. — Bu kanun hükümlerinin uygulanması dolayısiyle

yapılacak başvurmalar, verilecek dilekçe ve bildirimler, düzenlenecek

- 22 -

uncu madde hükmü saklıdır. lerce yapılacak işlemler bütün vergi, harç ve resimlerden muafur. 179 leri ve benzeri her türlü käğıtlar ve resmî mercilerce veya noterlik. senetleri, tasarrut belgeleri, kira ve ortakçılık sözleşmeemneläuve

: เอิน[อกน หกานท+ว

ve resimlerden muattur. lecek her çeşit araç ve gereçlerin yurda sokulması her türlü vergi, harç ile gönderilen veya toprak ve tarım reformu projeleri için ithal edilararası kuruluşlardan ve yabancı devletlerden bağış veya yardım yolu MADDE 220. — Bu kanunun uygulanması ile ilgili olarak ulus-

: to bud of

yılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. MADDE 221. — Bu kanun gereğince yapılacak tebliğatta 7201 za-

tebligat hiçbir ücrete tabi değildir. likleri tespit ve tevsik olunarak yapılan tebligat geçerlidir. Yapılacak dan, özel kişilerle tüzel kişilerin tebellüğa yetkili kimselerine, kim-Mahkemelerin veya diğer organların yetkili memurları tarafın-

: isəmlibərvəb ninirəlşi ığılındışda eqlös umroləsi mridr od darqo^T

örgütleri yapar ve kalan işleri yürütür. uyarınca yerine getirilmesi gerekli diğer görevleri ilgili bakanlıkların ilgili görevleri, bu bölgedeki Tarım Bakanlığının örgütü ve bu kanun dırılması halinde, Örgütün bölgedeki tarımsal gelişme hizmetleriyle MADDE 222. — Toprak ve Tarım Reformu Bölge Örgütünün kal-

: pm/pthb pnuno'i umrol9A mirpT 90 AbrqoT

Jejeg knun ve borçları bütün nak ve vecibeleriyle Toprak ve Tarım Reformu Fo-48 inci and elerinde sözü geçen ton bakiyesi ile fonun alacak MADDE 223. — 4753 sayılı Çittçiyi Topraklandırma Kanunun

: แม้งมีกี่ กอกอโง่อ มกบกบทมส เทมโบบกอน รอโงอน

1) Toprak ve Tarım Reformu Kanununun 189, 191, 192, 195, 195, murları Kanununun 237 nei maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir: MADDE 224. — 1327 sayılı Kanunla değişik 657 sayılı Devlet Me-

197, 199 ve 200 üncü maddeleri hükümleri saklıdır.

MÜJÖH IDNITJANO

รารโตนีเห็นที่ อระบ

: เรอpikkonu นนบบน -nulud phaped miles of severation of an intermediate and a severation of the severat

yüz liradan bin liraya kadar hafit para cezasıyle cezalandırılırlar. beyanda bulunanlar onbeş günden iki aya kadar hafit hapis veya ikileri belli süre içerisinde ilgili mercilere vermeyenler ile gerçeğe aykırı MADDE 225. — Bu kanunun 14 üncü maddesinde yazılı bildirim-

: рширларр илукр әиіләршиуни унгоургьо әа унгорыу

əğır para cezasına çarptırılırlar. istilzam etmediği takdirde, beşyüz liradan ikibinbeşyüz liraya kadar arazi sahipleri, fiilleri Türk Ceza Kanununda daha ağır bir cezayı MADDE 226. — Bu kanunun 125 inci maddesine aykur davranan

. amnavab with anivelmithin ablert of adding a solution and the second s

nun 513 üncü maddesinde yazılı ceza ile cezalandırılır. madığı halde veya hakkından çok hayvan sokan Türk Ceza Kanunugal eden veya bu kanunda gösterilen usullere aykırı olarak hakkı olveya bu yerlerin tamamını veya bir kısmını eken veya süren veya işlerini engelleyen veya zınır işaretlerini bozan veya yerini değiştiren MADDE 227. — Mera, yaylak ve kışlağın tespit ve tahsisi işlem-

.TILIUT kadar hapis ve bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına çarpon kişiden çok kişi tarafından icra olunmuş ise, fail bir yıldan beş yıla ile veya içlerinden birisi silâhlı olan birkaç kişi veya silâhlı olmasa bile Yukarıdaki fıkrada açıklanan fiiller cebir ve şiddet veya tehdit

dan ikibinbeşyüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. hükümlerine aykırı davrananlar bir aya kadar hapis veya beşyüz lira-Mera, yaylak ve kışlaklarla ilgili yararlanma, korunma ve ıslah

Iunan hasar ve zararın tazminine hükmolunur. -odedes yukarıdaki fikralarda belirtilen fiiller dolayısiyle sebebo-

dilerine karşı işlenen suçlar, memurlar aleyhine işlenmiş sayılır. kümleri uygulanır. Bunların, ifa ettikleri görevlerinden dolayı ken dikleri suçlara, Türk Ceza Kanununun memurlar hakkındaki hü Mera, yaylak ve kışlak korucularının görevleri dolayısiyle işle

: lomhi obomurod bysv sbemtriled runs

binbeşyüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. lerinin sürekliliğini sağlamakta ihmal gösterenler beşyüz liradan iki içinde ve şekilde arazilerinin sınırlarını belirtmeyen veya sınır işaret MADDE 228. — Bu kanunun 215 inci maddesinde belirtilen süre

ONYEDİNCİ BÖLÜM

. *า*эโฑมังมัง no2

: าələiləmtənöY

bir yıl içinde çıkarılması gereklidir. yönetmeliklerin, kanunun yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren uər MADDE 229. — Aksi belirtilmeyen hallerde, bu kanunda öngörü-

: inslamzalsözene dit inslitturagoon umrolan murer av AerqoT NAN ACAR

ICIDAE CIKATIIIT. vs ou nanalti natinta išibrig girdigi tarihten itibaren üç ay MADDE 230. — Toprak ve Tarım Reformu Kooperatifleri tip ana-

Kiracılık ve ortakçılık hükümlerinin uygulanması:

onunde bulundurulmak suretiyle uygulanır. girmesinden iki yıl sonra başlamak ve ilk hasat dönemi sonu gözleri toprak ve tarım reformu bölgeleri dışında bu kanunun yürürlüğe MADDE 231. — Bu kanunun kiracılık ve ortakçılıkla ilgili hüküm-

. unn rurluğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde hazırlanması zorunlu-Ortskonk ve kiracılıkla ilgili tip sözleşmelerin bu kanunun yü-

nera, yaylak ve kışlak hükünlerimilerin ayalıya ve ara

JIUTEINBAN nun uyarınca mera, yaylak ve kışlak tespiti yapılan köy ve beldelerde MADDE 232. — Mera, yaylak ve kışlaklarla ilgili hükümler bu ka-

: ildəş əməbö vbruldad rəğib nəşünöb ələbəd əv vbruruzzulumak

maddelere göre ödenir. າວນ turmalarda ve bedele dönüşen diğer haklarda karşılıklar, 40, 41 ve 42 MADDE 233. — Bu kanun uyarınca yapılacak her türlü kamulaş-

nunun 40, 41 ve 42 nci maddelerine göre ödenir. doğup kesinleşen mahkeme ilâmlarına dayalı borçlar da bu kauen 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun uygulanmasın-

: vəlmüdüd iliyli əli irəlşi nödzi əv durqoT

MADDE 234. — Reform bölgesi içinde ve dışında:

itarî kararlar gereğince tashih ve ıslah işlemleri, ğıtım işleriyle evvelce yapılmış dağıtımların Danıştay, mahkeme ve vellerine göre 24/5/1971 tarihinden önce ilgili valilikçe onaylanmış da-4753 sayılı Kanunun uygulanması sırasında 18 No. lu dağıtım cet-

yaylak ve kışlakların tahdit ve tahsisi ve tahsis amacının değiştirilmesi, a) Bu kanunun 11 inci bölümündeki ezaslar dahilinde mera, Reform bölgesi dışında:

o) 211 inci maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları hükümleri maddesiyle kurulan Toprak ve Tarım Reformu Fonundan kredilenmesi, eklerine göre evvelce topraklandırılan ailelerin bu kanunun 201 inci 7 oprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığının izni ile 4753 sayılı Kanun ve ov obnizijo inslažmi unov umrolov mitst ov krigot (d

d) Bu kanunun 23 üncü maddesi gereğince kiraya verilecek Hazine kümlere uygun bir şekilde işlemeyenlerin arazisinin geri alınması, landırılan ailelerden arazisini, topraklandırma tarihindeki mer'i hüsaklı kalmak kaydı ile, 4753 sayılı Kanun ve eklerine göre evvelce toprak-

e) 2510 sayılı İskân Kanunu ile bu kanunun ek ve tadilleri gereciftçilerin tespiti, nevemlo ığarıqot retekrisi ve veter topraksız ve veter toprakı olmayan

zırlanacak projelere göre diğer sektörlere iskânı, rulması, tarımdaki fazla nüfusun ilgili kuruluşlarla müştereken hasel alanda iç iskânın düzenlenmesi ve köy gelişme merkezlerinin kusosyal ve güvenlik nedenleri ile yerleri kamulaştırılanların iskân, köygince göçmen, göçebe ve naklen yerleştirilenlerin iskânı, ekonomik ve

Ile ilgili hizmetler Toprak ve İskân İşleri Genel Müdürlüğünce yü-

.www.rutur

(1) Turkett, Uzunkopru, Unye, Vaktukeon, Yatagan, Yomra, Keż), Turkett, Uzunkopru, Unye, Vaktukeon, Yatagan, Yomra, Aoupayan, Akyazi, Aidanuc, Bandurna, Baykan, Baykan, Beykoz, Aoupayan, Kuyekzi, Bukika Kalika (Merkez), Bitilia (Merkez), Boroka, Buran, Cortu, Derek, Cortun, Canada, Kun, Frank, Kalikandere, Kanduz, Karacabey, Rennah, Kun, Frank, Kalikandere, Kanduz, Karacabey, Rennah, Kun, Frank, Kalikandere, Kanduz, Karacabey, Rennah, Kun, Frank, Kalikandere, Kanduz, Karacabey, Pasa, Labecki, Lice, Lileburgar, Maçta, Maryas, Mazgir, Muratit, Pasa, Labecki, Lice, Lileburgar, Maçta, Manyas, Mazgir, Muratit, Cornah, Cortun, Osmaneh, Falu, Finxhisar, Kalika, Marzelit, Muratit, Ortangazi, Ortakö, Ortankö, Osmaneh, Palu, Finxhisar, Kaleka, Marzelit, Muratit, Ortangazi, Ortan, Osmaneh, Palu, Filu, Finsthisar, Kaleka, Marzelit, Muratit, Ortangazi, Ortan, Osmaneh, Palu, Filu, Finsthisar, Kaleka, Ortan, Ortakez, Ortan, Osmaneh, Palu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Kaleka, Marzelit, Muratit, Ortan, Ortakez, Marzelit, Osmaneh, Palu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Filu, Muratit, Ortan, Ortakez, Ortan, Osmaneh, Palu, Filu, Filustit, Kateka, Ortan, Ortakez, Ortan, Osmana, Pasa, Mazgir, Muratit, Kateka, Marzelit, Ortan, Ortakez, Ortan, Osmana, Filu, Filustit, Filu, Filustit, Fil

kaĝaç, Kiraz, Kahraman Maraş (Merkes), Silvan, Siverek, Türkoğlu
 Abans, Afşin, Ağın, Akçasəbat, Akçadağ, Akçakoca, Alaçam, Araklı,
 Arinavi, Arideşen, Arsin, Ayancık, Avvalık, Babaseski, Bafra, Bahçe,
 Balıkesir (Merkez), Balya, Bartın, Besni, Bevyasarı, Borcada, Bu
 Balıkesir (Merkez), Balya, Bartın, Gesni, Bevyasarı, Borcada, Bu
 Cask, Bulancak, Bulananye, Cide, Çanakkale (Merkez), Çar Samba, Çaycuma, Çayeli, Çeimişkezek, Çüngüş, Darende, Dellee,
 Dursunbey, Eceabat, Edirne (Merkez), Elakaığ, Markesi, Fares, Er Dursunbey, Eceabat, Edirne (Merkez), Elakaığ, Markesi, Fares, Fares, Bulancak, Buldan, Burnaniye, Cide, Çanakkale (Merkez), Çare,
 Öke, Breği (Zonguldak), Erfelek, Espiye, Eynesil, Ezine, Reres, Fares, Briani, Havsa, Hay Peke, Gastantep (Merkez), Gelibolu, Gemilik, Geroüş, Geres, Görele, Görele, Göynücek, Güdül, Hani, Havsa, Hay Midyat, Mudanya, Muğia (Merkez), Espist, Karasu, Karamürsel, Farsu,
 Midyat, Mudanya, Muğia (Merkez), Maskamalpaşa, OK, Ordu
 Midyat, Sinop (Merkez), Sapanca, Sason, Savur, Sanur, Sindurgu,
 Silivri, Sinop (Merkez), Sarancaköy, Perşembe, Ferlek, Foczant,
 Silivri, Sinop (Merkez), Sarancakaya, Sason, Savur, Sanur, Sindurgu,
 Silivri, Sinop (Merkez), Sapanca, Sason, Savur, Sanurgus, Ter Merkez), Oradu, Hora, Markan, Sarancakay, Tasova, Ter Silivri, Sinop (Merkez), Sapanca, Sason, Savur, Sanurgan,
 Silivri, Sinop (Merkez), Sapanca, Sason, Savur, Sanurgus, Ferek, Focanti,
 Silivri, Sinop (Merkez), Sapanca, Sason, Savur, Sanurgus, Ter Silivri, Sinop (Merkez), Sapanca, Sason, Savur, Savurg, Sanurg, Savus, Ter-

395

Arabar, Aydın (Merkez), Batınan, Bayındır, Bergama, Bornova Bozova, Çeşme, Çine, Foça, Germencik, Hatay (Merkez), Hilvan, Islâhiye, İzmir (Merkez), Karaburun, Kınık, Kırıkhan, Kilis, Ko-çarlı, Kuşadası, Kuyucak, Menemen, Milas, Mut, Mazilli, Ödemiş, Fayahi, Salihli, Sarayköy, Saruhanlı, Seferihisar, Selçuk, Söke, Sultanhisar, Tire, Torbalı, Turgutlu, Urla, Viranşehir, Yenipazar. Kultanhisar, Tire, Torbalı, Alasehir, Alımöçii Beştir Bozdosan Germik Adıvaman (Merkez), Alasehir, Alımöçii Beştir Bozdosan Germik 330

.Mutaluk.

Adana (Merkez), Akçakale, Alanya, Anamur, Antalya (Merkez), Birecik, Bismil, Bodrum, Ceyhan, Cizre, Datça, Dörtyol, Erdemli, Fechiye, Finike, Gazipaşa, Halfeti, İçel (Merkez), İskenderun, Ka-dirli, Karnataş, Kaş, Kızıltepe, Kozan, Köyceğis, Kumluca, Manav-gat, Marmaris, Nizip, Nusaybin, Öğuzeli, Osmaniye, Samandağı, Saması, Sörik, Silifike, Silopi, Suruç, Tarsus, Uria (Merkez), Yu-murtalık.

0 Q I I

(nizi 02 = ishabnA horqoT)

Tablo: 1. Bir çiftçi ailesine bırakılacak sulu arazi miktarı

£261/2/21

MADDE 237. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

: auinin X

MADDE 236. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

: AWINNY

szamaslugyu ebre

ve itirazlı olup da komisyonca incelenerek karar bağlanamamış tespit-

diği tarihe kadar tutanakları düzenlendiği halde askı süresi geçmemiş 1617 sayılı Kanunun 20 nci maddesi, - Tapulama Kanununun değişik 33 üncü maddesimin son fıkrası hariç - 1617 sayılı Kanunun yürürlüğe gire) 766 sayılı Tapulama Kanununna 33 üncü maddesini değiştiren

.rilidəlibə miz 7 nci maddesi hükmüne tabi olmaksısın ortakları arasında ifraz ve tak

itibaren üç ay içinde Toprak ve Tarım Reformu Öntedbirler Kanununun ettevilasi lasmrrst ev nalo zumurul eonö nebnihirst 2791/4/16 (b

bulunan ticaret şirketlerine ait arazi, bu kanunun yayımlandığı tarihten ğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

lar Hakkında Kanunun ve bunların ek ve tadillerinin ve yürürlükteki di-5516 sayılı Bataklıkların Kurutulması ve Bundan Elde Edilecek Toprak-Kanununun, 2510 sayılı İskân Kanununun, 2644 sayılı Tapu Kanununu

Kanunu Medenisinin 818 sayılı Borçlar Kanununun 6830 sayılı İstimlâk C) Bu kanunun hühümlerinin uygulamasında 743 sayılı Türk

10, 11, 12 ve 13 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

: rəlmüdüh dasayamındılayu su nalmıblaA

d annununary retridestric umrotes murar ev Asrgor fittes 7181 (d

yürürlükten kaldırılmıştır.

a) 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu ile ek ve tadilleri

(Merkez), Sakarya (Merkez), Saray, Selendi, Sivrice, Suluova, Semdinii, Şile, Tekirdağ (Merkez), Tuzluca, Ula, Uludere, Uluz, Vezirköprü, Vize, Yalova, Yenişehir, Yeşilyurt. MADDE 235. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren :

53

£30

360

300

Dekar

Yiğilca, Yomra.

θŐΙΙ

vezinkopitu, vize, izdova, remecini, reşinyur, Ağlasun, Ankara (Merkez), Arapitir, Aranos, Ayas, Ayasolt, Azda. Aşusur, Ankara (Merkez), Arapitir, Aranos, Ayas, Ayasolt, Azda. Ockerek, Çiçekdağ, Çitteler, Demirci, Demirköy, Dinar, Elibitan, Cekerek, Çiçekdağ, Çitteler, Demirci, Demirköy, Dinar, Elibitan, Jöksun, Gölhisar, Gilinar, Gilişehir, Gimishacıköy, Gündoğmuş, Jöksun, Gölhisar, Gilinar, Gürçeler, İncesu, İnebolu, İnegöl, Layak, Mazdağ, Karabik, Kargı, Kayseri (Merkez), Keçiborlu, Kur-daras, İlgaz, İsparta (Merkez), İtridere, İncesu, İnebolu, İnegöl, Alkır, Markezi, Karabik, Kargı, Kayseri (Merkez), Keçiborlu, Kur-daras, İlgaz, İsparta (Merkez), Korkuteli, Kula, Maimudye, ehir (Merkez), Konya (Merkez), Korkuteli, Kula, Maimudye, astranbolu, Saimbeyli, Savaştepe, Sulakyur, Surguriu, Suçenri, Sarisnbolu, Saimbeyli, Savaştepe, Sulakyur, Surguriu, Suçenri, Merkez), Yenice, Yerköy, Yığılca, Yusuleli, Songulak (Merkez), Yenice, Yerköy, Yığılca, Yusuleli, Songulak (Merkez), (Z9MT9M)

(Merkez). "Yonkarahisar (Merkez), Almus, Altıntaş, Aksaray (Niğde) Akşe-ür, Artvin (Merkez), Atabey, Banaz, Bayat, Bilecik (Merkez), Bo-jazılyan Bozüyük, Cihanbeyil, Çal, Çaykara, Çivril, Çorum, (Merkez), Jubuk, Çumra, Dazkırı, Doğanhisar, Doğanşehir, Domaniç, Ereğil Konya), Eskişehir (Merkez), Eşme, Gediz, Genç Gölpazarı, Güney "Konya), Eskişehir (Merkez), Eşme, Gediz, Genç Gölpazarı, Güney "Konya), Eskişehir (Merkez), Eşme, Gediz, Genç Gölpazarı, Güney "Konya), Eskişehir (Merkez), Eşme, Gediz, Genç Gölpazarı, Güney "Konya), Biskişehir (Merkez), Eşme, Gediz, Genç Gölpazarı, Güney "Merkez), Oltu, Olur, Reşadiye, Genifent, Şereninan, Kişaşı, Azısı, Simav, Taşköprü, Tavşanlı, Turhal, Yalyaç, Yunak, Merkez), Oltu, Olur, Reşadiye, Genifent, Kağızman, Oyacık şazı, Simav, Taşköprü, Tavşanlı, Turhal, Yalyaç, Yunak, Merkez), Oltu, Olur, Reşadiye, Generek, Kağızman, Oyacık ata, İssel, Andırın, Çelikhan, Çukurca, Generek, Kağızman, Oyacık

Alacs, Araç, Aybastı, Beyşehir, Boivadin, Bor, Bozkır, Bulanık, Alacs, Araç, Aybastı, Beyşehir, Boivadin, Bor, Bozkır, Bulanık, Samıldere, Çardak, Çay, Çerkeş, Dereli, Develi, Divriği, Durağan, Edivan, Elmadağ, Eskipasarı, Göynük, Hacıbektaş, Harik, Kale, Caman, Karahallı, Keskin, Kozaklı, Kurşunlu, Kükahya (Merkes), Maran, Karahallı, Keskin, Kozaklı, Kurşunlu, Kükahya (Merkes), Maran, Karahallı, Keskin, Kozaklı, Guranık, Maranık, Maranık, Kale,

Mengen, Mucur, Nazimiye, Orhaneli, Ortaköy (Nigde), Pötürge, ?"Wümür, Sandıklı, Sarayönü, Sarıkaya, Sarıoğlan, Seydişehir, Sa-rız, Seben, Sivrihisar, Sivaslı, Sorgun, Söğüt, Sultandağı, Şuhut, Iavas, Tetenni, Tercan, Turak, Ulubey (Ordu), Uluborlu, Ürgüp, Ann (Merkez), Yeşilinsar, Yeşilova, Zile.

Mareki, Fazaryeri, Fervari, Refahiye, Gemerek, Kağızman, Ovacık Tunceli), Fazaryeri, Fervari, Refahiye, Solihan.

Akkuş, Artova, Bolu (Merkez), Daday, Devrekâni, Eflâni, Gölköy, Kastamonu (Merkez), Kavak, Kıbrısçık, Kofçaz, Koyulinisar, Küre, Lâdik, Mesudiye, Mudurnu, Orta, Sincanlı, Sıvas, (Merkez), Tonya, Torul, Tosya, Yozgat (Merkez),

Ağrı (Merkez), Çayırlı, Ermenek, Gürün, Hadım, Haymana, Hizan, Horasan, Hozat, Keles, Malazgirt, Mutki, Nevşehir (Merkez), Ova-cık (Çankırı), Posot, Şabanözü, Şayşat, Tortum.

Akdağmadeni, Arguvan, Arpaçay, Aşkie, Balâ, Beytüşşebap, Bün-yan, Çameli, Çatak, Çayıralan, Derinkuyu, Digor, Doğubeyazık, Er-zurum (Merkez), Felâhiye, Hakkâri (Merkez), Hammt, Hims, Kan-zurum (Merkez), Felâhiye, Hakkâri (Merkez), Hammt, Fatnos, Susuz, Faşlıçay, Taştvan, Tomarza, Varto, Yahyali, Yaprakli, Yıldızeli. Adilosuz Ablat Aluen Argehen Pooleolo Bunhur (Merkez).

Adileevaz, Ahlat, Alucra, Ardahan, Başkale, Bayburt, Çamardı, Çat Adileevaz, Ahlat, Alucra, Ardahan, Başkale, Bayburt, Çamardı, Çat (Oyluklu), Çıldır, Diyadin, Eleşkirt, Erciş, Gereç, Gevaş, Göle, Gü-müşane (Merkez), Gürpunar, Hanak, İmranlı, Karayazı, Karlıova, Kars (Merkez), Özalp, Pasinlər, Fınarbaşı, Sarıkamış, Selim, Şar-İışış, Şebinkarahisar, Şenkaya, Şiran, Tekman, Ulukışla, Yüksekova, Zara

(nizi 02 = ishabnA AbraoT) Tablo: 2. Bir çiftçi ailesine bırakılacak kuru arazi miktarı BIBZ

vay, Bahçe, Batman, Beykoz, Biga, Bozcaada, Çan, Çatalca, Çeşme, Denizli (Merkez), Dikili, Feke, Gebze, Gelibolu, Gemik, Geyye, Gö-nen, Havsa, İpsala, İslâhiye, Karamürzel, Kartal, Keşan, Kirikhan, Adıyaman (Merkez), Alaşehir, Altınözü, Amasya (Merkez), Azda-

Alaçam, Babaeski, Bismil, Bozdoğan, Çine, Demirköy, Edirne (Mer-kez), Foça, Hayrabolu, Karaburun, Kaynarca, Kemalpaşa, Kınık, Kocaeli (Merkez), Koçarlı, Kuşadası, Lüleburgaz, Manisa (Merkez), Meriç, Nazilli, Sakarya (Merkez), Salihli, Samsat, Sarayköy, Sa-ruhanlı, Şile, Urla, Yenipazar.

Akçasdat, Akyazı, Aydın (Merkez), Batra, Bayındır, Bergama, Bor-Akçasdat, Akyazı, Aydın (Merkez), Batra, Bayındır, Bergama, Bor-nova, Cizre, Çarşamda, Çetelzsytin, Çaykara, Devcek, Düzce, Ger-mencik, Kandıra, Karaisalı, Karasu, Kumırı, Kuyucak, Maçka Menemen, Milâs, İçel (Merkez), İnebolu, İzmir (Merkez), Ödemiş, Samsun (Merkez), Sapanca, Seferihisar, Selçuk, Silopi, Sinop (Mer-fices), Sutamisarı, Tarsus, Tire, Torbalı, Turgutlu, Türkeli, Ulus, Yığılca, Yomra.

Abana, Adana (Merkez), Arsin, Ayancık, Bartın, Borçka, Bozkurt, Cayouma, Adana (Merkez), Arsin, Ayancık, Bartın, Borçka, Ferşembe, Cayouma, Datça, Gerze, Haatay (Merkez), Zonguldak (Merkez). Silirke, Söke, Terme, Trabzon (Merkez), Zonguldak (Merkez).

Akçakoca, Alanya, Antalya (Merkez), Araklı, Bodrum, Bulancak, Brdemli, Ereğli (Zonguldak), Ertelek, Fethiye, Finike, Gazipaşa, Karataş, Kövceğiz, Kumluca, Kurucaşile, Marmaris, Ordu (Merkez), Serik, Ünye, Vakrikebir.

Anamur, Ceyhan, Fatsa, Kozan, Manavgat, Osmaniye, Yumurtalık.

Dörtyol, İkizdere, İskenderun, Kadirli, Samandağı.

neg

D2.4

1~~7~~, Q

189 29

υυΪ

16

330

Ardeşen, Arhavi, Cide, Çamlıhemşin, Çayeli, Espiye, Eynesil, Fun-dıklı, Giresun (Merkez), Görele, Hopa, Kalkandere, Keşap, Korgan, Of, Rize (Merkez), Sürmene, Tirebolu.

Perturbut (Merkez), Batman, Bayndır, Bergama, Bornova, va, Çeşme, Çine, Foça, Germencik, Hatay (Merkez), Hilvan, va, Çeşme, Çine, Foça, Germencik, Hatay (Merkez), Hilvan, va, Çeşme, Çine, Foça, Germencik, Malas, Mut, Nazilli, Ödemiş, va, Kuşadası, Kuyucak, Menemen, Milas, Mut, Nazilli, Ödemiş, sa Kuşadası, Kuyucak, Menemen, Milas, Mut, Nazilli, Ödemiş, sa Kuşadası, Kuyucak, Menemen, Milas, Mut, Nazilli, Ödemiş, sa Kuşadası, Kuşad uralik.

ana (Merkez), Akçakale, Alanya, Anamur, Antalya (Merkez), reçik, Bismil, Bodrum, Ceyhan, Cizre, Datça, Dörtyol, Erdemil, ye, Finike, Gazipaşa, Halteti, İçel (Merkez), İskenderun, Ka-starataş, Kaş, Kiziltepe, Kozan, Köyceğiz, Kumluca, Manav-insat, Sarinaris, Nizip, Nusaybin, Oğuzeli, Osmaniye, Samandağı, İnsat, Serik, Silifike, Silopi, Suruç, Tarsus, Urta (Merkez), Yu-urtalık.

(uiji 02 = ishabnā horqoT) นาอาหาน เรอาอ

Tablo : 3. Beş veya daha az nüfuslu bir aileye verilebilecek sulu

klı, ilicevsz, Ahlat, Alucra, Arguvan, Aşkale, Başkale, Bayburt, Bey-is pap, Bor, Bünyan, Çamərdı, Çameli, Çat (Oyluklu), Çatak, bi Kuyu, Diyadin, Eleşkirt, Erciş, Ermenek, Felâhiye, Gerede, bi Kuyu, Diyadin, Eleşkirt, Erciş, Ermenek, Felâhiye, Gerede, bi Gümiyane (Merkez), Hamur, Hınıs, Hizan, Hacak, İmranlı, adım, Hakkāri (Merkez), Hamur, Hınıs, Hizan, Hacak, İmranlı adım, Hakkari (Merkez), Hamur, Hınıs, Hizan, Hacak, İmranlı adım, Hakkari (Merkez), Hamur, Hins, Mutki Mev-ingal, Karayazı, Karlıya, Kelkir, Kiği, Malazgirt, Mutki Mev-is Sarkuşla, Şebinkarahisar, Şiran, Tatvan, Tekman, Tomarza, F'- (Merkez), Ortaköy (Niğde), Özalp, Patnos, Pasinler, Pınar-is ç, Ünkışla, Varto, Yahyalı, Yuldızeli, Yüksekova, Zara, 2 000

1 830

 yy. Yeştilyurt.
 yy. Yeştilyurt.
 yası (Merkes), Böşazılyan, Çamîdere, Çay, Çerkeş, Çuldır, Deverkeş, Angara, Eskipazar, Eilötsan, Eldiyan, Elmadağı, Genç, Göymük, U. yası, Merkes), Mudurnu, Muş (Merkes), Kurşunlu, U. yası (Merkes), Mudurnu, Muş (Merkes), Ovacık (Tunceli), Patris, Sandıki, Sarayönü, Selim, Sivrihisar, Sulfandağı, Suusi, İru (Merkes), Alaca, Artova, Beysehir, Çardak, Çelikhan, Comra, Elmakağı, Cultur, Tosya, Merkes), Alaca, Artova, Beysehir, Çardak, Çelikhan, Cumra, E. Mesudiye, Mucur, Narman, Kırası, Torturn, Tosya, Merkes), Alaca, Artova, Beysehir, Çardak, Çelikhan, Cumra, E. Dirniği, Doğanşehir, Sinzani, Sirana, Kırası, Berşelikan, Cumra, E. Suraisi, Bostar, Marana, Cartan, Garuna, Sanaka, Salanda, Sala 099 I

019 I

048 I

(xuarkez), raivaç, runak.
 (xuarkez), raivaç, runak.
 k tağ, Akseki, Ardahan, Atabey, Avanos, Baskil, Besni, Bolay, K tez), Bolavadin, Cihanbeyli, Cifteler, Civril, Cihngits, Daday, askırı, Duraşan, Gilinar, Ginaşı, Eşme, Gaziantep (Merkez), Ger rı, Göksun, Gilinar, Gilisehir, Güney, Hekimhan, Kastamonu (Mer-si, Göksun, Gilinar, Gilisehir, Güney, Hekimhan, Kastamonu (Mer-si, Göksun, Gülinar, Güney, Hekimhan, Rastamonu (Mer-si, Göksun, Gülinar, Güney, Hekimhan, Rastamonu (Mer-si, Sivrice, Sungurlu, Şefastil, Şirvan, Turînal, Uluborlu, Yer-ir, Sivrice, Sungurlu, Şefastil, Şirvan, Turînal, Uluborlu, Yer-tir, Sivrice, Sungurlu, Şefastil, Şirvan, Turînal, Uluborlu, Yer-sin, Kaşlıyurt.

Opri, Iurkogin, Uai, Viranşehn; Yatagan, Yavuzeli, Yusuleli, I., Ağın, Altıntaş, Ankara (Merkez), Araç, Ayvalık, Banzz, Bay-a Bilcoik (Merkez), Bingöl (Merkez), Bozüyük, Burdur (Mer-e Çal, Çekerek, Çiçekdağ, Çorum (Merkez), Çubuk, Demirci, erik, Eisaig (Merkez), Ergani, Eruh, Erzincan (Merkez), Eskişe-erik, Eisaig (Merkez), Ergani, Eruh, Erzincan (Merkez), Eskişe-erik, Eisaig (Merkez), Ergani, Eruh, Erzincan (Merkez), Eskişe-tir (Merkez), Gelendost, Gercüs, Gölbaşı, Gölpasarı, a sasu, Kayveri (Merkez), Kahraman Maraş (Merkez), Maz-a sasu, Kayveri (Merkez), Kahraman Maraş (Merkez), Maz-u Mengen, Merzion, Midyat, Nahihnan, Ömerli, Palu, Polaklı, Pol-u, Mengen, Merzion, Midyat, Nahihnan, Ömerli, Palu, Polaklı, Po-u, Mengen, Merzion, Midyat, Nahihnan, Ömerli, Palu, Polaklı, Po-tu, Mengen, Merzion, Midyat, Nahihnan, Ömerli, Palu, Polaklı, Po-se sasu, Kayveri (Merkez), Kahraman Maraş (Merkez), Maz-u, Mengen, Merzion, Midyat, Nahihnan, Ömerli, Palu, Polaklı, Po-u, Merkez), Celendost, Genrikent, Silvan, Siverek, Söğüt, Sulak-te, Sasu, Kayveri (Merkez), Yanakı, Tavaşını, Ulubey (Uşak), Uludere, ş (Merkez), Yanyaç, Yunak. 1 320

 Merkez), Yennçe, Yanşenir.
 Anyeonir, Merkez), Arayeonir.
 Atopayam, Atyonkarahisar (Merkez), Ağlasun, Aktus, Arayakı, Bayakı, Bayakı, Bayakı, Banaz, Bayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Bayakı, Bayakı, Bayakı, Bayakı, Bayakı, Bayakı, Bayakı, Bayakı, Arayakı, Arayakı, Kızılcahamam, Lice, Maden, Arayakı, Mestibai, Doganhisar, Domanç, Edremit, Emet, Emiti, Bayar, Hazı, Hazı, Hazı, Arayakı, Kızılcahamam, Lice, Maden, Arayakı, Mater, Olur, Olur, Ortaköy (Corum), Ostakakı, Banaz, Bayakı, Suyakı, Savayı, Savyakı, Maden, Kulir Rayakı, Banaz, Bayakı, Savayakı, Yusufel, İndir, Yitanşehir, Yatagan, Yavuseli, Yusufel, Öpri, Taşayı, Pazayeri, Pazayeri, Banaz, Bayakı, Savayi, Savay, Kayakı, Öpri, Türkeğiu, Ula, Viranşehir, Yatagan, Yavuseli, Yusufel, Öpri, Taşayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Kayakı, Banaz, Bayatakı, Öpri, Turkeğiu, Ula, Viranşehir, Yatagan, Yavuseli, Yusufel, Öpri, Taşayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Kayakı, İli, Pazayeri, Pazayeri, Banaz, Arayakı, Kayakı, Banaz, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Banaz, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Banaz, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Yusufel, İ, Ağın, Alimtaş, Ankara (Merkez), Araçi, Ayayalık, Banaz, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Yayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Banaz, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Banaz, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Bayatak, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Bayatakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayakuı, Arayakı, Arayakı, Arayakı, Arayaki, Arayakı, Arayakı Aray 1 130 1 030

 Miksar, Nizip, Oğuzeli, Osmancık, Posantı, Saray, Sarroakaya, A. n. Selendi, Slirt (Merkez), Silivri, Suruc, Susurluk, Şarköy, ? va, Tonya, Tokat (Merkez), Tuzluca, Ulubey (Ordu), Urfa "Merkez), Yenice, Yenişehir. Akyakale, Akhisar, Akşehir, Araban, Ardanuç, Artvin (Merkez), Av'aştı, Bandürma, Balya, Beşiri, Birecik, Boyabat, Bucak, Bursa (İ rkez), Çanakkale (Merkez), Çerkezköy, Çernik, Çinar, Çorlu, D ili, Diole, Dursunbey, Eceabat, Eines, Erbaa, Gölköy, Gödes, G...ili, Gündöğmuş, Halfeti, Hassa, Havza, İmros, Inegöl, İspir, Verindi, İznik, Karatoby, Karsa Meyey, Keban, Kepan, Kepsuk, Kurkaşe, Kiraş, Kozluk, Kurtalan, Lâpseki, Manyas, Meyea, Gölköy, Gödes, Karkaşes, Kiraş, Kozluk, Kurtalan, Lâpseki, Manyas, Meyean, Kepan, Karkaşes, Kiraş, Kozluk, Kurtalan, Lapseki, Manyas, Meyean, Kapsuk, Karkaşe, Kiraş, Kozluk, Guranı, Osmancık, Pozantı, Saray, Sarıçakaya

K 'tlareli (Merkez), Kızıltepe, Kilis, Lalapaşa, Malkara, Mudanya, M 'stlı, Mustafakemalpaşa, Mut, Nusaybin, Orhangazi, Pehlivanköy, P urhisar, Reyhanlı, Sarıgöl, Soma, Tekirdağ (Merkez), Tunceli (Iwerkez), Uzunköprü, Verisci, Salova. ۲ ۲

0 0 I I

Yüksekova, Zara. Göle, Gümüşane (Merkez), Gürpınar, Hanak, İmranlı, Karayazı, Karlıova, Karz (Merkez), Özalp, Pasinler, Pınarbaşı, Sarıkamış, Selim, Şarkışla, Şebinkarahisar, Şenkaya, Şiran, Tekman, Ulukışla, Yülyeekova, Nara Adilcevaz, Ahlat, Alucra, Ardahan, Başkale, Bayburt, Çatede, Çat (Oluklu), Çıldır, Diyadin, Eleşkirt, Erciş, Gerede, 'SBV9J Ardahan, Başkale, Bayburt, Çamardı, Akdağmadeni, Arguvan, Arpaçay, Aşkale, Balâ, Beytüşşebap, Bün-yan, Çameli, Çatak, Çayıralan, Derinkuyu, Digor, Doğubeyazıt, Erzurum (Merkez), Felâhiye, Hakkâri (Merkez), Hamur, Hims, Kangal, Kelkit, Kiğı, Mihalıççık, Muradıye, Narman, Patnos, Su-sus, Taşlıçay, Tatvan, Tomarza, Varto, Yahyalı, Yapraklı, Yıldızeli

33

Ağrı (Merkez), Çayırlı, Ermenek, Gürün, Hadım, Haymana, Hizan, Horasan, Hozat, Keles, Malazgirt, Mutki, Nevşchir (Merkez), Ova-cık (Çankırı), Posof, Şabanözü, Şavkat, Tortum.

Akkuş, Artova, Bolu (Merkez), Daday, Devrekâni, Eflâni, Gölköy, İtizdere, Kastamonu (Merkez), Kavak, Kıbrıscık, Kolças, Ko-vulnisar, Küre, Lâdik, Mesudiye, Muduru, Orta, Sivas (Merkez), Tonya, Torul, Tosya, Yozgat (Merkez)

Turnal, Yalvaç, Yunak, Afseki, Andurur, Çelikhan, Çukurca, Gemerek, Kağızman, Ovacık (Tunceli), Pasaryeri, Petvari, Refahiye, Solhan. (Tunceli), Pasaryeri, Beyşehir, Boyadin, Bor, Bozkır, Bulanık, Alaca, Anş, Avbaştı, Beyşehir, Boyadin, Bor, Bozkır, Bulanık, Alaca, Anşç, Avbaştı, Beyşehir, Boyadin, Bor, Bozkır, Bulanık, Alaca, Anşç, Avbaştı, Beyşehir, Boyadin, Bor, Bozkır, Bulanık, Gamidere, Çardak, Çay, Çerkeş, Dereli, Develi, Divriği, Durağan, Kanan, Karahaliı, Keskin, Korgan, Kozaklı, Kurşunlu, Küşde), (Merkez), Mengen, Mucur, Nazimiye, Orhaneli, Divriği, Suulak Bötürge, Pülümür, Sandakı, Sarayönü, Sarkaya, Sarroğlan, Seydi Bötürge, Pülümür, Sandar, Sarası, Sorgun, Söğüt, Suhadağı, Sunut, Tavas, Tetenni, Tercan, Tutak, Ulubey (Ordu); Uluboriu, Şehir, Sarız, Seben, Sivrihisar, Sarayönü, Sarkaya, Sarroğlan, Seydi Bötürge, Pülümür, Reskin, Fercan, Tutak, Ulubey (Ordu); Urgüp, Van (Merkez), Yaşımiye, Orhaneli, Ortaköy (Niğde), Bötürge, Paras, Tetenni, Tercan, Tutak, Ulubey (Ordu); Uruşüp, Van (Merkez), Sarayönü, Sarkaya, Sarroğlan, Seydi Sunut, Tavas, Tetenni, Tercan, Tutak, Ulubey (Ordu); Uruşüp, Van (Merkez), Yaşımışe, Örisaneli, Ortaköy (Niğde), Uruşüp, Van (Merkez), Yaşımiye, Örisaneli, Ortaköy (Niğde), Uruşüp, Van (Merkez), İtakı, Boyadı, Sarkaya, Sarroğlan, Saydi, Sunut, Tavas, Tetenni, Tercan, Tutak, Ulubey (Ordu); Uruşüp, Van (Merkez), İstan, Sarayönü, Erihöv, Zile, İşehir, Şarış, Seben, Surihisar, Sarayönü, Erihöv, Zile, İtavas, Saras, Tetenni, Tercan, Tutak, Ulubey (Ordu); Uruşüp, Van (Merkez), İstanışı, İstanı, İstanış, İstanık, Surihi, Antari, Kale, İstanıkaşı, İstanışı, İstanışı, İstanık, İstanı, İstanış, İstanışı, İ

Akyonkarakisan (Merkez), Almus, Altmas, Aksaray (Nigde), Ak-Afyonkarakisan (Merkez), Almus, Altmas, Aksaray (Nigde), Ak-schir, Artvin (Merkez), Akabey, Banaz, Bayat, Bilecik (Merkez), Boğazlıyan, Bozüyük, Cihanbeyli, Çal, Çamlıhemşin, Çaykara, Çiv-ril, Çorum (Merkez), Cubuk, Çumra, Dazkırı, Doğanhisar, Doğan-çenc, Gölpasarı, Güney, İlgın, İnsaniye, İskliği, Kadınhanı, Ka-rakoçan, Karanan, Karapınar, Kızılcahamam, Kulu, Merkion, Kasaliye, Radırkanı, Nailihan, Niğde (Merkez), Oltu, Olur, Reşadiye, İnta, (Merkez), Yalıhan, Niğde (Merkez), Oltu, Olur, Reşadiye, Senrikent, Şerefilkoçhisar, Seyitgazi, Simav, Taşköprü, Tavşadiye, Yurhal, Yasiraç, Yumak

Uludere, Ulus, Vezirköprü, Vize, Yalova, Yenişehir, Yeşilyurt. Melsem, Ankara (Merkez), Arapkir, Avanos, Ayaş, Ayvacık, Azda-vay, Baskil, Bigadiç, Boyabat, Burdur (Merkez), Çankırı (Merkez), Çekerek, Çiçekdağ, Çifteler, Demirci, Demirköy, Dinar, Elbistan, Eimalı, Emet, Ernirdağ, Erzincan (Merkez), Gelendost, Gerger, Giresun (Merkez), Göksum, Gölhisar, Gülnşehir, Gümüşna-tödy, Çündoğınuş, Havza, Ilgaz, Isparta (Merkez), Ronya (Merkez), Bolu, İnegol, İspir, Kalecik, Kalkandere, Karabük, Kargı, Kay-oblu, İnegol, İspir, Kalecik, Kalkandere, Karabük, Kargı, Kay-seri (Merkez), Göksum, Gölhisar, Gülnşeri, Günsekir, Gümüşna-förkör, Gündöğınuş, Havza, İlgaz, Isparta, Mazıdağı, Kargı, Kay-seri (Merkez), Gösun, Kalecik, Kalkandere, Karabük, Kargı, Kay-seri (Merkez), Gösun, Gölnisar, Günser, Günser, İne-sar, Osmanoik, Pazarotk, Polatlı, Santandere, Karabük, Kargı, Kay-sar, Osmanoik, Pazarotk, Ralkara, Mazıdağı, Savaştepe, Şurnak, Şirvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şirvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şirvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şirvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şirvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şirvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şirvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şurnak, Şurvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şurvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenköy, Şurnak, Şurvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenice, Yenköy, Şurnak, Şurvan, Ulubey (Uşak), Uşak (Merkez), Yenice, Yenice, Yenköy, Şurnak, Şurvan, Ulubey (Uşak), Manu, Yenice, Yenice, Yenice, Yenköy, Şurnak, Şurvan, Survan, Yenica, Yenice, Ye

Vas, Mazgirt, Murath, Orbangazi, Ortaköy (Çorum), Osmaneli, Palu, Finarhistr, Murath, Orbangazi, Ortaköy (Çorum), Osmaneli, Sivrice, Suluova, Gemdinii, Sile, Tekirdag (Merkez), Tuzluca, Ula, Uludere, Ulus, Vezirköprü, Vize, Yalova, Yenisehir, Yeşilyurt. Kein, Okumkopiu, Onye, Vakinkomi, Takagan, Tomma, Acus, Okumkopiu, Onye, Vakinkomi, Takagan, Tomma, Koz, Biga, Birgól (Merkez), Bitlis (Merkez), Borcka, Boxkurt, Bursa (Merkez), Çan, Çatalca, Çatalzeytin, Çerkezköy, Çorlu, Devrek, Ölösgi Havran, Hazro, Hekimhan, Hendek, Iğdır, İmroz, Geyve, Gölbaşı Havran, Hazro, Hekimhan, Hendek, Iğdır, İmroz, Izmik, Kandıra, Karacabey, Kemah, Keşan, Kurklareli (Merkez), Sandıra, Kandışa, Lapşeki, Lice, Lüleburgaz, Maçrka, Man-yas, Mazgirt, Muratlı, Orinagsai, Ortaköy (Çorum), Gomenli, Palu, Pinarthisar, Rize (Merkez), Sakarya (Merkez), Saray, Selendi, Palu, Pinarthisar, Rize (Merkez), Sakarya (Merkez), Saray, Selendi, Palu, Pinarthisar, Rize (Merkez), Sakarya (Merkez), Saray, Selendi,

ağaç, Kiraz, Kahraman Maraş (Merkez), Silvan, Siverek, Türkoğlu Abana, Afşin, Ağın, Akçasdağ, Akçakoca, Alaçam, Araklı, Arhavi, Ardeşen, Arsin, Ayancık, Akyasik, Babaeski, Baira, Bahçe, Arhavi, Ardeşen, Arsin, Ayancık, Ayvalık, Babaeski, Baira, Bahçe, Balikesir (Merkez), Balya, Bartın, Besni, Beyparan, Bozcaada Bu-cak, Bulancak, Buldan, Burhaniye, Cide, Çanakkale (Merkez), Çar-samba, Çaycuma, Çayeli, Çemişkezek, Çüngüş, Darende, Delice, Dur-samba, Çaycuma, Çayeli, Çemişkezek, Çüngüş, Darende, Delice, Dur-sambay, Gesaba, Edirne (Merkez), Elâzığ (Merkez), Encez, Erdek, Gaziantep (Merkez), Gelibolu, Gemişkezek, Çünğüş, Darende, Delice, Dur-enen, Gördes, Görele, Göynücek, Güdül, Hani, Havsa, Hayrabolu, Hopa, İliç, İpsai, İvindi, Karacasu, Karamürsel, Karasu, Kartal, Kaynarca, Kenaliye, Kepsut, Keşapı, Kırıkfale, Koczeli (Merkez), Ömerli, Paras, Formalye, Keşapı, Kırıkfale, Koczeli (Merkez), Önerli, Paras, Palivanköy, Perşembe, Peirtek, Pozantı, Samaun nop (Merkez), Saurcakaş, Sapanca, Sason, Savur, Sındurgı, Silivri, Si-öner, Görtek, Palayanköy, Perşembe, Peirtek, Pozantı, Samaun nop (Merkez), Saurcakaş, Sapanca, Sason, Savur, Sındurgı, Silivri, Si-öner, Dörak (Merkez), Trabzon (Merkez), Tunceli (Merkez), Tür-bolu, Toraköprü, Ünye, Vakfıkeblı, Yatağaşan, Yonna, keji, Uzunköprü, Ünye, Vakfıkeblı, Yatağar, Yonna, Antes, Barta, Bartan, Baytan, Baytan, Baytan, Baytanie, Hey-keji, Uzunköprü, Önye, Bandurma, Baytan, Baytan, Baytanie, Hey-andar, Kartara, Bartan, Baytan, Baytan, Baytanie, Hey-Akhisar, Amasya (Merkez), Aralık, Dicle, Derik, İdil, Keban, Kırk-ağaç, Kiraz, Kahraman Maraş (Merkez), Silvan, Siverek, Türkoğlu-Abano Abano A

Adıyaman (Merkez), Alaşehir, Altınözü, Beşiri, Bozdoğan, Çermik, Cınar, Denizli (Merkez), Dikili, Diyarbakır (Merkez), Hassa, Kâhta, Karaisalı, Kenalşaşa, Kurrisları, Manisa (Merkez), Mardin (Merkez) Sarıgöl, Soma, Siirf (Merkez), Yavuzeli, Arbiser Amesya (Merkez) Anoli, Donif, İdil Kehen Viele Reyhanlı, Salihli, Sarayköy, Saruhanlı, Cirla, Viranşehir, Yenipazar Sultanhisar, Tire, Torbalı, Turgulu, Urla, Viranşehir, Yenipazar

076

Текыг

67

0.011

Декаг

32

77

38

90T

26

68

18

₽L

19

99

τs

9Ŧ

Dürtyol, İttacater, İskanderun, Kauru, Samandagı.
Anamur, Çeyhan, Fatsa, Kozan, Manavgat, Osmaniye, Yumur.
Anamur, Çeyhan, Fatsa, Kozan, Manavgat, Osmaniye, Yumur.
Anamur, Çeyhan, Fatsa, Kozan, Manavgat, Osmaniye, Yumur.
Karataş, Köyceğis, Kumluca, Kurucaşile, Marmaris, Ordu (Merkas).
Karataş, Köyceğis, Kumluca, Kurucaşile, Marmaris, Ordu (Merkas).
Abans, Adana (Merkas), Arakıy (Merkas), Hanie, Gasupaşa, Abans, Adana (Merkas).
Abans, Adana (Merkas), Arakıy (Merkas), Bortur, Borgka, Boskurt, Abans, Adana (Merkas), Arakı (Merkas).
Abans, Adana (Merkas), Arakıy (Merkas), Bartun, Borgka, Dordu (Merkas).
Abans, Adana (Merkas), Arakıy (Merkas), Bartun, Borgka, Dordu (Merkas).
Abans, Adana (Merkas), Arakıy (Merkas), Bartun, Borgka, Boskurt, Borgen, Boskurt, Bartan, Atana, Karanak, Carras, Karaisalı, Karasu, Kumu, Kuyucak, Magis, Merkas).
Merçi, Karata, Karaisalı, Karasu, Kumu, Kuyucak, Magis, Merkas).
Merçi, Karata, Karatasi, Tarsus, Tie, Turba, Turgutlu, Türkeli, Merkes), Salını, Bargana, Hors, Carra, Fakara, Kumu, Kaynarca, Genin, Türkeli, Merkes).
Advaman (Merkez), Sapanca, Getarinisar, Esloul, Siloni, Sinop (Gama, Tekira, Feynan, Kaynarca, Kermika, Karakis, Karabur, Kaynarca, Kermika, Karakis, Karabur, Kaynarca, Karaniyaş, Kurkes, Unustatakennipaşa, Kurkes), Iurus, Yüshes, Aranika, Merkes), Unustatakennipaşa, Kurkes), Iaruke, Karabur, Arbana, Cataska, Manisa (Merkez), Adasa, Karabur, Arbana, Cataskor, Karabur, Kaynarca, Karanika, Karabur, Kaynarca, Karanikasi, Genkes), Tunceli (Merkez), Adasa, Karaki, Karaki, Karaki, Karaki, Karaka, Karabur, Arbana, Karabur, Arbana, Karabur, Arbana, Karabur, Arbana, Karabur, Arbana, Karabur, Karabur, Karanikash, Kara (Merkez), Adasa, Karabur, Karabur, Karanikash, Kara (Merkez), Adasa, Banka, Marka, Karabur, Karabur, Karabur, Karabusk, Murka, Karabur, Karabusk, Karabur, Karabusk, Karabusk, Karabusk, Karabusk, Karabusk, Karabusk, Karabusk, Karabusk, Karabusk, 911 90T -numY , svinsmzO **L**8 64

Dörtyol, İkizdere, İskenderun, Kadirli, Samandağı, Anamur, Ceyhan, Fatsa, Kozan, Manavgat, Osm Ardeşen, Arhavi, Cide, Çamlıhemşin, Çayeli, Espiye, Eynesil, Fın-dıklı, Ciresun (Merkez), Görele, Hopa, Kalkandere, Keşap, Kor-gan, Of, Fize (Merkez), Sürmene, Tirebolu.

(nizi 02 = ishshnA shrqoT) irdihim isda Tablo: 4. Beş veya daha az nüfuslu bir aileye verilebilecek kuru

9 Q I I

G2

aoli

Jeakyur, Jeyngazi, Şennak, Tavşani, Oubey (Oşak), Uludəre, Jeşk (Merkez), Yalvaç, Yunak, Akçadağ, Akseki, Ardahan, Atabey, Avanos, Baskil, Beani, Bolu Akçadağ, Akseki, Ardahan, Atabey, Avanos, Baskil, Beani, Boday, Ofarkez), Bolvadın, Cihanheyil, Citteler, Çivril, Çihril, Daday, Dazkırı, Durağan, Gilinar, Ginayi, Eşme, Gaziantep (Merkez), Carger, Öbksun, Gilinar, Gilisehir, Giney, Hekimhan, Kastanonu Gerger, Öbksun, Gilinar, Gilisehir, Giney, Hekimhan, Kastanonu (Merkez), Kavak, Kırşehir (Merkez), Kulu, Lâdik, Mahmudiye, Savur, Sivrice, Sungurlu, Şefaatli, Şirvan, Turhal, Uluborlu, Yerköy, Savur, Sivrice, Sungurlu, Şefaatli, Şirvan, Turhal, Uluborlu, Yerköy, Savur, Sivrice, Sungurlu, Şefaatli, Şirvan, Turhal, Uluborlu, Yerköy, 80Z mirci, Derik, Eläzığ (Merkez), Ergani, Eruh, Erzincan (Merkez), Eskişehir (Merkez), Gelendost, Gercüş, Gölbaşı, Gölhisar, Gölpa-zarı, Iğdır, İdil, İnsaniye, İncesu, İskilip, Kadınhanı, Kağızman, Ka-lecik, Karacasu, Kayseri (Merkez), Kırıkkale, Kofçaz, Korkuteli, Masgirt, Mengen, Malatya (Merkez), Kahraman Maraş (Merkez), Masgirt, Mengen, Merziton, Midyat, Nallıhan, Ömerli, Pälu, Po-latı, Fulo, Küre, Malatya (Merkez), Kahraman Maraş (Merkez), Masgirt, Mengen, Merziton, Midyat, Nallıhan, Ömerli, Pälu, Po-latı, Soyi, Reşadiye, Savaştepe, Sanirkent, Silvan, Siverek, Söğüt, Sulakyurt, Seyitgazi, Şemdinli, Şırnak, Tavşanlı, Ulubey (Uşak), Uludere, Üsek (Merkez), Yalyaç, Yunak,

Yeşilyurt. Veşilyurt. Aksaray, Arpaçay, Boğazlıyan, Çamlıdere, Çay, Çerkeş, Çıldır, Dev rekâni, Eskipazar, Eribistan, Eidivan, Elmadağı, Genç, Göynük, Kütäñya (Merkez), Mudurnu, Muş (Merkez), Ovacık (Tunceli), Fazarotk, Sandıklı, Sarayöni, Selin, Sivrihisar, Sulisndağı, Susur, Pazarotk, Sandıklı, Sarayöni, Selin, Sivrihisar, Sulisndağı, Susur, Pazarotk, Sandıklı, Sarayöni, Selin, Sivrihisar, Sulisndağı, Susur, Pazarotk, Sandıklı, Sarayöni, Selin, Sivrihisar, Sulisndağı, Susur, Senkaya, Şerefilikoçihisar, Tavas, Terean, Totum, Tosya. Bigor, Divriği, Doğançehir, Doğuboyazıt, Ereğli (Konya), Gemerek, Sankay, Keranan, Karapınır, Keles, Keskin, Kibrısolt, Kon nış, Sarnöğlan, Sarız, Seydüşehir, Şarnalı, Taşlıçay, Tetenni, Ürgüp, vallısar, Mesudiye, Mucur, Narapınar, Keles, Keskin, Kibrısolt, Ko-vasılı, Solînan, Sarız, Seydüşehir, Şincanlı, Sivas (Merkez), Si-kadağınadeni, Balâ, Bozkır, Bulanık, Çayıralan, Çayırılı, Öukurça, Valinisar, Yeşilora, Yozgat (Merkez), Zincanlı, Sivas (Merkez), Si-kadağınadeni, Balâ, Bozkır, Bulanık, Çayıralan, Çayırılı, Qukurça, Vasılı, Solînan, Servin, Fötürçe, Sarıkaya, Torul, Van (Merkez), Yap-Iəvali, Errurum (Merkez), Hanak, Hayınana, Kozaklı, Mihalıçcık, Nazimiye, Pervari, Pötürge, Sarıkaya, Torul, Van (Merkez), Yap-Iəvali Yeşilyurt.

.UABT

Taktı Addicevaz, Ahlat, Alucra, Arguvan, Aşkale, Başkale, Bayburt, Béy-tüşşebap, Bor, Bünyan, Çamedi, Çat (Oyluklu), Çatak, Derinkuyu, Diyadin, Eleşkirt, Erciş, Ermenek, Felâhiye, Gerede, Gevaş, Gölcük, Gümüşane (Merkez), Hanur, Hans, Hazıbektaş, Rangal, Karayazı, Karılova, Kelkit, Kiği, Malazgirt, Mukil, Nevşe-başı, Şarkışla, Şehinkarahisar, Şiran, Takvan, Tekman, Tomarza, Daşı, Şarkışla, Şehinkarahisar, Şiran, Takvan, Tekman, Tomarza, Tutak, Ulukışla, Varto, Yahyalı, Yıldızeli, Yükcekova, Zara

Tablo: 5. Toprak endekslerine göre katsayılar 232

000'T ₹90'T 09 G₽ 811'1 0₽ 96T'T 32 30 LLZ^{**} ₽I₽'I 92 - 0 Kat sayisi roprak endeksi

Yenice, Yenisehir. Acupayam, Afyonkarahikar (Merkez), Ağlasun, Akkuş, Almus, Andı-rım, Aralık, Arapkir, Ayaş, Ayvacık, Balıkesir (Merkez), Bayat, Bay-rım, Aralık, Arapkir, Ayaş, Ayvacık, Balıkesir (Merkez), Bayat, Bay-namiç, Beypasarı, Bigadiç, Bitilis (Merkez), Bozova, Buldan, Bur-haniye, Cankırı (Merkez), Çemişkezek, Darende, Delice, Dinar, Diyarbakır (Merkez), Megandışarı, Domaniç, Edremik, Emet, Emir-dağ, Erdek, Ezine, Gediz, Göle, Göynücek, Gümüşhacıköy, Hami, Mardin (Merkez), Metkez), Gemişkezek, Darende, Delice, Dinar, Kargı, Keçiborlu, Kemalıy, Kanalıye, Kızıloahamam, Lice, Maden, Kargı, Keçiborlu, Kemalıy, Kanalıye, Kızıloahamam, Lice, Maden, Kargı, Keçiborlu, Yenan, Yanuzeli, Yavuzeli, Yasureli, Smas, Kargı, Keçiborlu, Yaranşah, Olur, Olur, Orana, Jossan, Şarşak, Kargı, Keçiborlu, Yaranşah, Sukehri, Süfçület, Şarkikaraağaç, Taş-Köprü, Türkoğlu, Viransehn, Natara (Merkez), Azaon, Şarşak, Kargı, Keçiborlu, Pernalıye, Kızıloahamam, Lice, Maden, Kargı, Keçiborlu, Yaranşah, Karuzeli, Yavuzeli, Yavuzeli, Yarureli Köprü, Türkoğlu, Viransehn, Yarataşı, Örun, Olur, Orana, Jaş-Köprü, Türkoğlu, Wiranşa, Suşehri, Süfçület, Şarkikaraağaç, Taş-köprü, Türkoğlu, Wiranşa, Kıkara, Kataşaka, Yavalık, Burdur Kargu, Keçiborlu, Remah, Kenalıye, Kızulaşına, Yavuzeli, Yavanıçı Köprü, Türkoğlu, Mikara, Markara, Merkez), İngöl, Görun, Jaş-Karşa, Keçiborlu, Remah, Kenalışa, Örun, Gura, Sarkikaraağaç, Taş-köprü, Türkoğlu, Miranşa, Karaşaka, Örun, Gura, Şarkikaraağaç, Taş-köprü, Türkoğlu, Markez, İşaşa, Karaşa, Karaşa, Kaşa, Şaraşa, Karşa, Keçiborlu, Kenaşa, Karaşa, Karaşa, Karaşa, Kaşa, Kaşa, Karşa, Kaşa, Karaşa, Karaşa, Ka

CENELCE

ILĂNLAR

Tarım Bakanlığı) » için \$ 22.000,— lık bir kontenjan ayrılmıştır. itre/saat kapasiteden yukarı olanlar) (Mütracaat ve Inceleme Makamı: alan 84.18.10. gümrüg tarife ve istatistik pozisyonlu «Ekremözler (100 dan mahauben, aynı listenin 129 sıra numarasında PM. İfadesi ile yer

707,0 827,0 827,0

894'0 764'0

618'0

£\$8'0

*LL*8'0

TT6'0

₽96'0

306

8LZ

223

677

вяэц

Edirne 2 nci Asliye Hukuk Hâkimliğinden:

E. No.: 1973/381

Ticaret Bakanlığından:

Yenice, Yenischir.

Davacı Hakkı Göndekin vekili Avukat Abdülhalim Altınel tarafından

s shursers izamzurub naliday ninizavab libesi ev ilaidi uqai (abniz Sokakta kâin pafta 57, ada 614, parsel 25 de kayıtlı gayrimenkul hakdavalı İsmail ve Hazine aleyhine açılan (Edirne Kadıbedrettin Mah. Cami

koluna ek «A» listesinin 243 sıra numarasında kayıtlı «Muhtelift» faslın-

(81/87) relemzelnA

Dişticaret İşlerine Dair Sirküler

Memleketimizle Polonya arasındaki 1973/74 dönemi Ticaret Proto-

'inunio 10003 temsil ettirmesi hususu davetiye yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ Ismail'in duruşma güünde hazır bulunması veya kendisini bir vekille tleveb quio Afileum sb 08.6 tees unig 8761/9/7 isemzurub mneveb nen ğat icrasına karar verilmiş olmakla, yukarıda esas numarası yazılı bulu-Davalı İsmail'in adresi meçhul olduğundan kendisine ilânen tebli-

> 00T 96 06

CS 08

94

04

<u>9</u>9

09 <u>9</u>9

68T

772

99T

T₽T

821

Dekar

Appendix B

Documents of expropriation of lands of Aşhan Turhanlı

B A Ş B A K A N L I K TOPRAK ve TARIM REFORMU MÜSTEŞARLIĞI

T. C.

Kamulaştırma ve Dağıtım Genel Müdürlüğü

SAYI : TTRM-KD-914/910 - 2100 KONU: Kamulaştırma Kararı

th

2Č.,

Ankara, 12/19/197.6

Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkanlığına URFA

Ilgi: .5,7,1976..... gün ve KD,03/6397-7776yılı yazı.

Gayrimenkul maliki ....Ömer...... kızı <u>-oğlu</u> ..Aşhan.Turanlı..... Urfa İli .<u>Hilvan</u>...... İlçesinin ..Düğer.ve Kocabe**ğ**.....- köyünde- köylerinde aşağıda numaraları yazılı toplam ..51...... adet - parselde ...2402,294..... dönüm arazisinin mevcut olduğu tesbit edilmiştir.

2 — 1757 sayılı kanunun 38 nci maddesi uyarınca gereğinin yapılmasını, kamulaştırılan araziye ait tapu kütüğüne verilen şerhin tarih ve numarasının bildirilmesini,

3 — Kamulaştırma kararı alınan parsellerin itirazlı veya takyitli oluşu da dikkate alınarak aynı kanunun 40 ncı maddesine göre ödeme şekillerinin tesbit edilerek gerekli ödemenin yapılmasını, yapılan ödeme ve takdide bağlanan miktarlarının bildirilmesini,

4 — Kamulaştırılan arazinin 1757 sayılı kanunun 44 ncü maddesine göre hazine adına tescilinin yaptırılarak tescil tarih ve sayısının bildirilmesini, 5 — ..... numaralı parsellere ait tapu kaydı ve vergi değerinde tereddüde düşüldüğünden şimdilik bu parsellerin kamulaştırılmasının yapılmamış olduğunun bilinmesini,

6 — Hisseli arazilere ait 1757 sayılı kanunun 30 ncu maddesinde işaret edilen bildirimlerle ilgili tebligat yapılmasını,

Rica ederim.

ESAR OLCEK

1433,188

Misteşar Yardımeisi

Malikin Tesbit Edilen Arazileri

Köyü	Parsel Numaraları		Dönüm
Düğer	3,4,6,8,10,12,13,15,22,23,24,27,28,31,33,34,36, 39,41,42,44,45,46,47,48,49,51,53,55,58,60,62,64, 204,207,208,209,210,211,212,273,214,215,216,217, 218,219,22Rendfisher?Ranaflaştirma Dışı Bırakılan Araziler		1456,47
Kocabey,			<u>+ 945,82</u> 2402,29
Köyü	Parsel Numaraları	oprak Endeksleri	Dönüm
Düğer	3,4,6,8,10,12,13,15,22, 23,24,27,28,31,33,34,36,39,41, 42,44,46,47,48,51, Kamulaştırılan Ara	95,74,46,19,13,53, ziler	963,358
Köyü	Parsel Numaraları		Dönüm
Düğer Kocabey	48,49,51,53,55,58,60 204,207,208,209,210,211	,212,213,214 +	488,944 944,244

Eki : $1 - \dots$ Adet (... 2.... nüsha) karar

— ..... Adet dosya.

- 1- Düğer köyünde 62,64 nolu parsellerde toplam 4,168 dönüm arazi ev ve arsa olarak kamulaştırma dışı barakılmıştır.
- 2- Kocabey köyünde 215,216,217,218,219,220,221,222,223, nolu parsellerde toplam 1,580 dönüm arazi ev yeri olarak kamulaştırma dışı bırakılmıştır.
- 3- Cem'an 5,748 dönüm arazi ev ve arsa olarak kamulaştırma dışı bırakılmıştır.

	UZINIAIN	1 × 1		UZIMIAIN		7, 4040	CENEL MUDIN		NT COLLEGE			·
	İMAMOĞLU	ZESSER	EN	er tulus BIVERLI	dur tu	ERCAN Y	Phillip Contraction	, 1	COROLAND COROLAND	Mustega	,	ti Cini Viscini Antonio Sublici interna Sublici interna Sublici interna Sublici interna Sublici interna Sublici
Başkanlığınca Müsteşarlığa gönderilen kamulaştırma dosyası incelenmek suretiyle yukarıda maliki, tapu kayıtları ve nitelikleri yazılı yasanın26¢/.30 maddesi gereğince ve toplam .272*220*21. TL. (İki.yüz.yetmiş.iki.bin.iki.yüz.yirmi.) bedelle kamulaştırılmasına karar verildi	pu kayıtları ve ki bin iki	etiyle yukarıda maliki, tapu kayıtla (İki yüz yetmiş iki bin .////./0./1976	auretiyle yukarıda m (İki.yüz.ye .///./0/1976	syası incelenmek su 272, 220, 21. TL. sına karar verildi.	inderilen kamulaştırma dosyası incelenmek si gereğince ve toplam . 272, 220, 21. 1 .) bedelle kamulaştırılmasına karar verildi.	ğınca Müsteşarlığa gönderilen kamulaştırma d 26ç/39 maddesi gereğince ve toplam . bedelle kamulaştırılma	Müsteşarlığa <u>ş</u> >/.30 madd	 Başkanlığınca i yasanın 26; 	Toprak ve Tarım Reformu Bölge imenkullerin1757 sayılı ı lira yirmi bir kuruş	Toprak ve Tarım Reformu Bölge Başkan gayrimenkullerin1757 sayılı yasanın lira. yirmin bir kuruş	: 09	chirachi pinyi yajeo biyane inaza
	272220.21				936.269				L TOPLAM	GENEL		1
-	4747.36	290.75	800.00	290.75	16.328	3	21.3	=	=	2	8	~~,~~
4	28224.56	290.15	700.00	290.75	97.075	8	212	4	9	8	7	:
-	7016.09	290.75	800.00	290.75	24.131	9	211	=	*	=	6	
=	1488.93	290.75	700.00	290.75	5.121	2	210	M41dT8a	-	3	5	
-	137964.36	290.75	700.00	290.75	474.512	=	209	3	=	=	4	:
	79876.29	290.75	700.00	290.75	274.725	2	. 208	M41d18ab	-	2	ω	
4	3507.90	290.75	800,00	290.75	12.065	. 4	. 207	M41a18b	4	=	N	1
İtirazlı	9394.72	290.75	700.00	290.75	32.312	Tarla	. 204	M41d18a	Meyan	Kocabey	<u>н</u>	1
AÇIKLAMALAR	Toplam kamulaştırma karşılığı TL	Kamulaştır. ma karşılığı TL./Dönüm	Rayig bedeli TL./Dönüm	Vergi değeri TL./Dönüm	Miktarı (Dönüm)	Cinsl ve niteliği	Parsel No.	Pafta No.	Mevkii	Щ Боуц	Sıra No.	1
				1 van	hçesi:Hi.1 var		A	¹ ii:URFA	lün :	Kamulaştırılan Gayrimenkulün :	Kamulaş	i
	Dosya No. :		And a second	'AMAN	Kahta/ADIYAMAN	eliyle	Ahmet Turanlı	İkametgâh Adresi :	Ikametg			
Karar Tarihi : /1 10. 13 36	Karar							ADIYAMAN	1930 ADI:	Doğum Tarihi ve Yeri :	Doğum '	1
No. : 2.3.8.7	Karar No.	Öner	Baba Adı :Ör	B.	···· Aşhen ····	Adı :	•	di : Turaniti	Soyadı	Gayrimenkul Malikinin :	Gayrime	
				RARI	IRMAKA	KAMULAŞT	K A	-				
K. Cetvel No. :				I K MÜSTEŞARLIĞI el Müdürlüğü	E A Ș B A K A N L I K PRAK ve TARIM REFORMU MÜSTEŞARI Kamulaştırma ve Dağıtım Genel Müdürlüğü	È A S B A K ve TARIM R nulaștirma ve D	TOPRAK ve Kamulaştı					1
					7	_		•			,	

$\begin{tabular}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$		TA A TELLE			TIZMAN		hine .Y	GENEL MIDDIE .Y		MISTESAR	X	
$ \begin{array}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	LIOĞI				34	A	×			COK COK	Latif	
NUMBER OF THE NUMBER O	n ve ni 1.lire	ıpu kayıtlar iiz. sekser	rnda maliki, ta .bin. yediy.: /197.£	uretiyle yuka (.Yuz.on. .//./././	incelenmek s 780.04 TL arar verildi.	aştırma dosyası toplam 110 laştırılmasına k	;önderilen kamult esi gereğince ve) bedelle kamu	Müsteşarlığa g maddı	Başkanlığınca . yasanın . 26/0.	ı Reformu Bölge 757 sayılı	Toprak ve Tarım rrimenkullerinl Jörtt' kürüş''''	gay
NUMARY NEW Yorka we purption down working with the product in the purption of the purptic purption of the purption of the purptic purptien of the purptien	34	110780.0				488.944				' TOPLAM	GENEI	
INFEAM REPARTMENDE TAIME RECOMPLY MUNICIPARATIE Kannelsstraan ve Dagtern Georgi Multibuligting Kannelsstraan ve Dagtern Georgi Multibuligting Savati :finaveiri Kannelsstraan ve Dagtern Georgi Multibuligting Baba Adi : Baba Adi : Baba Adi : Savati :												
INDERANCE TARMA KARANGU MUSUNSAKUAN Kamulaştırma ve Dağıtın Karvandu Malikinin; K A M U L A Ş T I R M A K A R A R I Kamulaştırma ve Dağıtın Karvandu Musunsyakulatı Musunsyatulatırı Karvandu Musunsyakulatı Gayrimenkul Malikinin ; Soyadı :fişayalılı Alt : Ağıtazı Baba Adı : Karar Musul : fişayalılı Adı : Adı : Baba Adı : Karar Musul : fişayalılı Adı : Karar Musul : fişayalılı Adı :	<u> </u>	7055.83	226.57	400.00	226.57	31.142	1	60		-	4	7
Karnulagturna ve Jagdun Gene MildulagiKarnulagturna ve Jagdun Gene MildulagiKarnulagturna ve Jagdun Gene MildulagiKarnulagturna ve Jagdun Gene MildulagiKarnulagturna ve Jagdun Gene MildulagiKarnulagturna ve Jagdun Gene MildulagiBaba Adresi : J1930 AdryzmenKarnulagturna KA K A R A R IKarnulagturna Gayrimenkul Malikhin :Soyadi :figagealagturna Adri :Baba Adri :KarnuInternation of Adryzmen IEdita ADTYAMANTAMU A K A R A R IKarnuSoyadi :figagealagturnaAdri :Baba Adri :KarnuInternation of Adryzmen IInternation ADTYAMANTAMU A K A R A R IInternation of Adryzmen IBaba Adri :KarnuInternation of Adryzmen IInternation ADTYAMANTAMUMToryan ITamuegada Adresi :Adri :Adri :Samualagturna degenMildan function of MildaRegistion of MildaRegistion of MildaSamualagturna degenMilda MildaNitamulagturna degenMilda MildaSamualagturna degenMilda MildaNitamulagturna degenMilda MildaMilda Milda <td><u>3</u></td> <td>4517.1;</td> <td>226.57</td> <td>900,000</td> <td>226.57</td> <td>19.937</td> <td>-</td> <td>58</td> <td>1</td> <td>7</td> <td>7</td> <td>6</td>	<u>3</u>	4517.1;	226.57	900,000	226.57	19.937	-	58	1	7	7	6
Anulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Kanulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Kanulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Kanulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Kanulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Kanulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Kanulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Kanulastruma ve Dagitum Genel Multi-liigit Karar Baba Adt :	<u>מ</u>	4797.62	226.57	800,00	226,57	21.175	=	55	1	4		5
$\begin{tabular}{ c c c c c c c c c c c c c c c c c c c$	8	1619.98	226,57	800.00	226.57	7 . 150	3	53	1	= ,	a)	4
INOPERANCE TAKIN KARE OKANO MUSULSAKAKI Kamulaştırma ve Dağtım Genel Müdürliği KA M U L A Ş T I R M A K A R A R I K A M U L A Ş T I R M A K A R A R I K A M U L A Ş T I R M A K A R A R I Gayrimenkul Malikinin : Soyadi :	ω	18754-3	226,57	400,00	226.57	82.775	3	49	I	. 2	 ,	ω
TURKAK WE TAKIM KERVOKUU MUSUKSAKIUI Kamulaştırına ve jaştım Genel Müdürlüğü KA M U L A Ş T I R M A K A R A R I Gayrimenkul Mailkinin : Soyadı :fişışçağıla Adı : Adı :	Ч	46978.6:	226.57	400,00	226.57	207.347	2	48	1		3	N
INDERGAN WE TAKUM KEUGAMU MUSURJAALIAH Kamulaştırma ve Dağıtım Genel Müdürlüğü K A M U L A Ş T I R M A K A R I K A M U L A Ş T I R M A K A R A R I Gayrimenkul Malikhin : Soyadı :	4	27056.5	226.57	400.00	226.57	119.41 8	SusuaTar ia	45	I	Döger	D u ger	
TUPKAN ve TAKIM KEPUKMU MUSIESAKLIGI Kamulaştırma ve Dağıtım Genel Müdürlüğü KAMULAŞTIRMA KARARI Soyadı :	F. Ê	Toplam kamulaştırm karşılığı TI	Kamulaştır. ma karşılığı TL./Dönüm	Rayig bedeli TL./Döntim	Vergi değeri TL./Dönüm	Miktarı (Dönüm)	Cinsi ve niteliği	Parsel No.	Pafta No.	Mevkii	K ö y ü	Sura No.
TOFKAK ve TAKIM KEPUKMU MUSIESAKLIGI Kamulaştırma ve Dağıtım Genel Müdürlüğü KAMULAŞTIRMA KARARI Soyadı :Îbirezilə Adı : .Aşhan Baba Adı : Karar <tr< td=""><td>-</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td></td><td> </td><td>- lin :-</td><td>ırılan Gayrimenkul</td><td>Kamulaştı</td></tr<>	-						1			- lin :-	ırılan Gayrimenkul	Kamulaştı
TOPKAK ve TAKIM KEPUKMU MUSILISAKLIGI Kamulaştırma ve Dağtım Genel Müdürlüğü KAMULAŞTIRMA KARARI Soyadı :		Dosya N					LIAN		Eliyle			[kametgâ]
TUPKAK ve TAKIM KEPUKMU MUSIEşAKLIĞI Kamulaştırma ve Dağtım Genel Müdürlüğü KAMULAŞTIRMA KARARI Soyadı : furenla	ırar Tar	Ka							unen		arihi ve Yeri :	Doğum Ta
KAMULAŞTIRMA KARARI KAMULAŞTIRMA KARARI	arar No.	K	:	1ba Adı :ön		· · ·		11 11	 . .	Soya		Gayrimen
TOPKAK ve TAKIM KEITUKMU MUSILESAKIJUI Kamulaştırma ve Dağıtım Genel Müdürlüğü						RMA KA	MULAŞT					
					idürlüğü	ğıtım Genel Mü	n ve ranut ni ulaştırma ve Da	TOPKAL Kam				

T.C.

ÖRNEĞI	
KAYIT	
FUS	
$\odot$	

ÖRN	1.00.021
KAYIT	: Form No.
US K	indart Fc
NCFI	T.C. Sta

Kütük sıra No. 18-265-2	Evlenme tar, Boşanma tar Ölüm tarihi	- IL1.6.96			and Aluro				- 968/27						;undür.	ası, mühür, tarih	76														
Sayfa No. 1 66	Evlenme tar. Bos	1	1		1	1	l de la companya de	1	1						الله المراجعة المراجع المراجعة المراجعة	14	ami n	i Bekâr		n			t					(9) kişinin	fetkilinin adı sc		•••
	Doğum tar.	21.8.926	7.5.930	28 Kanunsami 1950	1.11.955		15.12.958	3.2.953	10.8.963	182.1965						2		•													
Mahalle veya köy Hacıbedir	Doğum yeri	Kâhta	Adryaman													A A Dane we wanted to	ASLI GIBİ														
б М	Ana adı	ra tma	Zeynep	Aşhan	=	E	T	E	9 m	=						_	2	「一一」の一日の一日の一日の一日の一日の一日の一日の一日の一日の一日の一日の一日の一日の													
l ^{Içe} Kâhta	Baba adı	Zeynel	Ömer	Şükrü	H	н г	F	Ħ	E	= rT				-																	
Adıyaman	Adı, Soyadı	i Şükrü Turanlı	Ashan "	Abmet	ASIye "	Mehmet Rifat Turan	Mustafa Turanlı		Fatma	Zeynel Abidin Turanlı								•													
	Yakınlık Derecesi	Kendisi	Eşi	0ğ1u	Klzl	OĔJu		-	Клгл	0ğ1u	-				A 9 1 k																

RAPOR

AÌLE BA	I.ŞI	KANINI	V.
Adı Soyadı			
Baba Adı	.:	Ömer	
Köyü	2	Hilva	1-Düger
		Kocabe	ЭУ
Adresi	0	Ahmet	Turanlı
		liyle	Kâhta/A
		YAMAN	

<u>A M A C</u>: 1617 Sayılı ön tedbirler kanunu ve 1757 sayıl. Toprak ve Tarım Reformu kanunu ile, bu kanunla ilgili yönetmelik gereğince Urfa İli Hilvan ilçesi Düger ve Kocabey köylerinde ar zileri bulunan arazi sahibi aileye ait etüd ve incelemelerin net: si aşağıya çıkarılmıştır.

1- <u>AİLE YAPISI</u>: Aşhan Turanlı dul olup 1757 sayılı kanum 5.maddesine göre aile başkanıdır. Çocukları Mustafa ve Zeynel Ab din'le birlikte Kanta kazasında ikamet etmektedir.

2- <u>AİLENİN TOPLAM ARAZİ VARLIĞI VE İNTİKAL ŞEKLİ</u>: Aile bi kanı Aşhan Turanlı'nın Düger ve Kocabey köylerindeki arazileri ki sı Şükrü Turanlıdan miras yoluyla intikal etmiştir. Reşit olmayı Bekâr ve aile üyesi durumunda olan Mustafa Turanlı ile Zeynel Abi din Turanlı'nın yine her iki köydeki arazileride babaları Şükrü Tı ran**lı'**dan miras yoluyla intikal etmiştir.

Ailenin toplam arazi varlığı : 1439,271 dönümü Düger köyü ve 944,419 dönümü ise, Kocabey köyünde olmak üzere 2383,690 dönü

3- <u>ARAZİLERİNİ KULLANMA JEKLİ</u>: Dosya içersinde mevcut tu naklardanda anlayılacağı üzere söz konusu arazileri aile üyesi du munda olan Mustafa Turanlı işletmektedir. Aileye ait tarım alet u ekipmanlar bulunmaktadır. Arazilerde kuru tarım yöntemleri uygula nır. Kocabey köyündeki parsellerin tamamı tarla arazisidir.(ev yo leri hariç), Düger köyündeki 47,51,53,55,58,60 nolu parseller kuo men tarla,kısmense bağ arazisidir. Diğer parsellerin tamamı tarla arazisidir.(ev yorleri hariç)

4- <u>ARAZİLERİN HALİ HAZIR DURUMU</u>: Her iki köydeki araziler tamamı müşterek mülkiyettir. Kocabey köyündeki araziler itirazlı(Düger köyündeki parsellerin bir kısmında devir işleminin geçersiz olduğuna dair şerh olmakla beraber, bu araziler miras yoluyla int kal etmiştir.

5- AİLEYE BIRAKTLACAK ARAZİ MİKTARI VE SEBEPLERİ : Ailcoaj kanı dul olup,aileye ait arazileri yine aile üyeleri verimli bir

6- <u>KAMULAJTIRILACAK ARAZİ MİKTARI :</u> 1439,271 dönümü Düger Köyünde ve 944,419 dönümü ise Kocabey köyünde olmak üzere toplam 2383,690 dönüm tarım arazisinden (aile başkanı tebliğat müddeti içersinde tercihini kullanmadığı ve Düger köyündeki arazilerininde norm üstü olduğu göz önünde bulundurularak Düger köyündeki arazile den aile üyeleri Mustafa ve Zeynel Abidin'in de haklarını gözetece şekilde) ortalama 50 endeksine göre 1130 dönüme eş değerde olan... .....dönüm tarım arazisinin aileye bırakılması ve geri kalan Düger köyündeki......dönüm tarım arazısi ile Kocabey köyündeki 944,419 dönüm tarım arazisinin tamamının 1757 sayılı kanunun ilgili maddeleri ve bu maddelere bağlı yönetmelikleri gereğince ka mulaştırılmasının uygun olacağını saygılarımla arz ederim.4.5.1976

1 Homourdes

Mevlüt KARABIÇAK UZMAN

TUTANAK

1757 Sayılı Toprak ve Tarım Reformu kanunu ile kanunun uygulanmasına ilişkin 1617 sayılı ön tedbirler yasasının uygulandığı Urfa ilinin Hilvan ilçesine bağlı Düger köyüne 23.1.1976 tarihinde gelindi.

Adı geçen köy ve bağlılarındaki toprak sahiplerinin arazi var lıkları ile tasarruf ve işletme şeklinin ve işletmelerle ilgili sair hususların köy ihtiyar kurulu ve hazır bulunanlar huzurunda inceleme sonucunda :

3- <u>ŞÜKRÜ OĞLU MUSTAFA TURANLI</u>: Aile Başkanı olup,Adıyaman'ın Kahta kazasında oturmaktadır.Arazilerini bizzat kendisi işlemektedir Başka yerlerde arazisi olup olmadığı bilinmiyor.Araziler babasından intikal etmiştir.Arazilerin tamamı kurudur.Hububat ziraatı yapar. Ziraat odasına kayıtlıdır.

4- <u>ŞÜKRÜ OĞLU ZEYNEL ABİDİN TURANLI</u>: Durumu yukarıdakinin aynıdır.

5- <u>SÜKRÜ KIZI ASİYE TURANLI</u> : Durumu kesinlikle bilinmemektedir.

6- <u>ŞÜKRÜ OĞLU MEHMET RIFAT TURANLI</u>: Durumu 3.numaralı yazının aynısıdır.

7- ŞÜKRÜ OĞLU AHMET TURANLI : Durumu yukarıdakinin aynısıdır.

8- <u>ÖMER KIZI AHŞAN TURANLI</u>: Aile Başkanı olup Adıyaman'ın Kaht kazasında oturur.Bu köydeki arazileri çocukları vasıtasiyla işletir. Hububat ziraatı yapar.Arazilerinin tümü kurudur.Ziraat odasına kayıt lı olup olmadığı bilinmemektedir,

Yukarıdaki hususları mübeyyin iş bu tutanak tarafımızdan **t**anzim ve imza edildi.23.1.1976

KÖY İHTİYAR HEYETİ

MUHTAR AZA	AZA	AZA
Bedir ŞAHİN Mehmet Resmi Mühür ve İmz İmza	ŞEKER İ.Halil a İ m	KARAKEÇİLİ-Cevher ÇİFTÇİ z a İmza
、	HAZIR BULUNANLAR	~~д~~ ,
Muhuttin Karakeçili	Sabri Karakeçil	Li Abuzer Cihanbeyli
İmza	İmza	İ m z a
T.	S.R.BÖLGE BAŞKANI	LIĞINDAN
Mustafa KARAKUŞ UZMAN		

A S L I G I B I Mevlüt KARABIÇAK UZMAN

<u>TUTANAK</u>

1757 Sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu ile bu kanunun uygulanmasına ilişkin 1617 sayılı ön tedbirler yasasının uygulandığı Urfa ili Hilvan ilçesi Kocabey köyüne gelindi.3.3.1976

Adı geçen köy ve bağlılarındaki toprak sahiplerihi arazi varlıkları ile tasarruf ve işletme şeklinin ve işletmelerle ilgil sair hususların köy ihtiyar kurulu ve hazır bulunanların huzurunda yapılan inceleme sonucunda :

48-Şükrü Oğlu Zeynelabidin Turanlı : Kendisi Adıyaman'ın Kâht ilçesinde ikamet etmektedir. Tahminen on yaşlarındadır. Arazileri abisi Ahmet Turanlı işletmektedir. Kardeşleriyle müşterek hisseli alet ve ekipmanları vardır. Bu araziler babasından miras yoluyla iktisap etmiştir. Ayrıca Hilvan'ın Düğer köyünde arazisi mevcuttu Ayrıca Adıyaman'ın Kâhta kazasında arazisi olduğu tahmin edilmektedir.

49-<u>Şükrü Oğlu Mustafa Turanlı :</u> Annesiyle birlikte Kâhta kaza sında oturmaktadır. Bekardır, diğer bilgilerde, Şükrü Oğlu Zeynelab din Turanlı'nın aynıdır.

Yukarıdaki hususlara mübeyyin iş bu tutanak tarafımızdan tanzim ve imza edildi. 3.3.1976

KÖY İHTİYAR KURULU

MUHTAR	AZA	A Z A
Bekir ENGÜL	Mehmet ELEEK	Mustafa ENGÜL
Resmi Mühür ve İmza	İ m z a	İmza

KÖYDE HAZIR BULUNANLAR

Hamit ERTEN	Davud ENGÜL	Mehmet ELDEK
. İmza	İ m z a	İmza
•		•
-	TOPRAK VE TARIM REFORMUNDAN	
Mevlüt KARABI	CAK Uz.Yardımcısı	Şoför
UZMAN	Mehmet Yalçınkaya	Mahmut Ayışığı ÷

İmza

İmza

Imza

Mevlü

1757 Sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu ile bu kanunun uygulanmasına ilişkin 1617 sayılı ön tedbirler yasasının uygulandığı Urfa ili Hilvan ilçesi Kocabey köyüne gelindi.

Adı geçen köy ve bağlılarındaki toprak sahiplerini arazi varlıkları ile tasarruf ve işletme şeklinin ve işletmelerle ilgili sair hususların köy ihtiyar kurulu ve hazir bulunanların huzurunda yapıla inceleme sonucunda :

50- Şükrü Kızı Asiye Turanlı : Kendisi evli olup,kocası ile birlikte Mersinde ikamet etmektedir.Kocası avukatlık yapmaktadır.Kocasının Mersinde arazisinin olduğunu tahmin ediyoruz.Arazi sahibi bu köye hiç gidip gelmez.Buradaki arazileri kardeşi Ahmet kendi namı he abına işletmektedir.Bu araziler kendisine miras yoluyla iktisap etmi tir.Ayrıca Dügen köyünde arazisinin olduğunu tahmin ediyoruz.

52- Ömer Kızı Aşhan Turanlı : Kendisi duldur.Kahtada oturur.A razilerini oğulları müştereken işletir.Tarım alet ve ekipmanları var dıð.Bu araziler kocasından miras yoluyla iktisap etmiştir.Ayrıca Düger köyünde arazisi bulunmaktadır.

59- Hamza Oğlu Mehmet Veysi Kıraç : Millisaray köyünde oturmal tadır.Bu arazileri Mahmut İzol kendi namı hesabına işletmektedir.Söz konusuşahıs köye hiç gidip gelmez. Bu arazilerin ne şekilde iktisap edildiğini bilmiyoruz.Bildiğimiz tek şey,söz konusu arazileri bu şah sın hiç bir şekilde işlememesidir.

60- Sinan oğlu Şehmus Çakmakçı : Siverek'e bağlı Künükürk köyünde ikamet etmektedir.Buradaki arazilerini hiç bir şekilde işletme mektedirler.Bu arazilerinMahmut ve Sabri İzol kendi nam ve hesapları na işletmektedirler.Bu arazilerin ne şekilde kendilerine intikal ett: ğini bilmiyoruz. Bildiğimiz tek şey bu arazilerin köz konusu şahsın hiçbir şekilde işletmediğidir.

61- Mehmet Oğlu Sinan Çakmakçı : Bu şahıs Siverek kazasının Kanükürk köyünde oturur.Bu köye hiç gidip gelmez.Bu arazileri hiçbir şekilde işletmez.Söz konusu bu arazileri Mahmut ve Sabrilzol kendi nam ve hesaplarına işletmektedirler.Bu arazilerin Sinan Çakmakçıya ne şekilde intikal ettiğini bilmiyoruz.Bildiğimiz tek şey, bu şahsın bu k**üy**de çiftçilik yapmadığıdır.

Yukarıdaki hususları ihtiva eden işbu tutanak,tarafımızdan ter zim ve imza edildi.3.3.1976

Muhtar Bekir Engül Resmi Mühür ve imza	Köy İhtiyar Kurulu Aza : Mehmet Emmek İmza	Aza : Mustafa Engül İmza
Hamid Erten İmza	Köyde Hazır bulunanlar Davud Engül İmza Toprak ve Tarım Reformund	Mehmet Eldek İmza dan
Uzman : Mevlüt Karal İmza	bıçak Uz.Yar.Mehmet Yalç: İmza	ınkaya Şoför:Mahmut İmza-Ayışı(

ASLI GİBİ. Nassonal

Mevlüt Karabıçak

UZM AN

TOP.TARIM REF.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE Ş.URFA

Hilvan ilçesine bağlı düger muhtarlığında mülga 1757 sayılı toprak ve tarım reformu kanunu uyarınca 3-4-6-8-10-12-13-15-22-2 24-27-28-31-33-34-36-39-41-44-45-46-47-48-49-51-53-55-58-60 nolu parsellerdeki kamulaştıran arazilerimin 3083 sayılı Tarım reformu yasasının geçiçi l.maddesi gereğinçe taksit ve faizleri toplamı defeten tarafımdan ödenmek kaydıyla arazilerimin iadesini emir ve müsaadelerinize arz ederim.

ADRES

Aşhan TURANLI

Atatürk Mahəllesi Nehir Sok.No:6

KÂHTÁ/ADIYAMAN

TOP.TARIM REF.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

- 53 Sen 3

S.URFA

Hilvan ilçesine bağlı döger Muhtarlığında mülğa 1757 sayılı Toprak ve tarım reformu kanunu uyarınca 3-4-6-8-10-12-13-15-22-23 24-27-28-31-33-34-36-39-41-42-44-45-46-47-48-49-51-53-55-58-60nolu parsellerdeki kamulaştıran arazilerinin 3083 sayılı tarım reformu yasasının geçici l.maddesi gereğince taksit ve fäizleri toplamı defeten tarafımdan ödenmek kayıdıyla arazilerimin iadesini emir ve müsadelerinize arz ederim.

ADRES

Atatürk <u>M</u>ahallesi Nehir sok.NO:6

KAHTA/ADIYAMAN

Ashan MIRANLI Zeynal

T.C. TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : Kam. Top. Dag. Sb. Md. /987-5355

KONU :

6254

ASHAN TURANLI. Alatück.mah.Nebic.St No 6

Kabla / A.DIVAMAN

ŞANLI: A

29/ 9 1982

Mülga 1757 Sayılı Toprak ve Tarım Reformu Kanunu ile H.L.VAN, i vesi KOCASEY... Köyünde araziniz kamulaştırılmış idi.

3083 Sayılı SULAMA ALANLARINDA ARAZİ DÜZENLEMESİ Kanununa göre kanılaşan arazilerinizin bir kısmı tarafınıza iade edilecektir.

İadeye konu Tercih edeceğiniz parselleri tesbit etmek için . S. 10:198.7 tarihinde Bölge Müdürlüğümüzde hazır bulunmanızı rica ederim.

> Inal HARTCA Bölge Müdür

Sibel Colok efford .

ili : şanliurfa ilçesi: HUVAN

PARSEL TOPRAK TANVIL CETVELI KÖYÜ : DUGER

	İLÇESİ:	+IILVA	N			ÖYÜ ALİKİ	· Dig Atha	n Tu	rhanli	4
Parsel No :	CINSI	Tapu kay. göre par- sel Yüzölçümü (Dk.)	. re Ölç. göre par	Toprak Siniflari	Sinif Y.Ölç. (Dk.)	Tahvil Katsayısı	3.sınıfa tahvil edilmiş Mik.(Dk.	Hisse Oranı	3.sınıfa göre Hisse Miktarı (Dk.)	AÇIKLANA
4	7-12	7.750	7.750	$\widehat{T}$	7.750	0.707	10.962	5/20	2.740	
6	ii	2.250	2.250	I	2.250	0.707	3.182	17	0.796	
8	И	5,500	5.500	I	5.500	0.707	7.779	11	1.945	
10	11	74.500	74 500	Î	74.500	0.707	105.375	<u>`</u>]/	26.344	
12	11	5.500.	5.500	2	5.500	0.707	7.779	<i>]1</i>	1945	
13	<i>II</i>	2.650	20.650	1	20.650	0707	29.208	· 1)	7.302	
15	. 11	5.750	6.750	2	5.750	0.707	8.133	11 .	2.033	
22	11	76.750	76.750	Î	76750	0.707	108.55	<i>j1</i>	27.138	
23	11	407 625	407.625	Î	107.625	0.707	576.55	//	144.139	
.2.4	11 -	31.250	31.250	Î	31.250	0.707	44.201	- 1)	11.050	
27	11	12.000	H.000	2	12.000	0.707	16.973	//	4.243	
28	j l	12.250	12.250	1	12.250	0.707	17 33	11	4.332	
31	11	7950	7.750	T	7.750	0.707	10.962	<i>]</i>	2.741	
33	11	2.765	2765	Î	2.765	0.707	3.911	11	0.977	
34	D_{1}	24.750	22.400	Î	22.400	0.707	31.68	11	7.921	7
36	11	26.080	26.080	Î	26.080	077	36.888	11	3.222	
39	11	19.600	19.600	Î	19,600	0.907	27.723	11	6.931	
211	- ji	86.500	86. 500	CTC:	58.000			<i>[1</i>	2,509	
	•			E E	9.600	,	11.765 18:500	$\frac{11}{10}$	2.941	
								· · ·	28.175	$\rightarrow$

Cetveli Düzenleyenin

1. P. Huson Hipel

İmzaşı :

İLİ : ŞANLIURFA ILÇESI:

PARSEL TOPRAK TANVIL CETVELI KÖYÜ Maltki

:

.

•

1			·			IALİKİ	:			
Parsel		Tapu kay, göre par- sel Yüzölçümü (Dk.)	re Ölç, göre pa: sel Y.Ö (Dk.)	1	Sinif Y.Ölç. (Dk.)	Tahvil Katsayısı	3.sınıfa tahvil edilmiş Nik.(Dk	Hisse Oranı	3.sınıfa göre Hisse Miktarı (Dk.)	AÇIKLATA
42	Tarla			E CE	2.400 95.000 97.600	0.816	1	2 11	0.849 29.106 97.600 127.555	
44	)/	176.250	176250	<u>V/</u>	176.350	/ <u> </u>		5/40		
45	1)	434.2ŝo	434.250	R II	32.400 401.850		32.400	5/40	4.050	401.8
46	11.	31.000	31.000	D	31.000	1	31.000	5/20	7.750	
47	ţ)	372 750	372.750		34.200	8.816 1	124.75 147.79 34.200	// /	31.188 36.948 8.550	129.26
48	; }	848250	848.250	K) K)	129.750 848-250			11 5 1 40		129.79 848 2
49	()	130.500	150.500		24.000 62.400 64.200	11	29. 412 62. 400	5/20	7.353 15.600	64.20
51	)	169.250	.	E E	81.400 51.600 36.350		99.755 51.600 —	11	24.938 12.900	36 35C
53	<i>))</i>	13.000			13.000	0.816	15.931	11	3.983	Ð
55	<i>.</i>]].	38.500		2	38.500			//	13.614	-
58	11	96-250 9	1		24.060			// 	8.508	•

Cetveli Düzenleyenin

Adı Soyadı : el.

12 267 Ingasa TI)

ili : Şanlıurfa İlçesi:

...

PARSEL TOPRAK TANVIL CETVELI KÖYÜ :

·

•

$ \begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	
$\frac{1}{11} = \frac{1}{1000} = \frac{1}{$	
3 11 19.100 29.600 I 29.600 0.707 41.867 5/20 10.467 7	
34-3-re 60 note porsellerin joséticismi firtmums	
old-rainden. Esthvili Planimetre deserine pere Yapilmistir.	
Yapilmustic,	
(nenel Top=/806-223]	
HEVIN - KOCABEY.	
25 Tarla 499.50 499.50 VIII 30.200 - 274725 - 30.2	- -
D 469.200 0.816 575.00 11 JI6.250	~
29 11 862.750 862.750 21.44 62.400 474.512 - 62.4	–
IV 353.000 1.414 293.77 11 161.573	
1 447.200 8.816 548.039 11 301.421	
Not = Nowbay dog to det diper provelking 462.994	
Lamen, Birine, Olinitolsoduhi heritiki y deti toplan	
CetVili Duzenleyonih de itilin Vinima permiyor incasa :	
Y. Stoon Dupli	
	/

TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

: Kam.Top.Dag.Sb.Md/6/48 SAYI

KONU : Arazi İadesi Hk.

ŞANLIURFÁ

26/ 10 / 198;

7113

TAPU SİCİL MÜDÜRLÜĞÜNE HİLVAN

Yukarıda belirtilen arazinin Mülga 1757 Sayılı kanun gereği konan şerhlerde kaldırılarak ilgili adına tescil işlemlerinin yapılması hususunda gereğin rica ederim.

İna HARTOK

Bölge Müdürü

İade Edilen Arazinin

EKI: 3 Adet Ka

Parsel Numaralari -: Düğer: 45-48-49-53-55-58-60 ·

Kocabey: Kamulaştırma Kararına bakılmak-... sızın aşağıdaki miktarlar iade edilecektir.

	•					1.7 2		
PRE	iade	Y0 2 3 7 1			1.1	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		- 3
	1216	1411	ecer -	m71	ર જ ા જાય	11(1)	- 1	

Sector Sector Sector Sector	
204	29,939
207	10,293
208	254.553
209	439.670
210	4.369
211	20.587
212	89.947
213	13.930
214	6.804
Karar H	otokopisi
5.	TOTOKODIBI
Ma'. Q	and the second sec

T. C. TARIM ORMAN ve KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı "Kam. Top. Dağ. Sb. Md. / 988-6338

ŞANLIURFA

13.1.9./198

Konu ;

9300

TAPU SICIL MÜDÜRLÜĞÜNE

HİLVAN

İLGİ : 24.2.1988 gün ve 120 Sayılı yazınız.

Hilvan ilçesine bağlı kocabey köyünde kain 204-207-208-210-211-212-213-214-209 No.lu parsellerde iadesi istenilen hisseler ile Tapu kütüğündeki kamulaşan his lerin birbirini tutmadığından iadelerin yapılamadığı ilgi yazınız ile bildirilmişt Söz konusu parsellerden 204-208-209-212 No.lu parsellerde Aşhan TURANLI his si 15/1040, 207-210-211-213-214 No.lu parsellerde ise 15/2080 olduğu ve bu hissesi: kamulaştırıldığı Tapu kütüklerinin tetkikinden anlaşılmış olup, İlgiliye söz konus: parsellerdeki kämulaşan hisselerinin iade edilmesini rica ederim.

Özer ÖZGEN Bölge Müdür V.

.12/.9./988 M.Ş.EYİGÜN Müh. A 12/.9./988 A.SEMERCİ Baş.Mühali 12/.9./988 İ.ERDEMİR Şb.Md.

T.C.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Şanlıurfa Bölge Müdürlüğü

: B.12.1.TRG.1.63.00.02..KD.G-1-G-4/ 759 1738 SANLIURFA SAYI 13..../08/2006 KONU : I.BÖLGE TAPU SİCİL MÜDÜRLÜĞÜNE **ŞANLIURFA**

Ş.Urfa İli Merkez ilçe Düger köyünden Şükrü oğlu Mustafa TURANLI ve Zeynel Abidin TURANLI nın Bölge müdürlüğümüze vermiş oldukları 26.09.2005 tarihli dilekçelerinde 1757 sayılı kanuna göre kamulaştırma işlemi Anneleri Ahşan TURANLI ile çocukları Mustafa ve Zeynel Abidin TURANLI hisseleri tek karar ile toplu olarak kamulaştırıldığı,3083 sayılı kanuna göre iade işlemin dede aynı şekilde tek yazı ile iadesinin yapılmasının istendiği ancak ilgili tapu sicil müdürlüğünün Anne Ahşan TURANLININ hisselerini tescil ettiği çocukları Mustafa ve Zeynel Abidin nin hisselerinin ise Maliye hazinesi adına tescil edildiğini belirtmektedirler.

Yapılan dosya incelemesinde Merkez Düger köyünde kain 45,48,49,53,55,58,ve 60 nolu parseller Ahşan TURANLI'nın eşi Şükrü TURANLI ölü olduğundan kamulaştırma esnasında aile reisi olan Ahşan TURANLI ve 18 yaşından küçük olan çocukları Mustafa ve Zeynel Abidin TURANLI nın hisseleri ile birlikte 1757 sayılı yasanın 29.maddesine göre kamulaştırılmıştır.3083 sayılı yasanın geçiçi 1.maddesi gereğince eski maliklerine iade yapılırken Bölge Müdürlüğümüzce Düger köyü 45,48,49,53,55,58 ve 60 nolu parsellerin kamulaştırılan hisselerinin tescili için ilgili tapu sicil müdürlüğüne 26.10.1987 tarih ve 6148/7113 sayılı yazı ile yazılmış,ancak Ahşan TURANLI nın eşi Şükrü TURANLI dan gelen hisseleri tescil edilip çocukları Mustafa ve Zeynel Abidin TURANLI nın hisseleri ise maliye hazinesi adına tescil edilmiştir.

1757 sayılı yasaya göre kamulaştırılıp 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun geçici I.maddesi gereğince Düger köyünde kain 45,48,ve 60 nolu parsellerdeki Maliye hazinesi adına kayıtlı 6/40 hissenin 3/40 hissesi Şükrü oğlu Mustafa TURANLI ya, 3/40 hissesi yine Şükrü oğlu Zeynel Abidin TURANLI ya, 49 nolu parseldeki Maliye hazinesi adına kayıtlı 6/20 hissenin 3/20 hissesinin Şükrü oğlu -Mustafa TURANLI ya, 3/20 hissesinin yine Şükrü oğlu Zeynel Abidin TURANLI ya,114/2 nolu parselin tamamı Maliye hazinesi adına kayıtlı iken 514128/2940747 hissenin Maliye hazinesi adına,1213309/2940747 hissenin Şükrü oğlu Mustafa TURANLI, 1213309/2940747 hissenin de Sükrü oğlu Zeynel Abidin TURANLI ya iade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen arazinin Mülga 1757 sayılı kanuna göre konulan şerhlerinde kaldırılarak, ancak 3083 sayılı yasaya göre konulan şerhlerin devam etmesi kaydı ile ilgililer adına resen tescilinin yapılmasını ve neticeden Bölge Müdürlüğümüze bilgi verilmesini rica ederim

EKLER

: 1) Kamulaştırma Kararı (3 sayfa) 2) Tapu Sicil Müdürlüğü Yazısı (1 sayfa) 3) Nüfus Kayıt Örneği (1 sayfa)

M. Hái M.Hayri BİLİM Bölge Müdürü

Refahiye Mah. Yunus Emre Cad. No:5 300 Konutlar 63300/Ş:URFA Ayrıntılı Bilgi için irtibat Telefon : (0414)3132034 Fax: (0414)3127002 e-posta:sanliurfabölge@tarimreformu.gov.tr Elektronik Ağ: www.tarimreformu.gov.tr

THE THIRD STATES OF THE STATES